ŠVP Škola pro život 2026/27 - 2. stupeň

Přehled zkratek z RVP ZV 2025

OVU	očekávaný výsledek učení
KK	klíčové kompetence
ZG	základní gramotnosti
PT	průřezová témata
vzdělávací oblasti:	
JJK	Jazyk a jazyková komunikace
MAT	Matematika a její aplikace
INF	Informatika
CJS	Člověk a jeho svět
CAS	Člověk a společnost
GEO	Geografie
CAP	Člověk a příroda
UAK	Umění a kultura
CZB	Člověk, zdraví a bezpečí
CSP	Člověk, jeho osobnost a svět práce

Zkratky vyučovacích předmětů 2026/27

ČJ	Český jazyk
M	Matematika
OSV	Osobnostní a sociální výchova
AJ	Anglický jazyk
UaK	Umění a kultura
Inf	Informatika
TV	Tělesná výchova
D	Dějepis
Ge	Geografie (býv.Zeměpis)
OAM	Objevování a měření (integrace M+Fy)
PV	Polytechnická výchova (býv.Pracovní činosti)
FIE	FIE
Př	Přírodopis
Vkz	Výchova ke zdraví
Nj	Německý jazyk
Fy	Fyzika
Nr	Náš region (integrace D+Ge)
Che	Chemie
Bč	Biologie člověka
Pp	Profesní příprava

Zkratky volitelných předmětů

Zpp	Základy první pomoci
Pa	Pohybové aktivity
Td	Tvořivé dílny
Caj	Cvičení z angličtiny
Cčj	Cvičení z českého jazyka
Cm	Cvičení z matematiky
Bpř	Badatelský přírodopis
Ak	Anglická konverzace
Tč	Tvorba časopisu
Ev	Ekologická výchova
Vmkd	Výtvarné a mediálně kreativní dílny
Zm	Základy marketingu
Fg	Finanční gramotnost
Zp	Základy psychologie
Ap	Anglická praktika
Seč	Strategie efektivního čtení
Bra	Branná příprava
BiP	Biologická praktika
Sčj	Seminář z českého jazyka
Sh	Sportovní hry
Mšp	Management školních projektů
Pkd	Praktická komunikace a drama

Učební plán 2. stupeň

		6.	7.	8.	9.	celkem	disp.
Český jazyk	Čj	4	4	4	4	**16**	
Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	**12**	
Německý jazyk	Nj		2	2	2	**6**	
Matematika	M	3	4	5	4	**16**	
Informatika	Inf	1	1	1	1	**4**	
Dějepis	Dě	2		1	2	**5**	
Člověk ve společnosti	ČVS	1	1			**2**	
Fyzika	Fy		2	2	2	**6**	
Chemie	Ch			2	2	**4**	
Přírodopis/Biologie	Př/Bč	2	1	2	1	**6**	
Geografie	Ge	2		2	1	**5**	
Umění a kultura	Uak	2	1	2	2	**7**	
Výchova ke zdraví a bezpečí	Vkz	1	1			**2**	
Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	**8**	
Škola pro život (OSV)	ŠkŽ	1	1	1	1	**4**	
Polytechnická výchova/Profesní příprava	Pv	1	1		1	**3**	
FIE	Fie	1	1			**2**	
Objevování a měření	OaM	2				**2**	
Náš region	Nr		2			**2**	
PPSP / Volitelné	Vol	2	2	3	3	**10**	10
	Celkem	**30**	**29**	**32**	**31**	**122**	10

pozn: 6. ročník - 1x Hv + 1x Vv
7. ročník - Vv
8. ročník - 2x Vv
9. ročník - 2X Hv proti 2x Vv

Charakteristika předmětu **Volitelný předmět**

Obsahové zaměření předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen z rozšiřujícího vzdělávacího obsahu a žáci si jej volí na základě svých preferencí. V rámci všech volitelných předmětů jsou rozvíjeny klíčové kompetence a základní gramotnosti. Důraz je kladen na objevování vlastních zájmů a rozšiřování základních obzorů. Forma dvouhodinových bloků ve vyšších ročnících umožňuje realizovat náročnější projekty, experimenty či terénní aktivity, které vyžadují delší časovou dotaci.

Časové a organizační vymezení:
Volitelný předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku, žáci si vyberou dva volitelné předměty. V 8. a 9. ročníku žáci vybírají tři volitelné předměty, z nichž jeden je vyučován 1 hodinu každý týden a dva předměty jsou vyučovány jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve standardní učebně a s ohledem na charakter vzdělávacího obsahu některých předmětů je rovněž využíváno multimediální učebny, tělocvičny, případně může výuka probíhat venku.

Volitelné předměty 2026/27 - téma/název	Ročník	Dotace	Anotace předmětu	Školní očekávané výsledky učení	Klíčový obsah, témata (učivo)
Základy první pomoci	**6.**	**1h týdně**	Anotace: Tento volitelný předmět se zaměřuje na rozvoj praktických dovedností, které jsou klíčové pro poskytování první pomoci v každodenním životě. Žáci se formou prožitkové výuky a modelových situací základními postupy při poskytování první pomoci, ošetřením různých typů poranění i efektivní komunikací s tísňovými linkami. Cíl: Cílem předmětu je osvojení praktických dovedností i teoretických znalostí, které jim umožní v krizových situacích ohrožujících zdraví či život jednat rozhodně, klidně a efektivně.	**Zhodnotí bezpečnost situace:** Posoudí rizika v místě nehody s ohledem na bezpečnost vlastní, zachraňovaného i okolostojících a provede nezbytná opatření k minimalizaci dalšího ohrožení. **Efektivně komunikuje se složkami IZS:** Správně identifikuje krizovou situaci a dokáže věcně a srozumitelně předat klíčové informace operátorovi tísňové linky (zejména místo události, počet zraněných a jejich stav). **Provádí resuscitaci (KPR):** Prakticky demonstruje techniku nepřímé masáže srdce a umělého dýchání u dospělého i dítěte, včetně správného použití automatizovaného externího defibrilátoru (AED). **Ošetřuje život ohrožující krvácení:** Rozliší typy krvácení a bezpečně aplikuje adekvátní metody zástavy (tlakový obvaz, manuální tlak v ráně, případně zaškrcovadlo). **Poskytuje první pomoc u běžných úrazů a stavů:** Samostatně a metodicky správně ošetří zlomeniny, popáleniny, drobné rány a rozpozná příznaky akutních stavů (např. šok, infarkt, mozková mrtvice či hypoglykémie). **Aplikuje zásady prevence a hygieny:** Využívá standardní pomůcky z lékárničky a improvizované prostředky, přičemž dodržuje hygienické standardy pro ochranu před infekčními chorobami.	Bezpečnost v krizových situacích, při poskytování první pomoci Krvácení Bezvědomí, Kardiopulmonární resuscitace u dospělých a dětí Šok, zlomeniny První pomoc při úrazech Obvazové techniky Popáleniny, omzliny Otravy, alergie, bodnutí hmyzem Výbava lékárničky
Pohybové aktivity	**6.**	**1h týdně**	V tomto předmětu se zaměříme na všestranný rozvoj kondice, obratnosti, koordinace, postřehu a strategického myšlení prostřednictvím široké škály pohybových her. Od moderních variant vybíjené až po komplexní strategické hry v tělocvičně i venku. Naučíme se, že vítězství není všechno, ale že největší síla týmu spočívá v komunikaci a vzájemné podpoře. Také se naučíme, jak nější, pružnější a sebevědomější ve svých pohybech. **Cílem** předmětu je upevnit u žáků kladný vztah k pravidelnému pohybu a podpořit jejich fyzický i sociální rozvoj prostřednictvím pestré škály pohybových činností.	**Využívá různé formy pohybových aktivit pro rozvoj kondice:** Samostatně i ve skupině provádí cvičení zaměřená na rozvoj vytrvalosti, síly, flexibility a koordinace. **Sleduje a vyhodnocuje své fyzické zatížení:** Odhadne a pomocí jednoduchých metod (např. měření tepové frekvence nebo subjektivního pocitu únavy) kontroluje intenzitu zátěže vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. **Ovládá základní techniku vybraných disciplín:** Prokazuje technicky správné provedení základních pohybových prvků u individuálních i skupinových aktivit, čímž předchází jednostrannému přetěžování organismu. **Uplatňuje zásady kompenzace a relaxace:** Vysvětlí význam protažení (strečinku) a uvolňovacích technik po fyzické námaze a zařazuje je do svého cvičebního režimu pro regeneraci těla i mysli. **Dodržuje pravidla bezpečnosti a etiky:** Aktivně dbá na bezpečnost vlastní i ostatních, správně manipuluje s tělovýchovným nářadím a v rámci společných aktivit projevuje ohleduplnost a pomoc méně zdatným spolužákům. **Plánuje vlastní pohybový režim:** Na základě získaných zkušeností navrhne jednoduchý týdenní plán pohybových aktivit, který odpovídá jeho zájmům a potřebám zdravého rozvoje dospívajícího člověka.	Rozvoj obratnosti, postřehu a rychlé reakce. Pochopení a dodržování modifikovaných pravidel. Rozvoj taktického a strategického uvažování. Komunikace v týmu během měnící se situace, řešení herních situací. Správné pohybové stereotypy, aktivace hlubokého stabilizačního systému (střed těla – core). Rozvoj síly a pružnosti.
Tvořivé dílny	**6.**	**1h týdně**	**Anotace:** Tvořivé dílny ti poskytnou šanci vyzkoušet si řadu kreativních technik, ať už v prostoru ateliéru, nebo v tom digitálním. Vyzkoušíme si méně tradiční techniky (kaligrafie, art terapie…), ale pracovat můžeme i s tvými preferencemi nebo zájmy. Vhodné pro všechny holky i kluky, co si přejí kreativně se vyřádit bez ohledu na zkušenosti nebo nadání! **Cíl:** Cílem předmětu je rozvíjet kreativitu dětí pomocí různých výtvarných i digitálních technik. Důležité je především samotné tvoření, fantazie a schopnost vyjádřit vlastní nápady a pocity. Předmět také pomáhá budovat pozitivní vztah k umění a vlastní tvorbě.	**Experimentuje s materiály a technikami:** Kombinuje tradiční (akryl, uhel, hlína) a netradiční materiály (přírodniny, textil, odpadové materiály) a hledá jejich nové výrazové možnosti. **Realizuje prostorové a objektové práce:** Navrhne a vytvoří prostorový objekt (sochu, instalaci, model), přičemž dbá na stabilitu, kompozici a vizuální působení v daném prostoru. **Uplatňuje principy designu a užitého umění:** Navrhne a zhotoví předmět, který propojuje estetickou hodnotu s praktickou funkcí (např. autorský šperk, potisk textilu, designový obal nebo bytový doplněk). **Pracuje s vizuální metaforou a konceptem:** Výtvarně vyjádří abstraktní téma, emoci nebo myšlenku a následně své autorské rozhodnutí (proč zvolil dané barvy či tvary) verbálně obhájit. **Využívá digitální nástroje v tvorbě:** Propojuje klasické výtvarné postupy s moderními technologiemi (např. digitální fotografie, grafické editory, stop-motion animace apod.). **Kriticky interpretuje vlastní i cizí tvorbu:** Vnímá estetické kvality děl svých spolužáků i profesionálních umělců, poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu a inspiruje se různými uměleckými směry.	Kartografie Kaligrafie Art terapie Tvorba z korálků String art Příslušenství ke knihám (záložky, obaly, výměna vazby) Synestetická tvorba Canva Vision board
Cvičení z anglického jazyka	**6.**	**1h týdně**	Tento volitelný předmět je určen žákům, kteří si chtějí upevnit své znalosti a získat větší jistotu v používání angličtiny. Je ideální volbou pro ty, kteří cítí potřebu si látku z běžných hodin více procvičit, vysvětlit znovu nebo se zbavit ostychu z mluvení. Zaměříme se na systematické upevňování gramatiky a slovní zásoby probírané v hlavních hodinách (přítomné, minulé a budoucí časy, základní slovesa, tvoření otázek). Cílem bude také naučit se adekvátně reagovat v běžných každodenních situacích.	**Aplikuje gramatické struktury v kontextu:** Správně a s porozuměním používá probrané gramatické jevy (např. časy, podmiňovací způsob, stupňování) při tvorbě vlastních mluvených i psaných projevů. **Efektivně pracuje s textem:** Z autentického nebo upraveného cizojazyčného textu (článek, návod, e-mail) vyhledá specifické informace a stručně shrnout jeho hlavní obsah. **Využívá širokou slovní zásobu:** Aktivně používá tematicky zaměřenou slovní zásobu, synonyma a antonyma, čímž zvyšuje přesnost a bohatost svého vyjadřování. **Rozumí mluvenému slovu**: Na základě poslechu nahrávek či videí v přiměřeném tempu identifikuje hlavní myšlenky, postoj mluvčího a dokáže odpovědět na doplňující otázky. **Tvoří souvislé písemné projevy:** Samostatně sestaví různé typy textů (např. neformální dopis, vyprávění, popis obrázku) s důrazem na logickou provázanost a správný pravopis. **Využívá digitální nástroje pro studium:** Samostatně pracuje s on-line slovníky, výukovými aplikacemi a platformami pro procvičování jazyka, čímž rozvíjí svou autonomii v učení.	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy.
Cvičení z českého jazyka	**6.**	**1h týdně**	**Anotace**: Předmět poskytuje klidné prostředí pro procvičování (nejen) problémových jevů v českém jazyce. Ve studijních skupinkách nebo individuálně se spolu podíváme na to, co tě pálí a co s tím můžeme udělat, abys získal(a) pocit jistoty. **Cíl**: Cílem předmětu je upevnit základní jazykové dovednosti žáků v oblasti pravopisu, mluvnice, čtení a písemného vyjadřování tak, aby získali větší jistotu při práci s českým jazykem a dokázali své znalosti samostatně uplatňovat v běžné výuce i každodenní komunikaci.	**Aplikuje pravopisné normy v praxi:** Samostatně a s vysokou mírou úspěšnosti řeší složitější pravopisné jevy (shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen, interpunkce v souvětí) v souvislých textech. **Provádí jazykový rozbor:** U věty a souvětí určí větné členy, vztahy mezi větami a slovní druhy, přičemž tyto znalosti využívá k pochopení smyslu textu a jeho správné výstavbě. **Analyzuje a interpretuje text:** U různých typů textů (odborný, publicistický, umělecký) identifikuje hlavní myšlenku, záměr autora, klíčová slova a dokáže z textu vyvodit logické závěry. **Tvoří stylisticky kultivované texty:** Samostatně sestaví různé slohové útvary (např. úvaha, charakteristika, úřední dopis, motivační dopis) s důrazem na logickou strukturu, bohatou slovní zásobu a vhodnou volbu jazykových prostředků. **Rozpozná a opravuje jazykové nedostatky:** V cizím i vlastním textu identifikuje stylistické neobratnosti, gramatické chyby či nevhodné opakování slov a navrhne jejich opravu. **Využívá informační zdroje a příručky:** Efektivně pracuje s Internetovou jazykovou příručkou, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími zdroji pro ověření správnosti jazykových jevů.	Procvičování vybraných pravopisných jevů Rozvíjení čtenářské gramatnosti Práce s textem, porozumění textu Rozšiřování slovní zásoby

Charakteristika předmětu **Volitelný předmět**

Obsahové zaměření předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen z rozšiřujícího vzdělávacího obsahu a žáci si jej volí na základě svých preferencí. V rámci všech volitelných předmětů jsou rozvíjeny klíčové kompetence a základní gramotnosti. Důraz je kladen na objevování vlastních zájmů a rozšiřování základních obzorů. Forma dvouhodinových bloků ve vyšších ročnících umožňuje realizovat náročnější projekty, experimenty či terénní aktivity, které vyžadují delší časovou dotaci.

Časové a organizační vymezení:
Volitelný předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku, žáci si vyberou dva volitelné předměty. V 8. a 9. ročníku žáci vybírají tři volitelné předměty, z nichž jeden je vyučován 1 hodinu každý týden a dva předměty jsou vyučovány jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve standardní učebně a s ohledem na charakter vzdělávacího obsahu některých předmětů je rovněž využíváno multimediální učebny, tělocvičny, případně může výuka probíhat venku.

Volitelné předměty 2026/27 - téma/název	Ročník	Dotace	Anotace předmětu	Školní očekávané výsledky učení	Klíčový obsah, témata (učivo)
Cvičení z matematiky	**6.**	**1h týdně**	**Anotace:** Šestý ročník může být v matematice náročný přechodem na druhý stupeň. Přináší nová prostředí a náročnější výzvy. Pokud využiješ tuto nabídku, nabízí se ti klidné zázemí, kde v malém kolektivu společně projdeme vše, co ti v běžné hodině připadá složité. Zaměříme se na oblasti, které ti dělají potíže, a najdeme srozumitelné cesty k jejich pochopení, abys v matematice získal (a) větší jistotu a klid. Cíl: Cílem předmětu je upevnit a doprovičit klíčové vzdělávací okruhy 6. ročníku s důrazem na pochopení základních principů a logických vazeb. Žáci si skrze individuální tempo a praktické příklady budují sebedůvěru v předmětu, zbavují se stresu z neúspěchu a získávají dovednosti potřebné pro samostatné zvládnutí běžné výuky i navazujícího učiva v dalších ročnících.	**Bezpečně ovládá operace s přirozenými a racionálními čísly:** Provádí rychlé a správné výpočty s celými čísly, zlomky a desetinnými čísly (včetně jejich převodů) v oboru, který odpovídá učivu šestého ročníku. **Řeší praktické slovní úlohy:** Analyzuje text zadání, vybrat podstatné informace a aplikovat matematické operace na reálné situace (např. nákupy, měření, dělení celku na části). **Aplikuje základy geometrie v rovině:** Přesně rýsuje základní útvary (trojúhelníky, čtyřúhelníky, kružnice), určuje jejich vlastnosti (obvod, obsah) a rozumí pojmům jako osová souměrnost či úhly. **Využívá logické myšlení a kombinatoriku:** Řeší jednoduché logické hádanky, číselné řady a hledat všechna možná řešení u úloh s omezeným počtem variant. **Pracuje s jednotkami a měřítkem:** Převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti a času; dokáže pracovat s jednoduchým měřítkem mapy a plánu. **Argumentuje a zdůvodňuje postup:** Srozumitelně popíše, jak k výsledku došel, a dokáže si svůj výsledek ověřit odhadem nebo zkouškou správnosti.	Racionální čísla, početní operace, dělitelnost, základy geometrie v rovině i prostoru, jednoduché rovnice, Vennovy diagramy
Badatelský přírodopis	**7.**	**1h týdně**	**Anotace** V rámci předmětu si žáci osvojí vědecký postup od formulace testovatelných hypotéz až po realizaci vlastních biologických pokusů za využití laboratorní techniky a digitálních čidel. Veškerá pozorování, nákresy a naměřená data si systematicky zaznamenávají do badatelského deníku, na jehož základě vyvozují závěry o fungování přírodních zákonitostí a vztahu organismů k jejich prostředí. Výuka zahrnuje také terénní identifikaci druhů pomocí určovacích klíčů i moderních aplikací a kritickou analýzu vlivu lidské činnosti na regionální biodiverzitu s důrazem na navrhování konkrétních opatření pro ochranu přírody. **Cíle předmětu** Cílem předmětu je rozvíjet u žáků schopnost vědeckého zkoumání přírody prostřednictvím samostatného plánování a realizace biologických experimentů. Žáci se učí kriticky interpretovat získaná data a chápat ekologické souvislosti, aby dokázali aktivně a zodpovědně přistupovat k ochraně biodiverzity ve svém okolí.	**Formuluje badatelskou otázku a hypotézu:** Na základě pozorování přírodního jevu (např. růst rostlin, chování živočichů) dokáže navrhnout otázku, na kterou lze odpovědět pokusem, a vyslovit předpokládaný výsledek. **Realizuje biologické pokusy a pozorování:** Správně používá laboratorní techniku (mikroskop, lupu, čidla) a provádí jednoduché experimenty (např. vliv světla na fotosyntézu, sledování klíčení semen, analýza stavby těla obratlovců). **Sbírá a zaznamenává data:** Vede si systematický badatelský deník, kam zaznamenává naměřené hodnoty, nákresy z mikroskopu a pozorované změny v čase (formou tabulek, grafů či fotodokumentace). **Interpretuje výsledky a vyvozuje závěry:** Dokáže vysvětlit, zda se jeho hypotéza potvrdila, a na základě získaných dat popsat přírodovědné zákonitosti (např. souvislost mezi stavbou těla živočicha a jeho životním prostředím). **Určuje organismy v terénu:** Využívá určovací klíče, atlasy a digitální aplikace (např. iNaturalist) k identifikaci běžných druhů rostlin a živočichů ve svém okolí a chápe jejich roli v ekosystému. **Kriticky hodnotí vliv člověka na přírodu:** Na konkrétních příkladech z regionu analyzuje dopady lidské činnosti na biodiverzitu a navrhuje opatření pro ochranu místního životního prostředí.	1. Vědecký postup a experiment Témata: Formulace testovatelných hypotéz, samostatné plánování a realizace biologických pokusů, práce s laboratorní technikou a digitálními čidly. 2. Zpracování dat a badatelský deník Témata: Vedení badatelského deníku, systematický záznam pozorování, biologické nákresy a měření, kritická interpretace získaných dat a vyvozování závěrů. 3. Terénní výzkum a poznávání přírody Témata: Identifikace organismů v terénu, práce s určovacími klíči a moderními aplikacemi, zkoumání vztahů organismů k jejich přirozenému prostředí. 4. Ekologie a ochrana biodiverzity Témata: Chápání ekologických souvislostí, analýza vlivu lidské činnosti na regionální biodiverzitu, navrhování a realizace konkrétních opatření pro ochranu přírody v okolí.
Tvořivé dílny	**7.**	**1h týdně**	Anotace: Cítíš se u kreativních aktivit a vyrábění jako doma? Tvořivé dílny jsou tvojí jasnou volbou! Vyzkoušíš si řadu méně tradičních technik, budeš rozvíjet svoji fantazii a zjistíš, že i chyby jsou vítanou součástí procesu . Pracovat můžeme i s tvými preferencemi nebo zájmy. Cíl: Cílem předmětu je podpořit kreativitu žáků prostřednictvím experimentálních a méně tradičních výtvarných i digitálních technik. Důraz je kladen na proces tvorby, rozvoj fantazie, schopnost vyjádřit vlastní myšlenky a pocity a na budování pozitivního vztahu k umění a vlastní tvorbě.	**Experimentuje s materiály a technikami:** Kombinuje tradiční (akryl, uhel) a netradiční materiály (přírodniny, textil, odpadové materiály) a hledá jejich nové výrazové možnosti. **Realizuje prostorové a objektové práce:** Navrhne a vytvoří prostorový objekt (sochu, instalaci, model), přičemž dbá na stabilitu, kompozici a vizuální působení v daném prostoru. **Uplatňuje principy designu a užitého umění:** Navrhne a zhotoví předmět, který propojuje estetickou hodnotu s praktickou funkcí (např. autorský šperk, potisk textilu, designový obal nebo bytový doplněk). **Pracuje s vizuální metaforou a konceptem:** Výtvarně vyjádří abstraktní téma, emoci nebo myšlenku a následně své autorské rozhodnutí (proč zvolil dané barvy či tvary) verbálně obhájit. **Využívá digitální nástroje v tvorbě:** Propojuje klasické výtvarné postupy s moderními technologiemi (např. digitální fotografie, grafické editory, stop-motion animace apod.). **Kriticky interpretuje vlastní i cizí tvorbu:** Vnímá estetické kvality děl svých spolužáků i profesionálních umělců, poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu a inspiruje se různými uměleckými směry.	Kartografie Kaligrafie Art terapie Tvorba z korálků String art Příslušenství ke knihám (záložky, obaly, výměna vazby) Synestetická tvorba Canva Vision board Fore edge painting Vizuální identita Stop motion Canva Experimentální techniky Ronghua
Anglická konverzace	**7.**	**1h týdně**	Volitelný předmět je zaměřen na upevňování učiva anglického jazyka a rozvoj mluveného projevu. Žáci si procvičují slovní zásobu a gramatiku v praktických situacích (např. nakupování, cestování, běžná komunikace). Výuka probíhá interaktivně formou dialogů, her a práce ve dvojicích či skupinách. Cílem je, aby žáci dokázali s větší jistotou komunikovat v běžných životních situacích.	**Aktivně reaguje v běžných situacích:** Domluví se v základních situacích (např. v obchodě, v restauraci, na letišti). Používá základní fráze v běžných situacích. **Formuluje a obhajuje vlastní názor:** Jednoduše vyjádří, co se mu líbí a co ne. Dokáže krátce říct svůj postoj k běžným tématům, jako je volný čas nebo rodina. **Využívá kompenzační strategie:** Pokud nezná konkrétní slovíčko, pomůže si gesty, ukáže na předmět nebo použije jiný velmi jednoduchý výraz. **Interpretuje informace z autentických zdrojů:** Z krátkého audia, videa nebo nápisu (např. plakát, jídelní lístek, předpověď počasí) pozná hlavní téma. Dokáže jednou větou shrnout, o čem zdroj byl. **Prezentuje zvolené téma:** Připraví si a přednese pár krátkých vět o sobě, své práci nebo zálibách. Soustředí se na správnou španělskou výslovnost a základní intonaci. **Rozlišuje formální a neformální projev:** Rozlišuje mezi tykáním a vykáním. Ví, kdy použít neformální pozdrav a kdy formální, v závislosti na tom, s kým mluví.	Komunikace v běžných situacích - základní otázky a odpovědi v každodenních situacích Vyjadřování vlastního názoru - co mám rád/a a nerad/a Záliby a volný čas Rodina a kamarádi Jednoduché vyjádření souhlasu a nesouhlasu Krátké zdůvodnění vlastního názoru Kompenzační strategie - opis neznámého slova - používání jednoduchých výrazů místo složitějších Práce s autentickými zdroji - vyhledání hlavní informace - stručné shrnutí obsahu jednou větou Prezentace zvoleného tématu - krátké představení sebe sama - moje rodina, škola a záliby Jednoduchý souvislý projev - správná výslovnost a intonace - příprava krátké prezentace

Charakteristika předmětu **Volitelný předmět**

Obsahové zaměření předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen z rozšiřujícího vzdělávacího obsahu a žáci si jej volí na základě svých preferencí. V rámci všech volitelných předmětů jsou rozvíjeny klíčové kompetence a základní gramotnosti. Důraz je kladen na objevování vlastních zájmů a rozšiřování základních obzorů. Forma dvouhodinových bloků ve vyšších ročnících umožňuje realizovat náročnější projekty, experimenty či terénní aktivity, které vyžadují delší časovou dotaci.

Časové a organizační vymezení:
Volitelný předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku, žáci si vyberou dva volitelné předměty. V 8. a 9. ročníku žáci vybírají tři volitelné předměty, z nichž jeden je vyučován 1 hodinu každý týden a dva předměty jsou vyučovány jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve standardní učebně a s ohledem na charakter vzdělávacího obsahu některých předmětů je rovněž využíváno multimediální učebny, tělocvičny, případně může výuka probíhat venku.

Volitelné předměty 2026/27 - téma/název	Ročník	Dotace	Anotace předmětu	Školní očekávané výsledky učení	Klíčový obsah, témata (učivo)
Cvičení z anglického jazyka	**7.**	**1h týdně**	Anotace: Hello! V tomto předmětu se spolu podíváme na oblasti angličtiny, které bys rád(a) více procvičil(a) a zároveň si budeme hodně povídat. Ať už společné, nebo individuální cvičení ti pomůže získat větší pocit jistoty, ale i fakt, že cizího jazyka se není třeba bát . See you in September!	**Aplikuje gramatické struktury v kontextu:** Správně a s porozuměním používá probrané gramatické jevy (např. časy, podmiňovací způsob, stupňování) při tvorbě vlastních mluvených i psaných projevů. **Efektivně pracuje s textem:** Dokáže z autentického nebo upraveného cizojazyčného textu (článek, návod, e-mail) vyhledat specifické informace a stručně shrnout jeho hlavní obsah. **Využívá širokou slovní zásobu:** Aktivně používá tematicky zaměřenou slovní zásobu, synonyma a antonyma, čímž zvyšuje přesnost a bohatost svého vyjadřování. **Rozumí mluvenému slovu:** Na základě poslechu nahrávek či videí v přiměřeném tempu identifikuje hlavní myšlenky, postoj mluvčího a dokáže odpovědět na doplňující otázky. **Tvoří souvislé písemné projevy:** Samostatně sestaví různé typy textů (např. neformální dopis, vyprávění, popis obrázku) s důrazem na logickou provázanost a správný pravopis. **Využívá digitální nástroje pro studium:** Samostatně pracuje s on-line slovníky, výukovými aplikacemi a platformami pro procvičování jazyka, čímž rozvíjí svou autonomii v učení.	Vyjadřování názoru Upevňování a rozšiřování sl. zásoby Procvičování vybraných gramatických a pravopisných jevů Porozumění textu
Cvičení z českého jazyka	**7.**	**1h týdně**	Cvičení z českého jazyka je brán jako dynamický doplňkový předmět, jehož hlavním cílem je upevnění mluvnických základů a systematické odstraňování individuálních nedostatků v jazykových znalostech. Předmět poskytuje žákům bezpečný prostor pro docvičení učiva, které se v běžných hodinách českého jazyka může jevit jako problematické nebo nedostatečně zažité. Výuka je založena na zhodnocení potřeb žáků – zaměřuje se na konkrétní jevy z oblasti pravopisu, tvarosloví a skladby, ve kterých se nejčastěji chybuje. Namísto pasivního vypilňování cvičení se klade důraz na pochopení logiky pravidel a rozvoj schopnosti sebeopravy. Žáci se učí pracovat s chybou jako s přirozeným nástrojem učení, ale také budují zdravé sebevědomí v jazykovém vyjadřování. Předmět zároveň rozvíjí strategie učení; žáci si osvojují efektivní postupy pro zvládání náročných pravopisných celků (algoritkmy). Cílem je, aby každý žák dosáhl takové úrovně jazykové správnosti, která mu umožní bezproblémovou komunikaci v dalším studiu i každodenním životě, a aby si odnesl pocit, že čeština se dá naučit a nemusí "bolet".	**Aplikuje pravopisné normy v praxi:** Samostatně a s vysokou mírou úspěšnosti řeší složitější pravopisné jevy (shoda přísudku s podmětem, psaní velkých písmen, interpunkce v souvětí) v souvislých textech. **Provádí komplexní jazykový rozbor:** U věty a souvětí určí větné členy, vztahy mezi větami a slovní druhy, přičemž tyto znalosti využívá k pochopení smyslu textu a jeho správné výstavbě. **Analyzuje a interpretuje text:** U různých typů textů (odborný, publicistický, umělecký) identifikuje hlavní myšlenku, záměr autora, klíčová slova a dokáže z textu vyvodit logické závěry. **Tvoří stylisticky kultivované texty:** Samostatně sestaví různé slohové útvary (např. úvaha, charakteristika, úřední dopis, motivační dopis) s důrazem na logickou strukturu, bohatou slovní zásobu a vhodnou volbu jazykových prostředků. **Rozpozná a opravuje jazykové nedostatky:** V cizím i vlastním textu identifikuje stylistické neobratnosti, gramatické chyby či nevhodné opakování slov a navrhne jejich opravu (tzv. autokorekce). **Využívá informační zdroje a příručky:** Efektivně pracuje s Internetovou jazykovou příručkou, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími zdroji pro ověření správnosti jazykových jevů.	Slovní zásoba a ortoepie (výslovnost) - Školní vokabulář: užívání českých i běžných cizích slov ze školního prostředí v mluveném projevu. - Výslovnost přejatých slov: dodržování pravidel spisovné výslovnosti u problematických cizích slov. - Práce se synonymy: volba nejvhodnějšího slova (českého i cizího) podle kontextu. Tvarosloví (Morfologie) - Ohebné slovní druhy: tvoření a využívání jejich správných, spisovných i nepravidelných tvarů. - Neohebné slovní druhy: jejich rozlišování v textu. - Kultivace projevu: uplatňování správných tvarů v mluvené i psané podobě. Skladba (Syntax) a celková stylizace - Stavba věty: sestavování gramaticky správných vět jednoduchých se správnou shodou přísudku s podmětem. Kultivace psaní: postupné zpřesňování vlastního písemného projevu.
Cvičení z matematiky	**7.**	**1h týdně**	**Anotace:** Sedmý ročník představuje v matematice řadu nových témat, ve kterých může být náročné se zorientovat. Tento předmět ti nabízí klidné zázemí, kde v malém kolektivu společně projdeme vše, co ti v běžné hodině připadá složité. Zaměříme se na oblasti, které ti dělají potíže – ať už jde o zlomky, záporná čísla nebo procenta – a najdeme srozumitelné cesty k jejich pochopení, abys v matematice získal(a) větší jistotu a klid. **Cíl:** Cílem předmětu je upevnit a doprocvičit klíčové vzdělávací okruhy 7. ročníku s důrazem na pochopení základních principů a logických vazeb. Žáci si skrze individuální tempo a praktické příklady budují sebedůvěru v předmětu, zbavují se stresu z neúspěchu a získávají dovednosti potřebné pro samostatné zvládnutí běžné výuky i navazujícího učiva v dalších ročnících.	**Bezpečně ovládá operace s přirozenými a racionálními čísly:** Provádí rychlé a správné výpočty s celými čísly, zlomky a desetinnými čísly (včetně jejich převodů) v oboru, který odpovídá učivu sedmého ročníku. **Řeší praktické slovní úlohy:** Dokáže analyzovat zadání, vybrat podstatné informace a aplikovat trojčlenku, poměr či výpočet procent na reálné situace (např. slevy, nákupy, měření). **Aplikuje základy geometrie v rovině:** Přesně rýsuje základní útvary (trojúhelníky, čtyřúhelníky), určuje jejich vlastnosti (obvod, obsah) a rozumí pojmům jako souměrnost či úhly. **Využívá logické myšlení a kombinatoriku:** Dokáže řešit jednoduché logické hádanky, číselné řady a hledat všechna možná řešení u úloh s omezeným počtem variant. **Pracuje s jednotkami a měřítkem:** Převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti a času; dokáže pracovat s jednoduchým měřítkem mapy a plánu. **Argumentuje a zdůvodňuje postup:** Srozumitelně popíše, jak k výsledku došel, a dokáže si svůj výsledek ověřit odhadem nebo zkouškou správnosti.	Desetinná čísla, celá čísla, zlomky. Poměr, úměrnost, procenta. Jednotky. Konstrukční úlohy (trojúhelníky, čtyřúhelníky), osová a středová souměrnost.
Finanční gramotnost	**8.**	**1h týdně**	**Anotace:** Obsah předmětu se zaměřuje na praktickou orientaci ve světě financí, od sestavení vyrovnaného osobního rozpočtu až po výběr vhodných bankovních služeb a platebních nástrojů. Žáci se naučí kriticky vyhodnocovat rizika úvěrů pomocí ukazatele RPSN, rozpoznat znaky dluhové pasti a efektivně čelit kybernetickým podvodům či nekalým obchodním praktikám. Důležitou součástí je pochopení práv spotřebitele (reklamace, nákupy online) a vlivu reklamy na naše rozhodování. Kurz doplňuje vhled do daňového systému a principů solidarity, díky čemuž žáci porozumí rozdílu mezi hrubou a čistou mzdou i roli státu v hospodaření jednotlivce. **Cíle předmětu:** Cílem předmětu je vybavit žáky praktickými dovednostmi pro efektivní správu vlastních peněz a rozvinout jejich kritické myšlení při rozhodování v roli spotřebitele. Žáci se naučí předcházet rizikům spojeným s neuváženým zadlužováním a kybernetickými podvody, aby v budoucnu dokázali budovat svou finanční nezávislost a stabilitu.	**Sestavuje a spravuje osobní rozpočet:** Rozlišuje mezi nezbytnými výdaji a přáními, dokáže naplánovat vyrovnaný rozpočet jednotlivce či domácnosti a navrhnout opatření v případě deficitu. **Analyzuje bankovní produkty a služby:** Orientuje se v nabídce běžných účtů, platebních nástrojů (karty, mobilní platby) a chápe princip úročení u spořicích produktů. **Kriticky hodnotí rizika zadlužování:** Vysvětlí rozdíl mezi „dobrým“ a „špatným“ dluhem, vypočítá skutečné náklady na půjčku (včetně RPSN) a identifikuje varovné signály predátorského úvěrování a dluhové pasti. **Rozpozná a čelí finančním podvodům:** Identifikuje znaky nekalých obchodních praktik, kybernetických útoků (phishing), přičemž zná zásady bezpečného chování v digitálním finančním světě. **Interpretuje spotřebitelská práva:** Orientuje se v základních pravidlech nákupu (reklamace, odstoupení od smlouvy, nákup online) a dokáže kriticky posoudit vliv reklamy na nákupní rozhodování. **Objasní roli státu a daní:** Vysvětlí základní principy solidarity (sociální a zdravotní pojištění) a objasní, k čemu slouží daně a jak ovlivňují čistý příjem jednotlivce.	1. Osobní hospodaření a role státu Témata: Sestavení a vedení vyrovnaného osobního rozpočtu; finanční plánování pro nezávislost; rozdíl mezi hrubou a čistou mzdou; základy daňového systému a princip společenské solidarity. 2. Bankovní svět a platební nástroje Témata: Výběr a efektivní využívání bankovních služeb a produktů; moderní platební nástroje v praxi; efektivní správa vlastních peněz a budování finanční stability. 3. Rizika, dluhy a kybernetická bezpečnost Témata: Kritické vyhodnocování úvěrů a půjček (význam ukazatele RPSN); prevence neuváženého zadlužování a rozpoznání varovných znaků dluhové pasti; obrana proti kybernetickým podvodům a nekalým obchodním praktikám. 4. Žák jako odpovědný spotřebitel Témata: Práva spotřebitele v praxi (proces reklamace, specifika a rizika nákupů online); kritické myšlení při nakupování; mechanismy reklamy a marketingových strategií a jejich vliv na naše rozhodování.
FIE plus	**8.**	**1h týdně**	**Anotace:** Možná si myslíš, že už o FIE víš všechno, ale FIE plus tě přesvědčí o opaku – je to totiž takový „upgrade“ pro tvůj mozek, který ti otevře dveře k úplně novým nástrojům! Zatímco na prvním i druhém stupni jsi jen nahlédl pod pokličku, teď tě čekají speciality jako Orientace v prostoru, Ilustrace nebo super užitečné Instrukce, které ti můžou vytrhnout trn z paty třeba u testů na střední školu. Pořád přitom platí tvoje oblíbená pravidla: žádné známky, žádný stres a žádné závodění. Každý jede podle svého tempa a je jen na tobě, jestli se zrovna ten den chceš dělit o své nápady s ostatními, nebo si v klidu přemýšlet po svém. **Cíl:** Cílem předmětu je prohloubit rozvoj kognitivních schopností a myšlenkových operací prostřednictvím pokročilých instrumentů Feuersteinovy metody. Důraz je kladen na schopnost reflexe vlastního postupu a přenos získaných dovedností do dalších vyučovacích předmětů i do každodenní praxe.	**Volí efektivní strategie při řešení komplexních úloh:** Analyzuje složitá zadání, rozkládá je na dílčí kroky a volí nejvhodnější postup k dosažení cíle; vědomě pracuje s impulzivitou a vyhýbá se zbrklosti. **Rozvíjí logické a kritické myšlení:** Pracuje s hypotézami, hledá souvislosti mezi informacemi a dokáže posoudit platnost argumentů v diskusi i v textu. **Reflektuje vlastní proces učení:** Pojmenovává své myšlenkové postupy, identifikuje své silné stránky i zdroje chyb a na základě této reflexe vědomě zdokonaluje svůj styl učení. **Aplikuje získané dovednosti v jiných oborech:** Samostatně přenáší naučené principy (např. systémové třídění informací, plánování nebo orientaci v prostoru) do dalších vyučovacích předmětů i do situací v běžném životě **Precizuje své vyjadřování a argumentaci:** Používá přesnou slovní zásobu pro popis vztahů a souvislostí, což mu umožňuje srozumitelně formulovat a obhajovat své názory.	Instrumenty - Orientace v prostoru a času, Ilustrace, Instrukce (volba s ohledem na složení skupiny)

Charakteristika předmětu **Volitelný předmět**

Obsahové zaměření předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen z rozšiřujícího vzdělávacího obsahu a žáci si jej volí na základě svých preferencí. V rámci všech volitelných předmětů jsou rozvíjeny klíčové kompetence a základní gramotnosti. Důraz je kladen na objevování vlastních zájmů a rozšiřování základních obzorů. Forma dvouhodinových bloků ve vyšších ročnících umožňuje realizovat náročnější projekty, experimenty či terénní aktivity, které vyžadují delší časovou dotaci.

Časové a organizační vymezení:
Volitelný předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku, žáci si vyberou dva volitelné předměty. V 8. a 9. ročníku žáci vybírají tři volitelné předměty, z nichž jeden je vyučován 1 hodinu každý týden a dva předměty jsou vyučovány jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve standardní učebně a s ohledem na charakter vzdělávacího obsahu některých předmětů je rovněž využíváno multimediální učebny, tělocvičny, případně může výuka probíhat venku.

Volitelné předměty 2026/27 - téma/název	Ročník	Dotace	Anotace předmětu	Školní očekávané výsledky učení	Klíčový obsah, témata (učivo)
Anglická konverzace	**8.**	**1h týdně**	**Anotace**: Hi! Wanna improve your English and speaking skills? If your answer is yes, then welcome aboard! Together, we will go through many everyday topics and situations that will come in handy not only during your travels. See you in September! **Cíl**: Cílem předmětu je prohloubit komunikační dovednosti žáků v anglickém jazyce, a to s důrazem na plynulost, samostatnost a jistotu ve vyjadřování.	**Aktivně reaguje v běžných situacích:** Plynule a srozumitelně komunikuje v modelových situacích každodenního života (např. cestování, nakupování, návštěva lékaře, objednávání v restauraci). **Formuluje a obhajuje vlastní názor:** Strukturovaně vyjádří svůj postoj k aktuálním společenským tématům (např. technologie, ekologie, volný čas) a adekvátně reagovat na argumenty protistrany. **Využívá kompenzační strategie:** V případě neznalosti konkrétního výrazu dokáže slovo či pojem srozumitelně opsat, použít synonymum nebo vysvětlit kontext tak, aby udržel kontinuitu rozhovoru. **Interpretuje informace z autentických zdrojů:** Na základě poslechu nebo četby aktuálních zpráv, podcastů či videí dokáže shrnout hlavní myšlenky a kriticky o nich v angličtině diskutovat. **Prezentuje zvolené téma:** Připraví si a přednese krátkou prezentaci na odborné či zájmové téma, přičemž dbá na správnou výslovnost, intonaci a interakci s publikem. **Rozlišuje formální a neformální projev:** Vhodně volí jazykové prostředky (slang, idiomy vs. zdvořilostní obraty) v závislosti na komunikačním partnerovi a prostředí.	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy.
Pohybové aktivity	**8.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Volitelný předmět je zaměřen na prohloubení dovedností v tradičních i netradičních kolektivních míčových sportech. Cílem není jen technické zvládnutí míče, ale především rozvoj taktického myšlení a týmové spolupráce. Úkolem předmětu je zdokonalování individuálních dovedností v basketbalu, volejbalu, florbalu a házené (přihrávky, střelba, uvolňování bez míče).	**Využívá různé formy pohybových aktivit pro rozvoj kondice:** Samostatně i ve skupině provádí cvičení zaměřená na rozvoj vytrvalosti, síly, flexibility a koordinace. **Sleduje a vyhodnocuje své fyzické zatížení:** Odhadne a pomocí jednoduchých metod (např. měření tepové frekvence nebo subjektivního pocitu únavy) kontroluje intenzitu zátěže vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. **Ovládá základní techniku vybraných disciplín**: Prokazuje technicky správné provedení základních pohybových prvků u individuálních i skupinových aktivit, čímž předchází jednostrannému přetěžování organismu. **Uplatňuje zásady kompenzace a relaxace:** Vysvětlí význam protažení (strečinku) a uvolňovacích technik po fyzické námaze a zařazuje je do svého cvičebního režimu pro regeneraci těla i mysli. **Dodržuje pravidla bezpečnosti a etiky:** Aktivně dbá na bezpečnost vlastní i ostatních, správně manipuluje s tělovýchovným nářadím a v rámci společných aktivit projevuje ohleduplnost a pomoc méně zdatným spolužákům. **Plánuje vlastní pohybový režim:** Na základě získaných zkušeností navrhne jednoduchý týdenní plán pohybových aktivit, který odpovídá jeho zájmům a potřebám zdravého rozvoje dospívajícího člověka.	Základy kolektivních sportů na rekreační úrovni. Sporty: házená, basketbal, volejbal, florbal Pravidla a taktika hry.
Základy marketingu	**8.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	**Anotace**: Jak funguje marketing v každodenním životě? Jaké to je, založit si svoji malou značku a marketingovou kampaň? Tohle a mnoho dalšího se dozvíš v předmětu základy marketingu. Pracovat budeme i na prezentačních dovednostech, práci v týmu a kreativním přístupu k věcem. **Cíl:** Cílem předmětu je seznámit žáky se základy marketingu a ukázat jim, jak funguje reklama a značky v praxi. Žáci si vyzkouší vytvořit vlastní produkt nebo kampaň, rozvíjejí kreativitu, spolupráci v týmu i prezentační dovednosti.	**Vysvětlí základní principy marketingu:** Objasní, že marketing není jen reklama, ale komplexní proces zjišťování potřeb zákazníka a hledání cest, jak tyto potřeby uspokojit (tzv. marketingový mix). **Analyzuje nástroje propagace a reklamy:** Identifikuje různé formy marketingové komunikace (televize, sociální sítě, influenceři, venkovní reklama) a dokáže popsat jejich specifické cíle a cílové skupiny. **Kriticky vyhodnocuje reklamní sdělení:** Rozpozná běžné psychologické techniky a triky používané v reklamě, odliší fakta od emocí a nenechá se snadno ovlivnit manipulativními technikami. **Navrhne jednoduchou marketingovou strategii:** Pro konkrétní (vlastní nebo fiktivní) produkt či službu dokáže definovat cílovou skupinu, stanovit cenu a zvolit vhodné komunikační kanály pro jeho zviditelnění. **Pracuje s vizuální identitou a značkou:** Objasní význam loga, barev a celkového stylu (brandingu) pro budování důvěry u zákazníka a dokáže vytvořit jednoduchý grafický návrh propagace. **Uplatňuje zásady etiky v marketingu:** Rozlišuje mezi legální, etickou a klamavou reklamou; objasní důležitost pravdivosti informací a ochrany soukromí uživatelů v online prostředí.	Marketing za hranicí reklamy (Sebe)prezentace Založení značky Jednoduchá marketingová kampaň Produkt, cena, identita
Biologická praktika	**8.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Láká tě věda a nebaví tě jen listovat učebnicemi? Předmět Biologická praktika je určen právě pro tebe. Místo teorie se zaměříš na skutečný průzkum živé přírody. V hodinách si vyzkoušíš práci skutečného biologa. Nebudeš jen pasivně poslouchat, ale především budeš tvořit a zkoumat. Objevíš neviditelný svět buněk a mikroorganismů. Na vlastní oči uvidíš, jak fungují přírodní procesy i tvé vlastní tělo. Část výuky absolvuješ venku – na školním pozemku, v okolní krajině nebo během exkurzí. Naučíš se spolupracovat s ostatními na zajímavých úkolech a prezentovat své výsledky. Tento předmět je ideální právě pro tebe, pokud jsi zvídavý a chceš lépe porozumět světu kolem sebe, máš kladný vztah k přírodě a nebojíš se experimentovat.	**Bezpečně a odborně používá laboratorní techniku:** Samostatně připravuje mikroskopické preparáty, ovládá práci s mikroskopem, lupou i digitálními měřicími senzory a dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti v laboratoři. **Provádí sebepozorovací testy a měření:** U sebe i ostatních změří a vyhodnotí základní fyziologické ukazatele (např. tepovou a dechovou frekvenci, krevní tlak, reakční dobu či kapacitu plic) a vysvětlit jejich změny v závislosti na zátěži. **Realizuje biologické experimenty:** Na základě zadání navrhne a provede pokus (např. důkaz živin v potravinách, vliv enzymů na trávení), zaznamená průběh a objektivně zhodnotí výsledky. **Analyzuje stavbu a funkci orgánových soustav:** Na modelech, mikroskopických preparátech nebo přírodninách demonstruje souvislost mezi stavbou lidského těla a jeho funkcemi (např. stavba kosti, činnost svalů, smyslové vnímání). **Aplikuje zásady zdravého životního stylu a první pomoci:** Prakticky si vyzkouší postupy související s péčí o zdraví, prevencí civilizačních chorob a dokáže navrhnout úpravu jídelníčku či denního režimu na základě získaných poznatků. **Dokumentuje a prezentuje výsledky bádání:** Vede si přehledný laboratorní deník, zpracovává protokoly o měřeních a dokáže srozumitelně interpretovat svá zjištění před kolektivem.	Základy mikroskopování Základy lidské fyziologie Aplikace zdravého životního stylu Dokumentace vybraných poznatků
Tvorba časopisu	**8.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	**Anotace:** Žáci se učí základům novinářské etiky, nabývají znalosti při psaní textů, grafických úprav a práci s technologií. Žákům se postupně dostává poučení z nejrůznějších oborů, které se dotýkají novinářské práce. Využívají se metody a formy práce především na spolupráci žáků (práce ve dvojicích a skupinách). Vzájemně se učí, komunikují s okolím a řeší následné problémy. **Cílem** je se naučit kriticky hodnotit různá mediální sdělení, seznámit se s novinářskými žánry a vytvářet vlastní příspěvky, které se učí upravovat v textových a grafických aplikacích.	**Využívá různé žurnalistické žánry:** Rozlišuje mezi zprávou, reportáží, rozhovorem či úvahou a dokáže pro konkrétní téma zvolit a napsat text v odpovídajícím stylu. **Pracuje s textem a informacemi:** Samostatně vyhledává a ověřuje informace z více zdrojů, dbá na pravopisnou správnost, stylistickou úroveň a srozumitelnost svých příspěvků. **Ovládá základy digitální sazby a grafiky:** Využívá vhodné softwarové nástroje pro úpravu fotografií, tvorbu ilustrací a tvorbu stránek tak, aby výsledný produkt byl vizuálně atraktivní a přehledný. **Realizuje redakční proces od plánu k vydání:** Aktivně se podílí na tvorbě redakčního plánu, dodržuje stanovené termíny (uzávěrky) a chápe roli jednotlivých členů týmu (šéfredaktor, grafik, korektor). **Dodržuje etická pravidla a autorský zákon:** Respektuje ochranu osobních údajů, autorská práva k textům i fotografiím a rozumí významu objektivity a pravdivosti v médiích. **Kriticky hodnotí mediální obsah:** Analyzuje silné a slabé stránky vlastního časopisu i jiných periodik a na základě zpětné vazby od čtenářů navrhuje zlepšení obsahu i formy.	Učení se, že psaní je proces, nikoliv jednorázový akt. Nácvik rozdílů mezi zprávou, reportáží, rozhovorem a glosou. Tvůrčí psaní a stylistika: Jak napsat poutavý titulek (perex) a jak pracovat s dynamikou textu. Editace a korektura: Práce s chybou, autorská sebekontrola a vzájemná zpětná vazba. Etika novináře: Práce se zdroji, ověřování informací (fact-checking) a prevence plagiátorství. Role médií. Analýza mediálních sdělení: Rozpoznávání bulvárních prvků, clickbaitů a manipulace. Definování cílové skupiny (spolužáci, učitelé, rodiče) a přizpůsobení obsahu jejich potřebám. Interpretace textu: Schopnost vybrat z dlouhého rozhovoru klíčové myšlenky pro citace. Práce v grafických nástrojích (např. Canva). Základy typografie. Autorské právo. Rozdělení rolí (šéfredaktor, korektor, grafik, fotograf) a plánování obsahu (editační plán). Marketing a komunikace: Propagace časopisu ve škole, správa sociálních sítí časopisu, komunikace s tiskárnou nebo vedením školy.

Charakteristika předmětu **Volitelný předmět**

Obsahové zaměření předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen z rozšiřujícího vzdělávacího obsahu a žáci si jej volí na základě svých preferencí. V rámci všech volitelných předmětů jsou rozvíjeny klíčové kompetence a základní gramotnosti. Důraz je kladen na objevování vlastních zájmů a rozšiřování základních obzorů. Forma dvouhodinových bloků ve vyšších ročnících umožňuje realizovat náročnější projekty, experimenty či terénní aktivity, které vyžadují delší časovou dotaci.

Časové a organizační vymezení:
Volitelný předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku, žáci si vyberou dva volitelné předměty. V 8. a 9. ročníku žáci vybírají tři volitelné předměty, z nichž jeden je vyučován 1 hodinu každý týden a dva předměty jsou vyučovány jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve standardní učebně a s ohledem na charakter vzdělávacího obsahu některých předmětů je rovněž využíváno multimediální učebny, tělocvičny, případně může výuka probíhat venku.

Volitelné předměty 2026/27 - téma/název	Ročník	Dotace	Anotace předmětu	Školní očekávané výsledky učení	Klíčový obsah, témata (učivo)
Ekologická výchova	**8.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Anotace: Planeta B neexistuje. Zatím. Všichni říkají, že jsme v háji. My se půjdeme podívat na to, jak z toho vybruslit. Žádné nudné grafy, ale realita. Zjisti, jak ovládnout svět (nebo ho aspoň nezničit dřív, než dostaneš občanku). - Vhodné pro ty, co rádi diskutují a nemají rádi testy. - Možnost legálního pobytu venku během vyučování. Cíl: Cílem předmětu je hravou a zábavnou formou nabídnout dětem možnosti, jak porozumět změnám životního prostředí a jak ovlivnit své okolí směrem k lepšímu.	**Vysvětlí principy udržitelného rozvoje:** Objasní souvislosti mezi lidskou činností, ekonomikou a stavem přírody; posoudí dopady různých životních stylů na planetu. **Analyzuje příčiny a důsledky klimatických změn:** Orientuje se v problematice globálního oteplování, úbytku biodiverzity a znečištění složek biosféry (voda, půda, ovzduší) a navrhuje možná řešení na úrovni jednotlivce i společnosti. **Uplatňuje zásady odpovědného spotřebitelského chování:** Kriticky zhodnotí životní cyklus výrobku (od výroby po likvidaci), prakticky aplikuje pravidla minimalizace odpadu (Zero Waste) a správného třídění. **Realizuje praktické ekologické projekty:** Navrhne a podílí se na aktivitách zlepšujících životní prostředí ve škole nebo obci (např. třídění odpadu, péče o zeleň, šetření energiemi, osvětová kampaň). **Interpretuje informace z oblasti ekologie:** Kriticky hodnotí mediální zprávy o životním prostředí, rozliší vědecky podložená fakta od dezinformací. **Zkoumá ekosystémy v terénu:** Provádí jednoduchá ekologická měření a pozorování v místní krajině, vyhodnocuje její stav a navrhuje opatření pro podporu místní biologické rozmanitosti.	Vztah člověka a přírody Vzduch, voda, znečištění prostředí Ohrožené druhy Les, odpady, ozdravné projekty
Výtvarné a mediálně kreativní dílny	**8.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	**Anotace**: V tomto předmětu se blíže seznámíš s mediálním světem a možnostmi, co nabízí. Věnovat se budeme především žurnalistice, kde se nejen mnoho dozvíš, ale i vyzkoušíš. Součástí je i zkoumání mediálních textů kolem nás a jaký na nás mají vliv. **Cíl**: Cílem předmětu je propojit výtvarnou tvorbu s prací s médii. Žáci si vyzkouší různé způsoby vyjadřování, učí se tvořit i prezentovat vlastní obsah a lépe rozumět tomu, jak média ovlivňují naše vnímání.	**Využívá tradiční i digitální výtvarné techniky:** Kombinuje klasické postupy (kresba, malba, prostorová tvorba) s moderními nástroji digitální grafiky, fotografie a editace obrazu. **Vytváří vizuální obsahy pro různá média:** Navrhne a realizuje ucelené kreativní projekty, jako jsou plakáty, digitální ilustrace, krátké animace či vizuální podklady pro prezentace a sociální sítě. **Interpretuje a kriticky hodnotí vizuální sdělení:** Analyzuje kompozici, barevnost a symboliku v umění i v reklamě a vysvětlí, jak obraz působí na emoce a názory diváka. **Aplikuje základy kompozice a estetiky:** Využívá znalosti o perspektivě, světle, barvách a typografii (písmu) k vytvoření vizuálně vyváženého a srozumitelného díla. **Pracuje s autorským záměrem a originalitou:** Hledá vlastní tvůrčí postupy při zpracování zadaných témat, dokáže obhájit svou uměleckou volbu a respektuje autorská práva při používání cizích podkladů. **Realizuje společné multimediální projekty:** Spolupracuje v týmu na tvorbě komplexnějších děl (např. krátký film, digitální výstava, design školního prostoru), přičemž efektivně komunikuje a přispívá k výsledné podobě díla.	Tradiční vs digitální média Podcast Kompozice novinového článku Typografie Tvorba titulků a perexu Analýza mediálního diskurzu Tvorba článku, příspěvku Vizuální/digitální vyjádření Interview
Základy psychologie	**9.**	**1h týdně**	Poznej vědu, která se zabývá tím nejzáhadnějším v celém vesmíru - lidskou myslí. Jak funguje paměť, co to jsou emoce, láska, hněv, stres? A jak s tím naložit? Odhal myšlenky antických myslitelů až po moderní psychology, vytvoř vlastní výzkum, poznej ohromný svět ukrytý v hlavě každého člověka! V rámci předmětu: Pochopení vlastní osoby během dospívání Práce se stresem, strachem, vtíravými myšlenkami Zlepšení komunikace, nastavování hranic Prohloubení empatie Vlastní výzkum A hlavně vše do praktického života!	**Analyzuje** klíčové složky své osobnosti (např. temperament, charakter, motivaci), pojmenovává své silné i slabé stránky a na základě těchto poznatků formuluje reálné cíle pro svůj osobní rozvoj. **Rozpozná a správně pojmenuje** své emoce a tělesné signály stresu; uplatňuje konkrétní techniky psychohygieny a zvládání zátěže (copingové strategie) pro obnovu vnitřní rovnováhy. **Vysvětlí** fungování základních poznávacích procesů (vnímání, pozornost, paměť) a na základě znalosti různých stylů učení si navrhne efektivní strategii pro vlastní přípravu do školy. **Rozpozná** v sociální interakci základní komunikační šumy, předsudky a efekty sociálního vnímání (např. haló efekt, stereotypy) a v diskusích vědomě volí asertivní komunikační techniky. **Charakterizuje** specifika vývojového období dospívání (adolescence), projevuje empatii k potřebám lidí v jiných životních fázích a dokáže vyhledat odbornou psychologickou pomoc v krizové situaci. **Rozlišuje** mezi běžnými výkyvy nálad a varovnými příznaky častých duševních onemocnění (např. úzkostné poruchy, deprese, poruchy příjmu potravy) a přispívá k destigmatizaci duševního zdraví ve svém okolí	Struktura osobnosti, typy temperamentu, sebepojetí a sebeúcta Emoce a jejich funkce, stresory, základy psychohygieny, relaxační techniky Čití a vnímání, typy učení, efektivní metody učení Formy komunikace (verbální, neverbální), asertivita vs.agresivita Životní cyklus člověka, specifika dospívání, psychická odolnost, systém pomoci Pojem duševní zdraví a nemoc, nejčastější poruchy u dětí a mladistvých, závislosti
Anglická praktika	**9.**	**1h týdně**	Tento předmět je určen pro žáky se zájmem o angličtinu, kteří chtějí rozvíjet své znalosti nad rámec běžné výuky. Zaměřujeme se na praktické využití jazyka v reálných situacích, plynulé mluvení bez ostychu a porozumění autentickému poslechu i moderním textům. Cílem je systematické rozšiřování slovní zásoby a získání větší jistoty v komunikaci.	**Aplikuje gramatické struktury v kontextu:** Správně a s porozuměním používá probrané gramatické jevy (např. časy, podmiňovací způsob, stupňování) při tvorbě vlastních mluvených i psaných projevů. **Efektivně pracuje s textem:** Z autentického nebo upraveného cizojazyčného textu (článek, návod, e-mail) vyhledá specifické informace a stručně shrnout jeho hlavní obsah. **Využívá širokou slovní zásobu:** Aktivně používá tematicky zaměřenou slovní zásobu, synonyma a antonyma, čímž zvyšuje přesnost a bohatost svého vyjadřování. **Rozumí mluvenému slovu**: Na základě poslechu nahrávek či videí v přiměřeném tempu identifikuje hlavní myšlenky, postoj mluvčího a dokáže odpovědět na doplňující otázky. **Tvoří souvislé písemné projevy:** Samostatně sestaví různé typy textů (např. neformální dopis, vyprávění, popis obrázku) s důrazem na logickou provázanost a správný pravopis. **Využívá digitální nástroje pro studium:** Samostatně pracuje s on-line slovníky, výukovými aplikacemi a platformami pro procvičování jazyka, čímž rozvíjí svou autonomii v učení.	Témata z běžného života: rodina a kamarádi, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, digitální svět a technologie, globální problémy, mezilidské vztahy a identita, zdravý životní styl a duševní zdraví, volba povolání a budoucí vzdělávání,
Strategie efektivního čtení	**9.**	**1h týdně**	**Anotace:** Máš někdy pocit, že čteš, ale vlastně nevíš, o čem to bylo? u lépe porozumět textu, zapamatovat si důležité informace a přemýšlet nad tím, co čteš. Budeme pracovat s příběhy, články i texty z **Cíl:** interpretaci a kritické hodnocení. Žáci se učí aktivně pracovat s textem, rozpoznávat záměr autora a analyzovat, jak jazyk a struktur	**Využívá různé metody čtení podle účelu:** Zvolí vhodnou techniku v závislosti na tom, zda hledá konkrétní údaj, nebo studuje složitý problém. **Analyzuje a strukturovaně zpracovává text:** Identifikuje hlavní myšlenky, klíčová slova a vztahy mezi odstavci; obsah textu přehledně shrne pomocí osnovy, myšlenkové mapy nebo výpisku. **Kriticky posuzuje důvěryhodnost informací:** Rozpozná v textu manipulativní techniky, zaujatost autora, logické chyby a dokáže odlišit podložená fakta od subjektivních názorů či dezinformací. **Pracuje s odbornými a nesouvislými texty:** Správně interpretuje informace z grafů, tabulek, infografik, návodů či smluv a propojí je s doprovodným textem do jednoho celku. **Rozšiřuje svou slovní zásobu a porozumění kontextu:** Odvozuje význam neznámých slov z kontextu, efektivně využívá slovníky a příručky a objasní přenesené významy (metafory, ironii, symboliku). **Aplikuje informace z textu při řešení úloh:** Využívá přečtený text jako podklad pro vlastní argumentaci, rozhodování v modelových situacích nebo pro tvorbu vlastního odborného či kreativního výstupu.	**Č**tenářské strategie (skimming, scanning, čtení s předvídáním) Diskuze a sdílení čtenářských zkušeností Porozumění textu Kritické čtení a analýza, analýza diskurzu Jazykové prostředky a jejich vliv na styl Práce s různými typy textů

Charakteristika předmětu **Volitelný předmět**

Obsahové zaměření předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen z rozšiřujícího vzdělávacího obsahu a žáci si jej volí na základě svých preferencí. V rámci všech volitelných předmětů jsou rozvíjeny klíčové kompetence a základní gramotnosti. Důraz je kladen na objevování vlastních zájmů a rozšiřování základních obzorů. Forma dvouhodinových bloků ve vyšších ročnících umožňuje realizovat náročnější projekty, experimenty či terénní aktivity, které vyžadují delší časovou dotaci.

Časové a organizační vymezení:
Volitelný předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku, žáci si vyberou dva volitelné předměty. V 8. a 9. ročníku žáci vybírají tři volitelné předměty, z nichž jeden je vyučován 1 hodinu každý týden a dva předměty jsou vyučovány jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve standardní učebně a s ohledem na charakter vzdělávacího obsahu některých předmětů je rovněž využíváno multimediální učebny, tělocvičny, případně může výuka probíhat venku.

Volitelné předměty 2026/27 - téma/název	Ročník	Dotace	Anotace předmětu	Školní očekávané výsledky učení	Klíčový obsah, témata (učivo)
Sportovní hry	**9.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Volitelný předmět Sportovní hry je určen všem žákům, kteří mají rádi pohyb, týmovou spolupráci a radost ze hry. V průběhu výuky si žáci vyzkouší různé kolektivní i individuální sporty, zdokonalí své pohybové dovednosti a naučí se zásadám fair play. Součástí předmětu jsou tradiční sportovní hry, jako je florbal, volejbal, basketbal, fotbal, ale také netradiční pohybové aktivity a soutěže jako například brenbal, frisbee, korfbal a lakros. Důraz je kladen na aktivní zapojení všech žáků, rozvoj fyzické kondice, spolupráce a zdravého životního stylu. Výuka probíhá v tělocvičně i venku a je vedena hravou a motivující formou. Předmět je vhodný pro všechny, kteří chtějí sportovat, zlepšit svou kondici a užít si pohyb.	**Aplikuje herní pravidla a taktiku:** Rozumí pravidlům vybraných kolektivních i individuálních her, dodržuje je a v rámci týmu navrhne jednoduchou herní strategii vedoucí k úspěchu. **Rozvíjí svou kondici a obratnost:** Prostřednictvím herních činností cíleně zlepšuje svou vytrvalost, sílu, rychlost a koordinaci pohybů v souladu se svými individuálními předpoklady. **Dodržuje zásady bezpečnosti a prevence úrazů:** Používá vhodné vybavení, ovládá základy rozvíčení před zátěží a dokáže rozpoznat rizika spojená s konkrétní pohybovou aktivitou v tělocvičně i v terénu. **Jedná v duchu fair play:** Respektuje soupeře i rozhodnutí rozhodčího, konstruktivně přijme výhru i prohru a aktivně přispívá k pozitivní atmosféře v týmu. **Spolupracuje při plnění společných cílů:** Efektivně komunikuje se spoluhráči, dokáže se podřídit zájmu skupiny a v případě potřeby zastat roli leadera i řadového člena týmu. **Objasní význam pohybu pro zdraví:** Vysvětlí přínos pravidelné fyzické aktivity pro fyzickou i duševní pohodu a orientuje se v možnostech volnočasového sportovního vyžití ve svém okolí.	Zdokonalení herních činností jednotlivce ve vybraných sportech. Sporty: frisbee, ringo, rugby, florbal, fotbal, volejbal, beach volejbal, lakros, street ball.
Management školních projektů	**9.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Volitelný předmět Management školních projektů je zaměřen na rozvoj dovedností potřebných pro plánování, realizaci a vyhodnocení různých typů školních projektů. Žáci se naučí, jak přicházet s vlastními nápady, stanovit si cíle projektu, rozdělit si role v týmu a efektivně spolupracovat. Během výuky se seznámí se základními principy projektového řízení – tvorba časového plánu, organizace práce, práce s informacemi i prezentace výsledků. Důraz je kladen na týmovou spolupráci, komunikaci, kreativitu a schopnost řešit problémy. Součástí předmětu bude realizace vlastního projektu (např. školní akce, výstava, prezentace nebo menší výzkum), při kterém si žáci prakticky vyzkouší všechny fáze projektové práce – od návrhu až po závěrečné zhodnocení. Předmět podporuje samostatnost, odpovědnost a připravuje žáky na práci na projektech na střední škole i v běžném životě.	**Plánuje projekt v logických krocích:** Definuje jasný cíl projektu, stanovit časový harmonogram (uzávěrky) a určit potřebné zdroje (finance, materiál, lidé). **Efektivně spolupracuje v týmu a rozděluje role:** Zastává různé role v týmu (vedoucí, grafik, nákupčí, mluvčí), přijímá odpovědnost za svůj úkol a konstruktivně komunikuje s ostatními. **Řídí rizika a řeší krizové situace:** Identifikuje potenciální problémy, které mohou při realizaci nastat, a navrhuje alternativní řešení (plán B), aby projekt mohl úspěšně pokračovat. **Sleduje a vyhodnocuje rozpočet projektu:** Spolupracuje na nákladové stránce projektu, pracuje s přidělenými finančními prostředky a dodržuje zásady hospodárnosti. **Prezentuje a propaguje výsledky své práce:** Srozumitelně a přesvědčivě představí projekt veřejnosti nebo zadavateli (např. vedení školy) a zvolí vhodné komunikační kanály pro jeho zviditelnění. **Provádí závěrečnou reflexi a vyhodnocení:** Po ukončení projektu zhodnotí, nakolik byly splněny cíle, pojmenuje silné a slabé stránky celého procesu a vyvodí závěry pro svou další práci.	Sebepoznání a osobnostní rozvoj - silné a slabé stránky, role v týmu, motivace a odpovědnost, zvládání stresu a emocí, time management Komunikace a spolupráce - verbální a neverbální komunikace, pravidla efektivní komunikace, aktivní naslouchání, řešení konfliktů, spolupráce v týmu Základy projektového řízení - co je projekt a akce, plánování projektu, rozdělení rolí a úkolů, harmonogram, stanovení cílů, rozpočet a materiální zajištění Organizace školních akcí - typy školních akcí, příprava programu, propagace akce, komunikace s učiteli a vedením školy, bezpečnost a pravidla, krizové situace Mediální a prezentační dovednosti - tvorba plakátů a pozvánek, prezentace projektu, práce s digitálními nástroji, fotografie a dokumentace akcí, vystupování před publikem Realizace vlastního projektu - návrh projektu, plánování, realizace, vyhodnocení, reflexe práce týmu
Praktická komunikace a drama	**9.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	**Anotace**: ch projektů – to všechno jsou situace, kterým se za život nevyhneme a tento předmět ti pomůže se na ně připravit a stát se sebevěd **Cíl**: Cílem předmětu je rozvíjet komunikační a řečnické dovednosti žáků a posilovat jejich jistotu při mluveném projevu. Výuka je založena na zážitkových aktivitách a praktickém nácviku reálných komunikačních situací	**Ovládá zásady kultivovaného mluveného projevu:** Pracuje se svým hlasem (tempo, intonace, hlasitost) a artikulací tak, aby byl jeho projev srozumitelný a přesvědčivý pro posluchače. **Využívá vědomě verbální i neverbální komunikaci:** Rozumí významu řeči těla, gest a očního kontaktu; sladí svá slova s postojem těla a rozpozná signály, které vysílá jeho komunikační partner. **Argumentuje a obhajuje své postoje v diskusi:** Formuluje věcné argumenty, naslouchá názorům druhých a kultivovaně reaguje na protiargumenty, aniž by se uchyloval k agresivitě nebo pasivitě. **Zvládá krizové komunikační situace a řešení konfliktů:** Prostřednictvím dramatických metod (např. rolové hry) řeší náročné sociální situace, hledá kompromisy a uplatňuje základní techniky asertivního chování. **Prezentuje sebe i své nápady veřejně:** Připraví a přednese krátké vystoupení (např. motivační řeč nebo sebeprezentaci), zvládá trému a adekvátně reaguje na dotazy publika. **Uplatňuje empatii a etiku v komunikaci:** Rozpoznává manipulativní techniky, respektuje komunikační hranice druhých a dokáže se vžít do situace druhého člověka, což mu pomáhá budovat zdravé mezilidské vztahy.	Techniky pro zvládání nervozity Práce s hlasem a tělem Jak na srozumitelný a sebejistý projev Role-play Samostatné, „jednosituační“ dramatické hry Improvizační situace/aktivity
Seminář z českého jazyka	**9.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Volitelný předmět Seminář z českého jazyka je určen žákům 9. ročníku, kteří chtějí prohloubit své jazykové dovednosti a systematizovat své znalosti před vstupem na střední školu. Předmět nepředstavuje pouhé "doučování" gramatiky, ale klade důraz na praktickou aplikaci jazyka v reálných situacích a na rozvoj kritického a tvořivého myšlení. Hlavními tématy předmětu jsou: systematický nácvik testových úloh (CERMAT), práce s časovým limitem, analýza chyb a osvojení algoritmů pro řešení komplexních úloh, práce s informacemi, rozpoznávání manipulativních technik, argumentace a interpretace uměleckých i věcných textů, tvorba textů jak "pro život" (např. motivační dopisy, prezentace vlastního názoru, kreativní psaní) s důrazem na smysluplnost a srozumitelnost vyjadřování, tak textů uměleckých (např. podle základních literárních druhů: lyrický, prozaický a dramatický text).	**Provádí komplexní jazykovou analýzu textu:** V textu identifikuje a vysvětlí gramatické i pravopisné jevy v jejich vzájemných souvislostech a využívá tyto znalosti k tvorbě bezchybných vlastních textů. **Aplikuje znalosti o větné skladbě v praxi:** Rozumí struktuře věty a souvětí, což mu umožňuje zpřesňovat své vyjadřování, opravovat stylistické nedostatky a správně používat interpunkci. **Využívá strategie pro práci s testovými úlohami:** Ovládá techniky řešení různých typů úloh, pracuje s časovým limitem **Tvoří stylisticky kultivované texty:** Napíše různé typy textů (úvaha, líčení, úřední dopis) s ohledem na jejich účel a adresáta, přičemž dbá na logickou výstavbu a bohatou slovní zásobu. **Pracuje s textem v širším kontextu:** Interpretuje literární i odborné texty, vyhledává v nich skryté významy, rozlišuje objektivní informace od subjektivního hodnocení a vyvozuje z textů logické závěry. **Kriticky hodnotí vlastní projev i projevy druhých:** Provede korekturu svého textu, odhalí opakující se chyby a poskytne věcnou, konstruktivní zpětnou vazbu spolužákům.	Jazyková správnost a tvarosloví Skladba (Syntax) a pravopis Čtenářská gramotnost, práce s textem a kritické myšlení Tvůrčí psaní a literární stylizace Stylizace a autoreflexe vlastní tvorby
Výtvarné a mediálně kreativní dílny	**9.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Anotace: a možnostmi, co nabízí. Věnovat se budeme především žurnalistice, kde se nejen mnoho dozvíš, ale i vyzkoušíš. Součástí je i zkou Cíl: ovat různé formy vizuálního a digitálního vyjádření. Předmět podporuje experimentování, práci s materiálem i technologiemi a rozvíjí	**Využívá tradiční i digitální výtvarné techniky:** Kombinuje klasické postupy (kresba, malba, prostorová tvorba) s moderními nástroji digitální grafiky, fotografie a editace obrazu. **Vytváří vizuální obsahy pro různá média:** Navrhne a realizuje ucelené kreativní projekty, jako jsou plakáty, digitální ilustrace, krátké animace či vizuální podklady pro prezentace a sociální sítě. **Interpretuje a kriticky hodnotí vizuální sdělení:** Analyzuje kompozici, barevnost a symboliku v umění i v reklamě a vysvětlí, jak obraz působí na emoce a názory diváka. **Aplikuje základy kompozice a estetiky:** Využívá znalosti o perspektivě, světle, barvách a typografii (písmu) k vytvoření vizuálně vyváženého a srozumitelného díla. **Pracuje s autorským záměrem a originalitou:** Hledá vlastní tvůrčí postupy při zpracování zadaných témat, dokáže obhájit svou uměleckou volbu a respektuje autorská práva při používání cizích podkladů. **Realizuje společné multimediální projekty:** Spolupracuje v týmu na tvorbě komplexnějších děl (např. krátký film, digitální výstava, design školního prostoru), přičemž efektivně komunikuje a přispívá k výsledné podobě díla.	Tradiční vs digitální média Podcast Kompozice novinového článku Typografie Tvorba titulků a perexu Analýza mediálního diskurzu Tvorba článku, příspěvku Vizuální/digitální vyjádření Interview

Charakteristika předmětu **Volitelný předmět**

Obsahové zaměření předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen z rozšiřujícího vzdělávacího obsahu a žáci si jej volí na základě svých preferencí. V rámci všech volitelných předmětů jsou rozvíjeny klíčové kompetence a základní gramotnosti. Důraz je kladen na objevování vlastních zájmů a rozšiřování základních obzorů. Forma dvouhodinových bloků ve vyšších ročnících umožňuje realizovat náročnější projekty, experimenty či terénní aktivity, které vyžadují delší časovou dotaci.

Časové a organizační vymezení:
Volitelný předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku, žáci si vyberou dva volitelné předměty. V 8. a 9. ročníku žáci vybírají tři volitelné předměty, z nichž jeden je vyučován 1 hodinu každý týden a dva předměty jsou vyučovány jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní. Výuka probíhá ve standardní učebně a s ohledem na charakter vzdělávacího obsahu některých předmětů je rovněž využíváno multimediální učebny, tělocvičny, případně může výuka probíhat venku.

Volitelné předměty 2026/27 - téma/název	Ročník	Dotace	Anotace předmětu	Školní očekávané výsledky učení	Klíčový obsah, témata (učivo)
Branná příprava	**9.**	**k za 14 dní dvouhodinovk**	Anotace: Předmět Branná příprava rozvíjí praktické dovednosti potřebné pro orientaci v běžných i krizových situacích. Žáci se naučí základy první pomoci, orientaci v terénu, práci s mapou a buzolou, střelbu ze vzduchové zbraně, zásady bezpečného chování při mimořádných událostech i pobytu v přírodě. Součástí výuky jsou pohybové aktivity, týmové úkoly, modelové situace a nácvik spolupráce. Důraz je kladen na samostatnost, odpovědnost, fyzickou zdatnost a schopnost rychle a správně reagovat. Předmět je vhodný pro žáky, kteří mají rádi pohyb, dobrodružství, práci v týmu a chtějí získat užitečné dovednosti pro každodenní život.	**Identifikuje rizika a varovné signály:** Rozpozná druhy varovných signálů (sirény) a správně vyhodnotí hrozící nebezpečí v okolí (např. únik chemických látek, povodeň, požár). **Ovládá postupy při mimořádných událostech:** Zná a prakticky si vyzkouší zásady chování při vyhlášení evakuace, popíše, jak připravit evakuační zavazadlo a jak zabezpečit domácnost. **Efektivně komunikuje s tísňovými linkami:** Věcně a klidně nahlásí mimořádnou událost na správná čísla tísňového volání a objasní fungování integrovaného záchranného systému (IZS). **Poskytuje rozšířenou první pomoc:** V modelových situacích (autonehoda, úraz v terénu) prakticky ošetří život ohrožující stavy, zajistí bezpečnost místa činu a komunikuje se zraněným do příjezdu záchranářů. **Využívá prostředky improvizované ochrany:** Poradí si v krizové situaci s dostupnými prostředky pro ochranu dýchacích cest a těla a popíše principy ukrytí v budovách. **Popíše roli občana v systému obrany státu:** Orientuje se v základních právech a povinnostech občanů za krizových stavů a objasní význam krizového plánování pro bezpečnost obce a státu.	Vztah člověka a okolního dění vzhledem k bezpečnostnímu riziku Základní postupy při řešení krizových situací, Znalost IZS, aplikace Záchranka První pomoc

Klíčové kompetence				
KKU	**Klíčová kompetence k učení**	**Umění se učit**	**vzdělávací strategie**	**KKU-USU-000-ZV9-001 Řídí vlastní procesy učení.**
				Plánujeme sekvence navazujících vyučovacích hodin směřujících k dlouhodobým cílům. Plány učení či kritéria práce vytváříme společně se žáky. Před započetím práce mapujeme se žáky osvojení prozatímních postupů práce a učení. Nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého ze žáků. Provázíme žáky diskusí o tom, které postupy mohou využít v následující práci. Navozujeme takové situace, při nichž si žák zkouší odhadování vlastních sil a možností, definování překážek v učení apod. Zamýšlíme se se žáky nad tím, co jim pomáhá k rozvoji (prostor, čas, pomůcky, forma práce, styly učení aj.). Shromažďujeme a sdílíme zdroje, které mohou žákům pomoci v učení (např. různé procvičovací digitální programy, portfolio kompetencí). Poskytujeme doplňkové materiály a nástroje, aby si žáci mohli hlouběji rozšířit své znalosti. Podporujeme odpovědnost žáků za jejich učení tím, že jim vytváříme příležitosti aktivně využívat to, co se naučili. Necháváme žáky samostatně při výuce objevovat, co se učí. Dáváme prostor žákům učit se mezi sebou navzájem. Učíme žáky pracovat s nástroji, které umožňují sledovat a zaznamenávat jejich pokrok (práce s portfoliem, mapa učebního pokroku atd.). Učíme žáky shromažďovat důkazy o jejich posunu v učení. Aktivitu žáků podporujeme prostorem pro dotazy, odpovídání na otázky, podporujeme zvídavost žáků a vytváříme prostor pro bádání a zjišťování nových poznatků. Vytváříme bezpečný prostor pro práci s chybou (za chybu žáky netrestáme, společně hledáme cestu, jak chybu příště eliminovat). Průběžně se žáky reflektujeme, co zvládli, co mají a nemají upevněno (podle toho měníme dlouhodobý plán výuky a přizpůsobujeme ho potřebám žáků). Dáváme žákům prostor pro reflexi toho, co se naučili a jak k tomu došli. Jsme důslední ve vyžadování domluvených pravidel. Učíme žáky využívat čas (využíváme časomíru apod. i pro běžné úkoly). Pokud žák neplní úkoly, intervenujeme – snažíme se v diskusi se žákem či rodiči dopátrat příčin a ve spolupráci se snažíme nastavit další cíle. Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné podpoře při učení.
KKU	**Klíčová kompetence k učení**	**Smysl a cíl učení, celoživotní učení**	**vzdělávací strategie**	**KKU-SMU-000-ZV9-001 Uvědomuje si důležitost celoživotního charakteru učení.**
				Propojujeme výuku se zkušeností žáků a zprostředkováváme jim smysl vyučovaného obsahu (proč se konkrétní obsah či kompetenci učí). Podporujeme žáky k dalšímu učení tím, že oceňujeme jejich silné stránky, jejich snahu, pokrok a úspěchy. Zprostředkováváme žákům konkrétní příklady výstupů úspěšného učení ve vztahu ke škole i celkovému rozvoji osobnosti. Podporujeme u žáků postoje (nastavení mysli), které jim pomáhají rozvinout a udržet motivaci. Umožňujeme žákům vidět celkový rámec učiva a porozumět, jak jednotlivé lekce přispívají k jejich celkovému rozvoji osobnosti. Vytváříme dynamické a interaktivní učební aktivity, které stimulují zvědavost a aktivní účast žáků. Při projektové výuce umožňujeme žákům výběr témat, která jsou pro ně zajímavá, a přizváváme je k plánování. Podporujeme žáky v tom, aby projevovali své názory a potřeby a nebáli se při učení chybovat; o chybách přemýšlíme, dále se z nich učíme a odkrýváme žákům vlastní chyby jako příležitosti k učení. Dlouhodobě pozorujeme snahu a vůli žáků. Poskytujeme zpětnou vazbu, která je konkrétní a umožňuje žákům cíleně zlepšovat jejich dovednosti. Poskytujeme průběžnou zpětnou vazbu nejen k výsledkům, ale také k postupu a přístupu k učení. Pro hodnocení práce žáků a jejich pokroku v učení využíváme popisná kritéria. Při nastavování kritérií zohledňujeme nejen očekávané výstupy, ale i evidenci o dosavadním pokroku žáků. Vedeme žáky k sebehodnocení na základě kritérií, kterým rozumějí, a podporujeme tím jejich odpovědnost za vlastní učení. Vedeme žáky ke vzájemnému hodnocení pokroku v učení (vrstevnické hodnocení) za předpokladu zachování bezpečného prostředí. Poskytujeme zpětnou vazbu tak, aby byla efektivně využitelná pro další učení (je respektující, konkrétní, včasná a konstruktivní). Preferujeme pozitivní zpětnou vazbu. Rozlišujeme mezi popisným a hodnoticím jazykem, využíváme popisný jazyk jako podstatnou součást zpětné vazby a vedeme k tomu i žáky. Využíváme různé způsoby poskytování zpětné vazby (od rychlých gest po časově náročnější písemné formy). Inspirujeme žáky tím, že se sami neustále učíme, a to i od žáků a spolu s nimi.
		Vyjadřování	**vzdělávací strategie**	**KKK-VYJ-000-ZV9-001 Vyjadřuje se prostřednictvím souboru běžných výrazových prostředků, které volí s důrazem na svůj komunikační záměr, partnera a situaci.**
				Vytváříme příležitosti pro různé formy diskuse, ve kterých mohou žáci bezpečně pokládat otázky a sdílet své myšlenky, prožitky a pocity na dané téma (párové diskuse, debatní kroužky atd.). Při podpoře a hodnocení vyjadřování žáků se neorientujeme pouze na obsah jejich sdělení, ale také na jeho výstižnost. Během výuky pokládáme dostatečné množství otevřených otázek, které podněcují žáky k přemýšlení a hlubší argumentaci. Pravidelně organizujeme aktivity, ve kterých žáci prezentují ve skupinách či před celou třídou své zážitky, nápady a výsledky individuálních či skupinových činností; představujeme jim a nabádáme je při tom k využívání různých forem prezentace obsahu (písmem, slovem, vizualizací prostřednictvím grafů či tabulek atd.). Nabízíme žákům možnosti vyjadřovat se skrze různá, i nová média (např. zakládáním, tvorbou a údržbou společných blogů či online encyklopedií, tvorbou příspěvků na sociálních sítích). Využíváme techniku vzájemného tutorství, v rámci které si žáci vysvětlují nový koncept či jiné učivo navzájem. Do hodin zahrnujeme prvky dramatické výchovy a role-play, při kterých mohou žáci experimentovat s různými perspektivami a formami vyjádření v různých, i potenciálně konfliktních komunikačních situacích. Pomáháme žákům rozvíjet schopnost reflexe vlastního vyjadřování i vyjadřování druhých (např. retrospektivním zamýšlením se nad prožitými komunikačními situacemi, s nimi spojenými úspěchy a neúspěchy). Po aktivitách či projektech poskytujeme modelovou konstruktivní zpětnou vazbu a zároveň povzbuzujeme žáky k reflexi vlastní práce nebo práce spolužáků. Ukazujeme žákům různé možnosti neverbální komunikace v souladu s danou komunikační situací. Podporujeme žáky ve vyhledávání příležitostí k rozvíjení vlastních (vyjadřovacích) komunikačních schopností (např. ve formě jazykových či debatních kroužků).
				KKK-POR-000-ZV9-001 Přemýšlí o komunikačním záměru autora sdělení.

KKK	Klíčová kompetence komunikační	Porozumění	vzdělávací strategie	Do výuky pravidelně zařazujeme také autentické texty a jiná jazyková či obrazná sdělení (novinové články, příspěvky na sociálních sítích, fotografie, ilustrace, mapy, schémata a diagramy, videa apod.). Pravidelně se žáky problematizujeme interpretaci jazykových či obrazných sdělení, diskutujeme s nimi o jejich možných významech a o komunikačním záměru, kterého chtěl autor dosáhnout. Vytváříme situace, při kterých jsou žáci nuceni volit mezi různě vhodnými receptivními strategiemi, např. zadáním konkrétního cíle poslechu či čtení (abstrahovat hlavní myšlenku, odpovědět na vytyčené otázky, doplnit chybějící informace, připravit poznámky pro další využití apod.) nebo vytyčením časového limitu; zpětně se žáky tento proces reflektujeme. Uvědomujeme si, že žákův neúspěch v řešení úkolu nemusí vyplývat z jeho neporozumění dané látce, ale pouze ze způsobu zadání takového úkolu.
				KKK-AKN-000-ZV9-001 Během mluvené interakce v každodenních situacích uzpůsobuje vlastní projev tak, že aktivně reaguje na projev partnera, a tím přispívá ke kultivovanosti konkrétní situace.
		Aktivní naslouchání	vzdělávací strategie	Na začátek hodiny čas od času zařazujeme krátké dýchací či meditační cvičení, které pomáhá žákům uklidnit mysl a soustředit se na daný okamžik. Zařazujeme do výuky prvky dramatické výchovy a role-play, v rámci kterých žáci přebírají různé role v simulovaných komunikačních situacích a experimentují s různými způsoby vyjadřování reakcí na verbální i neverbální jednání komunikačních partnerů. Necháváme žáky shrnovat obsah právě ukončených párových či skupinových diskusí. Necháváme žáky reflektovat prožité komunikační situace a s nimi spojené úspěchy a neúspěchy; prostřednictvím různých nástrojů (např. deníky a reflexivní záznamy, společné diskuse) necháváme žáky vcítit se do spolužáků, identifikovat komunikační fauly, zaznamenávat vlastní pokroky v komunikačních dovednostech apod. Vystupujeme jako model aktivního naslouchání a efektivní komunikace, demonstrujeme, jak se adaptovat na různé komunikační styly a situace
				KKK-VJZ-000-ZV9-001 Využívá svůj vícejazyčný repertoár, aby se vypořádal s jednoduchými každodenními situacemi vyžadujícími komunikaci v cizím jazyce a překonání odlišností mezi lidmi z různých prostředí či kultur.
		Vícejazyčnost	vzdělávací strategie	Necháváme žáky objevovat vlastní jazykovou identitu i jazykové bohatství ve světě kolem nich, a pomáháme jim tak pěstovat si pozitivní vztah k jazykové diverzitě: např. prostřednictvím tvorby jazykových portrétů či sebehodnoticích profilů a jejich interpretace; zkoumáním bezprostřední jazykové krajiny (tj. jazyků a jejich využití na fyzických nápisech a znacích ve veřejném prostoru). Podněcujeme žáky k vedení vlastního jazykového portfolia. I v rámci nejazykových předmětů do své výuky čas od času zařazujeme cizojazyčné prvky, a to zejména formou mediačních aktivit: např. extrakce a shrnutí klíčových informací z krátkých textů a jiných forem sdělení v prvním i druhém cizím jazyce (z příspěvků na sociálních sítích, nápisů ve veřejném prostoru, stručných novinek, muzejních brožurek, online recenzí krátkých videí apod.); žáky při tom vedeme k hledání podobností (např. internacionalismy, celková struktura sdělení), které jim pomohou odhadnout význam. I v rámci nejazykových předmětů do své výuky čas od času zařazujeme cizojazyčné prvky formou tzv. „jazykových sprch“: např. představení několika slovíček k danému tématu a jejich procvičování formou aktivit a her. Prostřednictvím různých jazykových aktivit, hlavolamů či her necháváme žáky hledat podobnosti a rozdíly mezi strukturami různých jazyků, a zároveň tak objevovat a reflektovat strategie učení se cizím jazykům. Vyhledáváme příležitosti pro zprostředkování a udržování kontaktů s mluvčími odlišných jazyků a/nebo z odlišných kultur (online komunikace prostřednictvím e-mailu, sociálních sítí či videokonferenčních platforem, krátké výměny a zahraniční pobyty, návštěvy zajímavých osobností, eTwinning apod.).
		Vlastní wellbeing	vzdělávací strategie	**KOS-WEL-000-ZV9-001 Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu (osobní všestranné pohody).**
				Vytváříme prostředí, kde se žáci cítí bezpečně a jsou schopní sdílet své pocity a zkušenosti, a mají na práci adekvátní čas. Naplňujeme základní předpoklady pro vznik pozitivních vztahů a prostředí důvěry (známe žáky jménem, jednáme s nimi konzistentně a předvídatelně, dodržujeme dohodnutá pravidla, uznáváme vlastní chyby). Komunikujeme se žáky s respektem, tj. partnersky, vstřícně a otevřeně; projevujeme zájem o každého žáka, nabízíme žákům dialog a spolupráci, respektujeme sebepojetí, identitu a potřebu autonomie v jednání jednotlivých žáků. Vytváříme situace a prostředí, ve kterých mají žáci příležitost poznávat sami sebe a rozvíjet sebeuvědomění (reflektivní aktivity, deníky, přehledy, diskuse o emocích aj.). Vytváříme situace, při nichž se žáci mohou aktivně podílet na svém vlastním učení a rozhodování. Zařazujeme prostor pro projektovou práci, volbu tématu či metod práce. Budujeme kulturu vzájemné podpory a respektu mezi žáky (pravidla třídy, cíle třídy na dílčí etapy, mapu rozvoje KK třídy). Vytváříme situace pro týmovou spolupráci a diskutujeme se žáky o týmové spolupráci, sdílení pozitivních zážitků a vzájemné pomoci. Přemýšlíme o možnostech hodnocení a zpětné vazby ve vztahu k budování vlastního wellbeingu žáků. Zařazujeme trénink relaxačních technik, aktivní odpočinek, pohybové chvilky a aktivní přestávky (na školní zahradě). Vnímáme pohybové aktivity žáků a jejich pobyt ve venkovním prostředí jako nedílnou součást vzdělávání. Výuku nevedeme pouze ve školní třídě, vyhledáváme benefity učení venku a v netradičním prostředí, pořádáme exkurze. Pravidelně měníme aktivity a činnosti v návaznosti na potřeby žáků. V návaznosti na modelové situace upozorňujeme žáky na otázky o významu péče o duševní zdraví (výživa, spánek, fyzická aktivita) a dalších faktorech ovlivňujících pohodu. Uvědomujeme si vliv prostředí a prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek na učení žáků. Efektivně využíváme různé možnosti přizpůsobení prostorového uspořádání třídy, vybavení a pomůcek v závislosti na zvolených cílech (aktivní výzdoba třídy – práce žáků, originalita, centra aktivit). Nastavíme jasná pravidla i v rámci digitální komunikace o výuce, úkolech, důležitých organizačních informacích a hodnocení.
				KOS-ODO-000-ZV9-001 Rozvíjí vlastní psychickou a fyzickou odolnost.
		Resilience: odolávání obtížným situacím	vzdělávací strategie	Vytváříme příležitosti pro diskuse a aktivity, které podporují mentální pohodu. Učíme žáky na příkladech, skrze zážitky či dramatizaci, jak si vytvářet a udržovat pozitivní mentální modely i při konfrontaci s výzvami. Poskytujeme inspirativní příklady úspěšných jednotlivců, kteří překonali obtíže, a diskutujeme o jejich strategiích. Zařazujeme takové situace, které umožní žákům lépe porozumět emocím ve vztahu k různým tématům. Zařazujeme takové situace, které v rámci mezilidských vztahů podporují komunikační kompetence a empatii. Vytváříme takové prostředí, které na žáky působí bezpečně; prostředí, kde se mohou otevřeně vyjadřovat a sdílet své pocity. Začleňujeme do výuky příklady ze života a osobnostního rozvoje, další scénáře nebo příběhy překonávání překážek a následného růstu. Vytváříme návodné situace nebo projekty, které žákům umožní prakticky prožívat proces překonávání obtíží. Vytváříme prostředí vzájemné podpory a spolupráce mezi žáky a učiteli. Podnikáme společné aktivity, které posilují kolektivní sílu a vytvářejí síť podpory. Sdílíme myšlenku, že každý neúspěch, překážku i chybu, kterou žák udělá, je dobré brát jako příležitost něco se naučit, jako výzvu k překonání sama sebe, k nápravě a k učení. Poskytujeme podněty pro práci s přiznáním chyby či neúspěchu a pomáháme žákům s analyzováním příčiny. Pomáháme žákům uvědomit si, že umějí jednat i pod tlakem a rozhodovat se i v nejistotě.
				KOS-SEB-000-ZV9-001 Pracuje s jedinečností vlastní osobnosti.

KOS	**Klíčová kompetence osobnostní a sociální**	**Identita**	**vzdělávací strategie**	Přispíváme k vytváření osobních plánů rozvoje pro žáky, ve kterých si stanovují krátkodobé a dlouhodobé cíle. Poskytujeme pravidelnou zpětnou vazbu a podporu při dosahování cílů a upřesňování jejich seberozvojových plánů. Vedeme se žáky debaty o tom, jak se jim daří využívat to, co se naučili v OSEV – tematika poznání sebe samotného. Začleňujeme pravidelné aktivity na sebereflexi, kde si žáci mohou uvědomovat své úspěchy, výzvy a osobní růst (umožňujeme žákům psát deníky, reflektovat své zkušenosti a sdílet své myšlenky v diskusích ve třídě, zaznamenávat seberozvoj do kompetenčních kruhů či map pokroku). Nabízíme aktivity, které posilují sebevědomí žáků (umožnění prezentace jejich prací před třídou, zapojení do projektů nebo získávání nových dovedností, možnost nahlížet na téma nadoborově a různými metodami ho poznávat). Poskytujeme žákům prostor pro poznávání sebe sama (kým jsou, kým by chtěli být, kam se mohou posunout, kým by být nechtěli, kam patří, jak působí na ostatní lidi a prostředí). Pomáháme žákům poznávat jejich zájmy, schopnosti a hodnoty (zaměřujeme se na propojení témat výuky či dovedností a postojů z učení). Debatujeme se žáky o budoucnosti (kariéra, životní cesta, vize, plány). Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali emoce a potřeby sebe sama i druhých. Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali dopady vlastního chování na sebe, ostatní lidi i přírodu. Učíme žáky efektivním strategiím sebeorganizace a plánování času (stanovování priorit, vytváření rozvrhu činností, nastavování reálných cílů). Poskytujeme podporu při organizaci projektů a činností, aby si žáci osvojili dovednosti samostatné i skupinové práce. Poskytujeme uznání a pozitivní zpětnou vazbu, aby žáci pocítili svou hodnotu a úspěchy. Pracujeme se žáky tak, aby chápali, že jejich schopnosti, dovednosti a zájmy spolu souvisejí.
		Empatie a porozumění druhým	**vzdělávací strategie**	**KOS-EMP-000-ZV9-001 Vyrovnává se s odlišnostmi s respektem k druhým lidem.** Uvědomujeme si, že jsme pro žáky aktivním vzorem etického chování a empatie. Ve výuce v rámci různých témat věnujeme pozornost otázkám etiky a mezilidských vztahů a provázíme žáky diskusí o situacích, které vyžadují empatii a respekt. Vědomě pracujeme s vlastními předsudky. Představujeme žákům příběhy, které zdůrazňují důležitost respektu k odlišnostem. Mapujeme se žáky, co se podle nich skrývá pod pojmem respekt. Při reflexi aktivit se zaměřujeme na tematiku empatie a respektu k různým přístupům a názorům. Diskutujeme se žáky o různých tradicích, zvyklostech a kulturních specifikách podle oborových témat. Navozujeme praktické situace, ve kterých se žáci mohou naučit empatii a hledání kompromisů (např. domluvy na třídních výjezdech, pravidlech, dělení práce ve skupině). Podporujeme vzájemnou pomoc mezi žáky (ve výuce, ale i při překonávání osobních výzev). Oceňujeme žáky za ohleduplné chování a projevy empatie. Do výuky řadíme aktivity, hry, modelové situace, dramatizaci a cvičení zaměřená na aktivní poslech a komunikaci (umožnění nahlížení problematiky z různých úhlů). Podporujeme žáky v tom, aby projevovali své názory a potřeby a nebáli se při svém učení chybovat, o chybách přemýšleli a dále se z nich učili (odkrýváme žákům vlastní chyby jako příležitosti k učení). Dáváme žákům prostor spoluvytvářet pravidla (pracujeme se sankcemi za porušení pravidel transparentně a v souladu s pravidly školy; usilujeme o to, aby co nejvíce odpovídaly přirozeným důsledkům přečinu). Důsledně reagujeme na případné chování žáků, které závažně narušuje prostředí pro učení nebo vztahy ve třídě i s námi.
		Budování a udržování zdravých vztahů	**vzdělávací strategie**	**KOS-VZT-000-ZV9-001 Rozšiřuje okruh vztahů.** Aplikujeme aktivity na podporu pocitu sounáležitosti se třídou a školou (hry, projekty, výlety, zájezdy, sportovní aktivity, společné oslavy apod.). Usilujeme o to, aby se žáci mezi sebou znali a věděli o sobě více informací (adaptační kurzy, společná volná hra, poznávací aktivity, projektová výuka, třídnické hodiny apod.). Podporujeme ocenění přínosu jednotlivce do společné aktivity. Cíleně reagujeme na rizikové chování žáků. Stanovujeme spolu se žáky pravidla pro jednání ve třídě (včetně digitálního prostředí), jejichž cílem je vytváření prostředí vhodného pro učení a bezpečného prostředí. Pravidelně se žáky hovoříme o očekávaném chování při výuce a věnujeme se praktickému nácviku vhodného chování se žáky, oceňujeme a upevňujeme chování podporující rozvoj. Vedeme rozhovory rozvíjející pozitivní atmosféru. Hrajeme se žáky hry se zaměřením na třídní kolektiv (citlivost k druhým, zájem o spolužáky). Podporujeme sdělování emocí, pocitů a názorů (např. komunitní kruh). Poskytujeme prostor pro argumentaci názorů a sdílení, přehodnocení vlastních názorů a zpětnou vazbu.
		Respektující vztah k životu a světu	**vzdělávací strategie**	**KOB-RES-000-ZV9-001 Projevuje ohleduplný, citlivý a podporující přístup k živým jedincům, přírodě a světu jako celku.** Vytváříme situace, při nichž se žáci dostávají do četných přímých kontaktů s různými lidmi, rozmanitými živými jedinci a venkovním (přírodním i člověkem přetvořeným) prostředím. Vytváříme situace, při nichž žáci mohou pečovat o živé bytosti/organismy. Vytváříme situace, při nichž žáci mohou pečovat o své okolí. Vytváříme prostor pro vzájemné sdílení zkušeností a zážitků z kontaktu a péče o živé bytosti/organismy a prostředí mezi žáky. Svým příkladem modelujeme vhodné chování vůči živým bytostem/organismům a okolnímu prostředí. Vytváříme prostor pro otevřenou diskusi žáků o hodnotách a chování svých i ostatních, facilitujeme diskusi a využíváme osvědčené diskusní techniky. Vedeme reflexi o zkušenostech a zážitcích žáků podle osvědčených postupů (reflektivní postupka).
		Zohledňování propojenosti světa	**vzdělávací strategie**	**KOB-ZPS-000-ZV9-001 Zohledňuje vzájemnou propojenost jevů, situací a výzev v okolním světě z hledisek sociálních, ekonomických, kulturních, politických a ekologických.** Vytváříme společně s kolegy z jiných oborů zadání, při jejichž řešení/naplnění žák potřebuje kombinovat znalosti a dovednosti z různých oborů. Vytváříme situace a zadání vyžadující prozkoumávání a interpretaci různých souvislostí v místním prostředí a mezi místní, regionální, národní a globální úrovní (využíváme postupy místně zakotveného učení a globálního vzdělávání). Vytváříme zadání, při nichž žák potřebuje srovnávat shodné a odlišné rysy různých situací a systémů – v rámci oboru i napříč různými oblastmi. Využíváme techniky zviditelňující (skryté) souvislosti různých procesů a jevů – např. simulace a simulační hry, myšlenkové mapy, grafická znázornění a schémata. Podněcujeme žáky ke kladení a zodpovídání otázek směřujících k hledání příčin a následků různých situací a procesů; doplňujícími otevřenými otázkami je vedeme k hlubšímu promýšlení a prohloubení otázek a odpovědí. Vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro diskuse žáků o souvislostech různých jevů, procesů a systémů, o významu systémového a celostního přístupu a využíváme k jejich vedení osvědčené diskusní techniky. Vedeme reflexi o zkušenostech a zážitcích žáků podle osvědčených postupů (reflektivní postupka).
				KOB-UDR-000-ZV9-001 Uskutečňuje kroky směřující k udržitelnosti na základě promýšlení různých scénářů možného budoucího vývoje.

KOB	**Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti**	**Směřování k udržitelné budoucnosti**	**vzdělávací strategie**	Představujeme příklady ilustrující, že budoucí vývoj různých procesů, jevů a systémů nelze přesně předpovídat a že v různých případech jeho směřování zásadně ovlivňují i naše rozhodnutí. Vytváříme zadání, při nichž žáci potřebují uvažovat o budoucím vývoji a porovnávat jeho různé možné vize a scénáře. Vytváříme zadání, při nichž žáci mohou zjistit hlediska a principy udržitelnosti a aplikují je do jednotlivých oborů. Modelujeme svým profesním, osobním a občanským chováním vhodné postupy z hlediska udržitelnosti. Vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro otevřenou diskusi žáků o hodnotách a chování ve vztahu k udržitelnosti, facilitujeme diskusi a využíváme osvědčené diskusní techniky. Využíváme techniky zviditelňující minulý a možný budoucí vývoj různých procesů, jevů a systémů – např. simulace a simulační hry, myšlenkové mapy, grafická znázornění a schémata. Vedeme reflexi o zkušenostech a zážitcích žáků podle osvědčených postupů (reflektivní postupka).
		Odpovědné rozhodování a jednání	**vzdělávací strategie**	**KOB-ODP-000-ZV9-001 Přebírá odpovědnost za věci okolo sebe a za možné dopady svých rozhodnutí vůči ostatním a okolí.** Vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro vytváření a vyjadřování vlastního názoru žáků, sami uplatňujeme respektující přístup a vedeme k němu důsledně žáky, nekritizujeme žáka za názor. Podněcujeme žáky ke kladení otázek a argumentaci, doplňujícími otevřenými otázkami je vedeme k hlubšímu promýšlení a prohloubení argumentace. Umožňujeme žákovi převzít odpovědnost za uskutečnění přiměřeného úkolu, který si sám zvolí nebo s nímž se vnitřně ztotožní – nezaměňujeme prosté vykonání zadaného úkolu či příkazu se skutečným převzetím odpovědnosti. Stavíme žáky před situace vyžadující přijetí jejich vlastního rozhodnutí (např. při řešení praktického úkolu), nezaměňujeme uskutečnění něčeho na příkaz za rozhodnutí, které žák svobodně a odpovědně zvolil. Stavíme žáky před dilemata týkající se sociální, ekonomické a environmentální spravedlnosti a podněcujeme je k zaujetí odůvodněných stanovisek, k argumentaci a diskusi (např. formou vhodné diskusní aktivity); v případě potřeby vyjádříme a odůvodníme i svůj pohled a názor, ale nemanipulujeme. Vytváříme prostor pro otevřenou diskusi žáků o významu svobody a odpovědnosti, o jejich konkrétních projevech v různých situacích, představujeme jim a necháváme je navrhovat různé příklady, facilitujeme diskusi žáků a využíváme osvědčené diskusní techniky. Vedeme reflexi o zkušenostech a zážitcích žáků podle osvědčených postupů (reflektivní postupka).
		Aktivní občanství, participace a přesvědčení o vlastním vlivu	**vzdělávací strategie**	**KOB-PCP-000-ZV9-001 Účelně uplatňuje přímou činností svůj vliv na změny v místním či širším okolí při respektování práv a zájmů druhých.** Vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro vytváření a vyjadřování vlastního názoru žáků na dění okolo nich, sami uplatňujeme respektující přístup a vedeme k němu důsledně žáky, nekritizujeme žáka za názor. Podněcujeme žáky ke sledování a hodnocení různých událostí v místě, regionu, zemi i světě. Podněcujeme žáky k vytváření a vyjádření vlastního odůvodněného názoru na různé aspekty veřejného dění a ke kladení souvisejících otázek, k hledání a kritickému vyhodnocování informací a argumentaci; doplňujícími otevřenými otázkami je vedeme k hlubšímu promýšlení názoru. Umožňujeme žákovi vybrat si veřejně prospěšnou aktivitu, kterou si sám či společně se spolužáky zvolí nebo s níž se vnitřně ztotožní – nezaměňujeme to s účastí na akci z vnějšího popudu (vykonání zadaného úkolu či příkazu). Umožňujeme žákům zažít společné plánování, uskutečnění a vyhodnocení akce, a to opakovaně; podporujeme je při tom vhodnými technikami vedení týmové práce. Navozujeme situace umožňující porozumět potřebám, postojům a zájmům druhých – využíváme vžívání se do rolí a postojů jiných (např. rolové hry). Vytváříme prostor a bezpečné prostředí pro otevřenou diskusi o významu vlastní aktivity, demokratických postupů, respektování a uplatňování práv a uplatňování různých zájmů – představujeme jim a necháváme je navrhovat různé příklady, facilitujeme diskusi žáků a využíváme osvědčené diskusní techniky. Podněcujeme žáky k reflexi jejich zkušeností s uplatňováním vlastního vlivu na dění v jejich okolí.
		Nápady, příležitosti a výzvy	**vzdělávací strategie**	**KPP-NAP-000-ZV9-001 Využívá příležitosti a výzvy pro rozvoj v různých oblastech vlastního života.** Podporujeme aktivní účast žáků na tvorbě školního prostředí, které pracuje s jejich nápady a respektuje jejich přínosy a potřeby (například žákovské parlamenty, sněmy, akce žáků pro žáky). Zapojujeme žáky do participace – ve škole, v komunitě aj. Podněcujeme vztah žáků k místu, kde žijí, například tím, že mapují, jak se místo (obec, krajina) vyvíjelo v minulosti, zkoumají souvislosti a přicházejí za místní samosprávou či komunitou s vizemi o dalším vývoji. Podporujeme přetváření nápadů žáků a příležitostí v realitu, například praktickou péčí o místa v okolí školy či v obci. Učíme v krajině, pracujeme při výuce s geniem loci. Podněcujeme divergentní myšlení žáků. Integrujeme do výuky otevřené diskuse, otevřené otázky, kreativní úkoly a projekty. Podporujeme nepřímé učení prostřednictvím zkušeností – například experimentování a bádání, tvůrčí čtení a psaní či umělecké vyjádření (malování, divadlo aj.). Využíváme se žáky různé nástroje k zachycení myšlenek a nápadů (brainstorming, brainwriting, myšlenkové mapy, metodu 6-3-5, nástroj „rybí kost“ pro rozpoznání příčin situace či online nástroje). Zaměřujeme se na to, aby žáci vhodně používali různé typy vyhodnocování a výběru reálných nápadů (podle stanovených kritérií, hlasování, škálování nápadů do skupin podle podobnosti). Pro pokročilejší žáky zařazujeme: SWOT analýzu (silné a slabé stránky, příležitosti, hrozby); Prioritizaci – vybíráme nápady s největším potenciálem;Testování a prototypování – ověřujeme účinnost nápadů prostřednictvím průzkumů či modelů; Zapojení zainteresovaných stran – pro zajištění podpory a úspěšné realizace. Vedeme žáky k tomu, aby revidovali výběr nápadů podle potřeb a nových informací v procesu realizace. Zájemce o založení žákovských firem seznamujeme se zjednodušenými metodami podnikání (např. Lean Canvas). Nabízíme žákům příležitost zapojit se do dobrovolnictví (podpora vrstevníků, pomoc seniorům, ochrana přírody, rozvoj komunitního života, humanitární pomoc). Seznamujeme žáky s principy a formami vizualizací budoucích scénářů a vizí. Podporujeme žáky ve vytváření a sdílení jejich představ o vývoji školy či místa, kde žijí, a poskytujeme prostor pro diskusi nad jejich scénáři. Jako průvodci usměrňujeme tvorbu žákovských „vision boardů“ směrem k profesnímu, podnikatelskému a životnímu směřování. Průběžně se žáky pracujeme na rozkrývání jejich priorit, hodnot a kompetenčního portfolia. Diskutujeme se žáky o hodnotách osobních, společenských, environmentálních i profesních. Usilujeme o to, aby žáci lépe porozuměli světu kolem sebe. Upozorňujeme žáky na možnosti a příležitosti k jejich profilaci a rozvoji silných stránek.
				KPP-ZDR-000-ZV9-001 Získává zdroje pro aktivity, které přispívají k rozvoji jeho samotného či blízkého okolí.

KPP	**Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní**	**Mobilizování zdrojů**	**vzdělávací strategie**	Soustředíme se na podporu žáků při objevování specifických aspektů jejich tvůrčího potenciálu. Podněcujeme žáky k přemýšlení mimo ustálené vzorce (out of the box) a k nalézání vnitřní motivace pro objevování a využívání nových příležitostí a výzev. Podporujeme samostatné myšlení prostřednictvím bádání, experimentování a otevřeného dialogu, aktivních projektů a diskusí motivovaných reálnými situacemi. Organizujeme besedy a setkání žáků s inspirativními podnikavými osobnostmi a pozitivními vzory – úspěšnými absolventy školy, rodiči či odborníky. Poskytujeme žákům konstruktivní zpětnou vazbu, včetně formativního hodnocení, které jim pomáhá hlouběji porozumět jejich tvůrčímu procesu a posiluje jejich schopnosti zdokonalovat se. Umožňujeme žákům získat zkušenosti v sebeprezentaci, což zahrnuje představení osobních kvalit a schopností jednotlivce i prezentaci osobních a skupinových úspěchů. Nabízíme žákům možnost účasti na akcích typu inovační kemp či letní školy aktivního občanství, které jsou zaměřené na rozvoj inovace, kreativity, spolupráce i sebepoznání. Podporujeme u žáků porozumění principům práce s externími zdroji (zejména s ohledem na projektový trojimperativ – čas, zdroje, kvalita) a usilujeme o jejich praktickou aplikaci v projektovém učení. Zařazením kooperativního učení a nastavením jasných očekávání umožňujeme žákům při plánování a realizaci projektů efektivně sdílet a využívat zdroje a zkušenosti. Rozvíjíme u žáků dovednosti síťování a budování kontaktů v jejich osobním i budoucím profesním prostředí. Umožňujeme žákům účast na konferencích a absolvování exkurzí v různých firmách a organizacích. Vyzýváme žáky k tomu, aby si sami vybrali a kontaktovali firmu či organizaci, kterou chtějí navštívit. Podporujeme zapojení žáků do debatní ligy pro rozvoj veřejného projevu a kritického myšlení. Rozvíjíme spolupráci mezi školami a vítáme aktivity připravované žáky středních škol pro žáky základních škol. Vyzýváme žáky k budování profesního profilu a síťování, například zapojením do programů typu Europass či Start iD. Zprostředkováváme žákům příležitosti spolupracovat s profesionály či staršími spolužáky formou mentorství. Podporujeme propojování žáků s komunitou a místní samosprávou formou rozmanitých žákovských projektů. Pestrou škálou metod přinášíme do výuky nečekané změny, kterým musí žáci flexibilně čelit, předvídat je a adaptovat se na ně. Nabízíme žákům příležitosti ke zdokonalování dovedností důležitých pro jejich budoucí profesní směřování. Se zájemci zakládáme malé žákovské firmy (např. typu JA firma) a propojujeme žáky s firmami skrze programy jako Firemní dny.
				KPP-REA-000-ZV9-001 Realizuje aktivity podle vlastních či skupinových postupů.
		Realizace akcí, aktivit, projektů	**vzdělávací strategie**	Motivujeme a vyzýváme žáky k přebírání iniciativy v učení i praktickém životě. Nabízíme žákům volnější úkoly a projekty, které jim umožňují aktivně se ptát, vybrat si témata, rozhodovat se, plánovat své akce, nést za ně odpovědnost a řešit je nezávisle inovativními a originálními přístupy. Začleňujeme do výuky kurzy přiměřené věku žáků zabývající se základy projektového managementu (plánování, organizování, řízení a sledování projektů od počáteční fáze až po dokončení). Pracujeme se žáky na komplexním inovativním procesu Design Thinking, který je strukturovaný do pěti klíčových kroků: empatie, definice problému, generování nápadů, vytváření prototypů a jejich testování. Poskytujeme žákům nástroje a techniky pro rozhodování, jako je vytváření seznamů „pro a proti“ či využívání rozhodovacích tabulek. Zapojujeme žáky do řízení a realizace akcí; žáci jsou (spolu)organizátory a (spolu)tvůrci různých aktivit školy (školní časopisy, besídky, výstavy, zahradní slavnosti, sportovní turnaje, dobrovolnické akce apod.). Podporujeme žáky a zaměřujeme se na práci se zpětnou vazbou a reflexí – žáci oceňují, co se jim povedlo, a pojmenovávají, jak proces příště zkvalitnit a jak pracovat s chybou. Předkládáme žákům téma hodnocení a minimalizace rizik a podporujeme aplikaci jejich prevence do žákovských aktivit a projektů. Přinášíme žákům příležitosti pro praktické trénování schopnosti rychle reagovat na změny, aplikovat kreativní myšlenky do praxe a transformovat tradiční procesy. Zprostředkováváme žákům možnosti účasti na soutěžích a akcích s inovačním potenciálem (např. Soutěž a podnikej, startupové aktivity, inovační centra, FabLab či programy ekologické výchovy). Reagujeme na poptávku žáků ohledně inovačních dovedností, ve kterých se chtějí zlepšit. Inspirujeme a motivujeme žáky k rozvoji inovačních dovedností i ve volnočasových aktivitách (kroužky, tábory, letní školy podnikavosti). Podporujeme ve škole interdisciplinární vzdělávání, které umožňuje žákům vidět věci z různých perspektiv a přicházet s inovačními myšlenkami. Začleňujeme inovativní myšlenky a přístupy do svých vzdělávacích aktivit a jsme pro žáky inspirací.
				KPP-TYM-000-ZV9-001 Efektivně přispívá k úspěšné týmové spolupráci.
		Spolupráce a týmová práce	**vzdělávací strategie**	Pravidelně zadáváme náměty projektové výuky nebo jiné úkoly, kde žáci pracují v párech, skupinově či v týmu. Vytváříme různorodé pracovní skupiny, aby se žáci učili spolupracovat s jinými lidmi; pomáháme žákům nastavit role a nabízíme možnost jejich výběru. Posilujeme pocit individuální a kolektivní zodpovědnosti tím, že zadáváme skupině dílčí úkoly (podporujeme rozdělování úkolů a dbáme na to, aby každý ze členů skupiny plnil své povinnosti a zapojil se do společné práce). Užíváme různé komunikační strategie – tážeme se, klademe doplňující otázky a shrnujeme názory. Diskutujeme se žáky o tom, co bylo přínosné pro splnění úkolu a co bude nutné ještě zlepšit. Nastavujeme se žáky pravidla komunikace při spolupráci (využíváme vizualizaci pravidel pro skupinovou práci). Podporujeme sdílené znalosti a vzájemné učení se jeden od druhého – vrstevnické učení. Jsme připraveni pomoci, poradit a poskytnout zdroje, pokud je žáci v průběhu činností potřebují. V případě potřeby zastavíme skupinovou práci a žákům pojmenujeme to, čeho jsme si všimli; zařazujeme také průběžný prostor pro reflexi žáků. Sledujeme, aby každý dostal příležitost přispívat do týmové spolupráce podle svých možností. Poskytujeme žákům různé úkoly a aktivity k rozvoji jejich individuálních dovedností a schopností, které mohou přinášet do skupiny. Do výuky zařazujeme centra aktivit a aktivity k rozvoji kooperativního učení. Podporujeme společné rozhodování a řešení problémů. Podporujeme mentorství mezi žáky, kde si žáci pomáhají navzájem a umožňujeme jim porozumět různým rolím a úkolům. Zapojujeme žáky do procesu plánování a rozhodování ohledně skupinových aktivit a projektů (žáci se tak cítí být více zapojení a mají větší zájem na dosažení společného cíle). Pomáháme žákům ve skupině rozdělit úkoly a povinnosti tak, aby měl každý člen jasně definovanou roli a odpovědnost. Vedeme žáky k reflexi a sebehodnocení zkušeností ve skupině a pomáháme jim pojmenovat, které role jim vyhovují nejvíce a proč. Společně s kolegy jdeme příkladem žákům ke vzájemné spolupráci, empatii a respektu k názorům druhých. V roli třídních učitelů pracujeme se třídou jako s týmem a usilujeme o rozvoj kvalitních vztahů; vedeme cílené třídnické hodiny a aktivity se zaměřením na rozvoj spolupráce. Vytváříme podmínky pro efektivní spolupráci (naslouchám názorům, vyjadřujeme svůj názor s respektem, vytváříme přátelské, bezpečné a otevřené prostředí, poskytujeme zpětnou vazbu k práci týmu a přijímáme zpětnou vazbu od žáků).
				KRP-RPS-000-ZV9-001 Reflektuje osobní a společné problémy s ohledem na různé perspektivy navrhovaných řešení.

KRP	**Klíčová kompetence k řešení problémů**	**Řešení běžných problematických situací**	**vzdělávací strategie**	Nabízíme skutečné společenské problémy, kde musí žáci zvážit různé perspektivy a navrhnout udržitelná řešení, a kde vyjadřují vlastní hodnoty a přesvědčení o svém vlivu na vnímání problému. Zadáváme projekty nebo eseje na daná témata, která vyžadují analýzu problému. Nabízíme ve třídě případové studie nebo projekty zaměřené na skutečné sociální problémy. Zaměřujeme se na to, aby žáci analyzovali tyto situace z různých perspektiv a diskutovali o možných řešeních a jejich důsledcích. Podporujeme reflexi vlastních reakcí a srovnání s reakcemi ostatních. Podněcujeme žáky k aktivitě, nabízíme ve třídě brainstormingové situace na konkrétní témata nebo problémy s ohledem na etické a sociální důsledky. Stanovujeme žákům kritéria pro to, jak kriticky hodnotit nápady a zvažovat různé možnosti. Podporujeme žáky v tom, aby viděli hodnotu samotného procesu hledání řešení. Nabízíme řešení, která mají různé etické a sociální dopady.
		Kritické hodnocení a využití vědeckého poznání	**vzdělávací strategie**	**KRP-VED-000-ZV9-001 Analyzuje při rozhodování a řešení problémů objektivní informace a prezentované závěry vědeckého poznání.** Dáváme žákům podněty k rozlišování mezi tím, co je faktické tvrzení, tvrzení hypotetické (hypotéza) a prostý názor, a to ve složitějších textech (učebnice, popularizační texty, noviny), v mluveném projevu i audiovizuálním obsahu s vědeckým obsahem. Toto rozlišování nabízíme žákům pravidelně a vyhledáváme i takové příležitosti, kdy není hranice mezi faktem, hypotézou nebo názorem zcela zřetelná. Poskytujeme žákům materiály s tvrzeními vědeckých odborníků a vyzdvihujeme jejich příznaky (autorství, přesnost, neosobnost, vymezení podmínek platnosti). Zaměřujeme se na to, aby žáci při posuzování relevance informací systematicky zohledňovali povahu zdrojů (od vědeckých textů po sociální sítě). Vybízíme žáky k rozpoznání vědeckých konceptů užitých v různých typech médií a projevů. Vyzdvihujeme souběžnost konceptů náležejících k různým vědním oborům v jednom textu či výkladu a podtrhujeme tak vzájemnou prostupnost vědních oborů. Podněcujeme žáky k posuzování míry přesnosti v užití odborných výrazů (např. rozdíl mezi laickým a technickým užitím pojmů). Začleňujeme do výkladu a diskutujeme se žáky konkrétní příklady praktických dopadů vědeckých objevů na život společnosti. S oporou v konkrétních příkladech se žáky diskutujeme o společenských dopadech mylných či záměrně manipulativních tvrzení, která jsou v konfliktu s vědeckým poznáním. Navádíme žáky k uplatňování systematické pozornosti k autorství a k zohledňování povahy zdroje při posuzování relevance tvrzení. Předkládáme žákům tvrzení s vědeckým obsahem z různých zdrojů a provázíme je při porovnávání jejich obsahu. Vyzdvihujeme možné důsledky zaujatosti a předsudků (cizích i vlastních) pro formulaci i interpretaci vědeckých sdělení. Předkládáme žákům konkrétní příklady pokřivení objektivity vědeckého sdělení v důsledku zaujatosti či předsudků. Podporujeme žáky v posuzování kvality tvrzení podle předem diskutovaných kritérií (neselektivnost, míra nejistoty, shoda odborníků, kontext). Nacvičujeme se žáky rozpoznání typických chyb a manipulací v argumentaci (např. útoky ad hominem, nepodložená zobecnění). Zaměřujeme se na to, aby žáci reflektovali postavení nově získané informace z hlediska její shody či konfliktu s jejich vlastními očekáváními a názory.
		Badatelství	**vzdělávací strategie**	**KRP-BAD-000-ZV9-001 Navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.** Poskytujeme příklady výzkumných otázek vyžadujících od žáků pozorování, měření a zkoumání. Organizujeme diskuse žáků o tom, jak formulovat výzkumné otázky tak, aby byly jasné a zaměřené na konkrétní aspekty zkoumaného jevu či problému. Pomáháme žákům rozpoznat klíčové aspekty výzkumného problému a formulovat otázky i předpokládané odpovědi, které povedou ke smysluplnému bádání. Pomáháme žákům formulovat předpokládané výsledky jejich bádání (odhady) a využívat pro jejich formulaci SMART kritéria. Nabízíme ukázky praktických postupů, které mohou žákům pomoci efektivně řešit výzkumný problém (např. brainstorming, mindmapování, online databáze, kritické čtení, případové studie, vedení deníků). Zajišťujeme, aby měli žáci přístup k potřebným materiálům a zdrojům pro své bádání. Zdůrazňujeme, že bádání neprobíhá bez vyhledání relevantních zdrojů. Používáme pojmy jako rešerše či přehled poznatků a ptáme se, co již bylo k tématu vyzkoumáno. Pomáháme žákům plánovat jejich bádání v rámci stanovených postupů, aby efektivně používali informace potřebné k řešení výzkumného problému. Provázíme žáky v konkrétních badatelských krocích a pomáháme jim vyhodnotit, zda jejich postupy odpovídají na výzkumnou otázku. Vybízíme žáky, aby odůvodňovali zvolené postupy ve vztahu k formulovaným otázkám. Vedeme žáky k pečlivosti, preciznosti, poctivosti a pravidelnosti měření. Vedeme žáky k tvorbě výzkumných závěrů potřebných k tomu, aby prezentovali výsledky svého bádání. Poskytujeme žákům kritéria „dobré“ prezentace a zdůvodnění jejich výzkumných zjištění. Vedeme se žáky diskuse o rozdílech mezi podloženými a nepodloženými názory a povzbuzujeme je k formulaci otázek o posuzování věrohodnosti informací. Pomáháme žákům reflektovat význam kritického myšlení při interpretaci a vyhodnocování výsledků jejich bádání. Poskytujeme konstruktivní zpětnou vazbu k práci žáků, zdůrazňujeme silné stránky a nabízíme podněty pro možné zlepšení. Pravidelně se žáky reflektujeme proces bádání, hodnotíme jeho postupy a zdůrazňujeme význam kritického myšlení v rámci výzkumného procesu.
		Práce s informacemi a kritické myšlení	**vzdělávací strategie**	**KRP-KRP-000-ZV9-001 Kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.** Poskytujeme informační materiály k jednomu tématu z různých zdrojů. Umožňujeme používat prostředky digitální techniky k vyhledávání zdrojů. Poskytujeme příklady citací a diskutujeme se žáky o jejich relevanci v rámci citačních norem. Vytváříme bezpečné prostředí, ve kterém se žáci nebojí vyjadřovat své postoje. Organizujeme výukové aktivity, které umožňují otevřenou diskusi mezi žáky. Necháváme žáky, aby s naší pomocí identifikovali logické chyby a argumentační fauly ve svých projevech. Využíváme vzorové situace z reálného života, na kterých ukazujeme osvědčená řešení. Umožňujeme využívat nejrůznější prostředky k vyhledávání a ověřování zdrojů. Nabízíme řešení, která zohledňují obecně sdílené hodnoty. Organizujeme diskuse a debaty o hodnotách a zájmech jednotlivých informačních zdrojů.
				KKT-KON-000-ZV9-001 Rozlišuje různé formy kultury a umění, popíše jejich projevy a uvede významné kulturní instituce na regionální, národní i globální úrovni.

KKT	**Klíčová kompetence kulturní**	**Kulturní kontext**	**vzdělávací strategie**	Organizujeme diskuse a debaty o různých uměleckých dílech, kulturních událostech a tématech, která jsou aktuální ve společnosti; povzbuzujeme žáky k aktivní účasti na kulturních a uměleckých akcích. Poskytujeme žákům prostor, aby ostatním sdělili a zhodnotili své zážitky z uměleckých a kulturních akcí, které navštívili mimo školu. Pořádáme návštěvy muzeí, divadel, koncertů, kin, knihoven a kulturních akcí, které umožňují žákům osobní setkání s uměním a kulturou a poskytují jim praktické zkušenosti. Zapojujeme se do programů kulturního a uměleckého vzdělávání a spolupracujeme s kulturními institucemi a odborníky; poskytujeme tak žákům odborné znalosti a umožňujeme jim širší pohled na dané kulturní oblasti. Zapojujeme se se žáky do kulturních a uměleckých projektů v rámci školy i mimo ni. Vedeme žáky k tomu, aby si založili a pravidelně doplňovali portfolio svých kulturních a uměleckých aktivit (návštěv institucí, vlastní tvorby apod.) v papírové nebo digitální podobě. Hodnotíme se žáky vliv digitálních médií na dostupnost a kvalitu kultury a umění.
		Umění a kultura jako prostředek komunikace	**vzdělávací strategie**	**KKT-UMK-000-ZV9-001 Rozpoznává estetickou a obsahovou hodnotu uměleckých děl a kulturních projevů, oceňuje jejich význam jako prostředků komunikace a sdílí své názory s ostatními.** Diskutujeme se žáky o různých uměleckých dílech a kulturních událostech, které jim umožňují hlouběji porozumět významu a účelu umění a kultury jako prostředku vyjadřování myšlenek a emocí. Vedeme diskuse o uměleckých dílech a kulturních tématech, abychom podporovali žáky v aktivním zkoumání a kritickém myšlení, což jim pomáhá hlouběji porozumět různým aspektům kultury a rozvíjet komunikační schopnosti. V diskusích o kulturních projevech a uměleckých dílech vedeme žáky k toleranci a respektu k názoru druhých. Podporujeme žáky v účasti na kulturních projektech, které jim umožňují vyjádřit jejich myšlenky, emoce a hodnoty prostřednictvím různých uměleckých forem. Organizujeme návštěvy muzeí, galerií, divadelních představení a jiných kulturních akcí, které poskytují žákům praktické zkušenosti a umožňují jim lépe porozumět významu umění v autentickém prostředí. Využíváme umělecká díla a kulturní projevy jako ilustrační materiál k podpoře učiva v různých předmětech. Využíváme umělecká díla ve výuce k inspiraci a motivaci; slouží nám jako cenný zdroj podnětů pro žáky. Pomáháme žákům analyzovat a interpretovat umělecká díla a kulturní projevy. Používáme umělecká díla z různých kultur a historických období k porozumění a respektu k odlišným kulturním tradicím a perspektivám. Využíváme umělecká díla ve výuce k podpoře emocionálního a sociálního rozvoje žáků; umění žákům pomáhá porozumět vlastním emocím a prožitkům. Využíváním uměleckých děl a kulturních projevů ve výuce se snažíme obohatit učební prostředí a poskytnout žákům inspirativní a interaktivní způsob učení. Vedeme žáky k tomu, aby si založili a pravidelně doplňovali portfolio svých kulturních a uměleckých aktivit (návštěv institucí, vlastní tvorby apod.) v papírové nebo digitální podobě.
		Kulturní a umělecké sebevyjádření	**vzdělávací strategie**	**KKT-SVJ-000-ZV9-001 Využívá různé formy umění a kultury k vyjádření složitějších myšlenek a emocí a ke zpracování aktuálních témat, samostatně i ve skupinové spolupráci.** Poskytujeme žákům prostředí, ve kterém se cítí být motivováni ke tvorbě a experimentování s různými uměleckými technikami a médii; podporujeme jejich kreativitu i fantazii a necháváme je vyjádřit své myšlenky a emoce prostřednictvím uměleckého díla. Představujeme žákům inspirativní umělecká díla a kulturní projevy z různých oblastí, období a kultur. Podporujeme žáky ve vyjádření své osobní identity, emocí, postojů a hodnot prostřednictvím uměleckých děl. Poskytujeme žákům prostor k reflexi a sebereflexi a pomáháme jim nalézt svůj individuální umělecký projev. Organizujeme tvůrčí projekty nebo workshopy, ve kterých mají žáci možnost pracovat na vlastních i týmových projektech a rozvíjet své schopnosti tvorby, komunikace a spolupráce. Poskytujeme žákům konstruktivní zpětnou vazbu k jejich dílům a podporujeme je v jejich tvůrčím procesu; pomáháme jim objevovat nové perspektivy a rozvíjet umělecké dovednosti. V diskusích nad vytvořenými díly vedeme žáky k respektu k různorodosti uměleckých projevů a k individuálním tvůrčím přístupům. Využíváme umělecké prostředky k reflexi obsahů výuky, abychom žákům poskytli nové způsoby, jak porozumět a propojit různé aspekty učiva; tímto způsobem se učení stává více zážitkovým a zapamatovatelným.
		Kulturní identita a rozmanitost	**vzdělávací strategie**	**KKT-IDR-000-ZV9-001 Hodnotí kulturní projevy, tradice a umělecká díla vlastní i jiných kultur a porovnává je v kontextu historických a společenských a kulturních souvislostí.** Povzbuzujeme žáky k hlubší reflexi jejich vlastních kulturních tradic a hodnot a vedeme diskuse o jejich zkušenostech s jinými kulturami prostřednictvím médií, cestování nebo komunitních událostí. Zadáváme úkoly, kde žáci srovnávají kulturní vlivy (tradice, zvyky, umělecká díla) ve své zemi s těmi v jiných zemích a přemýšlejí o vlivu historie a geografie na formování těchto rozdílů. Povzbuzujeme žáky, aby sledovali média (filmy, hudbu, zprávy) a analyzovali, jak různé kultury prezentují své hodnoty a tradice; diskutujeme o tom, jak je to ovlivňuje. Organizujeme návštěvy kulturních institucí nebo online exkurze, aby mohli žáci porovnávat historický a současný význam umění a tradic různých kultur. Zadáváme projekty, kde žáci zkoumají kulturní prvky vlastní komunity, porovnávají je s kulturními projevy z jiných částí světa a výsledky prezentují. Vedeme žáky k tomu, aby kriticky uvažovali o stereotypech a předsudcích vůči jiným kulturám a přemýšleli, jak může respekt k odlišnostem obohatit jejich život.
		Digitální informace a data	**vzdělávací strategie**	Zařazujeme úlohy, v nichž žáci nejprve analyzují problém a formulují, jaké informace nebo data potřebují, než začnou vyhledávat. Vedeme žáky k formulaci vlastních vyhledávacích dotazů a kritérií (klíčová slova, filtr zdrojů, časové hledisko) a společně porovnáváme, jak různé formulace ovlivňují výsledky. Zařazujeme práci s různými typy digitálních zdrojů (otevřená data a veřejné databáze, odborné články, statistiky, média, nástroje s AI) a vytváříme prostor pro jejich vzájemné porovnání. Vytváříme situace, v nichž žáci posuzují důvěryhodnost zdrojů s ohledem na jejich účel, autora, kontext a způsob prezentace dat; společně o těchto kritériích diskutujeme. Vedeme žáky k tomu, aby informace posuzovali ve vztahu k již známým poznatkům a diskutovali případné rozpory nebo odlišné interpretace. Vedeme žáky ke kritické práci s informačními zdroji a k odpovědnosti při jejich vytváření. Zařazujeme úkoly, v nichž žáci strukturovaně zpracovávají získaná data (např. třídění, tabulka, graf, přehled argumentů) a zdůvodňují výběr relevantních informací. Podporujeme systematickou správu zdrojů – pracujeme se sdílenými složkami, citacemi a vytvářením portfolia ověřených zdrojů, které mohou využívat i ostatní. Pravidelně zařazujeme reflexi procesu vyhledávání – společně hodnotíme, zda zvolený postup vedl k relevantním a spolehlivým informacím.
		Zapojení do společnosti prostřednictvím digitálních technologií	**vzdělávací strategie**	**KDI-ZAP-000-ZV9-001 Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.** Vytváříme situace, v nichž má sdílení jasný účel – například při týmové práci, prezentaci výsledků nebo zapojení do dění ve škole – a společně pojmenováváme, proč a komu jsou informace určeny. Zařazujeme úkoly, při nichž žáci porovnávají různé digitální nástroje pro komunikaci a spolupráci a volí ten, který je pro danou situaci nejvhodnější. Vedeme žáky k reflexi dopadů sdílení v digitálním prostředí a otevíráme diskuse o etických otázkách, ochraně soukromí a právních souvislostech. Podporujeme argumentované zdůvodňování rozhodnutí o sdílení – vracíme se k otázkám, jaký byl účel, komu bylo sdělení určeno a jaké může mít důsledky. Zařazujeme aktivity, v nichž se žáci prostřednictvím digitálních technologií zapojují do života školy nebo komunity (např. školní projekty, ankety, spolupráce s externími partnery). Podporujeme budování osobního vzdělávacího prostředí – pracujeme s portfoliem zdrojů, kontaktů a výstupů, které žáci využívají pro své učení a rozvoj. Otevíráme téma digitální identity a digitální stopy a vytváříme prostor pro promyšlené rozhodování o tom, jakým způsobem se žáci v digitálním prostředí prezentují. Ukazujeme žákům, které digitální služby nabízí stát, veřejná správa či komerční sektor a jak mohou tyto služby využívat. Učíme žáky, jak se chovat v online prostředí: prostřednictvím promyšlených online aktivit je vedeme k etickému a ohleduplnému jednání, respektu k druhým a podporujeme jejich spolupráci.

KDI	**Klíčová kompetence digitální**			**KDI-ZAP-000-ZV9-001** **Účelně a uvážlivě sdílí data a informace v digitálním prostředí s cílem osobního růstu, podpory školní či zájmové komunity nebo za účelem týmové práce na školních projektech.**
		Tvorba digitálního obsahu	**vzdělávací strategie**	**KDI-TDO-000-ZV9-001 Generuje digitální obsah v různých formátech s cílem umocnit výstupy vlastní tvořivé činnosti.**
				Navrhujeme úkoly, v nichž žáci volí vhodný digitální formát podle svého tvůrčího záměru (např. text, infografika, video, multimediální prezentace) a zdůvodňují svou volbu. Klademe důraz na promyšlenou volbu formátu a společně hodnotíme, jak zvolená forma ovlivňuje sdělení. Vytváříme příležitosti ke kombinování různých digitálních nástrojů a formátů, včetně práce s nástroji využívajícími umělou inteligenci, a společně reflektujeme jejich přínos i limity. Zařazujeme práci s existujícím digitálním obsahem, který žáci upravují a zasazují do nového kontextu s vědomím autorských práv a licenčních podmínek. Podporujeme plánování digitální tvorby – žáci navrhují postup práce, strukturu výstupu a formulují instrukce pro digitální nástroje nebo systémy. Zařazujeme reflexi procesu i výsledku digitální tvorby a společně posuzujeme, jak zvolené digitální prostředky ovlivnily srozumitelnost, originalitu a celkovou kvalitu výstupu. Vytváříme prostředí, které podporuje experimentování, hledání vlastního stylu a odpovědné zacházení s digitálními nástroji.
		Bezpečnost v digitálním prostředí	**vzdělávací strategie**	**KDI-BZK-000-ZV9-001 Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat nebo jeho tělesné či duševní zdraví.**
				Zařazujeme situace a modelové scénáře, ve kterých žáci rozpoznávají rizikové chování v digitálním prostředí a hledají vhodné způsoby reakce. Pravidelně otevíráme téma zabezpečení zařízení a ochrany dat a propojujeme je s konkrétními příklady z praxe (hesla, aktualizace, sdílení přístupů, práce na veřejné síti). Vytváříme prostor pro diskusi o etickém nakládání s daty a informacemi a vedeme žáky k uvědomění odpovědnosti za vlastní i cizí digitální obsah. Zařazujeme reflexi osobních digitálních návyků a podporujeme hledání vyvážených způsobů používání technologií s ohledem na fyzické i duševní zdraví. Diskutujeme se žáky vliv digitálních technologií na vztahy, začlenění do kolektivu a sociální pohodu a vytváříme prostor pro sdílení zkušeností. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali pojmenovat konkrétní kroky, kterými mohou předcházet rizikům (nastavení soukromí, omezení sdílení, práce s časem online). Zařazujeme témata dopadu digitálních technologií na životní prostředí a společně hledáme způsoby, jak jejich používání činit odpovědnějším; klademe důraz na to, aby žáci vnímali pozitivní i negativní důsledky digitalizace pro člověka i společnost v kontextu udržitelného rozvoje.
		Digitální vývoj a inovace	**vzdělávací strategie**	**KDI-VIN-000-ZV9-001 Využívá digitální technologie, aby sobě či ostatním usnadnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky práce.**
				Zařazujeme úlohy, při nichž žáci porovnávají různé pracovní postupy a zvažují, jak mohou digitální technologie přispět k jejich zjednodušení nebo zkvalitnění. Zařazujeme modelové situace běžných technických potíží a vedeme žáky k tomu, aby hledali postupy řešení, rozlišovali, kdy situaci řešit samostatně a kdy vyhledat pomoc, a vedeme je k vyhledávání návodů. Vytváříme příležitosti k plánování práce s využitím digitálních nástrojů (organizace času, sdílené dokumenty, projektové prostředí) a společně reflektujeme jejich přínos. Podporujeme kombinování různých digitálních zařízení a aplikací podle konkrétního cíle a vedeme žáky k uvědomění, že volba nástroje ovlivňuje kvalitu výsledku. Seznamujeme žáky s dostupnými možnostmi přizpůsobení digitálního prostředí a společně reflektujeme, jak vhodné nastavení podporuje efektivitu práce i přístupnost pro různé uživatele. Zařazujeme projektové úlohy, v nichž digitální technologie slouží k inovaci pracovního postupu, a hodnotíme, jak tato inovace ovlivnila efektivitu práce. Podporujeme reflexi osobního digitálního rozvoje – žáci hodnotí své silné a slabé stránky, sledují nové možnosti nástrojů a zvažují jejich využití ve škole i mimo ni. Vybíráme do výuky aktivity, ve kterých mají žáci příležitost seznamovat se s novými technologiemi, nalézat strategie, jak se s nimi učit pracovat, a jak se vyrovnat s potřebou neustále rozvíjet své digitální dovednosti.
Základní gramotnosti				
ZGC	**Čtenářská a pisatelská**	Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství	ZGC-VZT-000-ZV9-001	Oceňuje čtení a psaní jako činnosti pomáhající porozumět světu i sobě samému.
		Budování porozumění v četbě a v procesu psaní	ZGC-BPO-000-ZV9-001	Při interpretaci komplexních textů dokládá své závěry textem; v oborech usiluje o přesnost a uspořádanost v obsahu i ve vyjadřování; podle své potřeby využívá psaní pro své sebeuvědomění a sebevyjádření.
		Kritické čtení a psaní	ZGC-KCP-000-ZV9-001	Při čtení i psaní posuzuje autorské záměry, účinky a prostředky textu i kontext autora nebo čtenáře.
		Porozumění vlastnímu čtení, čtenářství, psaní a pisatelství	ZGC-PVL-000-ZV9-001	S oporou o evidence vyhodnocuje své pokroky i postupy ve čtení a psaní pro stanovení dalších cílů i cesty k nim.
ZGM	**Logicko-matematická**	Matematická reflexe	ZGM-MRF-000-ZV9-001	Hodnotí získané výsledky ve vztahu k výchozí matematické situaci.
		Použití matematiky	ZGM-POM-000-ZV9-001	Systematicky kontroluje správnost řešení matematických postupů.
		Matematické uvažování	ZGM-MUV-000-ZV9-001	Aplikuje metody analýzy a syntézy při řešení komplexních matematických situací v různých kontextech.
		Modelování matematického problému	ZGM-MOD-000-ZV9-001	Vyvíjí/inovuje matematické modely.
Průřezová témata				
			PTP-000-000-ZV9-001	**Aktivně spoluutváří vzdělávací prostředí, aby přispívalo k naplňování jeho potřeb a potřeb ostatních členů školní komunity.**
			Školní OVU	Navrhuje a realizuje konkrétní vylepšení fyzického prostředí školy (např. estetizace chodeb, vybavení odpočinkových zón) s ohledem na rozpočet a udržitelnost. Aktivně se zapojuje do činnosti školní samosprávy (parlamentu, rady žáků) nebo jiných forem dialogu s vedením školy. Vyhledává příležitosti pro spoluorganizaci školních akcí (projekty, sportovní dny, akademie), které propojují různé ročníky. Identifikuje bariéry ve školním prostředí (fyzické i sociální), které brání některým členům komunity v plnohodnotném učení, a navrhuje způsoby jejich zmírnění. Při plánování aktivit zohledňuje různorodé potřeby spolužáků (např. respektuje odlišné tempo, zájmy nebo specifické vzdělávací potřeby ostatních). Vytváří a prosazuje mechanismy pro bezpečnou zpětnou vazbu k průběhu a obsahu vzdělávání. Přebírá roli mentora nebo průvodce pro mladší spolužáky či nové členy komunity (např. v rámci adaptačních kurzů nebo patronátních programů). Kriticky vyhodnocuje soulad mezi deklarovanými hodnotami školy a realitou a iniciuje diskusi o případných neshodách. Navrhuje řešení pro efektivnější nakládání se zdroji školy (energie, papír, potraviny v jídelně), čímž přispívá k udržitelnému provozu.
			PTP-000-000-ZV9-002	**Plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity péče o sebe v jednotlivých oblastech wellbeingu.**

PTP	**Péče o sebe a druhé**	**Školní OVU**	Identifikuje své aktuální potřeby v klíčových oblastech wellbeingu (spánek, strava, pohyb, digitální hygiena, vztahy, zvládání stresu). Sestaví si individuální akční plán pro posílení konkrétní oblasti (např. „tento týden omezím mobil před spaním“, „budu pít více vody“). Rozlišuje mezi krátkodobou zábavou a dlouhodobým wellbeingem při volbě svých aktivit. Aplikuje zvolené techniky psychohygieny v zátěžových situacích (např. dechová cvičení před testem, vědomé přestávky při učení). Využívá nástroje pro organizaci času, aby předcházel přetížení a zajistil si prostor pro odpočinek a zájmy. Aktivně vyhledává zdroje podpory (kamarády, rodinu, školní poradenské pracoviště), pokud jeho vlastní kapacity na péči o sebe nestačí. Pojmenuje faktory, které mu bránily v dodržení plánu péče o sebe, a navrhne, jak jim příště čelit. Reflektuje vliv svých návyků na svou náladu, energii a školní výkon. Dokáže ocenit svůj pokrok, i když se mu nepodařilo splnit plán na 100 %.
		PTP-000-000-ZV9-003	**Ve spolupráci s druhými plánuje, realizuje a vyhodnocuje aktivity, které podporují wellbeing všech členů školní komunity.**
		Školní OVU	V týmu identifikuje aktuální potřeby komunity (třídy, učitelů, mladších žáků) pomocí jednoduchých metod (např. anketa, rozhovory, pocitová mapa školy). Navrhuje společně s ostatními aktivity, které přímo reagují na zjištěné potřeby. Přijme roli v týmu a řeší úkoly na základě silných stránek jednotlivých členů a stanovuje realistický časový harmonogram akce. Spolupracuje se spolužáky i dospělými při naplňování plánu, přičemž konstruktivně řeší vzniklé konflikty nebo nečekané překážky. Aktivně propaguje aktivity mezi ostatními členy komunity a motivuje je k zapojení (např. pozvánkou, plakátem, osobním oslovením). Dbá na dostupnost akce, aby se plánované aktivity mohl zúčastnit každý bez ohledu na své individuální omezení nebo odlišnosti. Sbírá a vyhodnocuje zpětnou vazbu od účastníků aktivity. Reflektuje efektivitu týmové spolupráce – dokáže pojmenovat, co se skupině povedlo a co by příště v procesu plánování změnil. Formuluje doporučení pro další rozvoj wellbeingu ve škole na základě zkušeností z realizované akce.
PTS	**Společnost pro všechny**	PTS-000-000-ZV9-001	**Rozpozná příležitosti, jaké jemu i společnosti přináší propojenost světa, a rizika, která z propojenosti vyplývají.**
		Školní OVU	Využívá digitální technologie a cizí jazyky k získávání informací z mezinárodních zdrojů a ke komunikaci s lidmi z odlišných kultur. Identifikuje výhody globálního obchodu a dělby práce na příkladech produktů denní potřeby (např. odkud pochází komponenty jeho telefonu nebo potraviny v jídelně). Vysvětlí, jak mezinárodní spolupráce pomáhá řešit globální problémy (např. vědecký výzkum, humanitární pomoc, ochrana klimatu). Analyzuje mechanismus šíření informací v digitálním prostoru a rozpozná rizika spojená s dezinformacemi, kyberhrozbami a sociálními bublinami. Popisuje negativní dopady globálního propojení na životní prostředí a lokální ekonomiky. Vysvětlí, jak se lokální problémy mohou stát globálními. Zvažuje etické aspekty své spotřeby vzhledem k podmínkám výroby v jiných částech světa. Navrhuje konkrétní opatření, jak ve svém životě využívat výhod propojenosti a zároveň minimalizovat související rizika.
		PTS-000-000-ZV9-002	**Rozezná a vysvětlí volbu výrazových prostředků, kterými se mediální sdělení snaží ovlivnit vnímání konkrétního tématu.**
		Školní OVU	Rozlišuje mezi informativním sdělením a názorovým/přesvědčovacím textem (např. zpráva vs. komentář, reklama vs. recenze). Identifikuje specifické jazykové prostředky, které mají vyvolat emoce. Všímá si prvků, které ovlivňují vyznění zprávy (např. úhel kamery, dramatická hudba, výběr nelichotivé fotografie, barevné filtry). Vysvětlí funkci „clickbaitu“ (senzačního titulku) a jeho vliv na pozornost čtenáře a následnou interpretaci obsahu. Analyzuje, jak výběr respondentů a citací mění vyznění tématu. Objasňuje princip stereotipizace v médiích – jak volba výrazů a obrazů posiluje předsudky o určitých skupinách lidí (např. o seniorech, menšinách, profesích). Odhaduje záměr autora nebo zadavatele sdělení na základě zvolených prostředků. Porovnává zpravodajství o stejném tématu v různých médiích a pojmenuje rozdíly ve volbě výrazových prostředků (např. bulvární vs. veřejnoprávní médium). Navrhuje alternativní, neutrální způsob vyjádření pro dané emočně zabarvené sdělení.
		PTS-000-000-ZV9-003	**Rozezná postoje, stereotypy a předsudky v mediálních sděleních a navrhne možné způsoby, jak lze předcházet rizikům jejich mediálního šíření.**
		Školní OVU	Identifikuje skryté postoje autora v textu nebo reportáži (např. ironii, nadržování jedné straně, citové vydírání). Pojmenuje nejčastější mediální stereotypy týkající se věku, pohlaví, etnicity nebo profese. Vysvětlí rozdíl mezi předsudkem a ověřeným faktem v konkrétním mediálním sdělení a doloží to chybějícími zdroji v textu. Analyzuje viditelné stereotypy (např. výběr fotek u článků o menšinách, které posilují negativní vnímání dané skupiny). Navrhuje konkrétní úpravy sdělení, aby bylo vyvážené a bez stereotypů. Sestaví seznam pravidel zdravého "mediálního stylu života" pro své vrstevníky. Vytvoří osvětový prvek (infografiku, krátké video, příspěvek), který upozorňuje na rizika šíření předsudků v online prostoru.
		PTS-000-000-ZV9-004	**Zvažuje potřeby lidí v obtížných životních situacích a navrhuje, jak posilovat rovné příležitosti a soudržnost společnosti ve svém okolí i ve světě.**
		Školní OVU	Identifikuje různé typy znevýhodnění (např. zdravotní, ekonomické, sociokulturní, věkové) a popíše konkrétní bariéry, se kterými se tito lidé potýkají. Vysvětlí rozdíl mezi „rovným přístupem“ a „spravedlivým přístupem“ na příkladech z každodenního života. Zjišťuje potřeby lidí v obtížných situacích prostřednictvím diskuse, simulace nebo studia příběhů, aniž by se uchyloval k předsudkům. Navrhuje konkrétní úpravy ve škole nebo obci, které by usnadnily život lidem se speciálními potřebami. Navrhuje a realizuje malý projekt nebo aktivitu, která podporuje dobré vztahy mezi různými skupinami. Kriticky posuzuje dostupnost volnočasových aktivit ve svém okolí pro děti z nízkopříjmových rodin a navrhuje možnosti jejich podpory. Analyzuje příčiny nerovností ve světě (např. přístup ke vzdělání, pitné vodě či zdravotní péči) a vysvětlí, jak tyto nerovnosti ovlivňují stabilitu společnosti. Vyhledává informace o mezinárodních organizacích a hnutích, která se věnují ochraně lidských práv a vyrovnávání příležitostí. Zvažuje dopady svého spotřebitelského chování na životní podmínky lidí v rozvojových zemích (např. etická výroba, dětská práce).
		PTS-000-000-ZV9-005	**Kriticky posoudí uplatňování demokratických principů ve škole a formuluje návrhy podporující demokratické procesy.**

		Školní OVU	Identifikuje klíčové demokratické principy v životě školy. Pojmenuje role a pravomoci jednotlivých aktérů ve škole a popíše, jak se tyto role vzájemně ovlivňují. Analyzuje Školní řád jako společenskou smlouvu a posuzuje, zda jsou v něm zakotvené principy spravedlivé a srozumitelné pro všechny. Vyhodnocuje efektivitu komunikace mezi vedením školy a žáky. Posuzuje transparentnost a férovost procesů. Rozpozná situace, kdy dochází k porušování demokratických principů. Navrhuje konkrétní mechanismy pro zlepšení participace žáků na chodu školy. Formuluje argumenty pro úpravu pravidel, která se v praxi ukázala jako nefunkční nebo nespravedlivá, a předkládá je příslušným zástupcům. Vytváří postupy pro konstruktivní řešení sporů v rámci třídního kolektivu založené na dohodě a respektu k menšině.
		PTS-000-000-ZV9-006	**Zapojuje se do opatření a akcí, které podporují demokratickou kulturu ve škole, místní komunitě a blízkém prostředí.**
		Školní OVU	Aktivně se podílí na realizaci aktivit iniciovaných školním parlamentem nebo třídní samosprávou. Vystupuje v diskusi jako moderátor nebo aktivní účastník, který dbá na dodržování pravidel slušného dialogu a dává prostor i odlišným názorům. Spolupracuje na tvorbě společných dohod a svým chováním je v praxi podporuje. Účastní se veřejných setkání či akcí v obci/čtvrti, které se týkají zájmů mladých lidí. Zapojuje se do dobrovolnických aktivit, které posilují soudržnost v místě bydliště. Zveřejňuje nebo sdílí informace o dění v komunitě, které považuje za důležité pro své vrstevníky, a vybízí je k zapojení. Realizuje drobné osvětové nebo charitativní akce. Aktivně se zastane slabšího nebo nespravedlivě napadaného v běžných situacích. Využívá dostupné komunikační kanály k propagaci demokratických hodnot a vzájemného respektu.
PTU	**Udržitelné prostředí**	PTU-000-000-ZV9-001	**Vyhledá příklady, kdy lidské zásahy do prostředí přinesly původně nepředvídané důsledky, a vysvětlí, jak je možné se z daných příkladů do budoucna poučit.**
		Školní OVU	Vyhledá v různých informačních zdrojích konkrétní historické či současné případy zásahů člověka do přírody s negativním dopadem. Rozlišuje různé záměry zásahu. Uvede příklady z lokálního prostředí, kde zásah změnil charakter krajiny. Objasňuje mechanismus, jakým vznikl nepředvídaný důsledek. Vysvětlí pojem „ekosystémová rovnováha“ a na konkrétním příkladu demonstruje, jak její narušení v jedné části ovlivní části ostatní. Analyzuje roli technologií a vědy v daných příkladech – jak nedostatek dat nebo jednostranný pohled vedly k chybnému rozhodnutí. Formuluje zásady předběžné opatrnosti, které by měly být dodržovány před realizací velkých zásahů do krajiny. Navrhuje, jaké odborníky a zájmové skupiny je nutné přizvat k diskusi, aby se riziko nepředvídaných jevů minimalizovalo. Navrhuje alternativní, k přírodě šetrnější řešení pro vybraný historický případ. Reflektuje vlastní každodenní chování a jeho možné (i skryté) dopady na prostředí.
		PTU-000-000-ZV9-002	**Prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností.**
		Školní OVU	Vysvětlí princip skleníkového efektu a identifikuje hlavní zdroje emisí skleníkových plynů v rámci běžných ekonomických činností (energetika, doprava, průmysl, zemědělství). Na konkrétních příkladech demonstruje, jak klimatická změna ovlivňuje společnost. Interpretuje data a grafy týkající se vývoje teploty, koncentrace CO2 a extrémních výkyvů počasí v historickém kontextu. Analyzuje svůj „digitální a materiální život“ z hlediska uhlíkové stopy. Vysvětlí cestu konkrétního výrobku od těžby surovin po likvidaci a pojmenuje, v kterých fázích vzniká největší zátěž pro klima. Porovnává vliv různých způsobů dopravy a stravování na životní prostředí a vyčíslí rozdíly v jejich dopadech. Pojmenuje příklady ekonomických činností, které k řešení klimatické změny přispívají. Navrhuje systémová opatření, která může zavést škola nebo obec pro snížení emisí.
		PTU-000-000-ZV9-003	**Vybírá, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky nebo dalšími lidmi opatření potřebná pro posílení udržitelnosti v místní komunitě či ve světě.**
		Školní OVU	V týmu identifikuje aktuální problém v oblasti udržitelnosti ve svém okolí. Posoudí proveditelnost různých řešení vzhledem k dostupným zdrojům (čas, peníze, lidé) a vybere to nejefektivnější. Zjišťuje názory a potřeby dotčených lidí (např. spolužáků, sousedů, vedení školy) prostřednictvím ankety nebo rozhovorů. Sestaví s týmem realistický harmonogram kroků a rozdělí si konkrétní zodpovědnosti a role. Formuluje jasný a měřitelný cíl opatření. Identifikuje partnery a zdroje pomoci a navrhne způsob, jak je oslovit. Realizuje naplánované kroky v týmu, přičemž operativně řeší vzniklé problémy a dokumentuje průběh aktivity. Komunikuje záměr projektu s okolím, aby zajistil co nejširší zapojení komunity. Dbá na principy udržitelnosti i během samotné realizace. Porovnává dosažený výsledek s původním cílem na základě nasbíraných dat nebo zpětné vazby. Reflektuje přínos opatření pro udržitelnost v komunitě a pojmenuje, co by se z dlouhodobého hlediska dalo dělat lépe. Hodnotí kvalitu týmové spolupráce – dokáže ocenit přínos druhých i pojmenovat své vlastní slabé a silné stránky v roli člena týmu.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Jazyk a jazyková komunikace (2. stupeň)	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Další cizí jazyk

Charakteristika předmětu	Charakteristika předmětu **Český jazyk** **Pojetí a cíle předmětu:** Český jazyk a literatura v naší škole vede žáky ke kvalitnímu jazykovému vzdělávání, které je nezbytné pro úspěšné osvojování poznatků i v ostatních oblastech vzdělávání. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek (mluvnice, literatura a sloh) vzájemně prolíná. Žáci se učí číst s porozuměním, učí se rozlišovat manipulativní formy sdělení, chápat obsah různých jazykových sdělení, kultivovaně psát, srozumitelně se vyjadřovat s přihlédnutím k různým komunikačním situacím. Prostřednictvím četby poznávají základní literární druhy, vlastními slovy interpretují text, pracují s literárními pojmy a pokouší se o vlastní literární tvorbu. Tyto kompetence získávají také prostřednictvím pravidelných čtenářských dílen, které jsou součástí výuky. Za tímto účelem mají žáci možnost využívat mnoho zajímavých knih s přihlédnutím k jejich věku a zájmu. V tomto vyučovacím předmětu jsou často využívány metody kritického myšlení. Součástí výuky jsou také základy typografie, práce s textovými editory a základní principy, jak se orientovat v digitálním světě (využití AI a práce s informacemi). **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oborů český jazyk a literatura, z klíčových kompetencí a základních gramotností (čtenářská a pisatelská, částečně z logicko-matematické) a z částí průřezového tématu péče o sebe a druhé a společnost pro všechny. **Časové a organizační vymezení:** Předmět český jazyk a literatura je vyučován 4 hodiny týdně v 6.,7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně, příležitostně je využíváno kmenové učebny. Pro upevňování základního učiva, případně pro jeho rozšíření se v rámci předmětu nabízí možnost využít volitelný předmět dle akutální nabídky pro konkrétní školní rok. Podle potřeb vyučujícího mohou některé hodiny probíhat v 1,5hodinových blocích ve všech ročnících. Při výuce jsou kromě běžných pomůcek využívány i různé digitální technologie. Jako součást vyučovacího procesu lze využít projektovou výuku a různé tematické exkurze. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje jazykových kompetencí a osvojení základních jazykových a literárních pojmů a faktů. Zaměřujeme se i na kvalitu komunikace, a to jak písmené, tak ústní, dále na argumentaci, tedy schopnost formulovat podložené závěry a dokládat je konkrétními důkazy například z textu nebo jiných zdrojů. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost rozlišovat fakta od domněnek a identifikovat manipulativní techniky v textech. Nedílnou součástí je posuzování procesu učení – od schopnosti používat vhodné studijní strategie až po míru zapojení (vztah k předmětu) ve vyučovacích jednotkách nebo ve skupinové práci. Důraz klademe také na kvalitu, srozumitelnost projevu a vhodné využití jazykových a komunikačních prostředků. **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ú	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
JJK-CJL-001-ZV9-001**Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s jasným komunikačním záměrem a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.**	6.–9. ročník Vyjadřuje se kultivovaně a srozumitelně. Využívá znalosti o jazyce a jazykovém systému, vědomě uplatňuje znalosti o jazykových prostředcích a mluvnických kategoriích. Vyjadřuje se věcně, srozumitelně a výstižně. Rozlišuje jazykové prostředky s ohledem na konkrétní komunikační situaci, využívá pestrost slovní zásoby. Uvědomuje si odlišnosti konkrétních komunikačních situací a je schopný využívat takové jazykové prostředky, které jsou pro něj adekvátní. Rozvíjí své jazykové znalosti a komunikační dovednosti v mluveném i v písemném projevu a dokáže je využívat jak ve vyučování, tak v každodenním životě.	6.–9. ročník	Český jazyk	6.–9. ročník Rozvrstvení národního jazyka Obohacování slovní zásoby Tvoření nových slov (např. zkratková slova) Komunikační situace (volba vhodných jazykových a výrazových prostředků)
JJK-CJL-001-ZV9-002**Vyslovuje v souladu s jazykovou normou česká a běžně užívaná cizí slova a užívá je vhodně vzhledem ke komunikační situaci.**	6. ročník Používá v krátkém mluveném projevu (např. popis předmětu) česká a běžně užívaná cizí slova, která jsou součástí školního prostředí. 7. ročník Dodržuje pravidla spisovné výslovnosti u slov přejatých, u kterých dochází k častým chybám. Vybírá z nabídky synonym (českých i cizích) takové slovo, které nejlépe odpovídá danému kontextu. 8. ročník Zařazuje do svého projevu cizí výrazy typické pro současnou komunikaci (např. z oblasti technologií či médií, studentská mluva) a vysvětluje jejich význam v daném kontextu. 9. ročník Přednáší plynule a srozumitelně delší mluvený projev, ve kterém bez váhání vyslovuje i náročnější termíny cizího původu z různých vědních oborů. Kriticky posuzuje vhodnost užití cizích slov ve vlastním i cizím projevu a dokáže nahradit např. anglicismy českými ekvivalenty, pokud to situace vyžaduje.	6.–9. ročník	Český jazyk	6.–9. ročník Slova přejatá Česká synonyma Skloňování nejběžnějších přejatých slov Vliv cizích jazyků na jazykovou kulturu
JJK-CJL-001-ZV9-003**Rozvíjí své znalosti o tvarosloví a funkčně je využívá.**	6. ročník Tvoří správné tvary ohebných slovních druhů. Využívá náležité tvary slovních druhů v písemném i ústním projevu. 7. ročník Rozlišuje neohebné slovní druhy Uplatňuje v mluveném i psaném projevu spisovné tvary slovních druhů včetně nepravidelných tvarů. 8. ročník Rozlišuje a funkčně používá tvary sloves v aktivním a pasivním rodě pro zdůraznění původce děje nebo děje samotného a chápe dokonavost a nedokonavost sloves. 9. ročník Opravuje tvaroslovné chyby v cizím textu (např. v publicistickém článku nebo příspěvku na sociálních sítích) s důrazem na shodu přísudku s podmětem a správné vazby.	6.–9. ročník	Český jazyk	6. ročník Ohebné slovní druhy 7. ročník Neohebné slovní druhy (+opakování sloves) + slovesný rod 8. ročník Slovesný vid 9. ročník Souhrnné opakování
JJK-CJL-001-ZV9-004**Funkčně využívá znalosti o slovní zásobě a tvoření slov.**	6.–9. ročník Nahrazuje v textu opakující se slova vhodnými synonymy, čímž zvyšuje čtivost a pestrost svého vyprávění. Určuje kořen slova u příbuzných slov a využívá znalost stavby slova (předpona, kořen, přípona) k odvození významu neznámých výrazů. Vytváří sítě slov (myšlenkové mapy) na základě významových souvislostí, zahrnující slova nadřazená, podřazená a souřadná pro přesnější vyjadřování. Odlišuje slova citově zabarvená od slov neutrálních a volí je záměrně podle toho, zda píše soukromý vzkaz, nebo školní úkol. Využívá různé způsoby tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) při tvorbě názvů pro nové objekty či jevy v rámci tvůrčího psaní. Analyzuje text z hlediska dobového zabarvení a z hlediska rozvrstvení národního jazyka. Posuzuje míru expresivity a vhodnost použití nespisovných výrazů v konkrétních komunikačních situacích a nahrazuje je v případě potřeby spisovnými ekvivalenty.	6.–9. ročník	Český jazyk	Slovní zásoba 6.–9. ročník Pojem slovo Slovo a jeho význam Pojmy: abstraktní/konkrétní Synonyma/homonyma/antonyma/homofóny Tvoření slov 6.–9. ročník Stavba slova Hláska/písmeno/dvojhláska Způsoby tvoření slov (+způsoby obohacování slovní zásoby) Obrazná pojmenování

JJK-CJL-001-ZV9-005**Rozvíjí své znalosti o skladbě a funkčně je využívá.**	6.–9. ročník Sestavuje gramaticky správné věty jednoduché, ve kterých bezpečně shodu přísudku s podmětem. Rozlišuje základní větné členy a využívá znalost rozvíjejících větných členů. Spojuje věty jednoduché do logických souvětí pomocí vhodných spojovacích výrazů a dbá na správné psaní čárek. Transformuje přímou řeč na nepřímou v rámci reprodukce krátkého textu při zachování smyslu sdělení. Strukturuje složitější souvětí tak, aby vyjadřovala různé vztahy mezi větami. Zpřesňuje svůj písemný projev. Volí záměrně mezi větnou a nevětnou formou sdělení s ohledem na zvolený funkční styl a komunikační cíl.	6.–9. ročník	Český jazyk	6. ročník Pojem věta Základní vlastnosti věty Interpunkce ve větě jednoduché 7. ročník Základní větné členy Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent 8. ročník Rozvíjející větné členy Souvětí Druhy souvětí (podřadné, souřadné) Rozlišení věty a vedlejší Spojovací výrazy a interpunkce 9. ročník Významové poměry Složitá souvětí
JJK-CJL-001-ZV9-006**Vytvoří po formální i obsahové stránce funkční písemný projev s využitím znalostí pravidel pravopisu.**	6.–9. ročník Sestavuje logickou osnovu textu. Aplikuje pravidla pravopisu i/y po obojetných souhláskách a v koncovkách podstatných jmen při psaní vlastního souvislého textu. Vytváří popisný text, který je přehledně strukturován a využívá bohatou škálu přídavných jmen pro názornost. Dodržuje pravidla pravopisu. Koncipuje charakteristiku osoby nebo líčení krajiny, ve kterém funkčně využívá prostředky subjektivního vyjádření a metafor. Uplatňuje správnou interpunkci v souvětí a pravidla psaní velkých písmen u složitějších vlastních jmen (např. názvy institucí, zeměpisné názvy). Vypracovává úvahový text nebo výklad na zvolené téma, který má pevnou kompozici a logicky provázanou argumentaci. Provádí samostatnou korekturu vlastního textu z hlediska pravopisné správnosti, slovosledu a celkové grafické úpravy před jeho odevzdáním či publikováním.	6.–9. ročník	Český jazyk	6.–9. ročník Pravopis -i/-y po obojetných souhláskách (opakování) Koncovky jmen Shoda podmětu s přísudkem Problematika předpon s-/z- Předložky "s" a "z" (opakování) Pravopis zájmen Podmiňovací způsob s přihlédnutím na pravopis Problematika souhláskových skupin: -n-/-nn-, -mě-/-mně-, -ě-/-je- Délka hlásky "u" Velká písmena Příslovečné spřežky Pátý pád Interpunkce (přímá řeč)
JJK-CJL-001-ZV9-007**Zhodnotí aktuální úroveň svých jazykových a komunikačních znalostí a dovedností s ohledem na své další jazykové vzdělávání.**	6.-9. ročník Identifikuje s pomocí učitele svá silná a slabá místa v pravopisu. Popisuje, jaké strategie mu pomáhají při porozumění čtenému textu (např. podtrhávání klíčových slov, práce s obrázkem). Navrhuje si vlastní krátkodobý plán pro zlepšení v konkrétní dovednosti. Analyzuje své komunikační dovednosti na základě zpětné vazby od spolužáků (např. po prezentaci referátu) a vyvozuje z ní důsledky pro své další vystupování. Vyhledává informační zdroje a nástroje (on-line slovníky, jazykové příručky), které mu pomohou samostatně vyřešit jeho individuální jazykové nedostatky. Definuje své individuální potřeby v oblasti jazykové přípravy na přijímací zkoušky a cíleně využívá nabídnuté metody k procvičování problematických jevů.	6.–9. ročník	Český jazyk	Seznámení s Internetovou jazykovou příručkou Práce s různými druhy slovníku (papírová i online podoba)
JJK-CJL-001-ZV9-008**Využívá elektronické prostředky a informační zdroje ke tvorbě textu.**	6.–9. ročník Vyhledává významy neznámých slov v online slovnících (např. Internetová jazyková příručka ÚJČ) a následně je správně použije ve vlastním textu. Sdílí dokument v online prostředí (např. Google dokumenty) a aktivně využívá funkci komentářů ke společné redakci textu se spolužáky. Ověřuje věrohodnost informací nalezených v digitálním prostoru a do vlastního textu zahrnuje pouze relevantní a podložená fakta. 6. ročník Využívá základní funkce textového editoru (formátování písma, odstavců a vkládání odrážek) k vytvoření přehledného a čitelného zápisu z hodiny či referátu. 7. ročník Vkládá do svého dokumentu citace a odkazy na použité online zdroje podle jednoduché šablony (autor, název webu, odkaz), aby respektoval základy autorského práva. 8. ročník Kombinuje informace z více digitálních zdrojů (text, data, obrázky) a dbá na logickou strukturu a vizuální jednotu snímků. 9. ročník Vytváří komplexní digitální výstup (např. článek na blog, školní časopis nebo strukturovaný životopis) s využitím pokročilých nástrojů pro sazbu a grafickou úpravu.	6.–9. ročník	Český jazyk	Tvorba a úprava (vlastního) textu v digitální podobě
JJK-CJL-001-ZV9-009**Vyhledá, kriticky posoudí a sdílí informace a další obsah, k tomu volí etické postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.**	6.–9. ročník Zná a dodržuje základní pravidla netikety. Vysvětlí, proč není správné vydávat cizí práci za vlastní (základy etiky sdílení). Rozlišuje mezi faktem a názorem. Vybírá pro sdílení informací vhodný komunikační kanál s ohledem na bezpečnost a cílovou skupinu. 6. ročník Vyhledává informace k zadanému tématu v různých zdrojích (učebnice, encyklopedie, ověřený web) a vlastními slovy je shrnuje. 7. ročník Porovnává informace o stejné události ze dvou různých zdrojů a vyhledává v nich shody a rozdíly. 8. ročník Identifikuje znaky manipulativního sdělení (např. bulvární titulek, citové zabarvení) a vysvětlí, jak tyto prvky ovlivňují čtenáře. 9. ročník Ověřuje platnost informací ve virtuálním prostředí a upozorňuje na případné dezinformace.	6.–9. ročník	Český jazyk	Pravidla netikety a jejich aplikace Fakt vs. domněnka Rozeznávání manipulativních technik Fakenews Bezpečné chování v digitálním světě Digitální stopa
JJK-CJL-001-ZV9-010**Rozlišuje komunikační funkce výpovědi a porozumí smyslu konkrétního neuměleckého textu.**	6.–7. ročník Určuje postoj mluvčího (např. tvrzení, otázka, rozkaz, přání) v krátkých textech z každodenního života. Odlišuje v neuměleckém textu (např. zpráva v regionálních novinách) podstatné informace od doplňujících. Vysvětluje komunikační záměr autora u jednoduchých textů, jako jsou např. pravidla hry nebo pozvánka na akci. 8.–9. ročník Analyzuje strukturu a funkci textu u praktických písemností (např. reklama, návod k použití, petice) a posoudí jejich srozumitelnost. Shrnuje hlavní myšlenky rozsáhlejšího článku pomocí výtahu nebo osnovy. Interpretuje skrytý význam nebo manipulativní záměr v náročnějších neuměleckých textech (např. politický komentář, odborná polemika). Posuzuje souvislosti mezi textem a doprovodným materiálem (např. grafy, tabulky, infografiky) a vyvozuje z nich komplexní závěry k danému tématu.	6.–9. ročník	Český jazyk	Analýza neuměleckého textu Záměr neuměleckého textu
JJK-CJL-001-ZV9-011**Využívá poznatky o komunikaci, jazyce a stylu k mluvenému nebo písemnému projevu přiměřenému situaci.**	6. ročník Rozlišuje situace, kdy je vhodné použít spisovnou češtinu a kdy je přípustná nespisovná mluva (např. rozhovor s ředitelem školy vs. rozhovor s kamarádem). Sestavuje věcně správnou zprávu o proběhlé události (např. ze školního výletu) pro potřeby třídního webu. 7. ročník Využívá specifické jazykové prostředky popisu (přídavná jména, příslovce místa) k vytvoření názorného a přehledného líčení nebo odborného popisu. Upravuje svůj mluvený projev v rámci dramatizace (role učitele, role žáka, role zákazníka) tak, aby odpovídal společenským konvencím a komunikační situaci. 8. ročník Vytváří administrativní texty (např. žádost, strukturovaný životopis, reklamace) se všemi náležitostmi a v odpovídajícím neutrálním stylu. Transformuje odborné informace z textu (např. z učebnice fyziky) do podoby srozumitelného výkladu pro mladší spolužáky, přičemž dbá na vysvětlení termínů. 9. ročník Koncipuje přesvědčivý řečnický projev (např. projev k ukončení školní docházky), ve kterém funkčně kombinuje prvky informační, estetické a apelativní. Hodnotí stylovou jednotnost a vhodnost použitých jazykových prostředků ve vlastním rozsáhlejším textu.	6.–9. ročník	Český jazyk	Funkční styly Slohové postupy a útvary Pravidla a prvky verbální i neverbální komunikace Komunikační situace

JJK-CJL-001-ZV9-012**Používá záměrně a promyšleně postupy a strategie umožňující vnímat, chápat a interpretovat text.**	6.–9. ročník Využívá metodu podtrhávání klíčových slov a psaní poznámek na okraj textu (glosování) pro udržení pozornosti a zachycení hlavních myšlenek. Formuluje předpovědi o dalším vývoji děje na základě názvu kapitoly, ilustrací nebo dosud přečteného úryvku. Klade textu otázky (metoda Otázky pro autora) s cílem vyjasnit si motivace postav nebo nejasné pasáže v uměleckém textu. Monitoruje své vlastní porozumění a při ztrátě smyslu (např. u složitého souvětí) se vrací k předchozí pasáži nebo využívá kontext k objasnění významu slov. Srovnává informace obsažené v textu se svými dosavadními znalostmi a zkušenostmi a kriticky hodnotí jejich soulad či rozpor. Vytváří grafické schéma (např. Vennův diagram nebo příběhovou mapu), které zachycuje vztahy mezi postavami a klíčové zvraty v ději. Volí a kombinuje různé strategie čtení (skenování pro hledání faktů vs. detailní čtení pro analýzu) podle toho, jaký úkol má s textem splnit.	6.–9. ročník	Český jazyk	Metody RWCT Strategie práce s textem (grafické značky, klíčová slova, výpisky, tvorba vlastních pomůcek k učení, seznamy, osnova, anotace,...) Myšlenkové mapy Klíčová slova Téma (motiv) Adresát Záměr
JJK-CJL-001-ZV9-013**Rozpoznává manipulaci v komunikaci, zajímá k ní kritický postoj a přiměřeně reaguje.**	6.–9. ročník Rozpoznává v reklamním sdělení přehnané sliby a citově zabarvená slova, která mají vyvolat touhu po nákupu. Identifikuje v textu nebo rozhovoru prvky nátlaku (např. časová tíseň, citové vydírání) a vysvětluje, proč je takové jednání manipulativní. Využívá základní techniky asertivní komunikace (např. klidné odmítnutí, „já-výrok"). Odhaluje v mediálních textech vybrané argumentační fauly (např. útok na osobu, falešné dilema). Analyzuje techniky dezinformačních webů a sociálních sítí (např. clickbaity, vytrhávání z kontextu) a zajímá k nim podložený kritický postoj.	6.–9. ročník	Český jazyk	Kultura projevu a komunikace Kritické uvažování v komunikace a při vnímání sdělení
JJK-CJL-001-ZV9-014**Vyjadřuje svoje prožitky literárního, divadelního a audiovizuálního díla.**	6.–9. ročník Pojmenovává pocity (např. strach, radost, napětí), které v něm vyvolala konkrétní postava nebo klíčová scéna v literárním či filmovém díle. Vytváří kreativní záznam o četbě (např. ilustraci, komiks nebo myšlenkovou mapu), který zachycuje nejpůsobivější momenty díla. Zdůvodňuje na konkrétních pasážích textu nebo scénách představení, proč v něm dílo vyvolalo určité emoce nebo změnilo jeho náladu. Srovnává své dojmy z přečtené knihy s její filmovou nebo divadelní adaptací a hledá rozdíly ve vnímání atmosféry příběhu. Interpretuje motivaci postav a jejich morální volby, přičemž vyjadřuje míru ztotožnění se s jejich jednáním. Formuluje v rámci čtenářské reflexe (např. dopis autorovi nebo postavě) vlastní názor na poselství díla a jeho aktuálnost pro dnešní mladé lidi. Reflektuje v souvislém projevu (ústním či písemném), jak umělecké dílo ovlivnilo jeho postoje, hodnoty nebo pohled na určité životní téma. Konfrontuje svůj prožitek z díla s názory spolužáků v řízené diskuzi a kultivovaně obhajuje subjektivitu uměleckého vnímání.	6.–9. ročník	Český jazyk	Argumentace Diskuze (i její pravidla) Vytváření záznamu o četbě, divadelním představení, filmu, seriálu, písni... Emoce
JJK-CJL-001-ZV9-015**Interpretuje literární díla a díla z oblasti dalších druhů umění.**	6.–9. ročník Vysvětluje vlastními slovy hlavní myšlenku nebo poučení plynoucí z přečteného díla (např. bajky, pověsti nebo moderní pohádky). Vyhledává v textu klíčové pasáže, které charakterizují hlavní postavu a její proměnu v průběhu děje. Rozlišuje doslovný význam textu od významu přeneseného u jednodušších metafor a personifikací v lyrické nebo epické skladbě. Interpretuje náročnější literární texty (včetně metaforických a symbolických děl) s využitím znalostí o literárních druzích, formách a žánrech.	6.–9. ročník	Český jazyk	6.–9. ročník Literární druhy, formy, žánry Základní dělení literatuty (umělecká, věcná)
JJK-CJL-001-ZV9-016**Tvoří umělecký text podle svých schopností, reflektuje tvorbu uměleckého textu a z reflexe vyvozuje poznatky.**	6.–9. ročník Vytváří krátký beletristický text (např. moderní pohádku nebo bajku) s využitím základních prvků kompozice (úvod, zápletka, závěr). Popisuje, které části textu se mu psaly snadno a kde naopak narazil na obtíže při hledání vhodných slov pro vyjádření své představy. Sestavuje básnický text nebo lyrický popis. Koncipuje prozaický text (např. povídku či sci-fi úryvek), ve kterém uplatňuje charakteristiku postav skrze jejich přímou řeč a jednání. Stylizuje text podle určitého literárního vzoru nebo žánru (např. detektivka, horor, fejeton) při zachování jeho typických znaků a postupů.	6.–9. ročník	Český jazyk	Produkce vlastního uměleckého textu (podle zadaných kritérií) (Sebe)reflexe a (sebe)kritika

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Anglický jazyk** **Pojetí a cíle předmětu:** Anglický jazyk v naší škole vede žáky k získání základních komunikačních dovedností a k poznání kultury anglicky mluvících zemí. Klademe důraz na praktické využití jazyka a schopnost domluvit se v každodenních situacích. Žáci se učí rozumět autentickému mluvenému slovu i psanému textu a postupně vytvářejí vlastní sdělení. Vedeme je k tomu, aby využívali moderní technologie při osvojování si cizího jazyka a dokázali pracovat s ověřenými zdroji informací. Důraz klademe také na respekt k odlišným kulturám a na schopnost spolupracovat v týmu. Žáci jsou motivováni k tomu, aby cizí jazyk vnímali jako užitečný nástroj pro svůj budoucí osobní i pracovní život. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Anglický jazyk, z klíčových kompetencí, čtenářské a pisatelské gramotnosti. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Anglický jazyk je vyučován 3 hodiny týdně v 6. - 9. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně, jazykové učebně, příležitostně je využíváno venkovní prostředí školy. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje jazykových kompetencí a osvojení základní slovní zásoby a gramatických struktur. Zaměřujeme se na kvalitu komunikace, tedy schopnost žáka jednoduše, ale srozumitelně se vyjádřit a adekvátně reagovat v běžných situacích. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost porozumět hlavní myšlence poslechu či textu a vyhledat v nich konkrétní údaje. Nedílnou součástí je posuzování procesu učení – od schopnosti používat vhodné studijní strategie až po míru zapojení do skupinových aktivit a projektů. Důraz klademe také na srozumitelnost projevu, tj. schopnost předat sdělení, dále na odvahu ke komunikaci, tj.snahu o aktivní používání jazyka bez nadbytečného strachu z chyby a také na úroveň prezentace, tj.formu a přehlednost zpracování vlastních výstupů či krátkých prezentací. **Výchovné a vzdělávací strategie:**			
Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	**Očekávané výsledky učení ŠVP**	**Zařazení do ročníku/ú**	**Realizováno v předmětu/předmětech**	**Klíčový obsah, témata (učivo)**
JJK-AJA-001-ZV9-001**Rozumí hlavním myšlenkám v mluveném projevu o známých tématech, je-li veden standardním jazykem.**	Rozpozná hlavní téma a základní smysl krátkého mluveného projevu o známých tématech, je-li veden pomalu a zřetelně. (6) Porozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu o běžných tématech, je-li veden standardním jazykem bez vizuální opory. (7) Shrne hlavní myšlenky souvislejšího mluveného projevu o známých tématech, je-li veden běžným tempem standardního jazyka. (8) Vyvodí hlavní sdělení z delšího mluveného projevu o známých i částečně rozšířených tématech, je-li veden standardním jazykem. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-001-ZV9-002**Rozumí hlavním myšlenkám obsahu v médiích na známá témata, pokud mluvčí hovoří relativně pomalu a srozumitelně.**	Rozpozná hlavní téma krátkého mediálního sdělení (např. video, nahrávka) o známých tématech, je-li podáno pomalu a srozumitelně. (6) Určí hlavní myšlenku jednoduchého mediálního obsahu o běžných tématech, pokud mluvčí hovoří zřetelně a přiměřeným tempem. (7) Shrne hlavní myšlenky mediálního sdělení o známých tématech, je-li prezentováno relativně pomalu a srozumitelně. (8) Vyvodí hlavní sdělení mediálního obsahu o známých tématech a prokáže porozumění vhodnou reakcí, pokud je mluvní projev srozumitelný a přehledný. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-001-ZV9-003**Rozumí jednodušším audiovizuálně zpracovaným příběhům.**	Porozumí jednoduchému audiovizuálnímu příběhu (např. krátký film, animace) s jasnou dějovou linií a známými situacemi. (6) Rozpozná hlavní události a postavy audiovizuálního příběhu se základní dějovou linií. (7) Shrne děj a hlavní myšlenky audiovizuálně zpracovaného příběhu známého tématu. (8) Vyvodí hlavní sdělení a souvislosti jednoduššího audiovizuálního příběhu a stručně je popíše vlastními slovy. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-001-ZV9-004**Rozumí návodům a pokynům z každodenního života.**	Porozumí jednoduchým pokynům a návodům v každodenních situacích, jsou-li řečeny pomalu a zřetelně. (6) Rozpozná hlavní kroky a instrukce v běžných každodenních návodech (např. recept, školní úkol). (7) Dodrží pokyny a instrukce z každodenního života a dokáže je aplikovat v jednoduchých praktických situacích. (8) Porovná a realizuje složitější návody či pokyny z každodenního života a vybere podstatné informace pro vlastní činnost. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, zdraví a životní styl, technologie,)

JJK-AJA-001-ZV9-005**Rozumí obsahu textů z každodenního života a vyhledá v nich potřebné informace.**	Porozumí jednoduchému textu z každodenního života (např. krátká zpráva, oznámení) a vyhledá základní informace. (6) Určí hlavní sdělení textu z každodenního života a vyhledá konkrétní údaje podle potřeby. (7) Shrne obsah delšího textu z každodenního života a vyhledá podstatné informace pro praktické použití. (8) Porozumí textu z každodenního života se složitější strukturou a vyhledá potřebné informace pro řešení konkrétních úkolů. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-001-ZV9-006**Rozumí hlavním myšlenkám a některým konkrétním informacím v jednoduchých odborných textech z oblasti svého zájmu.**	Rozliší hlavní myšlenku jednoduchého odborného textu z oblasti vlastního zájmu a vyhledá základní informace.(6) Identifikuje hlavní myšlenky a některé konkrétní údaje v jednoduchém odborném textu podle svých zájmů. (7) Zaznamená hlavní myšlenky a vybere konkrétní informace z jednoduchého odborného textu z oblasti vlastních zájmů. (8) Analyzuje hlavní myšlenky a podstatné detaily v jednoduchém odborném textu z oblasti svého zájmu a vyvodí z nich stručný závěr. (9)	8. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z oblasti přírodních a humanitních věd (příroda, počasí a životní prostředí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-001-ZV9-007**Rozumí obsahu jednoduchých uměleckých textů.**	Pochopí základní děj a postavy jednoduchého uměleckého textu (např. pohádka, krátký příběh). (6) Vybere hlavní události a smysl jednoduchého uměleckého textu. (7) Zrekapituluje děj a hlavní motivy jednoduchého uměleckého textu a popíše vztahy mezi postavami. (8) Interpretuje hlavní myšlenky a poselství jednoduchého uměleckého textu a stručně je vyjádří vlastními slovy.(9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Zjednodušené literární texty (pohádky, básně, povídky)
JJK-AJA-002-ZV9-008**Popíše věci, osoby, místa, situace a události.**	Pojmenuje a stručně popíše základní věci, osoby a místa v jednoduchých situacích. (6) Charakterizuje osoby a věci a popíše jednoduché situace či události známého kontextu. (7) Popíše složitější situace, události a prostředí s využitím přiměřeného slovníku a jazykových prostředků. (8) Prezentuje podrobnější popis osob, věcí, míst a událostí a dokáže vyjádřit souvislosti mezi nimi. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, můj domov a jeho okolí)
JJK-AJA-002-ZV9-009**Vyjádří a zdůvodní své názory a jednání.**	Vyjádří svůj názor na jednoduchou situaci a vysvětlí krátce, proč se tak rozhodl. (6) Obhájí svůj názor na známá témata a zdůvodní své jednání. (7) Argumentuje svůj názor v běžných situacích a popíše motivaci svého jednání. (8) Diskutuje svůj postoj a jednání, uvede logické důvody a příklady na podporu svého stanoviska. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-002-ZV9-010**Popíše své pocity, představy, přání a ambice.**	Vyjádří své základní pocity a krátce popíše jednoduché přání. (6) Sdělí své představy a pocity a stručně je odůvodní. (7) Formuluje přání a ambice a popíše je s využitím vhodných slov a vět. (8) Reflektuje své pocity, představy a ambice a vysvětlí souvislosti mezi nimi a vlastním jednáním. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, škola, volný čas a koníčky, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-002-ZV9-011**Vypráví nebo popíše vlastní nebo cizí zážitek.**	Představí krátký popis vlastního nebo cizího zážitku s jednoduchým dějem. (6) Vypráví svůj nebo cizí zážitek a určí hlavní události. (7) Shrne zážitek s popisem děje, postav a prostředí a vyjádří své reakce. (8) Shrne vlastní nebo cizí zážitek, vysvětlí souvislosti a zdůvodní své reakce či hodnocení. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, příroda, můj domov a jeho okolí)
JJK-AJA-002-ZV9-012**Prezentuje téma z oblasti svého zájmu.**	Představí jednoduché téma ze svého zájmu krátkou mluvenou formou. (6) Popíše vybrané téma ze svého zájmu a uvádí základní informace. (7) Prezentuje téma z oblasti svého zájmu s přiměřeným rozsahem informací a vlastními komentáři. (8) Prezentuje zvolenou problematiku ze svého zájmu a vysvětlí souvislosti a vlastní stanovisko. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata ze zájmových oblastí (např. škola, sport, volný čas a koníčky, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, životní prostředí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-002-ZV9-013**Napíše krátký souvislý text týkající se osvojovaných témat.**	Sestaví krátký jednoduchý text k osvojovanému tématu s využitím základní slovní zásoby. (6) Napíše souvislý text k známému tématu a využije přiměřené jazykové prostředky (7) Vytvoří text na osvojované téma s jasnou strukturou a základními odstavci. (8) Formuluje souvislý text k vybranému tématu, dodrží logickou strukturu a vyjádří své myšlenky vlastními slovy.(9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie)
JJK-AJA-003-ZV9-014**Účastní se přímého rozhovoru o tématech, která ho zajímají.**	Zapojí se do jednoduchého rozhovoru o známých tématech a vyjádří své základní myšlenky. (6) Komunikuje o tématech svého zájmu a odpoví na jednoduché otázky. (7) Diskutuje o tématech, která ho zajímají, a zdůvodní své názory. (8) Účastní se rozhovoru na zvolená témata, obhájí své stanovisko a vysvětlí své argumenty. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-003-ZV9-015**Komunikuje o svých potřebách a zjišťuje si potřebné informace.**	Vyjádří své základní potřeby a zeptá se na jednoduché informace potřebné k běžným činnostem. (6) Požádá o informace týkající se jeho potřeb a sdělí základní údaje o sobě. (7) Komunikuje o svých potřebách v běžných situacích a zjistí potřebné informace od druhých. (8) Formuluje své potřeby a vyhledá potřebné informace v různých situacích, přičemž obhájí své požadavky. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina, denní činnosti, škola, jídlo, zdraví a životní styl)
JJK-AJA-003-ZV9-016 Napíše jednoduchý vzkaz nebo e-mail, v němž požádá o informace nebo je sám sdělí.	Sestaví jednoduchý vzkaz či e-mail, ve kterém požádá o základní informace. (6) Napíše krátký vzkaz nebo e-mail a sdělí požadované informace. (7) Vytvoří stručný e-mail nebo zprávu, ve které formuluje žádost o informace nebo je poskytne.(8) Formuluje jednoduchý e-mail či vzkaz, zdůvodní svou žádost a sdělí potřebné informace jasně a srozumitelně.(9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, škola, volný čas a koníčky, cestování a prázdniny, domov a jeho okolí)
JJK-AJA-003-ZV9-017**Vyjádří své pocity a na vyjádřené pocity ostatních adekvátně reaguje.**	Vyjádří své základní pocity a reaguje jednoduchou vhodnou odpovědí na pocity druhých. (6) Popíše své emoce a zareaguje adekvátně na pocity spolužáků v běžných situacích. (7) Sdělí své pocity srozumitelně a respektuje vyjádření emocí ostatních. (8) Formuluje své pocity přesně a adekvátně reaguje na pocity druhých s vysvětlením svého přístupu. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, škola)
JJK-AJA-003-ZV9-018**Vyjádří své osobní názory na témata, která ho zajímají, reaguje na názory ostatních a diskutuje s nimi.**	Vyjádří svůj názor na známé téma a odpoví na názory spolužáků jednoduchou větou. (6) Sdělí svůj postoj k tématu svého zájmu a zareaguje na názory ostatních v krátké diskusi. (7) Diskutuje o vybraných tématech, obhajuje svůj názor a respektuje názory ostatních. (8) Argumentuje svůj postoj k tématům svého zájmu, diskutuje s ostatními a vysvětlí své stanovisko s důvody. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda a životní prostředí, technologie, globální problémy)
Mediace				
JJK-AJA-004-ZV9-019**Zaznamenává si písemně klíčové informace během výkladu na známé téma.**	Zapíše klíčové informace z krátkého výkladu na známé téma s pomocí učitele nebo vizuálních podnětů. (6) Zaznamená hlavní body výkladu na známé téma a vybere podstatné informace. (7) Shrne písemně hlavní myšlenky a klíčové údaje z výkladu na známé téma (8) Sestaví souvislý zápis klíčových informací z výkladu a vyjádří vlastní pochopení tématu. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z historie anglicky mluvících zemí
JJK-AJA-004-ZV9-020**Zprostředkuje dílčí informace uvedené v mluveném a psaném textu a ve vizuálních materiálech.**	Předá jednoduché informace z krátkého textu, poslechu nebo obrázku spolužákovi či učiteli. (6) Shrne dílčí informace z mluveného, psaného nebo vizuálního materiálu a sdělí je ostatním. (7) Zprostředkuje podstatné informace z textu nebo vizuálního materiálu s využitím vhodného slovníku. (8) Představí dílčí informace z různých zdrojů (poslech, text, vizuální materiály) a vysvětlí je ostatním. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-004-ZV9-021**Shrne obsah mluveného a psaného textu.**	Pojmenuje hlavní události a myšlenky krátkého mluveného nebo psaného textu. (6) Shrne obsah krátkého textu nebo poslechu známého tématu vlastními slovy. (7) Reprodukuje hlavní myšlenky a události textu či poslechu a vyjádří je srozumitelně. (8) Formuluje stručné shrnutí hlavních myšlenek a podstatných informací z mluveného nebo psaného textu a vyjádří vlastní závěr. (9)	6. - 9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života (např. rodina a kamarádi, denní činnosti, škola, volný čas a koníčky, jídlo, cestování a prázdniny, zdraví a životní styl, příroda, počasí a životní prostředí, můj domov a jeho okolí, technologie, globální problémy)
JJK-AJA-004-ZV9-022**Moderuje jednoduchou interakci a činnosti ve skupině.**	Zapojuje se do jednoduché skupinové činnosti a přispívá svými návrhy. (6) Řídí krátkou skupinovou aktivitu s pomocí učitele a vyjadřuje své nápady. (7) Moderuje jednoduchou diskusi nebo činnost ve skupině a zajišťuje, aby každý mohl přispět. (8) Koordinuje skupinovou činnost, vede diskusi a respektuje příspěvky ostatních členů. (9)	9. ročník	Anglický jazyk	Témata z běžného života v propojení se základními gramatickými strukturami (např. zdraví a životní styl, cestování a prázdniny, životní prostředí)

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Německý jazyk** **Pojetí a cíle předmětu:** Německý jazyk v naší škole vede žáky k získání základních komunikačních dovedností a k poznání kultury německy mluvících zemí. Klademe důraz na praktické využití jazyka a schopnost domluvit se v každodenních situacích. Žáci se učí rozumět autentickému mluvenému slovu i psanému textu a postupně vytvářejí vlastní jednoduchá sdělení. Vedeme je k tomu, aby využívali moderní technologie při osvojování si cizího jazyka a dokázali pracovat s jednoduchými a ověřenými zdroji informací. Důraz klademe také na respekt k odlišným kulturám a na schopnost spolupracovat v týmu. Žáci jsou motivováni k tomu, aby cizí jazyk vnímali jako užitečný nástroj pro svůj budoucí osobní i pracovní život. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk, z klíčových kompetencí, čtenářské a pisatelské gramotnosti a z částí průřezového tématu Společnost pro všechny. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Německý jazyk je vyučován 2 hodiny týdně v 7. - 9. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně, jazykové učebně, příležitostně je využíváno venkovní prostředí školy. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje jazykových kompetencí a osvojení základní slovní zásoby a gramatických struktur. Zaměřujeme se na kvalitu komunikace, tedy schopnost žáka jednoduše, ale srozumitelně se vyjádřit a adekvátně reagovat v běžných situacích. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost porozumět hlavní myšlence poslechu či textu a vyhledat v nich konkrétní údaje. Nedílnou součástí je posuzování procesu učení – od schopnosti používat vhodné studijní strategie a kompenzační pomůcky (např. překladače) až po míru zapojení do skupinových aktivit a projektů. Důraz klademe také na srozumitelnost projevu, tj. schopnost předat sdělení i s omezenými jazykovými prostředky, dále na odvahu ke komunikaci, tj.snahu o aktivní používání jazyka bez nadbytečného strachu z chyby a také na úroveň prezentace, tj.formu a přehlednost zpracování vlastních výstupů či krátkých prezentací. **Výchovné a vzdělávací strategie:**			
Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	**Očekávané výsledky učení ŠVP**	**Zařazení do ročníku/ů**	**Realizováno v předmětu/předmětech**	**Klíčový obsah, témata (učivo)**
JJK-DCJ-001-ZV9-001**Rozumí krátkým, velmi jednoduchým otázkám, pokynům a výrokům pronášeným pomalu, zřetelně a opakovaně a doprovázeným vizuálními prvky nebo gesty.**	Rozpozná základní pokyny učitele doprovázené gesty nebo ukázkou a adekvátně na ně reaguje.(7) Reaguje na jednoduché otázky doprovázené vizuální oporou (obrázkem, předmětem, pohybem).(7) Při poslechu odhadne význam známých slov a frází v kontextu běžných každodenních situací.(7)	7.	Německý jazyk	Základní pokyny ve třídě Základní gramatické struktury. Otázka zjišťovací a doplňovací. Témata z běžného života (např. rodina, nakupování, cestování, škola, koníčky, bydlení...).
JJK-DCJ-001-ZV9-002**Rozumí jednoduchým větám, které obsahují známé konkrétní situace a běžnou slovní zásobu.**	Rozumí větám popisujícím známé situace z každodenního života. (7) Rozumí základnímu obsahu autentických, avšak jazykově nenáročných textů (např. krátká zpráva, dialog, formulář, popis místa).(7) Odhadne význam neznámého výrazu podle kontextu.(7)	7.	Německý jazyk	Témata z běžného života (např. rodina, nakupování, cestování, škola, koníčky, bydlení...).
JJK-DCJ-001-ZV9-003**Rozumí konkrétní informaci v jednoduchých autentických materiálech, které se vztahují k jeho potřebám a zájmům.**	Porozumí základním informacím v krátkých a zjednodušených autentických textech (např. plakát, jízdní řád, jednoduché oznámení, menu, e-mail, příspěvek na sociální síti...) a vyhledá konkrétní údaj podle zadaného úkolu (např. čas, místo, cenu, jméno). (7) Rozpozná záměr a kontext textu (např. informovat, pobavit, přesvědčit).(8) Dokáže shrnout podstatné informace z textu a reagovat na ně (např. odpovědí na otázku, krátkým komentářem). (9)	7. - 9.	Německý jazyk	Autentické cizojazyčné texty.
JJK-DCJ-002-ZV9-004**Mluví o sobě a blízkých tématech v krátkých větách a sděluje základní osobní informace.**	Představí sebe, své zájmy, školu, svou rodinu a kamarády pomocí jednoduchých vět. (7) Reaguje na jednoduché otázky týkající se známých témat. (7) Používá základní fráze pro každodenní komunikaci (pozdravy, poděkování, omluva, přání). (7) Dokáže krátce popsat svůj den nebo běžnou činnost. (8) Vede jednoduchý rozhovor v běžných situacích (např. nakupování, objednání jídla, domluva s kamarádem).(8) Využívá přiměřenou slovní zásobu a základní gramatické struktury k jasnému sdělení. (8)	7. - 8.	Německý jazyk	Osobní údaje a představení Pozdravy, rozloučení, představování (jméno, věk, odkud jsem) Národnost, jazyk, bydliště Rodina, přátelé, základní vztahy. Činnosti v průběhu běžného dne a týdne.
JJK-DCJ-002-ZV9-005**Doplní požadované informace nebo napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení z okruhu osvojených témat.**	Napíše jednoduchý text (např. pohled, krátký e-mail, popis osoby, zvířete či místa) podle vzoru.(8) Dokáže spojovat jednoduché věty pomocí základních spojek (und, aber, weil... apod.). (8) Samostatně kontroluje a opravuje svůj text s využitím zpětné vazby (slovník, přehledová tabulka, komentář spolužáků nebo učitele...).(9)	8. - 9.	Německý jazyk	Témata z běžného života (např. rodina, nakupování, cestování, škola, koníčky, bydlení...)
JJK-DCJ-003-ZV9-006**Komunikuje jednoduchým způsobem pomocí základních vzorových výrazů pro každodenní situace, včetně jednoduchých otázek a odpovědí.**	Klade a odpovídá na jednoduché otázky v krátkém rozhovoru, i bez přesného opakování vzoru.(7) Používá vhodné fráze k vyjádření přání, žádostí, nabídky nebo souhlasu/nesouhlasu.(8) Dokáže samostatně použít základní komunikační vzorce v různých běžných situacích (cestování, škola, rodina, volný čas, zdraví, počasí).(8) Vyjadřuje se srozumitelně i v krátkém rozhovoru mimo naučené situace, umí improvizovat.(9)	7. - 9.	Německý jazyk	Témata z běžného života (např. rodina, nakupování, cestování, škola, koníčky, bydlení...)
JJK-DCJ-003-ZV9-007**Sdělí písemně základní osobní informace v krátkých frázích, větách a formulářích.**	Vyplní běžný formulář či dotazník s osobními údaji (online profil, přihláška, rezervace).(8) Krátce písemně představí jinou osobu (spolužák, kamarád, člen rodiny).(8) Formuluje jednoduché otázky a odpovědi v písemné komunikaci.(8) Samostatně píše souvislý strukturovaný text o sobě v jednoduchých větných konstrukcích (zájmy, škola, volný čas...).(9) Dbá na základní jazykovou správnost a přiměřený rozsah textu.(9)	8. - 9.	Německý jazyk	Povinné údaje v dotazníku (např. jméno, adresa, povolání) Rodina, přátelé, základní vztahy Dopis, e-mail
JJK-DCJ-004-ZV9-008**Zprostředkuje ostatním informace z krátkých rozhovorů nebo jednoduchých ilustrovaných textů, návodů, tabulí nebo nápisů mezi dvěma různými jazyky nebo v rámci jednoho jazyka**	Dokáže stručně tlumočit hlavní sdělení z cizího jazyka do češtiny nebo naopak (např. řekne spolužákům, co znamená pokyn v němčině).(8) Využívá dvojjazyčné pomůcky (slovník, překladač, vizuální opory) k ověření významu sdělení.(8) Při tlumočení nebo parafrázování dbá na srozumitelnost, přesnost a vhodnost vyjadřování.(9) Je schopen spolupracovat s ostatními při překladu nebo zprostředkování informací (např. při skupinové práci, projektovém úkolu).(9)	8. - 9.	Německý jazyk	Témata z běžného života (např. rodina, nakupování, cestování, škola, koníčky, bydlení...). Základní reálie a kultura německy mluvících zemí.
JJK-DCJ-004-ZV9-009**Zjednodušeně sdělí mezi dvěma různými jazyky nebo v rámci jednoho jazyka základní a předvídatelné pokyny týkající se časů a míst, vyslechnuté či přečtené ve formě krátkých a jednoduchých vět.**	Porozumí krátkým a jednoduchým pokynům týkajícím se času a místa z běžných situací (např. dopravní hlášení, školní oznámení, pozvánka).(7) V běžných situacích dokáže reagovat na jednoduché instrukce.(8) Samostatně formuluje krátké instrukce a sdělení o čase a místě s ohledem na adresáta (např. spolužák, návštěvník školy, host).(9)	7. - 9.	Německý jazyk	Časové údaje. Popis cesty. Čas přítomný a minulý.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y			
Matematika a její aplikace (2. stupeň)	Matematika Objevování a měření			
Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Matematika** **Pojetí a cíle předmětu:** Matematika v naší škole vede žáky k rozvoji logického a kritického myšlení, které je nezbytným nástrojem pro pochopení zákonitostí moderního světa. Klademe důraz na činnostní učení a propojování matematických teorií s reálnými situacemi pro rozvoj funkční matematické gramotnosti. Hlavním cílem je naučit žáky volit vhodné strategie při řešení problémů, hledat souvislosti mezi různými tématy a nebát se k výsledku dospět vlastní úvahou. Vedeme žáky k tomu, aby své závěry podkládali logickými argumenty, dokázali o svých postupech věcně diskutovat a rozvíjeli schopnost prostorové představivosti. Žáci se učí rozlišovat mezi exaktním výpočtem, kvalifikovaným odhadem a zavádějící interpretací dat či statistických údajů. Jsou také vedeni k efektivnímu využívání digitálních technologií a k pochopení významu matematiky v osobním životě, zejména v oblasti finanční gramotnosti a rozhodování se na základě důkazů. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Matematika a její aplikace, z klíčových kompetencí a základních gramotností (především pak logicko-matematické) a s některými z částí průřezových témat. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Matematika je vyučován 3 hodiny týdně v 6. ročníku + 1 hodina v rámci integrovaného předmětu Objevování a měření, 4 hodiny týdně v 7. ročníku, 5 hodin týdně v 8. ročníku a 4 hodiny týdně v 9. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje matematických kompetencí a osvojení klíčových matematických pojmů, vztahů a algoritmů. Zaměřujeme se na kvalitu argumentace, tedy schopnost logicky zdůvodňovat zvolené postupy, formulovat podložené závěry a ověřovat správnost výsledků v kontextu reálných situací. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost analyzovat zadání, rozlišovat podstatná data od nepodstatných a provádět matematizaci problémů (převod z běžného jazyka do matematického modelu). Nedílnou součástí je posuzování procesu řešení úloh – od schopnosti klást relevantní otázky a volit vhodné strategie až po míru vytrvalosti a zapojení do týmové spolupráce. Důraz klademe také na úroveň prezentace a obhajoby vlastních postupů a výsledků, schopnost využívat k řešení digitální technologie a dovednost věcně pracovat s vlastní chybou jako prostředkem k dalšímu učení. **Výchovné a vzdělávací strategie:**			

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Číslo a početní operace				
MAT-MAT-001-ZV9-001**Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací.**	Určuje část z celku a celek z dané části v jednoduchých praktických úlohách vycházejících z každodenního života (6) Provádí sčítání, odčítání, násobení a dělení kladných zlomků při řešení reálných kontextových úloh (7) Aplikuje složené zlomky a kombinované operace se zlomky při řešení složitějších textových úloh (8,9) Interpretuje vztah mezi zlomkem, desetinným číslem a procentem v kontextu finanční matematiky a statistických údajů z běžného života (8) Využívá zlomky při řešení komplexních aplikačních úloh a problémů, které vyžadují logický úsudek a zápis pomocí proměnné (9)	6. - 9.	Matematika Objevování a měření	Racionální čísla, zlomky.
MAT-MAT-001-ZV9-002**Využívá k řešení problémů celá čísla a jejich vlastností.**	Modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel a využívá základní početní operace k vyjádření změn a rozdílů mezi hodnotami (6) Provádí početní operace v oboru celých čísel a využívá jejich vlastností k zefektivnění výpočtů v rámci řešení praktických úloh (7) Řeší problémové úlohy v oboru celých čísel vyžadující logickou analýzu a kombinaci různých matematických postupů a pravidel (8,9)	6. -9.	Matematika Objevování a měření	Celá čísla.
MAT-MAT-001-ZV9-003**Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací.**	Provádí početní operace s desetinnými čísly při řešení praktických úloh spojených s měřením, vážením a peněžními hotovostmi (6) Využívá výpočty s procenty k vyjádření části celku a jejich změn v reálných situacích (7) Aplikuje druhou mocninu a odmocninu při řešení problémů v kontextu reálných výpočtů (8) Analyzuje komplexní problémové situace vyžadující kombinaci dovedností v oboru desetinných čísel, procent, mocnin a odmocnin pro vyvození správných závěrů (9)	6. - 9.	Matematika Objevování a měření	Desetinná čila. Procenta. Mocniny a odmocniny, Pythagorova věta.
Měření a výpočty				
MAT-MAT-002-ZV9-004**Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu.**	Využívá standardní i nestandartní jednotky délky, obsahu a objemu včetně jejich převodů k provádění odhadů, měření a výpočtů v praktických úlohách vycházejících z reálných situací (6,7,8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Jednotky délky, obsahu, objemu.
MAT-MAT-002-ZV9-005**Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací.**	Posuzuje výskyt geometrických útvarů v reálném světě a využívá jejich metrické vlastnosti k hodnocení objektů z hlediska velikosti, tvaru a vzájemných prostorových vztahů při řešení praktických problémů (6,7,8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Metrické vlastnosti útvarů.
MAT-MAT-002-ZV9-006**Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací.**	Využívá různé formy zápisu času včetně jejich vzájemných převodů k řešení praktických úloh spojených s pohybem v čase a k plánování činností v reálných situacích (6,7,8,9)	6.-9.	Matematika	Jednotky času.
Geometrie v rovině a v prostoru				
MAT-MAT-003-ZV9-007**Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastností k řešení problémů.**	Identifikuje základní rovinné útvary a tělesa v reálném světě a popisuje jejich vlastnosti (6) Využívá základní vlastnosti geometrických útvarů k řešení jednoduchých konstrukčních a početních úloh v praktickém kontextu (7) Aplikuje pokročilé geometrické vztahy při analýze a řešení komplexních geometrických problémů (8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Geometrické útvary.
MAT-MAT-003-ZV9-008**Skládá a rozkládá tělesa.**	Sestavuje modely těles a jejich sítě (kryckvádrhle, , jednoduchý hranol) a využívá rozklad těles na jednotlivé stěny k pochopení jejich struktury a výpočtu povrchu (6,7) Vytváří sítě a modely složitějších a kombinovaných těles (válce, jehlanu, kužele) a aplikuje dovednost rozkladu těles při řešení konstrukčních úloh a prostorových problémů v reálném kontextu (8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Tělesa.
MAT-MAT-003-ZV9-009**Konstruuje množiny bodů daných vlastností.**	Sestrojuje základní množiny bodů s danou vlastností (osa úsečky, osa úhlu, kružnice) a využívá je k řešení jednoduchých polohových úloh a konstrukcí trojúhelníků (6,7) Využívá kombinace množin bodů daných vlastností (včetně Thaletovy kružnice a množiny bodů s danou vzdáleností od přímky) k řešení složitějších konstrukčních problémů a k hledání průniků v praktických situacích (8,9)	6.-9.	Matematika	Množiny bodů daných vlastností.
MAT-MAT-003-ZV9-010**Popíše polohu objektů v rovině a v prostoru.**	Určuje a zaznamenává polohu bodů a objektů v rovině pomocí čtvercové sítě a soustavy souřadnic a a popisuje jejich vzájemnou polohu pomocí geometrických vztahů (6,7) Popisuje polohu objektů a těles v prostoru a využívá k tomu soustavu souřadnic, plány nebo vzájemné vztahy mezi body, přímkami a rovinami při řešení praktických úloh (8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Vzájemná poloha objektů v rovině a prostoru.
Statistika a pravděpodobnost				
MAT-MAT-004-ZV9-011**Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data.**	Zaznamenává data do přehledných tabulek a vytváří základní grafická znázornění (sloupcový nebo čárový graf) a vyčítá z nich konkrétní informace pro řešení jednoduchých úloh (6,7) Interpretuje komplexní grafy a diagramy (včetně kruhových), kriticky hodnotí způsob prezentace dat a vytváří vhodné grafické výstupy pro modelování reálných situací i s využitím digitálních technologií (8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Grafy a diagramy.
MAT-MAT-004-ZV9-012**Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat.**	Určuje nejčastěji se vyskytující hodnotu v souboru dat a nachází nejmenší a největší hodnotu v kontextu jednoduchých měření (6) Vypočítá aritmetický průměr zjištěných hodnot a interpretuje jeho význam při porovnávání výsledků v reálných situacích (7) Určuje medián a vyhodnocuje jeho výpovědní hodnotu ve srovnání s aritmetickým průměrem (8) Analyzuje statistický soubor pomocí všech základních charakteristik a interpretuje jejich vztahy k vyvození závěrů o sledovaném jevu (9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Soubory dat.
MAT-MAT-004-ZV9-013**Určí pravděpodobnost jevu různými způsoby pro rozhodování v dané situaci.**	Odhaduje pravděpodobnost výskytu jevů v reálných situacích a určuje ji jako podíl příznivých výsledků k celkovému počtu možností (6,7) Vypočítá pravděpodobnost náhodných jevů v různých formách zápisu (zlomek, %, desetinné číslo) a využívá ji jako argument pro rozhodování v praktických úlohách (8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Pravděpodobnost.
MAT-MAT-004-ZV9-014**Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané podmínky.**	Vyhledává a systematicky vypisuje (pomocí schémat) všechny prvky splňující zadané podmínky a kontroluje úplnost jejich výčtu (6,7) Určuje počty možných skupin prvků pomocí kombinatorických pravidel a logického uvažování při řešení problémů s více podmínkami (8,9)	6.-9.	Matematika	Skupiny prvků, kombinatorika.
Algebra				
MAT-MAT-005-ZV9-015**Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a řady čísel.**	Identifikuje a doplňuje chybějící prvky v číselných řadách nebo geometrických obrazcích na základě odhaleného pravidla a tvoří vlastní řady s jednoduchou pravidelností (6,7) Zobecňuje zjištěné pravidelnosti v číselných a obrazových řadách, vyjadřuje je slovně nebo pomocí proměnné a využívá je k předpovídání dalších členů řady v komplexnějších situacích (8,9)	6.-9.	Matematika Objevování a měření	Řady.
MAT-MAT-005-ZV9-016**Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent.**	Modeluje situace vyžadující porovnávání množství pomocí zlomků a jednoduchého přímého úměrného uvažování bez formálního zápisu úměry (6) Řeší praktické úlohy z každodenního života pomocí poměru, přímé a nepřímé úměry a výpočtů s procenty (7,8) Aplikuje kombinaci znalostí o úměrách a procentech při řešení komplexních problémů a kriticky vyhodnocuje věrohodnost výsledků v reálných situacích (9)	6.-9.	Matematika	Poměr, úměra, procenta.
MAT-MAT-005-ZV9-017**Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.**	Modeluje jednoduché vztahy pomocí písmen a zapisuje základní geometrické a aritmetické zákonitosti (vzorce pro obvody, obsahy, vyjádření slovních úloh) a dosazuje do nich konkrétní číselné hodnoty (6,7) Provádí úpravy mnohočlenů (sčítání, roznásobování, vytýkání, využití vzorců) a využívá tyto dovednosti k zjednodušování výrazů a k modelování komplexnějších reálných problémů (8,9)	6.-9.	Matematika	Výrazy, mnohočleny.
MAT-MAT-005-ZV9-018**Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.**	Řeší jednoduché lineární rovnice intuitivně (např. pomocí metody vah, grafického znázornění nebo logického úsudku) a využívá je k modelování a řešení slovních úloh s jednou neznámou z běžného života (6,7) Ověřuje správnost řešení (provádí zkoušku) a interpretuje výsledek vzhledem k zadání reálného problému (6,7) Formuluje a řeší lineární rovnice a jejich soustavy pomocí ekvivalentních úprav, pracuje s nerovnicemi a aplikuje tyto postupy při řešení komplexních aplikačních úloh (8,9) Analyzuje počet řešení rovnice a kriticky vyhodnocuje reálnost výsledků v kontextu zadané problémové situace (8,9)	6.-9.	Matematika	Rovnice, nerovnice.
MAT-MAT-005-ZV9-019**Řeší reálné problémy pomocí funkcí.**	Zapisuje závislosti mezi veličinami do přehledných tabulek a na jejich základě tvoří jednoduché grafické znázornění v prvním kvadrantu soustavy souřadnic (6) Interpretuje vztahy přímé a nepřímé úměrnosti v reálných situacích, vyjadřuje je grafem a využívá je k odhadům a výpočtům chybějících hodnot (7) Modeluje reálné děje pomocí lineárních funkcí, určuje jejich vlastnosti a chápe význam průsečíků grafu s osami souřadnic v kontextu dané úlohy (8) Analyzuje a porovnává různé typy závislostí (lineární, kvadratické, nepřímou úměru), vyjadřuje je rovnicí a využívá je k řešení komplexních problémů a predikci vývoje (9)	6.-9.	Matematika	Funkce.

Vzdělávací předmět FIE

Charakteristika předmětu FIE

Pojetí a cíle předmětu:
Předmět Feuersteinovo instrumentální obohacování (dále jen FIE) je koncipován jako specifický rozvojový předmět zaměřený na stimulaci kognitivních (poznávacích) funkcí, rozvoj strukturálního myšlení, komunikačních dovedností a emoční regulace žáka. Metoda je založena na konceptu Zprostředkovaného učení, kde učitel (zprostředkovatel) provází žáka prací se speciálními pracovními listy (instrumenty) a učí ho reflektovat vlastní myšlenkové procesy.
Cílem je naučit žáka efektivně myslet, plánovat, kontrolovat svou impulzivitu, pracovat s chybou jako s nástrojem učení a přenášet (přemosťovat) získané mentální strategie do běžného života i ostatních vyučovacích předmětů.

Obsahové vymezení předmětu:
Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu předmětu FIE, z klíčových kompetencí a základních gramotností (čtenářská a pisatelská, logicko-matematická).
V rámci výuky na druhém stupni žáci pracují s materiály z řady FIE Standard.

Časové a organizační vymezení:
Předmět FIE je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku. Výuka probíhá v dělených hodinách s menším počtem žáků, což je klíčové pro zajištění bezpečného klimatu, individuálního přístupu a prostoru pro sdílení strategií. Výuka probíhá ve standardní učebně. Žáci pracují individuálně na daném úkolu a poté následuje společné sdílení, kdy žáci slovně popisují, jak k výsledku došli, jaké překážky museli překonat a jaké strategie zvolili. Klíčovou fází hodiny je tzv. přemosťování, kdy žáci hledají analogie a příklady z reálného života.

Hodnocení:
Vzhledem ke specifickému charakteru předmětu, kde neexistuje jediná správná vědomostní odpověď a cílem je rozvoj procesu myšlení, je předmět hodnocen slovně (absolvoval/neabsolvoval).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Klíčové kompetence k učení:
Vedeme žáky k uvědomování si vlastních myšlenkových postupů, hledání strategií učení a přenášení získaných zkušeností do nových situací.

Klíčové kompetence komunikační:
Podporujeme žáky v přesném vyjadřování myšlenek, vysvětlování postupů řešení a aktivním naslouchání druhým.

Klíčové kompetence osobnostní a sociální:
Vedeme žáky k rozvoji sebedůvěry, vytrvalosti, sebereflexe a respektující spolupráci s ostatními.

Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Analyzuje složitější zadání, rozkládá je na dílčí kroky a volí nejvhodnější postup k dosažení cíle; vědomě pracuje s impulzivitou a vyhýbá se zbrkl	6. - 7.	FIE	Porovnávání, Orientace, Analýza-syntéza
Pracuje s hypotézami, hledá souvislosti mezi informacemi a dokáže posoudit platnost argumentů v diskusi i v textu.	6. - 7.	FIE	Porovnávání, Orientace, Analýza-syntéza
Pojmenovává své myšlenkové postupy, identifikuje své silné stránky i zdroje chyb a na základě této reflexe vědomě zdokonaluje svůj styl učení.	6. - 7.	FIE	Porovnávání, Orientace, Analýza-syntéza
Samostatně přenáší naučené principy (např. systémové třídění informací, plánování nebo orientaci v prostoru) do dalších vyučovacích předmětů i do situací v běžném životě.	6. - 7.	FIE	Porovnávání, Orientace, Analýza-syntéza
Používá přesnou slovní zásobu pro popis vztahů a souvislostí, což mu umožňuje srozumitelně formulovat a obhajovat své názory.	6. - 7.	FIE	Porovnávání, Orientace, Analýza-syntéza
Aktivně naslouchá svým spolužákům, porovná jejich strategie se svými vlastními, dokáže nahlédnout problém z perspektivy druhého člověk	6. - 7.	FIE	Porovnávání, Orientace, Analýza-syntéza

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Informatika (2. stupeň)	Informatika

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Informatika** **Pojetí a cíle předmětu** Informatika na naší škole rozvíjí informatické myšlení žáků — jejich schopnost analyzovat problémy, navrhovat postupy řešení, pracovat s daty a rozumět tomu, jak digitální technologie fungují. Nestojíme o to, aby žáci uměli ovládat konkrétní aplikace — ty se mění. Chceme, aby rozuměli principům, které za nimi stojí, a dokázali je využít v nových situacích. Hlavním cílem je vést žáky k tomu, aby uměli problém vymezit, rozložit na části a navrhnout postup jeho řešení — ať už jde o algoritmus, model, evidenci dat nebo program. Žáci jsou schopni svá řešení průběžně testovat, identifikovat chyby a zdůvodňovat svá rozhodnutí. Důraz klademe na aktivní tvorbu: žáci navrhují, zkoušejí, opravují a hodnotí — nejen sledují hotová řešení. Informatika zároveň vede žáky k odpovědnému a kritickému pohledu na digitální svět. Žáci se učí posuzovat spolehlivost dat a informací, rozumět tomu, jak digitální systémy nakládají s jejich daty, a vědomě spravovat svou digitální identitu a stopu. **Obsahové vymezení předmětu** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Informatika v RVP ZV. Obsah je organizován do čtyř tematických okruhů: Data, informace a modelování — práce s daty různých typů, jejich kódování, modelování situací, strojové učení Algoritmizace a programování — návrh a zápis algoritmů, tvorba a testování programů v blokovém prostředí Informační systémy — návrh a správa evidencí dat, posuzování informačních systémů z pohledu uživatele Digitální technologie — hardware, software, sítě, bezpečnost, aktuální trendy Předmět přispívá k rozvoji klíčové kompetence digitální a klíčové kompetence k řešení problémů jako svých hlavních kompetencí. Dále podporuje rozvoj ostatních klíčových kompetencí a základních gramotností, především matematické a čtenářské gramotnosti. Přispívá k realizaci průřezových témat, zejména v oblastech mediální gramotnosti, digitální bezpečnosti a globálních souvislostí. **Časové a organizační vymezení** Předmět Informatika je vyučován 1 hodinu týdně v 6. až 9. ročníku, realizován jako dvouhodinový blok jednou za 14 dnů pro polovinu třídy. Výuka probíhá v počítačové učebně a učebně multimediální výchovy vybavené pracovními stanicemi, tablety, chromebooky a další technikou. Žáci pracují individuálně nebo ve dvojicích, část aktivit je realizována jako skupinová nebo projektová práce. Některá témata jsou propojena s projekty napříč předměty. **Hodnocení** Předmětem hodnocení je především rozvoj informatického myšlení a schopnost řešit problémy pomocí digitálních prostředků. Zaměřujeme se na kvalitu návrhu řešení — zda žák dokáže problém vymezit, rozložit na části a navrhnout postup, který funguje obecně, nejen pro konkrétní případ. Hodnotíme průběh práce: jak žák testuje svá řešení, jak hledá a opravuje chyby a jak svá rozhodnutí zdůvodňuje. Součástí hodnocení je také práce s daty a informacemi — zda žák posuzuje jejich spolehlivost, rozpoznává chybné nebo zavádějící interpretace a vybírá data vhodná pro řešení zadaného problému. Hodnotíme schopnost navrhnout a ověřit funkční evidenci dat nebo model reálné situace. Důraz klademe na sebehodnocení žáka a na průběžnou zpětnou vazbu — žáci jsou vedeni k tomu, aby sami posuzovali kvalitu svých řešení a navrhovali jejich zlepšení. **Výchovné a vzdělávací strategie** **Klíčová kompetence k učení**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Data, informace a modelování				
INF-INF-001-ZV9-001**Získá z dat informace, interpretuje data získaná pro řešení konkrétního problému.**	6. ročník Rozpozná základní druhy dat, zaznamená je do tabulky a odpoví na jednoduchou otázku z daného souboru dat. Vyhledá potřebný údaj v tabulce, grafu nebo jiném jednoduchém přehledu a interpretuje jej ve vztahu k zadané otázce. 8. ročník Interpretuje data v různých podobách, posuzuje jejich relevanci, validitu a spolehlivost a rozpozná běžné chyby nebo zjednodušení v jejich výkladu a vybírá nebo získává data co nejužitečnější pro řešení dané otázky. 9. ročník Formuluje odpověď nebo závěr na základě dat, posoudí spolehlivost svého závěru a upozorní na možné limity použitých dat.	6.	Informatika	6. ročník Tabulka, graf — čtení a základní interpretace 8.ročník Zdroje dat a jejich hodnocení (relevance, validita, spolehlivost); běžné chyby v interpretaci dat (záměna korelace a kauzality, ořezané grafy) 9.ročník Formulace závěrů z dat; limity datových souborů; míra jistoty závěru
INF-INF-001-ZV9-002**Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.**	6. ročník Zkouší zakódovat a dekódovat krátkou informaci pomocí různých způsobů (např. Morseova abeceda, vlastní kód, binární zápis) a porovnává je podle toho, jak jsou dlouhé, jak náročné na dekódování a jak úsporné. 8. ročník Zkoumá, jak počítač kóduje různé typy dat (text, obrázek, zvuk), a na konkrétních příkladech sleduje, jak volba způsobu kódování ovlivňuje velikost a kvalitu záznamu, a pracuje přitom s pojmy bit a byte jako základními jednotkami objemu dat — výsledky porovnává a zdůvodňuje, kdy která volba dává smysl. 9. ročník Navrhuje způsob kódování nebo volí formát souboru pro konkrétní situaci, svou volbu zdůvodňuje s ohledem na úspornost, kvalitu záznamu a možnosti příjemce data přečíst — a posuzuje, kde jsou hranice zvoleného řešení.	6.	Informatika	6. ročník Způsoby kódování informace (Morseova abeceda, binární zápis, vlastní kód); kritéria porovnání kódů (délka, úspornost, náročnost dekódování) 8.ročník Kódování textu (znakové sady, ASCII, Unicode); kódování obrázků (bitmapa, vektor, barevné modely); kódování zvuku a videa; bit, byte a jejich násobky; rovnováha velikost/kvalita 9.ročník Formáty souborů a jejich vlastnosti; volba formátu podle situace a příjemce; hranice a kompromisy kódování

INF-INF-001-ZV9-003**Modeluje situace různými způsoby, včetně grafů nebo obdobných schémat.**	6.–7. ročník: Hledá vhodný způsob znázornění situace, zkouší různé typy schémat nebo grafů a vysvětlí, proč zvolené znázornění odpovídá modelované realitě. 8.–9. ročník: Navrhuje a postupně zpřesňuje model složitějšího systému s využitím standardizovaných prvků (včetně grafů s orientovanými hranami nebo ohodnocením) a zdůvodní volbu typu modelu.	8.	Informatika	6.–7. ročník Způsoby znázornění situace (myšlenková mapa, schéma, diagram); výběr vhodného znázornění podle problému; korespondence modelu a reality 8.–9. ročník Standardizované typy modelů (vývojový diagram, graf — orientovaný, ohodnocený); prvky a vztahy v modelu; ověřování a zpřesňování modelu
INF-INF-001-ZV9-004**Natrénuje model strojového učení a vyhodnotí, jak dobře model funguje.**	7. ročník Natrénuje jednoduchý model (např. rozpoznávání gest nebo zvuků), otestuje jeho reakce na různé podněty a identifikuje konkrétní příklady dat, která modelu způsobují potíže při rozhodování, a připraví nebo roztřídí trénovací data pro opakování tréninku. 9. ročník Navrhne úpravy v trénovací sadě pro zvýšení spolehlivosti modelu a vysvětlí na konkrétních příkladech, jak mohou neúplná nebo zaujatá data vést k nespravedlivému rozhodování v reálném životě.	7. a 9. ročník	Informatika	7. ročník Nástroje pro trénování modelů (např. Teachable Machine, ML4Kids); trénovací data — sběr, třídění, anotace; testování modelu a chybovost 9. ročník Kvalita trénovacích dat (reprezentativnost, zaujatost); dopady neúplných nebo zaujatých dat na rozhodování systému; úprava trénovací sady
Algoritmizace a programování				
INF-INF-002-ZV9-005**Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vysvětlí celý postup a určí problém, který je daným algoritmem řešen.**	6. ročník Čte jednoduchý lineární algoritmus, předpoví jeho výsledek a vlastními slovy popíše, k čemu postup slouží. 7. ročník Vysvětlí princip algoritmu, který využívá opakování (cykly), a určí, k jakému konkrétnímu úkolu program slouží. Identifikuje chybu v posloupnosti kroků, která brání správnému vyřešení daného problému. 8. ročník Analyzuje složitější algoritmus obsahující větvení (podmínky) a formuluje, za jakých okolností dojde k určitému výsledku. Odvodí zadání problému na základě studia cizího skriptu či diagramu (např. výpočet průměru, hledání největšího čísla). 9. ročník Zobecní princip fungování komplexního algoritmu a navrhne situace, pro které je tento postup efektivně využitelný. Rozliší mezi dvěma algoritmy řešícími stejný problém a slovně zdůvodní, který z nich je pro daný účel vhodnější.	6.–9. ročník	Informatika	6.–7. ročník Formy zápisu algoritmů (přirozený jazyk, diagram, blokový kód); lineární algoritmus, cyklus; vstupy a výstupy; typické chyby 8.–9. ročník Pseudokód; větvení; složené podmínky; porovnání algoritmů podle efektivity
INF-INF-002-ZV9-006**Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne postupy a algoritmy pro jeho řešení.**	6. ročník Rozebírá jednoduchý úkol z běžného života, hledá způsob, jak ho rozložit na dílčí kroky, a ověřuje, zda navržená posloupnost vede ke správnému výsledku. 8. ročník Navrhne algoritmus pro pohyb postavy v bludišti, který obsahuje jednoduché rozhodování (např. „pokud je před tebou zeď, otoč se“). Analyzuje komplexní zadání (např. jednoduchou hru nebo výpočet) a rozdělí jej na logické moduly (např. ovládání postavy, počítání skóre, konec hry). 9. ročník Navrhne efektivní algoritmus pro řešení problému, který vyžaduje kombinaci vnořených cyklů a složených podmínek. Zhodnotí různé varianty rozkladu jednoho problému a vybere tu, která vede k nejjednoduššímu a nejlépe udržovatelnému zápisu (např. využití vlastních bloků/funkcí).	6. a 8.-9. ročník	Informatika	6. ročník Dekompozice — rozklad problému na kroky; posloupnost a závislosti kroků 8.–9. ročník Hierarchická dekompozice; moduly a jejich rozhraní; kritéria výběru vhodného rozkladu; optimalizace návrhu (jednoduchost, udržovatelnost)
INF-INF-002-ZV9-007**V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program, používá opakování, větvení programu, proměnné.**	6. ročník Navrhne a sestaví program v blokovém prostředí, který využívá cyklus s pevným počtem opakování, a průběžně ověřuje, zda se program chová podle záměru. Při tvorbě programu vědomě uspořádává bloky do logických celků, odstraňuje nepotřebné části a vysvětlí, proč zvolené uspořádání kódu usnadňuje jeho úpravu nebo sdílení. 8. ročník Experimentuje s větvením a proměnnými v blokovém prostředí — zkouší různé kombinace podmínek a cyklů, sleduje chování programu a postupně rozšiřuje jeho funkce. 9. ročník Zpracuje komplexní projekt (např. interaktivní hru nebo simulaci), který efektivně propojuje proměnné, vnořené cykly a podmínky. Zajistí vysokou čitelnost a strukturu programu pomocí vlastních bloků (funkcí/procedur) pro opakující se logické celky. Před dokončením projektu zvažuje, jak jeho program ovlivní uživatele, a navrhne úpravy, které předejdou neočekávaným důsledkům.	6. a 8.-9. ročník	Informatika	6. ročník Blokové programovací prostředí (Scratch, MakeCode nebo jiné); cyklus s pevným počtem opakování; podprogramy; přehlednost kódu 8.–9. ročník Větvení (podmínky, if/else); proměnné — inicializace, změna, využití; vnořené cykly; cyklus s ukončovací podmínkou; vlastní bloky/funkce; dopady programu na uživatele
INF-INF-002-ZV9-008**Průběžně ověřuje správnost vytvářeného postupu, zkouší program, opravuje chyby, posoudí efektivitu postupu, programu.**	6. ročník Spouští průběžně vytvářený program a porovnává jeho skutečné chování se zamýšleným výsledkem. Opravuje zjevné chyby v posloupnosti příkazů (např. špatný směr otáčení, chybějící krok), které vedou k nesprávnému cíli. 8. ročník Ladí program pomocí změny parametrů v cyklech a podmínkách, dokud nedosáhne stabilního fungování. Identifikuje logickou chybu v jednoduchém skriptu (např. nekonečná smyčka) a navrhne její odstranění. Využívá kontrolní výpisy nebo sledování hodnot proměnných na scéně k odhalení chyby v logice programu. 9. ročník Navrhuje testovací scénáře (extrémní hodnoty, neobvyklé vstupy), aby ověřil robustnost svého programu. Optimalizuje svůj kód odstraněním nadbytečných bloků a redundantních podmínek za účelem zvýšení jeho efektivity a čitelnosti. Nechá svůj program otestovat spolužáky, sleduje, kde narazí na potíže, a na základě jejich zpětné vazby upraví logiku nebo rozhraní programu.	6. a 8.-9. ročník	Informatika	Testování Debugging (ladění) Kritéria kvality Testovací scénáře (hraniční hodnoty, neobvyklé vstupy)
Informační systémy				

INF-INF-003-ZV9-009**Posoudí účel a užitečnost vybraného informačního systému, popíše jeho vnitřní fungování.**	6. ročník Zkoumá informační systém, který zná, a popisuje, jak ho využívají různí uživatelé a jaké problémy jim pomáhá řešit. 8. ročník Identifikuje klíčové komponenty konkrétního informačního systému (např. e-shop, školní systém) a popíše, jaká data do systému vstupují a jak jsou dále zpracovávána. Analyzuje účel a užitečnost vybrané služby (např. rezervační systém jízdenek) a vysvětlí, jaké problémy uživatelů tento systém řeší. Zkouší vybraný informační systém z pohledu různých uživatelů, hodnotí přehlednost a intuitivnost rozhraní a pojmenovává místa, kde systém uživateli práci usnadňuje nebo naopak komplikuje. 9. ročník Interpretuje princip komunikace mezi uživatelským zařízením (klientem) a vzdáleným úložištěm (serverem/databází) při běžných operacích v systému. Kriticky posoudí efektivitu a logiku vnitřního fungování systému a navrhne jeho funkční vylepšení z pohledu uživatele i správce dat.	8.-9. ročník	Informatika	6. ročník Informační systém — účel, uživatelé a jejich role; příklady IS z běžného života (školní systém, knihovna, e-shop) 8.–9. ročník Struktura IS — komponenty, tok dat, databáze; architektura klient-server; uživatelské rozhraní — hodnocení přehlednosti a použitelnosti; přístupová práva
INF-INF-003-ZV9-010**Pro řešení problému vytvoří tabulku evidence dat a stanoví pravidla pro práci se záznamy.**	6. ročník Navrhne strukturu jednoduché tabulky pro konkrétní účel (např. seznam vybavení na výlet nebo výsledky sportovní soutěže). Definuje význam záhlaví sloupců a dbá na to, aby do každého sloupce vkládal data stejného typu (např. pouze čísla, pouze text). Popíše jednoduchá pravidla pro zápis dat do sdílené tabulky, aby byla srozumitelná pro ostatní spolužáky. 8. ročník Konstruuje tabulku s ohledem na její následné automatické zpracování (např. řazení, filtrování) a vyhne se chybám, které zpracování znemožňují (např. zápis jednotek přímo k číslům). Stanoví pravidla pro validaci záznamů (např. povolené rozmezí hodnot nebo výběr z předdefinovaného seznamu), aby minimalizoval chybovost při zadávání dat. Analyzuje potřebu unikátního identifikátoru (např. ID, číslo čtenáře) pro jednoznačné rozlišení podobných záznamů v evidenci. 9. ročník Navrhne komplexní systém evidence pro reálný problém (např. sklad e-shopu, knihovní fond), včetně určení vazeb mezi daty. Formuluje pokročilá pravidla pro práci se záznamy, včetně správy přístupových práv (kdo smí číst a kdo upravovat) a ochrany citlivých údajů. Zhodnotí dopad nekvalitně zadaných dat na funkčnost informačního systému a navrhne technické postupy k jejich opravě (čištění dat).	6. a 8.-9. ročník	Informatika	6. ročník Struktura tabulky (sloupce, řádky, záhlaví); datové typy (číslo, text, datum); pravidla zápisu dat; sdílená tabulka 8.–9. ročník Validace dat; unikátní identifikátor; automatické zpracování (řazení, filtrování); vazby mezi daty; přístupová práva; čištění dat
INF-INF-003-ZV9-011**V evidenci dat používá funkce pro automatické zpracování dat a nastavuje zobrazení dat s cílem řešit potřeby uživatelů.**	6. ročník Seřadí a filtruje data v tabulce podle zadaného kritéria a vysvětlí, jak toto nastavení pomáhá odpovědět na konkrétní otázku. 8. ročník Vyhledává specifické informace v rozsáhlých datových sadách pomocí filtrů se složenými podmínkami a vyvozuje souhrnné závěry s využitím statistických funkcí a vhodně zvolených grafů. 9. ročník Navrhuje uživatelsky přívětivou evidenci dat, kterou automatizuje pomocí logických funkcí a podmíněného formátování tak, aby systém samostatně vyhodnocoval zadaná kritéria. Otestuje evidenci se spolužáky a na základě zpětné vazby upraví pravidla.	8.-9. ročník	Informatika	6. ročník Řazení a filtrování dat podle kritéria; účel třídění dat 8.–9. ročník Složené podmínky při filtrování; statistické funkce (součet, průměr, min, max); podmíněné formátování; logické funkce; grafy a vizualizace dat — volba typu grafu podle záměru
Digitální technologie				
INF-INF-004-ZV9-012**Vybírá pro své potřeby hardware, software a způsob připojení digitálních zařízení do sítě na základě porozumění jejich vlastnostem.**	6. ročník Při práci s digitálním zařízením rozlišuje, kdy použít operační systém a kdy aplikační software, organizuje soubory do složek a samostatně řeší běžné technické problémy (nefunkční připojení, vybitá baterie, nezapojený kabel). 7. ročník Porovnává dostupné možnosti (typy úložišť, zařízení, funkce prohlížeče, nastavení e-mailu) a na základě konkrétní situace nebo potřeby volí vhodné řešení a svou volbu zdůvodní. 8.ročník Zkoumá, jak data putují počítačem a sítí, a na základě pozorování a dostupných zdrojů formuluje vlastními slovy vysvětlení klíčových principů (paketový přenos, rozdíl LAN a internet). 9. ročník Navrhuje technickou specifikaci zařízení pro konkrétního uživatele, průběžně ověřuje svá rozhodnutí a diagnostikuje složitější problémy se zařízením nebo sítí — výsledky shrnuje do srozumitelného požadavku pro odborný servis.	6.–9. ročník	Informatika	6. ročník Operační systém vs. aplikační software; správa souborů a složek; základní diagnostika zařízení 7. ročník Typy úložišť (lokální, síťové, cloud); webový prohlížeč a e-mail; trvalost dat na zařízení Komponenty počítače (procesor, RAM, disk, vstupní/výstupní zařízení); paketový přenos dat; 8. ročník LAN vs. internet; Wi-Fi, Bluetooth, mobilní sítě 9. ročník Technická specifikace zařízení podle potřeb uživatele; diagnostika složitějších problémů; formulace požadavku na servis

INF-INF-004-ZV9-013**Navrhne základní způsoby zabezpečení zařízení a systémů, se kterými pracuje, na základě posouzení rizik ztráty, poškození či zneužití dat.**	6. ročník Zabezpečí své zařízení proti fyzickému zneužití (silné heslo, gesto, PIN) a vysvětlí důvody pro zamykání obrazovky. Rozliší mezi soukromými a veřejnými informacemi a vědomě omezí množství osobních údajů, které sdílí v chatu nebo ve hrách. Provede zálohu svých dokumentů na externí úložiště nebo do cloudu a vysvětlí, proč je pravidelné zálohování důležité. 7. a 8. ročník Identifikuje typické znaky kybernetických útoků (phishing v e-mailu, podvodné SMS, falešné soutěže) a navrhne, jak na ně správně reagovat. Kontroluje stav technického zabezpečení (aktualizace systému, zapnutý antivirus a firewall) a vysvětlí jejich roli v ochraně dat. Nastavuje soukromí na sociálních sítích a v cloudu tak, aby měl kontrolu nad tím, kdo může vidět jeho digitální stopu a sdílený obsah. 9. ročník Navrhne komplexní plán zabezpečení pro modelovou situaci (např. domácí síť nebo herní profil), který kombinuje technická i organizační opatření. Analyzuje rizika spojená s digitální stopou (metadata, cookies) a začne používat nástroje pro její minimalizaci (anonymní režim, mazání historie). Vysvětlí princip personalizovaného obsahu (reklamy, algoritmy sítí) a posoudí, jak jeho vlastní chování online ovlivňuje informace, které mu systém nabízí.	6.–9. ročník	Informatika	6. ročník Zabezpečení zařízení (heslo, PIN, biometrie); soukromé vs. veřejné informace; zálohování dat 7. ročník Typy kybernetických útoků (phishing, podvodné SMS, falešné soutěže); reakce na kyberútoky; nastavení soukromí na sociálních sítích a v cloudu 8. ročník Technické zabezpečení (aktualizace systému, antivirus, firewall); organizační opatření; správa přístupových práv 9. ročník Digitální stopa (metadata, cookies, logy); nástroje pro minimalizaci stopy; personalizovaný obsah a algoritmy; komplexní plán zabezpečení
INF-INF-004-ZV9-014**Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě.**	6. ročník Diskutuje o technologiích, které zná, a sdílí, jak je vnímá v každodenním životě a co ho na nich překvapuje. 7. ročník Vysvětlí na jednoduchém přirovnání, jak technologie fungují (např. umělá inteligence jako žák, který se učí z mnoha příkladů). Porovná představy o technologiích ve filmech se skutečnou technickou realitou (např. co robot opravdu dokáže vs. co vidíme v kině). 8. ročník Diskutuje o přínosech a rizicích technologií, které se prosazují v praxi (např. 3D tisk v průmyslu, internet věcí v chytrých městech). Posoudí, jak nové technologie mění konkrétní lidské profese a jaké dovednosti budou lidé v budoucnu potřebovat. 9. ročník (Kritické zhodnocení a projekt) Analyzuje dopady technologií na společnost (např. vliv algoritmů na to, co vidíme na internetu, nebo otázka soukromí u chytrých zařízení). Zhodnotí etické otázky spojené s novými trendy (např. důvěryhodnost informací vytvořených AI). Navrhne vlastní projekt, jak by se dala vybraná technologie (např. senzory nebo 3D tisk) využít pro zlepšení života v jeho okolí.	8.-9. ročník	Informatika	6. ročník Příklady moderních technologií v každodenním životě (chytrá domácnost, navigace, platby); skutečné vs. mediální zobrazení technologií 7. ročník Principy vybraných technologií pomocí analogií (umělá inteligence, robotika, virtuální realita); porovnání filmové fikce a technické reality 8. ročník Technologie prosazující se v praxi (3D tisk, internet věcí, rozšířená realita); přínosy a rizika; dopad na profese a trh práce 9. ročník Dopady technologií na společnost; etické otázky (AI, soukromí, dezinformace); hype křivka nástupu technologií; vlastní projekt využití technologie

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Člověk a společnost	Dějepis Náš region Výchova k občanství

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Dějepis** **Pojetí a cíle předmětu:** Dějepis v naší škole vede žáky k pochopení mechanismů, které formovaly lidskou společnost a ovlivňují naši současnost. Klademe důraz na badatelsky orientovanou výuku a rozvoj historického myšlení pro pochopení příčin a následků změn. Hlavním cílem je naučit žáky klást si otázky nad minulostí, rozvíjet historickou empatii, interpretovat prameny a kriticky hodnotit informace. Vedeme žáky k úctě ke kulturnímu dědictví, k pochopení demokratických principů a k respektu k rozmanitosti lidských osudů.Žáci se učí rozlišovat mezi historickým faktem, hypotézou a záměrnou (např. ideologickou) manipulací. Žáci jsou také vedeni k tomu, aby své závěry podkládali důkazy a dokázali o nich diskutovat. **Obsahové vymezení předmětu:** Předmět Dějepis na 2. stupni navazuje na očekávané výsledky učení vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni. Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Dějepis, z klíčových kompetencí, čtenářské a pisatelské gramotnosti a z částí průřezových témat Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí. Obsah je členěn do tematických celků, které sledují linku od počátků lidstva až po moderní digitální dobu. Důraz je kladen na: - Kulturní a duchovní kořeny: Vliv náboženství, umění a tradic na morálku a hodnoty společnosti. - Člověk, technologie a hospodářství: Jak vynálezy a ekonomické změny mění náš životní styl. - Člověk v prostoru: Proměna krajiny a sídel. - Moc a konflikty: Porovnání demokracie a diktatury, analýza příčin válek a mechanismů propagandy. **Časové a organizační vymezení:** Výuka probíhá v kmenové učebně, v prostorách školy, případně v prostředí nebo institucích mimo školu, s časovou dotací, která reaguje na náročnost témat a potřebu mezipředmětové spolupráce: 6. ročník (2 hodiny týdně): Úvod do historie, historické epochy, pravěk, starověk, raný středověk. Důraz na orientaci v čase, základy badatelské práce s prameny. 7. ročník (1 hodina týdně v rámci integrovaného předmětu Náš region): Proměny českého regionu v čase. Klíčovým prvkem je integrace s geografií – společná témata proměny krajiny, kolonizace, idustrializace a rozvoje měst. 8. ročník (1 hodina týdně): Vrcholný novověk, industrializace, kolonialismus a technický pokrok. 9. ročník (2 hodiny týdně): Moderní dějiny (20. a 21. století), totalitní systémy, globální problémy, mediální gramotnost a závěrečný badatelský projekt. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje historických kompetencí a osvojení základních historických pojmů a faktů. Zaměřujeme se na kvalitu argumentace, tedy schopnost formulovat podložené závěry a dokládat je konkrétními historickými prameny. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost rozlišovat fakta od interpretací a identifikovat manipulativní techniky v dobových i současných textech. Nedílnou součástí je posuzování procesu bádání – od schopnosti klást relevantní výzkumné otázky a pečlivě sbírat data až po míru zapojení do týmové spolupráce. Důraz klademe také na úroveň prezentace výsledků vlastního bádání. **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Poznáváme minulost				
CAS-DEJ-001-ZV9-001**Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám.**	Rozpozná rozdíly mezi hlavními historickými epochami (pravěk, starověk, středověk, novověk, moderní doba)(6) Přiřadí vybrané kulturní artefakty, stavby, díla a osobnosti ke konkrétním epochám.(6, 7, 8) Posoudí souvislost kulturních projevů s historickými událostmi a společenskými podmínkami.(6, 7, 8)	6. - 8.	Dějepis Náš region	Pravěk – základní charakteristika, vývoj člověka, způsob života, pravěké umění a víra Starověk – základní charakteristika, vznik civilizací, antika, kultura a odkaz starověku Středověk – základní charakteristika, feudalismus, církev, města, gotika, husitství Novověk – základní charakteristika, objevy, renesance, baroko, osvícenství, revoluce Moderní doba – základní charakteristika, průmyslová revoluce, umění 19.–20. stol., společenské změny Průřezově – časová osa, historické prameny, souvislost kultury a společnosti, významné historické mezníky
CAS-DEJ-001-ZV9-002 **Posoudí informační hodnotu a důvěryhodnost zdrojů z různých dějinných epoch.**	Rozlišuje primární a sekundární historické zdroje na jednoduchých příkladech a popíše, o čem zdroj vypovídá.(6) Všímá si viditelných znaků věrohodnosti zdroje, rozlišuje fakta a názory v textu.(7) Vyhledává informace o původu zdroje (kdo, kdy a za jakým účelem ho vytvořil), vysvětlí, jak historický kontext nebo motivace autora ovlivnily podobu zdroje.(8) Používá ověřování v dalších věrohodných zdrojích.(8) Identifikuje propagandu, manipulaci nebo neúplné informace.(9)	6.- 9.	Dějepis Náš region	Historické prameny – primární × sekundární zdroje, jejich příklady a využití Věrohodnost zdrojů – znaky spolehlivého pramene, fakta vs. názory Kontext a autor – kdo, kdy, proč zdroj vytvořil; vliv doby a záměru autora Propaganda a manipulace – rozpoznání zkreslení, neúplných informací Ověřování informací – porovnávání více zdrojů, práce s důvěryhodnými médii
CAS-DEJ-001-ZV9-003**Vysvětlí rozdíl mezi zobrazováním minulosti v dějepisectví a ve filmu, v literatuře a v nových médiích včetně produktů umělé inteligence.**	Rozlišuje, co je skutečná historická událost a co je příběh inspirovaný minulostí, uvede příklady filmů, knih nebo her s historickým tématem.(6) Porovná stručné historické popisy událostí s jejím filmovým nebo literárním ztvárněním.(7) Rozpozná, kdy tvůrci záměrně upravují minulost kvůli emocím, zábavě nebo propagandě.(8) Reflektuje, jak mohou moderní média a technologie ovlivňovat porozumění minulosti (např. editace textů, výběr obrazů, rekonstrukce událostí)(9)	6.- 9.	Dějepis Náš region	Historická skutečnost vs. fikce – rozlišení mezi událostí a jejím uměleckým ztvárněním Historie v médiích – filmy, knihy, hry s historickým tématem Interpretace minulosti – úpravy příběhů kvůli emocím, zábavě či propagandě Média a technologie – jak digitální obsah, vizuály a úpravy ovlivňují vnímání dějin Kritické porovnávání – srovnávání zdrojů a tvorba vlastního názoru

CAS-DEJ-001-ZV9-004**Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.**	Rozlišuje hlavní historická období a přiřadí k nim vybrané změny v sídlech a krajině, na jednoduché mapě určí příklady nejstarších sídel, prvních států a zemědělských oblastí. Vysvětlí, proč lidé zakládali sídla v určitých místech.(6) Vysvětlí, jak zemědělství, řemesla, obchod a migrace a další faktory ovlivnily vznik měst a proměnu krajiny.(6) Pomocí map a obrazových zdrojů srovná středověké a současné podoby vybraných měst.(7) Využívá různé informační zdroje (tematické mapy, grafy, online atlas, historické plány měst) k porovnání vývoje sídel.(7) Předpovídá možné budoucí změny krajiny a sídel v souvislosti s klimatickou změnou, technologiemi a demografií. (8,9)	6.- 9.	Dějepis Náš region	Vývoj sídel a krajiny v dějinách – od pravěkých osad po moderní města Přírodní podmínky a volba místa – proč lidé zakládali sídla právě tam Vznik měst – vliv zemědělství, řemesel, obchodu a migrace Proměny měst a krajiny – srovnání středověké a současné podoby sídel Práce s mapami a zdroji – tematické mapy, historické plány, online atlasy Budoucnost krajiny a sídel – vliv klimatu, technologií a demografických změn
CAS-DEJ-001-ZV9-005**Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.**	Uvede příklady tradic a významných událostí, které slaví on, jeho rodina a škola, nebo konkétní historické události na celostátní úrovni a vysvětlí, proč jsou pro lidi důležité.(7) Vysvětlí, jak mohou různé skupiny lidí vnímat stejnou událost odlišně.(7) Uvede příklady situací, kdy je připomínání dějin sporné nebo diskutované.(9) Kriticky zhodnotí, jak mohou tradice a historická výročí posilovat soudržnost, ale i vyvolávat napětí ve společnosti.(9)	7., 9.	Dějepis Náš region	Tradice a paměť – rodinné, školní a národní tradice, význam připomínání událostí Multiperspektiva – jak různé skupiny vnímají stejné události odlišně Sporné události a výročí – proč se o některých dějinách diskutuje Funkce tradic – posilování identity, soudržnosti i možné zdroje napětí Kritické přemýšlení o minulosti – jak tradice a oslavy ovlivňují společnost dnes
CAS-DEJ-001-ZV9-006**Doloží příklady vlivu náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.**	Popíše, jak víra ovlivňovala hodnoty, morálku a chování lidí v různých historických obdobích (např. péče o chudé, charita, postavení církve, poznání světa).(7) Uvede příklady konfliktů a spolupráce motivovaných náboženstvím (např. křížové výpravy, soužití tří náboženství ve středověké Evropě).(7) Analyzuje, jak se měnila role náboženství v novověku a jak ovlivnilo společenské změny (reformace, protireformace, vznik nových církví).(8) Uvede příklady, kdy náboženství přispělo k rozvoji vzdělanosti, kultury nebo umění (např. baroko).(8) Uvede souvislosti mezi náboženstvím a současnými společenskými jevy (např. humanitární činnost, mezikulturní dialog, konflikty) a doloží je na konkrétních příkladech.(9)	7. -9.	Dějepis Náš region	Víra a společnost – vliv náboženství na hodnoty, morálku a každodenní život lidí Náboženství a konflikty – křížové výpravy, náboženské války, soužití kultur Proměny víry v novověku – reformace, protireformace, vznik nových církví Náboženství a kultura – umění, vzdělanost a architektura inspirovaná vírou Náboženství v současnosti – humanitární činnost, dialog i napětí mezi kulturami
CAS-DEJ-001-ZV9-007**Posoudí pozitivní a negativní vliv technologického vývoje a zejména industrializace na život různých společenských vrstev v minulosti.**	Uvede jednoduché příklady změn v životě lidí v souvislosti s technologickým pokrokem (např. vznik zemědělství, práce v továrnách místo v dílnách; odchod do města; vznik odborů, vzdělávání).(7) Rozliší základní přínosy a rizika nových technologií (např. rychlejší výroba × špatné pracovní podmínky).(8) Analyzuje dobové prameny zachycující technologický pokrok a s ním související změny ve společnosti (např. obrázky továrních čtvrtí, úryvky z dětských vzpomínek, statistiky). Argumentuje dopady industrializace na společnost a životní prostředí.(8) Uvede paralely s dnešním technologickým pokrokem (automatizace, digitalizace, umělá inteligence).(9)	7.- 9.	Dějepis Náš region	Technologický pokrok a život lidí – změny způsobu práce a života od pravěku po současnost Industrializace – továrny, urbanizace, sociální otázky, odbory Přínosy a rizika technologií – efektivita × pracovní podmínky, dopady na přírodu Dlouhodobé dopady – industrializace, globalizace, ekologické důsledky Současné paralely – digitalizace, automatizace, umělá inteligence
CAS-DEJ-001-ZV9-008**Vysvětlí proměny fungování hospodářství od pravěku po současnost.**	Na jednoduché časové ose vyznačí zásadní momenty vývoje hospodářství v jednotlivých historických obdobích.(6) Vysvětlí základní principy hospodářství v nejstarších obdobích a porovná je s dneškem.(6) Uvede příklady rozvoje obchodu.(6) Popíše vznik platidel a jejich roli v hospodářství.(7) Porovná tradiční a tovární výrobu.(8) Charakterizuje globalizaci a její dopady na hospodářství, pojmenuje její výhody a rizika.(9) Uvede příklady současných ekonomických sektorů.(9) Diskutuje o udržitelnosti, automatizaci a robotizaci práce v budoucnosti.(9)	6.- 9.	Dějepis Náš region	Vývoj hospodářství – hlavní etapy od pravěku po současnost (časová osa) Základy hospodářství – zemědělství, řemesla, obchod v nejstarších dobách Obchod a peníze – trhy, obchodní cesty, vznik a význam platidel Výroba a průmysl – tradiční vs. tovární výroba, práce lidí a strojů Globalizace – propojení světové ekonomiky, výhody a rizika Současné hospodářství – sektory ekonomiky: zemědělství, průmysl, služby Budoucnost práce – udržitelnost, automatizace, robotizace
CAS-DEJ-001-ZV9-009**Rozliší příčiny, důsledky a podobu konfliktů a spolupráce v minulosti.**	Na příkladech vysvětlí, co může být příčinou konfliktu, rozliší hlavní a vedlejší příčiny. (8) Popíše základní důsledky vybraných historických konfliktů, rozliší krátkodobé a dlouhodobé důsledky.(8) Rozliší a porovná různé formy konfliktu (válka, povstání, soupeření, politický spor) a spolupráce (dohody, spojenectví).(9) Vysvětlí komplexní příčiny moderních konfliktů (1. světová válka, 2. světová válka, studená válka).(9) Porovná různé historické interpretace příčin a důsledků konfliktů, kriticky pracuje s prameny a identifikuje propagandu, zaujatost nebo různé perspektivy.(9) Posoudí význam mezinárodní spolupráce (např. vznik OSN, EU, NATO) v prevenci konfliktů.(9) Formuluje poučení pro současný svět na základě historických příkladů.(9)	8. - 9.	Dějepis	Příčiny vybraných konfliktů – území, moc, zdroje, víra, ideologie; hlavní × vedlejší příčiny Důsledky konfliktů – krátkodobé a dlouhodobé dopady na společnost, hospodářství a kulturu v konkrétním období Formy konfliktů a spolupráce – války, povstání, politické spory, spojenectví, dohody Moderní konflikty – 1. a 2. světová válka, studená válka, nové typy konfliktů Mezinárodní spolupráce – OSN, EU, NATO a jejich role v míru a bezpečnosti Poučení z historie – jak dějiny pomáhají chápat a předcházet současným konfliktům
CAS-DEJ-001-ZV9-010**Posoudí dopady kolonialismu, imperialismu a dekolonizace na různé skupiny lidí.**	Vysvětlí, co znamená, když jedna země ovládá jiné území, a uvede jednoduché příklady z historie.(8) Rozpozná nerovnost mezi ovládajícím státem a ovládaným územím.(8) Vysvětlí hlavní důvody kolonizace a imperialismu, uvede konkrétní příklady koloniálních říší a ovládaných území.(8) Vyhodnotí základní dopady kolonizace na původní obyvatele a na obyvatele koloniální říše, posoudí pozitivní a negativní důsledky kolonizace na různé sociální skupiny.(8) Popíše a na příkladech ukáže krátkodobé a dlouhodobé dopady dekolonizace.(8) Vysvětlí souvislost mezi kolonialismem a současnými globálními problémy.(8) Argumentuje, jak kolonialismus ovlivnil identitu a kulturu národů a obhájí svůj názor pomocí historických faktů.(8)	8.	Dějepis	Ovládání území a moc – pojem kolonie, závislé území, vztah mezi mocí a nerovností Kolonizace a imperialismus – příčiny, podoby a hlavní koloniální říše Dopady kolonizace – přínosy a škody pro kolonie i metropole, sociální a kulturní důsledky Dekolonizace – proces osamostatňování, změny po 2. světové válce Dědictví kolonialismu – vliv na dnešní svět, globální nerovnosti, konflikty Identita a kultura národů – míšení kultur, ztráta či obnova tradic
CAS-DEJ-001-ZV9-011**Určí, jak se proměňovaly a v čem zůstávaly stejné genderové role v dějinách.**	Porovná, jaké role měli muži a ženy v jednotlivých historických obdobích a v různých společenských vrstvách a uvede, co zůstává stejné i v současnosti.(6,7) Vysvětlí, jak náboženství, tradice nebo zákony ovlivňovaly postavení žen a mužů.(7) Uvede příklady změn v postavení žen, diskutuje, jaké faktory přispěly k proměnám genderových rolí.(7) Zhodnotí, které genderové role přetrvávají i dnes, a vyjádří vlastní názor na to, jak a proč se proměňují.(7)	6. - 7.	Dějepis Náš region	Role mužů a žen v dějinách – srovnání v různých obdobích a společenských vrstvách Náboženství, tradice a zákony – jejich vliv na postavení pohlaví Proměny postavení žen – vzdělání, práce, emancipace, volební právo, občanská práva Faktory změn – industrializace, války, společenské hnutí, legislativa Současné genderové role – co přetrvává a co se mění Rovnost a stereotypy v dnešní společnosti
CAS-DEJ-001-ZV9-012**Diskutuje o projevech moderního politického extremismu a o povaze, příčinách vzniku a důsledcích nastolení diktatur a autoritativních režimů.**	Rozpozná rozdíl mezi demokratickým a autoritářským způsobem řízení.(9) Popíše hlavní znaky diktatury a uvede konkrétní historické příklady.(9) Analyzuje, jak společenské a ekonomické problémy mohou vést k nástupu diktatur.(9) Porovná dopady diktatury a demokracie na každodenní život lidí.(9) Rozpozná projevy politického a společenského extremismu v současnosti a vysvětlí jejich rizika.(9) Formuluje a obhajuje svůj postoj k demokratickým principům v diskuzi o aktuálních společenských tématech.(9)	9.	Dějepis	Demokratické a autoritářské řízení – základní rozdíly, principy moci a práv občanů Diktatura – hlavní znaky, historické příklady, propaganda a kontrola společnosti Příčiny vzniku diktatur – krize, strach, sociální a ekonomické problémy Dopady na život lidí – svoboda, cenzura, postavení jednotlivce v demokracii a diktatuře Extremismus a jeho projevy – rozpoznání rizik pro demokracii dnes Demokratické hodnoty – tolerance, respekt, diskuze a odpovědnost občanů
Tvoříme dějiny				

CAS-DEJ-002-ZV9-013**Vytvoří vlastní dějepisný výstup s využitím vhodných kriticky posouzených zdrojů.**	Porovná 2 zdroje informací a krátce zdůvodní, který považuje pro své téma za vhodnější.(6,7,8,9) Do svého výstupu zařadí primární pramen a popíše, co z něj vyčte a co už je interpretace.(8,9) Vytvoří samostatný projekt na zvolené historické téma s využitím alespoň 5 zdrojů (včetně 2 primárních) a uvede úplný seznam zdrojů.(9) Přiloží ke svému výstupu krátkou metodickou poznámku, jak vyhledával/a zdroje, kritéria výběru, jak řešil/a případné rozpory ve zdrojích.(9)	6.- 9.	Dějepis Náš region	Práce se zdroji – porovnávání informací, hodnocení relevance a spolehlivosti Primární a sekundární prameny – rozdíly, význam, příklady využití Výzkumný projekt – volba tématu, práce s více zdroji, zpracování a prezentace výsledků Citace a seznam zdrojů – zásady správného uvádění použitých pramenů Reflexe práce se zdroji – kritéria výběru, ověřování, řešení rozporů, interpretace
CAS-DEJ-002-ZV9-014**Vytvoří vlastní výstup na základě absolvování aktivizačního edukačního programu v paměťové instituci nebo ve veřejném prostoru.**	Samostatně zpracuje hlavní myšlenky edukačního programu a vytvoří výstup, který propojí informace z programu se školním učivem nebo vlastní zkušeností.(6) Volí vhodnou formu výstupu a argumentuje, proč ji zvolil.(8) Kriticky hodnotí obsah programu a vytváří výstup, který přináší vlastní interpretaci tématu.(8) Zpracuje téma programu v širších souvislostech.(9)	6., 8., 9.	Dějepis Náš region	Porozumění obsahu programu – zachycení hlavních myšlenek a klíčových informací Propojování poznatků – vztah mezi programem, školním učivem a osobní zkušeností Volba formy výstupu – různé formy zpracování (prezentace, plakát, video, esej…) a zdůvodnění volby Kritické hodnocení programu – posouzení jeho přínosu, objektivity a kvality Vlastní interpretace – samostatné myšlení, formulace názoru a hledání souvislostí Context a přesah – propojení tématu s historickými, společenskými či současnými otázkami
CAS-DEJ-002-ZV9-015**Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru.**	Rozpoznává vybrané historické památky ve svém okolí a popisuje, jak připomínají minulost.(7) Porovnává způsob zacházení s historickými objekty v minulosti a dnes (např. opravy, nové využití, památková péče).(7) Vyhodnocuje, jak různé historické symboly, pomníky či názvy ulic vyjadřují postoje společnosti k dějinám.(7) Navrhuje, jak by mohla škola či obec vhodně připomínat místní dějiny.(7)	7.	Náš region	Historické památky v okolí – poznávání, popis a význam pro místní identitu Péče o kulturní dědictví – opravy, obnova, nové využití, role památkové péče Symboly a paměť – pomníky, názvy ulic, veřejné připomínky dějin Proměna vztahu ke kulturnímu dědictví – jak se mění vnímání a zacházení s památkami Aktivní přístup k historii místa – návrhy projektů pro školu nebo obec (pamětní deska, mapa, stezka...)
CAS-DEJ-002-ZV9-016**Podílí se na utváření historického významu regionálních kulturních památek, popřípadě památek s celostátní či mezinárodní hodnotou.**	Vyhledává informace o významných památkách svého regionu a popisuje, čím jsou pro místní komunitu důležité.(6) Spolupracuje na školním nebo třídním projektu zaměřeném na poznávání místních památek.(6) Navrhuje, jak může škola nebo komunita přispět k propagaci nebo ochraně kulturní památky.(9) Formuluje vlastní názor na využívání či obnovu konkrétních historických památek ve svém regionu.(9)	6., 9.	Náš region	Památky regionu – vyhledávání informací, historie a význam pro komunitu Kulturní dědictví a identita – proč si lidé své památky chrání a připomínají Projektová spolupráce – týmová práce na poznávání a prezentaci místních památek Ochrana a propagace památek – způsoby zapojení školy a veřejnosti Vlastní odpovědnost – posouzení využívání, obnovy či proměny památek
CAS-DEJ-002-ZV9-017**Zhodnotí zamýšlené i nezamýšlené důsledky lidského jednání, které souvisejí s narušováním životního prostředí a klimatickými jevy v minulosti.**	Vysvětluje na příkladech z dějin, jak lidská činnost ovlivnila životní prostředí.(8) Rozpoznává rozdíl mezi záměrnými a nezáměrnými důsledky lidského jednání pro krajinu a klima.(8) Diskutuje o vztahu člověka a přírody v různých historických obdobích a porovnává je s dnešní situací.(8) Analyzuje konkrétní historický případ, kdy lidská činnost přispěla k ekologické krizi, a formuluje svůj názor na odpovědnost lidí vůči přírodě.(8)	7.	Dějepis Náš region	Lidská činnost a příroda – vliv těžby, zemědělství, průmyslu a urbanizace na krajinu Důsledky jednání člověka – záměrné × nezáměrné změny prostředí a klimatu Proměna vztahu k přírodě – v různých historických obdobích a dnes Ekologické krize v dějinách – konkrétní případy, příčiny a důsledky Odpovědnost člověka – etické a společenské otázky vztahu k životnímu prostředí
CAS-DEJ-002-ZV9-018**V modelové situaci předvede, jak může historické poznání pomoci v současném životě.**	Popíše příklad z dějin, který ukazuje, jak se lidé poučili z minulých událostí (např. z objevů, válek, objevování nových krajů).(8) V modelové situaci navrhuje řešení problému inspirované historickou zkušeností (např. spolupráce, solidarita, odpovědnost).(9) Argumentuje, jak znalost historie může pomoci pochopit dnešní zvyky, hodnoty nebo kulturní rozdíly nebo při rozhodování o aktuálních společenských otázkách (např. soužití lidí, válka a mír, ochrana demokracie).(9) Prezentuje vlastní krátký projekt, v němž ukazuje, jak může být historické poznání užitečné pro současný svět nebo jeho komunitu.(9)	8.- 9.	Dějepis	Příklady významných událostí s přesahem do současnosti Historická zkušenost v praxi – využití poznatků z minulosti pro řešení problémů Historie a současnost – jak dějiny pomáhají chápat dnešní svět, hodnoty a rozdíly Aktivní občanství – odpovědnost, spolupráce, solidarita, ochrana demokracie Aplikace poznatků – tvorba vlastního projektu o využití historického poznání v současnosti

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Člověk ve společnosti** Člověk ve společnosti v naší škole vede žáky k porozumění fungování moderní demokratické společnosti, právního státu a ekonomických mechanismů. Klademe důraz na rozvoj kritického myšlení, mediální gramotnosti a aktivního občanství v každodenním životě. Hlavním cílem je formovat odpovědné občany, kteří respektují lidská práva, hodnoty udržitelnosti a rozmanitost lidí. Žáci se učí finanční gramotnosti, rozlišování mezi fakty a dezinformacemi a konstruktivnímu řešení konfliktů. Jsou vedeni k tomu, aby své názory podkládali argumenty, kriticky hodnotili mediální sdělení a aktivně se zapojovali do veřejného dění. **Obsahové vymezení předmětu** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk ve společnosti, z klíčových kompetencí a základních gramotností a z částí průřezových témat (zejména Péče o sebe a druhé a Společnost pro všechny). **Časové a organizační vymezení** Předmět je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů. **Hodnocení** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje občanských kompetencí a schopnost aplikovat poznatky na praktické životní situace. Zaměřujeme se na kvalitu argumentace v diskuzi a dovednost kriticky pracovat s informacemi a médii. Hodnotíme rovněž zapojení do týmové práce, aktivitu v simulačních hrách a úroveň prezentace výsledků vlastních projektů. Důraz klademe na respektující přístup k názorům druhých a schopnost sebehodnocení. **Výchovné a vzdělávací strategie**			
Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	**Očekávané výsledky učení ŠVP**	**Zařazení do ročníku/ú**	**Realizováno v předmětu/předmětech**	**Klíčový obsah, témata (učivo)**
Já ve společnosti				
CAS-VKO-001-ZV9-001**Charakterizuje společenské role, do kterých se ve svém životě dostává, a posoudí, co pro něj znamená příslušnost k rodině, ke škole, ke kultuře, k náboženství, k genderu, k obci, k národu, ke státu.**	Pojmenuje své silné a slabé stránky, zájmy a specifické osobnostní rysy a popíše, jak tyto vlastnosti ovlivňují jeho roli v třídním kolektivu. Porovná různé názory, hodnoty či životní styly lidí ve svém okolí a na konkrétních příkladech vysvětlí význam tolerance a respektu k lidské odlišnosti. Vyjádří a obhájí svůj vlastní názor v diskuzi, přičemž dokáže aktivně naslouchat druhým a věcně reagovat na odlišné pohledy svých spolužáků bez projevů předsudků.	6. - 7.	Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova	Společenské role: typy rolí (rodinné, školní, vrstevnické, občanské), očekávání spojená s rolemi, křížení a konflikty rolí. Identita a sounáležitost: utváření osobní identity; význam příslušnosti k rodině, škole, obci, národu a státu. Sociální skupiny: vliv skupiny na chování a rozhodování jednotlivce; význam kultury, náboženství a genderu pro identitu. Občanství: práva, povinnosti a odpovědnost jednotlivce v demokratické společnosti v rámci jeho společenských rolí.
CAS-VKO-001-ZV9-002**Zdůvodní svůj žebříček hodnot a způsoby jeho uplatňování v různých životních situacích.**	Vybere a pojmenuje hodnoty, které jsou pro něj v životě nejdůležitější (např. rodina, zdraví, přátelství, svoboda), a seřadí je do vlastního žebříčku. Popíše na konkrétních příkladech z běžného života, jak tyto vybrané osobní hodnoty ovlivňují jeho každodenní chování a rozhodování. Zdůvodní svůj žebříček hodnot a na náročnějších modelových situacích (např. etické dilema) obhájí způsoby, jakými se těmito hodnotami řídí i pod tlakem okolí.	6. - 7.	Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova	Osobní žebříček hodnot: tvorba, uspořádání a význam individuálních priorit. Postoje v praxi: uplatňování zásad v rodině a škole, motivace k jednání a osobní odpovědnost. Proměny hodnot: jak se naše priority mění v čase a vlivem životních situací či rolí. Rozhodování v konfliktu: analýza střetu různých zájmů, obhajoba vlastních postojů a posuzování důsledků jednání.

CAS-VKO-001-ZV9-003**Rozpozná předsudky a stereotypy v komunikaci a jednání a zajímá k nim kritický přístup.**	Uvede konkrétní příklady nejčastějších stereotypů a předsudků, se kterými se setkává ve svém okolí nebo v médiích, a vlastními slovy popíše jejich podstatu. Vysvětlí na modelových situacích, jak mohou předsudky a zjednodušující stereotypy negativně ovlivnit chování lidí, narušit mezilidské vztahy nebo vést k diskriminaci. Odhalí skryté předsudky a manipulativní stereotypy v reálných komunikačních sděleních (např. v reklamě, na sociálních sítích) a navrhne, jak na ně kriticky a konstruktivně reagovat.	6. - 7.	Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova	Stereotypy a předsudky: definice, výskyt v běžném životě a v médiích. Vztahy a komunikace: vliv předsudků na spolužití, zraňující chování a šikanu. Příčiny a důsledky: proč si o lidech vytváříme představy a jaké dopady to má na jednotlivce i společnost. Kritické myšlení: jak rozpoznat manipulaci, jak se bránit nálepkování a jak na nevhodné chování reagovat.
CAS-VKO-001-ZV9-004**Zhodnotí, co nebo kdo má vliv na něj a na jeho rozhodování ve fyzickém a v digitálním prostředí.**	Popíše, jak sociální sítě a digitální média ovlivňují vnímání sebe sama, životní styl a chování lidí v jeho věku. Porovná virtuální obraz osobnosti s realitou a vysvětlí rizika spojená s vytvářením online identity a zanecháváním digitální stopy. Rozpozná skryté formy tlaku a manipulace v digitálním prostředí a navrhne pravidla pro bezpečné a zodpovědné chování na internetu.	6. - 7.	Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova Informatika	Vlivy okolí: působení rodiny, školy a vrstevníků na chování a rozhodování jednotlivce. Média a digitální svět: vliv sociálních sítí a internetu na postoje a jednání; bezpečný pohyb v online prostoru. Prostředí a volby: jak fyzické a virtuální prostředí ovlivňuje naše každodenní volby a životní styl. Zodpovědné rozhodování: rozpoznávání tlaku okolí, analýza dopadů vlastního jednání a obhajoba vlastních rozhodnutí.
Odpovědný občan				
CAS-VKO-002-ZV9-005**Zhodnotí na příkladech ze života občanů přednosti, úskalí a dopady demokratické a autokratické formy vlády.**	Pojmenuje tři základní složky státní moci v České republice a přiřadí k nim hlavní instituce, které je reprezentují (např. Parlament, vláda, soudy). Vysvětlí na konkrétních příkladech, jaké úkoly plní zákonodárná, výkonná a soudní moc a jak se tyto složky navzájem kontrolují. Zdůvodní význam dělby moci pro fungování demokratického státu a na modelových situacích popíše, k čemu by mohlo dojít, kdyby byla veškerá moc soustředěna v rukou jednoho orgánu (autoritativní forma vlády).	6. - 7.	Člověk ve společnosti Dějepis	Formy vlády: základní znaky demokracie a autokracie (diktatury); rozdíly v rozdělení moci. Občan v systému: možnosti uplatňování práv, svoboda slova a účast na rozhodování v obou režimech. Historické a současné příklady: konkrétní ukázky demokratických a nedemokratických států a jejich fungování. Dopady na život: výhody a rizika jednotlivých forem vlády pro každodenní život a bezpečí občanů. Práva a povinnosti: rozdíly v postavení jednotlivce vůči státu a v ochraně lidských práv.
CAS-VKO-002-ZV9-006**Prozkoumá průběh a výsledky voleb v České republice, rozhodování občanů při volbách a jejich zapojování do veřejného politického dění.**	Vyhledá aktuální informace o různých typech voleb v České republice a popíše, jak v nich občané odevzdávají své hlasy a kdo v nich může volit. Porovná programy a hlavní myšlenky politických stran nebo kandidátů v simulovaných či reálných volbách a vysvětlí, podle čeho se voliči mohou rozhodovat. Analyzuje výsledky konkrétních voleb (např. do zastupitelstva obce) a zdůvodní, jaký vliv má volební účast a aktivní zapojení občanů na každodenní život v komunitě.	6. - 7.	Člověk ve společnosti Dějepis	Volební principy: rovnost, tajnost, přímé a všeobecné hlasování; jak fungují volby v demokracii. Typy voleb v ČR: parlamentní, prezidentské, komunální a krajské volby; jejich význam a průběh. Rozhodování a hlasování: vliv jednotlivce na výsledek (ve třídě i ve státě); význam volební účasti. Politické dění: dopady voleb na směřování státu a obce; sestavování vlád a zastupitelstev. Občanská aktivita: možnosti zapojení do veřejného života a prosazování zájmů občanů.
CAS-VKO-002-ZV9-007**Pracuje s ukázkami konkrétních právních textů, jako je Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, zákony, různé typy smluv.**	Vyhledá klíčové informace a základní myšlenky ve vybraných pasážích jednoduchých právních textů (např. ve školním řádu nebo v Úmluvě o právech dítěte). Porovná podobnosti a rozdíly mezi různými typy dokumentů (např. mezi zákonem a běžnou spotřebitelskou smlouvou) a vlastními slovy vysvětlí jejich obsah. Využije konkrétní pasáže z Ústavy ČR nebo Listiny základních práv a svobod jako oporu pro argumentaci při řešení modelových životních situací.	6. - 7.	Člověk ve společnosti Dějepis	Pravidla a dohody: význam psaných pravidel (školní řád) a jednoduchých smluv (půjčka, prodej) v běžném životě. Právní řád ČR: základní orientace v zákonech; význam a obsah Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod. Práva a povinnosti: jak právní texty vymezují prostor pro svobodu jednotlivce a jeho odpovědnost vůči státu a druhým. Práce s dokumenty: čtení a jednoduchý výklad právních textů, jejich praktické využití při řešení životních situací. Právní ochrana: význam zákonů pro stabilitu společnosti a ochranu občanů.
CAS-VKO-002-ZV9-008**Rozpozná na příkladech různých životních situací porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit.**	Vyhledá v každodenním životě příklady situací, které se řídí právními normami (např. nákup v obchodě, jízda v MHD), a popíše, jaké z nich plynou povinnosti. Porovná na modelových situacích (např. poškození cizí věci, drobná krádež) rozdíl mezi přestupkem a trestným činem a vysvětlí pojem právní odpovědnost. Analyzuje možné právní a osobní důsledky protiprávního jednání nezletilých a navrhne způsoby, jak se v rizikových situacích zachovat v souladu se zákonem.	6. - 9.	Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova	Druhy protiprávního jednání: příklady porušování školního řádu, dohod, smluv a zákonů v běžném životě. Následky a odpovědnost: dopady nevhodného chování na jednotlivce, skupinu i celou společnost; sankce a tresty. Řešení konfliktů: postupy při porušení pravidel (domluva, omluva, náhrada škody, mediace). Instituce a pomoc: kam se obrátit v případě bezpráví (rodiče, učitelé, policie, orgány sociálně-právní ochrany dětí). Právní vědomí: význam dodržování pravidel pro bezpečné spolužití a ochranu práv všech občanů.
CAS-VKO-002-ZV9-009**Prozkoumá činnost státní správy a samosprávy při řešení životních situací občana a při řešení lokálních výzev a problémů.**	Vyhledá informace o činnosti obecního nebo městského úřadu v místě bydliště a popíše, jaké záležitosti (např. vydání dokladů) si zde občan může vyřídit. Rozliší pravomoci a úkoly státní správy a samosprávy a na konkrétních příkladech vysvětlí, jak tyto instituce ovlivňují každodenní život v obci a regionu. Navrhne postup řešení konkrétní lokální výzvy či problému (např. úprava veřejného prostoru) a určí, na který orgán samosprávy nebo státní správy se s tímto podnětem obrátit.	6. - 9.	Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova	Veřejné instituce: přehled a funkce úřadů, škol, pošt, knihoven a dalších služeb pro občany. Samospráva obce: role obecního úřadu a zastupitelstva; řešení lokálních otázek (doprava, odpady, životní prostředí). Praktická administrativa: postupy při vyřizování úředních záležitostí (osobní doklady, hlášení pobytu, žádosti). Občanská participace: formy zapojení do života obce (petice, veřejná projednávání, komunitní projekty, žákovské parlamenty). Komunikace s úřady: pravidla úřední komunikace, vyhledávání informací a orientace v agendách veřejné správy.

CAS-VKO-002-ZV9-010**Kriticky posuzuje dění ve svém regionu, v České republice a ve světě.**	Vyhledá aktuální informace o významných událostech ve svém okolí, v České republice i ve světě z různých informačních zdrojů. Porovná způsob, jakým o vybrané události nebo společenském problému informují odlišná média, a rozliší v nich fakta od názorů. Rozpozná projevy manipulace, zkreslování informací či propagandy v mediálních sděleních a zdůvodní dopad těchto dezinformací na společnost.	6. - 7.	Člověk ve společnosti	Aktuální události: sledování a popis dění v obci, regionu, státě a ve světě; význam informovanosti pro občana. Provázanost událostí: jak globální a národní problémy (ekonomika, bezpečnost, ekologie) ovlivňují život v místě bydliště. Zdroje informací: práce s médii, rozlišování zpráv z domova a ze světa, vyhledávání důvěryhodných podkladů. Kritické hodnocení: posuzování dopadů politických a společenských změn na společnost; tvorba a obhajoba vlastního názoru. Veřejná diskuse: slušná výměna názorů na aktuální témata a vnímání různých pohledů na stejnou událost.
CAS-VKO-002-ZV9-011**Zhodnotí na příkladech ze života občanů projevy ekonomické a politické integrace v Evropě a její výhody a nevýhody.**	Uvede konkrétní příklady projevů evropské integrace v každodenním životě (např. cestování bez pasových kontrol, jednotná měna euro, možnost studovat v zahraničí). Porovná hlavní politické a ekonomické přínosy i rizika spojená s integrací zemí v Evropě a na příkladech popíše, jak tato spolupráce ovlivňuje různé skupiny obyvatel. Zformuluje a na základě důvěryhodných zdrojů a dat obhájí vlastní stanovisko k vybrané otázce evropské integrace (např. k členství ČR v Evropské unii).	6. - 7.	Člověk ve společnosti Geografie	Aktuální události: sledování a popis dění v obci, regionu, státě a ve světě; význam informovanosti pro občana. Provázanost událostí: jak globální a národní problémy (ekonomika, bezpečnost, ekologie) ovlivňují život v místě bydliště. Zdroje informací: práce s médii, rozlišování zpráv z domova a ze světa, vyhledávání důvěryhodných podkladů. Kritické hodnocení: posuzování dopadů politických a společenských změn na společnost; tvorba a obhajoba vlastního názoru. Veřejná diskuse: slušná výměna názorů na aktuální témata a vnímání různých pohledů na stejnou událost.
CAS-VKO-002-ZV9-012**Vytváří návrh společensky prospěšné akce a do některé se aktivně zapojuje.**	Popíše vlastní nebo zaznamenanou zkušenost se společensky prospěšnými akcemi ve svém okolí a vyhledá příklady takových aktivit (např. charitativní sbírky, dobrovolnický úklid přírody). Zpracuje konkrétní návrh a zdůvodnění společensky prospěšné akce, naplánuje jednotlivé kroky k její realizaci a představí je ostatním. Zapojí se aktivně do realizace společensky prospěšné akce, zhodnotí případné překážky, které během ní nastaly, a navrhne způsoby jejich řešení pro příště.	6. - 7.	Člověk ve společnosti Osobnostní a sociální výchova	Dobrovolnictví: význam neplacené pomoci pro společnost a osobní rozvoj jednotlivce. Společensky prospěšné aktivity: typy akcí (charita, ekologické sběry, pomoc seniorům či zvířatům) v obci a škole. Projektové řízení: plánování, příprava a realizace týmové akce s přesahem do okolí. Komunitní život: význam sounáležitosti, aktivního občanství a vzájemné pomoci.
Já a svět financí				
CAS-VKO-003-ZV9-013**Používá základní ekonomické pojmy, které jsou aktuálně diskutovány ve veřejném prostoru.**	Vyhledá a pojmenuje základní ekonomické pojmy (např. inflace, HDP, daně, úroková sazba), které se objevují v aktuálním zpravodajství, a vlastními slovy popíše jejich obecný význam. Vysvětlí na konkrétních příkladech, jak tyto diskutované ekonomické pojmy (např. růst inflace nebo změna úrokových sazeb) ovlivňují rozpočty běžných domácností a ceny zboží. Zhodnotí dopady aktuálních ekonomických opatření nebo jevů diskutovaných ve veřejném prostoru na celou společnost a na základě faktů zformuluje vlastní pohled na danou situaci.	6. - 7.	Člověk ve společnosti	Základní ekonomické pojmy: trh, nabídka a poptávka, cena, inflace, nezaměstnanost a jejich vliv na běžný život. Hospodaření domácnosti: příjmy a výdaje, tvorba rozpočtu, význam úspor a odpovědné nakládání s penězi. Finanční produkty: základní orientace v bankovních službách, půjčkách a rizicích zadlužování. Ekonomika ve veřejném prostoru: role státu v hospodářství, daně, veřejné rozpočty a aktuální ekonomická témata v médiích. Kritické hodnocení: analýza ekonomických informací z různých zdrojů a posuzování dopadů hospodářských změn na společnost.
CAS-VKO-003-ZV9-014**Rozhoduje v modelových situacích o řešení životních potřeb s ohledem na rodinný a osobní rozpočet.**	Sestaví jednoduchý přehled příjmů a výdajů osobního nebo rodinného rozpočtu a identifikuje, které položky jsou nezbytné a které lze v případě potřeby omezit. Navrhne v modelové situaci optimální způsob financování konkrétní životní potřeby (např. pořízení elektroniky nebo vybavení pokoje) a porovná výhody a rizika různých finančních možností. Vyřeší složitější modelovou situaci spojenou s neočekávaným výpadkem příjmů nebo finanční tísní rodiny a obhájí zvolená úsporná opatření s ohledem na dlouhodobou finanční stabilitu.	6. - 7.	Člověk ve společnosti	Osobní a rodinný rozpočet: příjmy, výdaje a tvorba finanční rezervy. Finanční plánování: stanovování priorit a rozhodování při omezených zdrojích. Řešení životních situací: modelové příklady hospodaření a předcházení dluhům. Veřejné finance: souvislost mezi soukromým a státním rozpočtem.
CAS-VKO-003-ZV9-015**Vysvětlí tvorbu cen v tržním hospodářství z pohledu kupujícího a prodávajícího.**	Popíše roli nabídky a poptávky při určování ceny zboží nebo služeb a uvede příklady, jak se chová kupující a prodávající na trhu. Vysvětlí na konkrétních situacích, jak se střet zájmů kupujícího (koupit co nejlevněji) a prodávajícího (prodat s co nejvyšším ziskem) podílí na vzniku rovnovážné ceny. Analyzuje faktory, které mohou tvorbu cen v tržním hospodářství nečekaně ovlivnit (např. nedostatek surovin, konkurence, sezónnost), a zhodnotí reakce obou stran na tyto změny.	6. - 7.	Člověk ve společnosti	Cenotvorba: faktory ovlivňující cenu (náklady, zisk, konkurence, daně). Tržní mechanismus: vzájemné působení nabídky a poptávky; rovnovážná cena. Změny cen: příčiny a důsledky pohybu cen z pohledu kupujícího a prodávajícího. Ekonomické rozhodování: motivace k nákupu a prodeji v tržním hospodářství.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Člověk a společnost **Geografie**	Integrovaný předmět (Dějepis + Geografie) **Náš region**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Náš region** **Pojetí a cíle předmětu:** Integrovaný předmět Náš region vede žáky k pochopení procesů, které formovaly lidskou společnost v úzké vazbě na konkrétní prostor. Studium regionu pojímáme jako komplexní celek, kde se historické události prolínají s geografickými faktory, jež společně ovlivňují naši současnost. Klademe důraz na badatelsky orientovanou výuku, rozvoj historického myšlení a geografickou gramotnost, což žákům umožňuje chápat příčiny a následky změn v krajině i ve společnosti. Žáci se učí klást si otázky nad minulostí i přítomností svého okolí. Zkoumají, jak přírodní podmínky České republiky a specifika Liberecka určovaly způsob osídlení, rozvoj průmyslu a podobu sídel. Rozvíjíme schopnost interpretovat nejen písemné prameny a artefakty, ale také mapové podklady, statistická data a proměny kulturní krajiny. Žáci se učí rozlišovat mezi faktem, hypotézou, případně ideologickou manipulací v historickém i geografickém kontextu.Vedeme žáky k úctě ke kulturnímu a přírodnímu dědictví našeho kraje. Skrze pochopení rozmanitosti lidských osudů v pohraničí pěstujeme respekt k demokratickým principům a toleranci. Žáci jsou vedeni k tomu, aby své závěry o vývoji regionu podkládali důkazy, dokázali o nich diskutovat a vnímali lokální události v širším celostátním i evropském měřítku. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oborů Dějepis a Geografie, z klíčových kompetencí, čtenářské a pisatelské gramotnosti, logicko-matematické gramotnosti a z částí průřezových témat Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Náš region je vyučován 2 hodiny týdně v 7. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně, příležitostně je využíváno multimediální učebny a dalších prostor školy. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje historických a geografických kompetencí a osvojení základních historických a geografických pojmů a faktů. Zaměřujeme se na kvalitu argumentace, tedy schopnost formulovat podložené závěry a dokládat je konkrétními argumenty. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost rozlišovat fakta od interpretací a identifikovat manipulativní techniky v dobových i současných textech. Nedílnou součástí je posuzování procesu bádání – od schopnosti klást relevantní výzkumné otázky a pečlivě sbírat data až po míru zapojení do týmové spolupráce. Důraz klademe také na úroveň prezentace výsledků vlastního bádání a vedení portfolia.			
CAS-DEJ-001-ZV9-001**Přiřadí kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám.**	Přiřadí vybrané kulturní artefakty, stavby, díla a osobnosti ke konkrétním epochám. Posoudí souvislost kulturních projevů s historickými událostmi a společenskými podmínkami.	7.	Náš region	
CAS-DEJ-001-ZV9-002 **Posoudí informační hodnotu a důvěryhodnost zdrojů z různých dějinných epoch.**	Rozlišuje primární a sekundární historické zdroje na jednoduchých příkladech a popíše, o čem zdroj vypovídá. Všímá si viditelných znaků věrohodnosti zdroje, rozlišuje fakta a názory v textu. Používá ověřování v dalších věrohodných zdrojích.	7.	Náš region	Historické prameny – primární × sekundární zdroje, jejich příklady a využití Věrohodnost zdrojů – znaky spolehlivého pramene, fakta vs. názory Ověřování informací – porovnávání více zdrojů, práce s důvěryhodnými médii
CAS-DEJ-001-ZV9-003**Vysvětlí rozdíl mezi zobrazováním minulosti v dějepisectví a ve filmu, v literatuře a v nových médiích včetně produktů umělé inteligence.**	Rozlišuje, co je skutečná historická událost a co je příběh inspirovaný minulostí, uvede příklady filmů, knih nebo her s historickým tématem. Porovná stručné historické popisy události s jejím filmovým nebo literárním ztvárněním.	7.	Náš region	Historická skutečnost vs. fikce – rozlišení mezi událostí a jejím uměleckým ztvárněním (vybrané pověsti) Kritické porovnávání – srovnávání zdrojů a tvorba vlastního názoru
CAS-DEJ-001-ZV9-004**Specifikuje proměnu politických útvarů, krajiny a lidských sídel od pravěku po současnost pomocí map a dalších informačních zdrojů.**	Rozlišuje hlavní historická období a přiřadí k nim vybrané změny v sídlech a krajině, na jednoduché mapě určí příklady nejstarších sídel, prvních států a zemědělských oblastí. Vysvětlí, proč lidé zakládali sídla v určitých místech. Vysvětlí, jak zemědělství, řemesla, obchod a migrace a další faktory ovlivnily vznik měst a proměnu krajiny. Pomocí map a obrazových zdrojů srovná středověké a současné podoby vybraných měst. Využívá různé informační zdroje (tematické mapy, grafy, online atlas, historické plány měst) k porovnání vývoje sídel. Předpovídá možné budoucí změny krajiny a sídel v souvislosti s klimatickou změnou, technologiemi a demografií.	7.	Náš region	Vývoj sídel a krajiny v dějinách – od pravěkých osad po moderní města v našich zemích Přírodní podmínky a volba místa – proč lidé zakládali sídla právě tam Vznik měst – vliv zemědělství, řemesel, obchodu a migrace Proměny měst a krajiny našeho státu – srovnání středověké a současné podoby sídel Práce s mapami a zdroji – tematické mapy, historické plány, online atlasy
CAS-DEJ-001-ZV9-005**Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.**	Uvede příklady tradic a významných událostí, které slaví on, jeho rodina a škola, nebo konkétní historické události na celostátní úrovni a vysvětlí, proč jsou pro lidi důležité. Vysvětlí, jak mohou různé skupiny lidí vnímat stejnou událost odlišně.	7.	Náš region	Tradice a paměť – rodinné, školní a národní tradice, význam připomínání událostí
CAS-DEJ-001-ZV9-006**Doloží příklady vlivu náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.**	Uvede příklady konfliktů a spolupráce motivovaných náboženstvím (např. křížové výpravy, soužití tří náboženství ve středověké Evropě). Uvede příklady, kdy náboženství přispělo k rozvoji vzdělanosti, kultury nebo umění (např. baroko).	7.	Náš region	Víra a společnost – vliv náboženství na hodnoty, morálku a každodenní život lidí Náboženství a konflikty – náboženské války Náboženství a kultura – umění, vzdělanost a architektura inspirovaná vírou
CAS-DEJ-001-ZV9-007**Posoudí pozitivní a negativní vliv technologického vývoje a zejména industrializace na život různých společenských vrstev v minulosti.**	Uvede jednoduché příklady změn v životě lidí v souvislosti s technologickým pokrokem (např. vznik zemědělství, práce v továrnách místo v dílnách; odchod do města; vznik odborů, vzdělávání). Analyzuje dobové prameny zachycující technologický pokrok a s ním související změny ve společnosti (např. obrázky továrních čtvrtí, úryvky z dětských vzpomínek, statistiky). Argumentuje dopady industrializace na společnost a životní prostředí.	7.	Náš region	Technologický pokrok a život lidí – změny způsobu práce a života od pravěku po současnost Industrializace – továrny, urbanizace Přínosy a rizika technologií – efektivita × pracovní podmínky, dopady na přírodu Dlouhodobé dopady – industrializace, ekologické důsledky

CAS-DEJ-001-ZV9-008**Vysvětlí proměny fungování hospodářství od pravěku po současnost.**	Na jednoduché časové ose vyznačí zásadní momenty vývoje hospodářství v jednotlivých historických obdobích. Uvede příklady rozvoje obchodu. Popíše vznik platidel a jejich roli v hospodářství. Porovná tradiční a tovární výrobu. Uvede příklady současných ekonomických sektorů.	7.	Náš region	Vývoj hospodářství – hlavní etapy od pravěku po současnost (časová osa) Základy hospodářství – zemědělství, řemesla, obchod v nejstarších dobách Obchod a peníze – trhy, obchodní cesty, vznik a význam platidel Výroba a průmysl – tradiční vs. tovární výroba, práce lidí a strojů Současné hospodářství – sektory ekonomiky: zemědělství, průmysl, služby
CAS-DEJ-002-ZV9-013**Vytvoří vlastní dějepisný výstup s využitím vhodných kriticky posouzených zdrojů.**	Porovná 2 zdroje informací a krátce zdůvodní, který považuje pro své téma za vhodnější. Do svého výstupu zařadí primární pramen a popíše, co z něj vyčte a co už je interpretace. Vytvoří samostatný projekt na zvolené historické téma s využitím alespoň 5 zdrojů (včetně 2 primárních) a uvede úplný seznam zdrojů.	7.	Náš region	Práce se zdroji – porovnávání informací, hodnocení relevance a spolehlivosti Primární a sekundární prameny – rozdíly, význam, příklady využití Výzkumný projekt – volba tématu, práce s více zdroji, zpracování a prezentace výsledků Citace a seznam zdrojů – zásady správného uvádění použitých pramenů
CAS-DEJ-002-ZV9-015**Vyjádří vlastní představu o funkci a významu historických objektů a motivů ve veřejném prostoru.**	Rozpoznává vybrané historické památky ve svém okolí a popisuje, jak připomínají minulost. Porovnává způsob zacházení s historickými objekty v minulosti a dnes (např. opravy, nové využití, památková péče). Vyhodnocuje, jak různé historické symboly, pomníky či názvy ulic vyjadřují postoje společnosti k dějinám. Navrhuje, jak by mohla škola či obec vhodně připomínat místní dějiny.	7.	Náš region	Historické památky v okolí – poznávání, popis a význam pro místní identitu Péče o kulturní dědictví – opravy, obnova, nové využití, role památkové péče Symboly a paměť – pomníky, názvy ulic, veřejné připomínky dějin Aktivní přístup k historii místa – návrhy projektů pro školu nebo obec (pamětní deska, mapa, stezka...)
GEO-GEO-001-ZV9-001Kriticky využívá mapy a další zdroje geografických dat pro vlastní učení i každodenní poznávání světa.	Lokalizuje na mapách různých měřítek významné geografické objekty s využitím legendy a vysvětlivek Porovnává informace o kontinentech z různých zdrojů (mapa, tematický graf, článek) a identifikuje mezi nimi shody či rozdíly. Interpretuje tematické mapy a statistická data (např. socioekonomické ukazatele Česka a Evropy) a vyvozuje z nich jednoduché souvislosti. Rozlišuje mezi objektivními geografickými daty a zkreslenými informacemi v médiích či na sociálních sítích na základě ověřování v důvěryhodných zdrojích. Vyhodnocuje komplexní geografické jevy (např. environmentální rizika nebo migraci) s využitím pokročilých nástrojů, jako jsou interaktivní mapové vrstvy.	7.	Náš region	Mapy, druhy map, mapové servery a atlasy
GEO-GEO-001-ZV9-003**Využívá geografické myšlení a způsoby poznávání k porozumění příčinám a důsledkům změn míst a regionů.**	Identifikuje hlavní přírodní faktory (např. dostupnost vody, reliéf), které historicky ovlivnily vznik a rozvoj sídel v místním regionu. Vysvětluje souvislosti mezi přírodními podmínkami a hospodářským zaměřením vybraného regionu světa Objasňuje na konkrétním příkladu (např. kácení deštných pralesů), jak lidská činnost mění charakter krajiny a jaké to má dopady na místní ekosystém. Vyvozuje komplexní závěry o budoucím vývoji vybraného území na základě syntézy dat o demografických, ekonomických a environmentálních změnách.	7.	Náš region	Přírodní sféry Země, socioekonomická sféra
GEO-GEO-002-ZV9-005**Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, její příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.**	Popisuje koloběh vody v místní krajině a identifikuje hlavní zdroje vody (povrchové i podzemní) v okolí svého bydliště. Porovnává režim odtoku řek v různých podnebných pásech a dává jej do souvislosti se sezónností srážek a teplot. Zdůvodňuje vliv dostupnosti vody na rozmístění obyvatelstva a zemědělství ve vybraných regionech světa Vyhodnocuje rizika spojená s nedostatkem pitné vody v globálním měřítku a diskutuje o geopolitických důsledcích sporů o vodní zdroje Posuzuje dopady klimatické změny na dlouhodobou dostupnost vody v konkrétním modelovém území a navrhuje strategie pro adaptaci místní společnosti na tyto změny.	7.	Náš region	Hydrosféra, regionální geografie
GEO-GEO-002-ZV9-006**Vysvětlí vznik a rozmístění tvarů zemského povrchu a jejich vliv na další přírodní procesy a lidské aktivity.**	Třídí základní tvary zemského povrchu v okolní krajině podle jejich nadmořské výšky a členitosti (roviny, pahorkatiny, hornatiny). Vysvětluje souvislosti mezi pohyby litosférických desek a vznikem velehor, sopečné činnosti a příkopových propadlin na různých kontinentech. Rozlišuje působení vnějších činitelů (voda, ledovec, vítr) na modelaci povrchu v odlišných podnebných pásech. Lokalizuje hlavní geomorfologické celky Česka a dává je do souvislosti s geologickou stavbou území Analyzuje rizika spojená s geomorfologickými procesy (např. sesuvy půdy, eroze, skalní řícení) v konkrétním území a navrhuje možnosti prevence. Vyhodnocuje dopady těžby surovin a dalších antropogenních aktivit na radikální proměnu tvaru zemského povrchu.	7.	Náš region	Geomorfologie, vznik pohoří, zvětrávání
GEO-GEO-002-ZV9-008**Vysvětlí, jak přírodní a společenské faktory ovlivňují přirozený i migrační pohyb obyvatel a strukturu i rozmístění obyvatelstva v různých místech a regionech.**	Identifikuje na mapě hustoty zalidnění oblasti, které jsou pro život člověka příznivé a které nepříznivé, a uvádí pro ně hlavní přírodní důvody (reliéf, podnebí, voda). Porovnává věkové pyramidy států v různých fázích demografického vývoje a odvozuje z nich budoucí potřeby dané společnosti. Rozlišuje mezi dobrovolnou migrací a nuceným vysídlením na konkrétních příkladech ze světových regionů a pojmenovává hlavní bariéry pohybu obyvatel. Interpretuje data o vnitřní migraci v rámci regionů ČR a vyvozuje důsledky pro vybavenost obcí službami (např. potřeba škol, lékařů nebo domovů pro seniory). Posuzuje vliv globálních změn (např. klimatická změna, vyčerpání zdrojů) na budoucí směry migračních toků a navrhuje možnosti integrace migrantů do společnosti.	7.	Náš region	Geografie obyvatel, regionální geografie
GEO-GEO-002-ZV9-009**Posoudí geografickou polohu, funkce, vnitřní strukturu a možnosti rozvoje různých sídel.**	Rozlišuje základní typy sídel (venkovská vs. městská) na základě jejich vzhledu, velikosti a převládajících aktivit obyvatel. Porovnává vnitřní strukturu historického jádra a moderní periferie u vybraných světových metropolí. Analyzuje funkční využití ploch ve vybraném městě v ČR a identifikuje oblasti s odlišným využitím (např. brownfieldy, nákupní zóny, rezidenční čtvrti). Posuzuje výhody a nevýhody života v centru města oproti životu v zázemí z hlediska dopravy, služeb a životního prostředí.	7.	Náš region	Geografie sídel, urbanizace

GEO-GEO-002-ZV9-010**Identifikuje hlavní faktory ovlivňující rozmístění a zaměření hospodářských aktivit a jejich vliv na konkrétní region a jeho další rozvoj.**	Lokalizuje na mapě světa hlavní oblasti těžby surovin, průmyslové zóny a zemědělské regiony a dává je do souvislosti s přírodními podmínkami. Objasňuje vliv dopravy (přístavy, železniční uzly) na rozvoj obchodu a průmyslu ve vybraných regionech světa. Posuzuje dopad jednostranného zaměření regionu na jeden typ průmyslu (např. automobilový nebo těžební) na stabilitu místního hospodářství a trh práce. Navrhuje strategie pro transformaci regionu postiženého útlumem tradičního průmyslu směrem k moderním technologiím nebo cestovnímu ruchu.	7.	Náš region	Regionální geografie, ekonomická geografie
GEO-GEO-003-ZV9-013**Orientuje se v místech a regionech různého měřítka prostřednictvím vlastní mentální mapy daného území.**	Lokalizuje na slepé mapě kontinentů a oceánů základní objekty (velká pohoří, řeky, významné státy) na základě vnitřní představy o jejich vzájemné poloze. Odhaduje na základě mapy vzdálenosti a směry mezi významnými světovými metropolemi a ověřuje svou přesnost pomocí měřítka v atlasu. Načrtne zpaměti administrativní a fyzickogeografické členění Česka (kraje, hlavní pohoří a toky) Konstruuje mentální mapu aktuálního globálního problému (např. trasy nelegálního obchodu, ohniska napětí), přičemž do ní promítá geografické souvislosti mezi regiony.	7.	Náš region	Regionální geografie
GEO-GEO-003-ZV9-014**Identifikuje shodné a rozdílné charakteristiky míst a regionů a způsoby, jakými ovlivňují život v ostatních místech a regionech.**	Porovnává krajinu a způsob života ve svém regionu s vybraným regionem v odlišných přírodních podmínkách a pojmenovává hlavní rozdíly v dopravě a bydlení. Identifikuje společné znaky států v rámci jednoho kulturně-geografického regionu a odlišuje je od sousedních regionů. Analyzuje rozdíly v socioekonomické úrovni krajů v Česku a navrhuje způsoby jejich vzájemné spolupráce. Dokládá na příkladu evropské integrace, jak otevření hranic a společný trh mění vazby mezi sousedními regiony a ovlivňuje trh práce a cestovní ruch. Posuzuje globální odpovědnost rozvinutých regionů za ekologické a sociální dopady v rozvojových regionech Vyhodnocuje míru propojenosti a závislosti konkrétního vybraného místa na globálních sítích.	**7.**	Náš region	Region Evropa a Česko
GEO-GEO-003-ZV9-016Odůvodní svou identifikaci s určitým místem i regiony různého řádu a komunitou lidí, kteří tam žijí	Pojmenovává konkrétní přírodní nebo kulturní prvky v okolí domova, ke kterým má citovou vazbu, a vysvětluje, proč jsou pro něj důležité. Odůvodňuje význam aktivního zapojení do života místní komunity (např. účast v dobrovolných spolcích, brigády) pro udržitelný rozvoj svého bydliště. Reflektuje svou roli jako občana Česka a Evropy a uvádí, jaké společné historické nebo kulturní milníky ho spojují s lidmi žijícími v jiných částech Evropské unie. Argumentuje ve prospěch respektování identity jiných komunit a národnostních menšin jako základu pro pokojné soužití v rámci jednoho regionu či státu.	7.	Náš region	Místní region

Vzdělávací oblast/obor	Vzdělávací obor/y
Matematika a její aplikace **Člověk a příroda**	Integrovaný předmět (Matematika + Fyzika) Objevování a měření

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Objevování a měření** **Pojetí a cíle předmětu:** Integrovaný předmět Objevování a měření vede žáky k porozumění světu, přírodě i technice skrze logické a kritické myšlení, které je nezbytným nástrojem pro chápání světa jako systému vzájemně souvisejících jevů. Klademe důraz na činnostní učení, badatelsky orientovanou výuku a propojování teoretických konceptů s reálnými situacemi. Matematické aparáty zde neslouží jako izolovaná teorie, ale jako přirozený jazyk pro popis, modelování a ověřování přírodních i společenských zákonitostí. Výuka je vede k tomu, aby své závěry podkládali ověřitelnými důkazy, dokázali rozlišit mezi exaktním výpočtem, odhadem a zavádějící interpretací dat a věcně o svých postupech diskutovali. Propojením geometrie, abstrakce a moderních digitálních technologií rozvíjíme prostorovou představivost. Výsledkem je rozvoj funkční gramotnosti, kterou žáci uplatní v osobním životě. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen sloučením vzdělávacího obsahu oborů Matematika a její aplikace a Člověk a příroda (Fyzika). Staví na cíleném rozvoji klíčových kompetencí i základních gramotností — zejména logicko-matematické, přírodovědné, digitální a čtenářsko-pisatelské. **Časové a organizační vymezení:** Předmět je vyučován v 6.ročníku v časové dotaci dvou vyučovacích hodin. Zpravidla je veden tandemem učitelů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje matematických a přírodovědných kompetencí spojená s osvojením klíčových pojmů, vztahů a algoritmů. Zaměřujeme se na kvalitu argumentace — tedy schopnost logicky zdůvodňovat zvolené postupy, formulovat podložené závěry a ověřovat správnost výsledků v kontextu reálných situací. Hodnotíme práce s informacemi, zejména dovednost analyzovat zadání, rozlišovat podstatná data od nepodstatných a provádět matematizaci či modelování fyzikálních problémů. Nedílnou součástí je posuzování celého procesu bádání a řešení úloh — od schopnosti klást relevantní výzkumné otázky, volit vhodné strategie a pečlivě sbírat i zpracovávat data až po míru vytrvalosti a zapojení do týmové spolupráce. Důraz klademe také na úroveň prezentace a obhajoby výsledků vlastního bádání, soustavné vedení portfolia, schopnost využívat digitální technologie a dovednost věcně pracovat s vlastní chybou jako prostředkem k dalšímu učení. **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ú	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)	Možnosti integrace témat - co, z jakých předmětů
Číslo a početní operace					
MAT-MAT-001-ZV9-001**Řeší problémy se zlomky v kontextu reálných situací.**	Určuje část z celku a celek z dané části v jednoduchých praktických úlohách vycházejících z každodenního života. Interpretuje vztah mezi zlomkem, desetinným číslem a procentem v kontextu statistických údajů z běžného života. Využívá zlomky při řešení komplexních aplikačních úloh a problémů, které vyžadují logický úsudek a zápis pomocí proměnné.	6.	Objevování a měření	Racionální čísla, zlomky. Statistika, tabulky. Matematicko-fyzikální vzorce.	
MAT-MAT-001-ZV9-002**Využívá k řešení problémů celá čísla a jejich vlastnosti.**	Modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel a využívá základní početní operace k vyjádření změn a rozdílů mezi hodnotami. Provádí početní operace v oboru celých čísel a využívá jejich vlastnosti k zefektivnění výpočtů v rámci řešení praktických úloh.	6.	Objevování a měření	Celá čísla.	Fyzika (teplota)
MAT-MAT-001-ZV9-003**Využívá k řešení problémů desetinná čísla, procenta, mocniny a odmocniny v kontextu reálných situací.**	Provádí početní operace s desetinnými čísly při řešení praktických úloh spojených s měřením, vážením a peněžními hotovostmi.	6.	Objevování a měření	Desetinná čila.	
Měření a výpočty					
MAT-MAT-002-ZV9-004**Využívá k odhadu, měření a porovnávání nestandardní a standardní jednotky délky, obsahu a objemu.**	Využívá standardní i nestandartní jednotky délky, obsahu a objemu včetně jejich převodů k provádění odhadů, měření a výpočtů v praktických úlohách vycházejících z reálných situací.	6.	Objevování a měření	Jednotky délky, obsahu, objemu.	Fyzika-převody jednotek.
MAT-MAT-002-ZV9-005**Využívá metrické vlastnosti útvarů k řešení problému v kontextu reálných situací.**	Posuzuje výskyt geometrických útvarů v reálném světě a využívá jejich metrické vlastnosti k hodnocení objektů z hlediska velikosti, tvaru a vzájemných prostorových vztahů při řešení praktických problémů.	6.	Objevování a měření	Metrické vlastnosti útvarů.	
MAT-MAT-002-ZV9-006**Řeší problémy s časovými údaji v kontextu reálných situací.**	Využívá různé formy zápisu času včetně jejich vzájemných převodů k řešení praktických úloh spojených s pohybem v čase a k plánování činností v reálných situacích.	6.	Objevování a měření	Jednotky času.	Geografie-časová pásma. Fyzika-pohyb.
Geometrie v rovině a v prostoru					
MAT-MAT-003-ZV9-007**Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastnosti k řešení problémů.**	Identifikuje základní rovinné útvary a tělesa v reálném světě a popisuje jejich vlastnosti. Využívá základní vlastnosti geometrických útvarů k řešení jednoduchých početních úloh v praktickém kontextu.	6.	Objevování a měření	Geometrické útvary.	
MAT-MAT-003-ZV9-008**Skládá a rozkládá tělesa.**	Sestavuje modely těles a jejich sítě (krychle, kvádr, jednoduchý hranol) a využívá rozklad těles na jednotlivé stěny k pochopení jejich struktury a výpočtu povrchu.	6.	Objevování a měření	Tělesa.	
MAT-MAT-003-ZV9-010**Popíše polohu objektů v rovině a v prostoru.**	Určuje a zaznamenává polohu bodů a objektů v rovině pomocí čtvercové sítě a soustavy souřadnic a a popisuje jejich vzájemnou polohu pomocí geometrických vztahů. Popisuje polohu objektů a těles v prostoru a využívá k tomu soustavu souřadnic, plány nebo vzájemné vztahy mezi body, přímkami a rovinami při řešení praktických úloh	6.	Objevování a měření	Vzájemná poloha objektů v rovině a prostoru.	
Statistika a pravděpodobnost					
MAT-MAT-004-ZV9-011**Interpretuje a vytváří různě graficky prezentovaná data.**	Zaznamenává data do přehledných tabulek a vytváří základní grafická znázornění (sloupcový nebo čárový graf) a vyčítá z nich konkrétní informace pro řešení jednoduchých úloh.	6.	Objevování a měření	Grafy a diagramy.	
MAT-MAT-004-ZV9-012**Vypočítá a interpretuje základní charakteristiky souboru dat.**	Určuje nejčastěji se vyskytující hodnotu v souboru dat a nachází nejmenší a největší hodnotu v kontextu jednoduchých měření. Vypočítá aritmetický průměr zjištěných hodnot a interpretuje jeho význam při porovnávání výsledků v reálných situacích.	6.	Objevování a měření	Soubory dat.	
Algebra					
MAT-MAT-005-ZV9-016**Řeší reálné problémy pomocí poměru, úměry a procent.**	Modeluje situace vyžadující porovnávání množství pomocí zlomků a jednoduchého přímého úměrného uvažování bez formálního zápisu úměry.	6.	Objevování a měření	Úměra (hustota).	
MAT-MAT-005-ZV9-017**Modeluje reálné problémy pomocí výrazů, upravuje je a vyhodnocuje.**	Modeluje jednoduché vztahy pomocí písmen a zapisuje základní geometrické a aritmetické zákonitosti (vzorce pro obvody, obsahy, vyjádření slovních úloh) a dosazuje do nich konkrétní číselné hodnoty.	6.	Objevování a měření	Výrazy.	
MAT-MAT-005-ZV9-018**Řeší reálné problémy pomocí rovnic a nerovnic.**	Řeší jednoduché lineární rovnice intuitivně (např. pomocí metody vah, grafického znázornění nebo logického úsudku) a využívá je k modelování a řešení slovních úloh s jednou neznámou z běžného života.	6.	Objevování a měření	Rovnice.	
MAT-MAT-005-ZV9-019**Řeší reálné problémy pomocí funkcí.**	Zapisuje závislosti mezi veličinami do přehledných tabulek a na jejich základě tvoří jednoduché grafické znázornění v prvním kvadrantu soustavy souřadnic. Interpretuje vztahy přímé úměrnosti v reálných situacích, vyjadřuje je grafem a využívá je k odhadům a výpočtům chybějících hodnot.	6.	Objevování a měření	Funkce.	
Vlastnosti látek a měření veličin					
CAP-FYZ-001-ZV9-001**Porovná jednotlivá skupenství látek na základě jejich typických vlastností, vlastnosti ilustruje konkrétními situacemi z vlastní zkušenosti a navrhne a provede experimenty, které umožní zjistit další vlastnosti.**	Rozliší pevné, kapalné a plynné skupenství podle základních vlastností (tvar, objem, tekutost) a uvede ke každému alespoň dva příklady z běžného života. Provede jednoduchý pokus (např. rozpouštění, stlačování vzduchu, zahřívání vody) podle návodu a popíše, co pozoruje. (6) Porovná vlastnosti jednotlivých skupenství na základě pozorování a měření (např. změna objemu, tvaru, teploty) a vysvětlí rozdíly vlastními slovy. Navrhne a realizuje jednoduchý experiment k ověření vybrané vlastnosti látky a zaznamená výsledky do tabulky nebo schématu. (7)	6	Objevování a měření	Skupenství látek	
CAP-FYZ-001-ZV9-002**Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě.**	Změří délku, hmotnost, objem, čas nebo teplotu pomocí vhodného měřidla, zapíše výsledek ve správné jednotce a zaokrouhlí jej na přiměřenou přesnost. Zaznamená naměřené hodnoty do přehledné tabulky a vytvoří jednoduchý sloupcový nebo spojnicový graf podle vzoru. (6-7)	6	Objevování a měření	Měření veličin	

CAP-FYZ-002-ZV9-004**Popíše některé důležité případy působení sil mezi tělesy, s využitím vlastních pozorování, experimentů a historického pohledu fyziky vysvětlí souvislost silového působení se změnami pohybového stavu těles.**	Rozliší vybrané druhy sil (gravitační, třecí, magnetická, pružná) a uvede příklady jejich působení z běžného života nebo jednoduchého pokusu. Popíše změnu pohybu nebo tvaru tělesa při působení síly na základě vlastního pozorování nebo experimentu. (7-8)	6	Objevování a měření	Druhy sil	
CAP-FYZ-004-ZV9-010**Experimentálně ukáže vybrané vlastnosti elektrického náboje.**	Provede jednoduchý pokus s elektrickým nábojem (např. nabití tělesa, statická elektřina, přitahování/odpuzování) a popíše pozorované účinky. Uvede příklady z běžného života, kde se projevuje elektrický náboj (např. nabíjení balónku, tření plastu). (6-8)	6	Objevování a měření	Elektrický náboj	
Mikrosvět a makrosvět					
CAP-FYZ-005-ZV9-013**Popíše základní strukturu látek a relevantní částice při postupu z makrosvěta do mikrosvěta a uvede některé konkrétní příklady dějů, které na dané úrovni probíhají.**	Popíše základní strukturu látek (atomy, molekuly, ionty) a uvede příklady běžných látek a jejich částic. Ilustruje změny vlastností látek na makroskopické úrovni a vysvětlí, jak je lze odvodit z částicového složení (např. pevné, kapalné, plynné). Vysvětlí některé děje na mikroskopické úrovni (např. difuze, tání, chemické reakce) a propojí je s makroskopickými pozorovanými změnami. Přiřadí konkrétní děje k úrovním struktury látek a zdůvodní, proč dochází ke změnám vlastností. (6)	6	Objevování a měření	Základní struktura látek	

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Geografie	Geografie

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Geografie** **Pojetí a cíle předmětu:** Geografie na naší škole přispívá k rozvoji geografického myšlení a dosažení chápání světa v územním kontextu. Žáci postupují od místa nebo regionu bydliště přes regionální, národní či kontinentální měřítko až po globální úroveň. Geografie přispívá k výchově a vzdělání zodpovědných občanů Česka, Evropy i Země, občanů, kteří rozumějí, jak čelit výzvám ve svém dosahu – v podobě dopadů přírodních rizik a nových technologií či v podobě obav z nedostatku pracovních příležitostí nebo energetických zdrojů, ze šíření nemocí, z narůstajících sociálních nerovností, nebezpečných válečných konfliktů nebo z problémů udržitelnosti života. Aktivní zapojení žáků podporujeme důrazem na praktické využití různých zdrojů informací o území, geoinformačních technologií, principů badatelsky orientované výuky a výuky přímo v terénu. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je tvořen oborem stejného názvu a integrovaným předmětem Náš region, přičemž tradičně úzce spolupracuje s dalšími vzdělávacími oblastmi, především Člověk a společnost a Člověk a příroda. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Geografie je vyučován 2 hodiny týdně v 6. a 8. ročníku, 1. hodiny týdně v 9. ročníku, integrovaný předmět Náš region 2 hodiny týdně v 7. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně, příležitostně je využíváno multimediální učebny. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje geografických kompetencí a osvojení základních geografických pojmů a faktů. Zaměřujeme se na práci s geoinformačními prameny, schopnost orientace v prostoru i souvislostech, formulovat podložené závěry.. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost rozlišovat fakta od interpretací. Nedílnou součástí je posuzování procesu bádání – od schopnosti klást relevantní výzkumné otázky a pečlivě sbírat data až po míru zapojení do týmové spolupráce. Důraz klademe také na úroveň prezentace výsledků vlastního bádání.

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Geografie a její metody poznávání				
GEO-GEO-001-ZV9-001Kriticky využívá mapy a další zdroje geografických dat pro vlastní učení i každodenní poznávání světa.	Lokalizuje na mapách různých měřítek významné geografické objekty s využitím legendy a vysvětlivek (6) Porovnává informace o kontinentech z různých zdrojů (mapa, tematický graf, článek) a identifikuje mezi nimi shody či rozdíly.(8) Interpretuje tematické mapy a statistická data (např. socioekonomické ukazatele Česka a Evropy) a vyvozuje z nich jednoduché souvislosti.(8) Rozlišuje mezi objektivními geografickými daty a zkreslenými informacemi v médiích či na sociálních sítích na základě ověřování v důvěryhodných zdrojích. Vyhodnocuje komplexní geografické jevy (např. environmentální rizika nebo migraci) s využitím pokročilých nástrojů, jako jsou interaktivní mapové vrstvy.(9)	6.-9.	Náš region Geografie	Mapy, druhy map, mapové servery a atlasy
GEO-GEO-001-ZV9-002**Využívá geoinformační technologie k řešení reálných problémů.**	Zaznamenává polohu vybraných bodů v okolí školy pomocí GPS souřadnic nebo mobilní aplikace a zanáší je do jednoduché digitální mapy.(6) Využívá vrstvy v digitálních mapách (např. ortofotomapa, turistická mapa) k identifikaci využití krajiny v místě svého bydliště.(6,9) Kombinuje různé tematické vrstvy v GIS prostředí (např. mapu srážek a mapu povodňového ohrožení) k posouzení rizikovosti konkrétního území(8). Simuluje dopady změn v území (např. výstavba obchvatu nebo nové průmyslové zóny) s využitím analytických nástrojů geoinformačních technologií.(9)	6.-9.	Náš region Geografie	Zeměpisná poloha, digitální mapy
GEO-GEO-001-ZV9-003**Využívá geografické myšlení a způsoby poznávání k porozumění příčinám a důsledkům změn míst a regionů.**	Identifikuje hlavní přírodní faktory (např. dostupnost vody, reliéf), které historicky ovlivnily vznik a rozvoj sídel v místním regionu.(8) Vysvětluje souvislosti mezi přírodními podmínkami a hospodářským zaměřením vybraného regionu světa (8) Objasňuje na konkrétním příkladu (např. kácení deštných pralesů), jak lidská činnost mění charakter krajiny a jaké to má dopady na místní ekosystém.(8) Vyvozuje komplexní závěry o budoucím vývoji vybraného území na základě syntézy dat o demografických, ekonomických a environmentálních změnách.(9)	6.-9.	Náš region Geografie	Přírodní sféry Země, socioekonomická sféra
Přírodní a socioekonomické prostředí a jejich vzájemné interakce				
GEO-GEO-002-ZV9-004**Odvodí příjem slunečního záření pro konkrétní místo a čas, jeho příčiny a důsledky na přírodní procesy a lidské aktivity.**	Demonstruje na modelu (tellurium, glóbus a světelný zdroj) střídání dne a noci a ročních období v závislosti na polokouli, na které se místo nachází.(6) Odvozuje vliv délky slunečního svitu na biorytmy a hospodářskou aktivitu lidí v různých podmínkách.(6,) Interpretuje klimadiagramy různých míst světa a zdůvodňuje jejich specifika na základě zeměpisné šířky a s tím spojeného přídělu sluneční energie.(9)	6.-9.	Geografie	Planeta Země a její vlastnosti
GEO-GEO-002-ZV9-005**Odvodí dostupnost vody v konkrétním místě během roku, její příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.**	Popisuje koloběh vody v místní krajině a identifikuje hlavní zdroje vody (povrchové i podzemní) v okolí svého bydliště.(8) Porovnává režim odtoku řek v různých podnebných pásech a dává jej do souvislosti se sezónností srážek a teplot.(6) Zdůvodňuje vliv dostupnosti vody na rozmístění obyvatelstva a zemědělství ve vybraných regionech světa (8) Vyhodnocuje rizika spojená s nedostatkem pitné vody v globálním měřítku a diskutuje o geopolitických důsledcích sporů o vodní zdroje (9) Posuzuje dopady klimatické změny na dlouhodobou dostupnost vody v konkrétním modelovém území a navrhuje strategie pro adaptaci místní společnosti na tyto změny.(8,9) [1]	6.-9.	Náš region Geografie	Hydrosféra, regionální geografie

GEO-GEO-002-ZV9-006**Vysvětlí vznik a rozmístění tvarů zemského povrchu a jejich vliv na další přírodní procesy a lidské aktivity.** .	Třídí základní tvary zemského povrchu v okolní krajině podle jejich nadmořské výšky a členitosti (roviny, pahorkatiny, hornatiny).(6) Vysvětluje souvislosti mezi pohyby litosférických desek a vznikem velehor, sopečné činnosti a příkopových propadlin na různých kontinentech.(6) Rozlišuje působení vnějších činitelů (voda, ledovec, vítr) na modelaci povrchu v odlišných podnebných pásech.(6) Lokalizuje hlavní geomorfologické celky Česka a dává je do souvislosti s geologickou stavbou území (8) Analyzuje rizika spojená s geomorfologickými procesy (např. sesuvy půdy, eroze, skalní řícení) v konkrétním území a navrhuje možnosti prevence (8,9). Vyhodnocuje dopady těžby surovin a dalších antropogenních aktivit na radikální proměnu tvaru zemského povrchu.(8)	6.-9.	Náš region Geografie	Geomorfologie, vznik pohoří, zvětrávání
GEO-GEO-002-ZV9-007**Odvodí charakter půd a živých organismů pro konkrétní místo, jeho příčiny a vliv na tamní přírodní prostředí a lidskou společnost.**	Vysvětluje význam půdy jako základního zdroje pro produkci potravin a uvádí příklady lidských činností, které půdu v jejich regionu znehodnocují (např. zastavování, eroze).(6) Odvozuje rozmístění přírodních krajin (biomů) na Zemi v závislosti na podnebných pásech a nadmořské výšce.(6) Porovnává vlastnosti hlavních půdních typů světa (např. černozemě vs. laterity) a dává je do souvislosti s jejich zemědělským využitím a úrodností.(6,) Navrhuje způsoby šetrného hospodaření v konkrétní krajině s ohledem na ochranu biodiverzity a obnovu přirozených funkcí půdy (8) Vyhodnocuje dopady ztráty biodiverzity a degradace půd v globálním měřítku na potravinovou bezpečnost a stabilitu lidské společnosti.(9)	6.-9.	Geografie	Pedosféra, biomy
GEO-GEO-002-ZV9-008**Vysvětlí, jak přírodní a společenské faktory ovlivňují přirozený i migrační pohyb obyvatel a strukturu i rozmístění obyvatelstva v různých místech a regionech.**	Identifikuje na mapě hustoty zalidnění oblasti, které jsou pro život člověka příznivé a které nepříznivé, a uvádí pro ně hlavní přírodní důvody (reliéf, podnebí, voda).(6) Porovnává věkové pyramidy států v různých fázích demografického vývoje a odvozuje z nich budoucí potřeby dané společnosti.(8,9) Rozlišuje mezi dobrovolnou migrací a nuceným vysídlením na konkrétních příkladech ze světových regionů a pojmenovává hlavní bariéry pohybu obyvatel.(9) Interpretuje data o vnitřní migraci v rámci regionů ČR a vyvozuje důsledky pro vybavenost obcí službami (např. potřeba škol, lékařů nebo domovů pro seniory).(8) Posuzuje vliv globálních změn (např. klimatická změna, vyčerpání zdrojů) na budoucí směry migračních toků a navrhuje možnosti integrace migrantů do společnosti.(9)	6.-9.	Náš region Geografie	Geografie obyvatel, regionální geografie
GEO-GEO-002-ZV9-009**Posoudí geografickou polohu, funkce, vnitřní strukturu a možnosti rozvoje různých sídel.**	Rozlišuje základní typy sídel (venkovská vs. městská) na základě jejich vzhledu, velikosti a převládajících aktivit obyvatel.(6) Porovnává vnitřní strukturu historického jádra a moderní periferie u vybraných světových metropolí.(8) Analyzuje funkční využití ploch ve vybraném městě v ČR a identifikuje oblasti s odlišným využitím (např. brownfieldy, nákupní zóny, rezidenční čtvrti)(8) Posuzuje výhody a nevýhody života v centru města oproti životu v zázemí z hlediska dopravy, služeb a životního prostředí.(9) [2]	6.-9.	Náš region Geografie	Geografie sídel, urbanizace
GEO-GEO-002-ZV9-010**Identifikuje hlavní faktory ovlivňující rozmístění a zaměření hospodářských aktivit a jejich vliv na konkrétní region a jeho další rozvoj.**	Lokalizuje na mapě světa hlavní oblasti těžby surovin, průmyslové zóny a zemědělské regiony a dává je do souvislosti s přírodními podmínkami.(6) Objasňuje vliv dopravy (přístavy, železniční uzly) na rozvoj obchodu a průmyslu ve vybraných regionech světa.(8) Posuzuje dopad jednostranného zaměření regionu na jeden typ průmyslu (např. automobilový nebo těžební) na stabilitu místního hospodářství a trh práce.(8). Navrhuje strategie pro transformaci regionu postiženého útlumem tradičního průmyslu směrem k moderním technologiím nebo cestovnímu ruchu.(9)	6.-9.	Náš region Geografie	Regionální geografie, ekonomická geografie
GEO-GEO-002-ZV9-011**Na základě porozumění příčinám a průběhu globalizace doloží příklady jejích pozitivních i negativních důsledků na přírodu a společnost konkrétního místa či regionu.**	Sleduje původ běžných předmětů denní potřeby (potraviny, oblečení, elektronika) a lokalizuje země jejich výroby na mapě světa.(6) Rozlišuje mezi kulturními přínosy globalizace (např. dostupnost světové kuchyně a hudby) a rizikem ztráty místních tradic a identity.(9) Analyzuje vliv nadnárodních společností na hospodářství a tvář krajiny v Česku (např. výstavba logistických center, nabídka pracovních míst, unifikace obchodních zón).(8) Dokládá na příkladu šíření invazních druhů nebo infekčních nemocí, jak rychlá doprava a mezinárodní obchod zvyšují rizika pro přírodní stabilitu regionů.(9)	6.-9.	Geografie	Hospodářství, globalizace
GEO-GEO-002-ZV9-012**Na příkladu mezinárodních a regionálních konfliktů rozliší jejich podobné a rozdílné příčiny, důsledky a snahy o mírové řešení.**	Identifikuje na mapě oblasti světa, kde probíhají aktuální konflikty, a pojmenovává jejich nejviditelnější projevy (např. ničení měst, pohyb uprchlíků).(6) Třídí příčiny vybraných konfliktů v Africe, Asii či Americe na přírodní (suroviny, voda, půda) a společenské (náboženství, etnicita, historie).(8,9) Analyzuje historické a územní příčiny konfliktů v Evropě a jejím bezprostředním okolí a dává je do souvislosti s proměnami politické mapy.(8) Vyhodnocuje komplexní dopady konkrétního mezinárodního konfliktu na globální bezpečnost, ekonomiku (např. ceny energií) a migraci.(9) Argumentuje ve prospěch mezinárodní spolupráce a členství v bezpečnostních organizacích jako nástroje prevence konfliktů a zajištění stability regionu.(9)	6.-9.	Geografie	Konflikty a globální bezpečnost
Místa a regiony světa				
GEO-GEO-003-ZV9-013**Orientuje se v místech a regionech různého měřítka prostřednictvím vlastní mentální mapy daného území.**	Lokalizuje na slepé mapě kontinentů a oceánů základní objekty (velká pohoří, řeky, významné státy) na základě vnitřní představy o jejich vzájemné poloze.(6) Odhaduje na základě mapy vzdálenosti a směry mezi významnými světovými metropolemi a ověřuje svou přesnost pomocí měřítka v atlasu.(6) Načrtne zpaměti administrativní a fyzickogeografické členění Česka (kraje, hlavní pohoří a toky) (8) Konstruuje mentální mapu aktuálního globálního problému (např. trasy nelegálního obchodu, ohniska napětí), přičemž do ní promítá geografické souvislosti mezi regiony.(9)	6.-9.	Náš region Geografie	Regionální geografie

GEO-GEO-003-ZV9-014**Identifikuje shodné a rozdílné charakteristiky míst a regionů a způsoby, jakými ovlivňují život v ostatních místech a regionech.**	Porovnává krajinu a způsob života ve svém regionu s vybraným regionem v odlišných přírodních podmínkách a pojmenovává hlavní rozdíly v dopravě a bydlení(8). Identifikuje společné znaky států v rámci jednoho kulturně-geografického regionu a odlišuje je od sousedních regionů.(8) Analyzuje rozdíly v socioekonomické úrovni krajů v Česku a navrhuje způsoby jejich vzájemné spolupráce.(8) Dokládá na příkladu evropské integrace, jak otevření hranic a společný trh mění vazby mezi sousedními regiony a ovlivňuje trh práce a cestovní ruch.(9) Posuzuje globální odpovědnost rozvinutých regionů za ekologické a sociální dopady v rozvojových regionech(9) Vyhodnocuje míru propojenosti a závislosti konkrétního vybraného místa na globálních sítích.(9)	6.-9.	Náš region Geografie	Region Evropa a Česko
GEO-GEO-003-ZV9-015**Doloží konkrétními příklady rozdílnou mediální prezentaci míst a regionů a její dopady na vnímání daných míst a regionů.**	Rozlišuje mezi objektivními fakty o vybraném světadílu a zažitými mediálními stereotypy .(8) Analyzuje vliv cestovatelských příspěvků na sociálních sítích na masovou turistiku a vnímání "atraktivity" konkrétních světových destinací.(9) Dokládá na příkladu zpráv o konkrétním regionu v Česku, jak jednostranné mediální informování ovlivňuje celospolečenskou pověst daného místa.(8) Vyhodnocuje dopady "mediální zkratky" na politické a ekonomické rozhodování (např. jak mediální obraz nestabilního regionu ovlivňuje ochotu investorů nebo pomoc mezinárodních organizací).(9)	6.-9.	geografie	Mediální obraz světa, práce s informacemi
GEO-GEO-003-ZV9-016Odůvodní svou identifikaci s určitým místem i regiony různého řádu a komunitou lidí, kteří tam žijí	Pojmenovává konkrétní přírodní nebo kulturní prvky v okolí domova, ke kterým má citovou vazbu, a vysvětluje, proč jsou pro něj důležité.(6) Odůvodňuje význam aktivního zapojení do života místní komunity (např. účast v dobrovolných spolcích, brigády) pro udržitelný rozvoj svého bydliště.(8) Reflektuje svou roli jako občana Česka a Evropy a uvádí, jaké společné historické nebo kulturní milníky ho spojují s lidmi žijícími v jiných částech Evropské unie (8). Argumentuje ve prospěch respektování identity jiných komunit a národnostních menšin jako základu pro pokojné soužití v rámci jednoho regionu či státu.(9) [3]	6.-9.	Náš region Geografie	Místní region
Udržitelnost života na Zemi				
GEO-GEO-004-ZV9-017**Zhodnotí, jak naplňování potřeb jedince, společnosti a přírodního prostředí v konkrétním místě napomáhá či zabraňuje udržitelnosti života na Zemi.**	Identifikuje své každodenní spotřební potřeby (např. jídlo, doprava, energie) a odhaduje jejich dopad na bezprostřední okolí (např. produkce odpadu, spotřeba vody).(6) Vysvětluje na konkrétním příkladu z obce, jak lze skloubit pohodlí lidí s ochranou přírody.(8) Objasňuje souvislost mezi ochranou biodiverzity ve světových regionech a zajištěním dlouhodobých potřeb lidstva (např. význam pralesů pro regulaci klimatu a léčiva)(8) Analyzuje konkrétní rozvojový projekt v ČR (např. stavba dálnice, otevření nového dolu nebo stavba přehrady) z pohledu různých zájmových skupin a principů udržitelnosti.(8) Navrhuje opatření pro snížení ekologické stopy své školy nebo domácnosti, která zároveň nesníží kvalitu života a sociální kontakt v dané skupině.(9) [4]	6.-9.	geografie	Udržitelnost života na Zemi
GEO-GEO-004-ZV9-018**Uplatňuje základní principy udržitelnosti života při vlastním zodpovědném jednání v prostoru.**	Uplatňuje zásady správného třídění odpadu a minimalizace jeho vzniku v prostorách školy i v rámci terénní výuky.(6,8,9) Dodržuje pravidla šetrného chování k přírodě i lidem při návštěvě chráněných území a jiných turisticky atraktivních regionů.(6,8,9) Využívá své geografické znalosti k osvětě ve svém nejbližším okolí (rodina, přátelé) v oblasti úspor energií a vody v domácnosti.(6,8,9) Rozhoduje se v modelových i reálných situacích jako odpovědný spotřebitel, který zohledňuje etické a environmentální dopady svého nákupního chování v globálním kontextu.(9)	6.-9.	geografie	Udržitelnost života na Zemi

Vzdělávací oblast/obor	Vzdělávací obor/y
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Fyzika** **Pojetí a cíle předmětu:** Předmět Fyzika vede žáky k porozumění základním zákonitostem přírody a techniky a k chápání světa jako systému vzájemně souvisejících jevů. Jeho cílem je rozvíjet schopnost pozorovat, měřit, experimentovat, klást otázky a hledat na ně odpovědi na základě důkazů a ověřitelných poznatků. Žáci si osvojují fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti a učí se je využívat při vysvětlování jevů z každodenního života i při řešení praktických problémů. Důraz je kladen na rozvoj logického, kritického a informatického myšlení, práci s daty, modely a digitálními nástroji a na schopnost vyhodnocovat získané informace a formulovat závěry. Výuka směřuje k tomu, aby žáci chápali význam fyziky pro rozvoj vědy, techniky a společnosti, dokázali posoudit dopady lidské činnosti na životní prostředí a využívali získané poznatky odpovědně při svém rozhodování. Současně podporuje rozvoj spolupráce, komunikace a schopnosti hledat a obhajovat řešení založená na argumentech a důkazech. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk a příroda, z klíčových kompetencích a základních gramotností (čtenářsko-pisatelská a logicko-matematická). **Časové a organizační vymezení:** Předmět je vyučován v 6.–9. ročníku v rozsahu stanoveném učebním plánem školy. Výukový blok trvá 45 minut nebo 90 minut. Výuka bude probíhat buď s celou třídou nebo půleně. V šestém ročníku je tento obor plněn v rámci integrovaného předmětu Objevování a měření. Výuka probíhá v odborné učebně fyziky i v běžných třídách, výjimečně i v terénu mimo školu. V rámci projektového vyučování se žáci budou účastnit exkurzí. Vedle výkladu a řešení úloh jsou zařazovány demonstrační pokusy, laboratorní práce, jednoduché žákovské experimenty a projektové aktivity. **Hodnocení:** Při hodnocení ve vyučovacím předmětu Fyzika je sledována úroveň dosažení očekávaných výstupů a rozvoj klíčových kompetencí žáka. Hodnoceny jsou zejména: * porozumění fyzikálním pojmům, zákonitostem a vztahům, * schopnost aplikovat získané poznatky při řešení úloh a praktických problémů, * dovednost pozorovat, měřit, experimentovat a vyhodnocovat výsledky, * práce s daty, tabulkami, grafy a digitálními nástroji, * schopnost formulovat závěry a zdůvodňovat svá tvrzení, * aktivita a samostatnost při práci, * spolupráce ve skupině a dodržování pravidel bezpečné práce. Při hodnocení je zohledňován individuální pokrok žáka a jeho úsilí při osvojování požadovaných znalostí a dovedností.

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Vlastnosti látek a měření veličin				
CAP-FYZ-001-ZV9-001**Porovná jednotlivá skupenství látek na základě jejich typických vlastností, vlastnosti ilustruje konkrétními situacemi z vlastní zkušenosti a navrhne a provede experimenty, které umožní zjistit další vlastnosti.**	Rozliší pevné, kapalné a plynné skupenství podle základních vlastností (tvar, objem, tekutost) a uvede ke každému alespoň dva příklady z běžného života. Provede jednoduchý pokus (např. rozpouštění, stlačování vzduchu, zahřívání vody) podle návodu a popíše, co pozoruje. (6) Porovná vlastnosti jednotlivých skupenství na základě pozorování a měření (např. změna objemu, tvaru, teploty) a vysvětlí rozdíly vlastními slovy. Navrhne a realizuje jednoduchý experiment k ověření vybrané vlastnosti látky a zaznamená výsledky do tabulky nebo schématu. (7) Vyhodnotí chování látek při změně podmínek (teplota, tlak) a odvodí, jak se mění jejich vlastnosti v různých skupenstvích Navrhne, provede a vyhodnotí experiment zaměřený na změnu skupenství a formuluje závěr podložený naměřenými daty. (8)	6.- 8.	Fyzika Objevování a měření	Látky a tělesa: Skupenské změny Základní vlastnosti látek a těles
CAP-FYZ-001-ZV9-002**Změří vybrané fyzikální veličiny, vyjádří je ve vhodných jednotkách a odhadne chyby (nejistoty) měření; výsledek měření prezentuje v číselné i grafické podobě.**	Změří délku, hmotnost, objem, čas nebo teplotu pomocí vhodného měřidla, zapíše výsledek ve správné jednotce a zaokrouhlí jej na přiměřenou přesnost. Zaznamená naměřené hodnoty do přehledné tabulky a vytvoří jednoduchý sloupcový nebo spojnicový graf podle vzoru. (6) Změří veličiny pro výpočet rychlosti (7)	6.- 7.	Fyzika Objevování a měření	Fyzikální veličiny a jejich měření
Pohyb, síly a energie				
CAP-FYZ-002-ZV9-003**Pozoruje, porovná, změří, popíše různé pohyby a předpoví jejich průběh.**	Rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb na základě pozorování a popíše jeho průběh pomocí slov, náčrtu nebo jednoduchého schématu. Změří čas a dráhu jednoduchého pohybu (např. chůze, jízda vozíku) a určí průměrnou rychlost podle vzorce. (7)	7.	Fyzika	Pohyb tělesa Rychlost

CAP-FYZ-002-ZV9-004**Popíše některé důležité případy působení sil mezi tělesy, s využitím vlastních pozorování, experimentů a historického pohledu fyziky vysvětlí souvislost silového působení se změnami pohybového stavu těles.**	Rozliší vybrané druhy sil (gravitační, třecí, magnetická, pružná) a uvede příklady jejich působení z běžného života nebo jednoduchého pokusu. Popíše změnu pohybu nebo tvaru tělesa při působení síly na základě vlastního pozorování nebo experimentu. (7)	7.	Fyzika	Síly a jejich vlastnosti
CAP-FYZ-002-ZV9-005**Popíše a předvede použití sil a tlaku v konkrétních praktických aplikacích (páka, kladka, tlak v tekutinách, Archimédův zákon).**	Předvede použití páky nebo kladky při změně velikosti nebo směru síly a popíše jejich praktické využití na konkrétním příkladu. Vysvětlí závislost tlaku na síle a ploše na základě jednoduchého pokusu nebo modelové situace. Vypočítá velikost síly, tlaku nebo vztlaku v jednoduché praktické úloze a zdůvodní postup řešení. Navrhne a provede experiment ověřující Archimédův zákon nebo tlak v kapalinách a vyhodnotí výsledky měření. (7)	7.	Fyzika	Otáčivé a deformační účinky síly
CAP-FYZ-002-ZV9-006**Představí formy a přeměny energie v každé oblasti fyziky, se kterou se setkává, a ukáže také souvislosti různých forem energie v různých oblastech fyziky.**	Rozliší základní formy energie a přiřadí je ke konkrétním jevům nebo zařízením (např. pohyb, zahřívání, svícení, elektrický obvod). Popíše jednoduchou přeměnu energie na reálném příkladu a znázorní ji schématem nebo diagramem. (8) Vysvětlí řetězec přeměn energie v technickém nebo přírodním systému a určí vstupy, výstupy a energetické ztráty. Propojí formy energie z různých oblastí fyziky a zdůvodní jejich souvislost na konkrétní situaci nebo experimentu. (9)	8 .- 9.	Fyzika	Práce a energie Tepelné jevy
CAP-FYZ-002-ZV9-007**Ilustruje roli energie v běžném životě a kvalitativně i kvantitativně s ní pracuje, včetně finanční stránky.**	Vypočítá spotřebu elektrické energie jednoduchého spotřebiče ze zadaného příkonu a času a zapíše výsledek ve vhodné jednotce. Vyhodnotí spotřebu energie vybraného zařízení nebo domácnosti z reálných nebo modelových dat a porovná varianty z hlediska úspornosti. Vypočítá orientační finanční náklady na spotřebu energie a interpretuje výsledky v tabulce nebo grafu. (9)	9.	Fyzika	Elektrický proud a jeho spotřeba
Zvuk a světlo				
CAP-FYZ-003-ZV9-008**Na základě vlastních experimentů popíše, co je zvuk, jeho vznik, vlastnosti a šíření; fyzikální vlastnosti zvuku dá do souvislosti s hudebním pohledem na zvuk.**	Ilustruje šíření zvuku ve vzduchu a pevných látkách a uvede příklady z běžného života. Vysvětlí fyzikální vlastnosti zvuku (frekvence, amplituda, rezonance) a porovná je s hudebními vjemy, např. výškou tónu nebo hlasitostí. Navrhne a provede experiment, který demonstruje rozdíly ve zvukových vlastnostech, a zdůvodní výsledky z fyzikálního i hudebního pohledu. (8)	8.	Fyzika	Zvukové jevy
CAP-FYZ-003-ZV9-009**Porovná chování světla v různých prostředích a na jejich rozhraních; popíše důsledky ve vybraných praktických situacích.**	Porovná chování světla na rozhraní různých prostředí a vysvětlí základní jevy (lom, odraz, rozklad světla) pomocí jednoduchého modelu nebo pokusu. Aplikuje poznatky na praktické situace (např. čočky, dalekohled, optické vlákno) a zdůvodní jejich princip. (9)	9.	Fyzika	Světelné jevy
Elektřina a magnetismus				
CAP-FYZ-004-ZV9-010**Experimentálně ukáže vybrané vlastnosti elektrického náboje.**	Provede jednoduchý pokus s elektrickým nábojem (např. nabití tělesa, statická elektřina, přitahování/odpuzování) a popíše pozorované účinky. Uvede příklady z běžného života, kde se projevuje elektrický náboj (např. nabíjení balónku, tření plastu). (6) Znázorní elektrické pole, změří elektrický náboj, generuje elektrický náboj (9)	6., 9.	Objevování a měření Fyzika	Elektrostatické jevy
CAP-FYZ-004-ZV9-011**Zapojí elektrický obvod, změří v něm vybrané elektrické veličiny a na základě měření mezi nimi najde souvislost.**	Zapojí jednoduchý elektrický obvod podle návodu a změří napětí, proud nebo odpor pomocí vhodného měřidla. Zaznamená naměřené hodnoty do tabulky a popíše vztah mezi napětím, proudem a odporem na základě pozorování. Vyhodnotí naměřené hodnoty a určí zákonitosti mezi elektrickými veličinami (Ohmův zákon pro část obvodu). Navrhne a provede experiment s modifikací obvodu (změna odporu nebo napětí) a interpretuje výsledky včetně odhadnutí chyb měření. (9)	9.	Fyzika	Elektrický obvod a jeho veličiny
CAP-FYZ-004-ZV9-012**Experimentálně ukáže vzájemné působení permanentních magnetů i magnetu a vodiče s proudem a uvede praktické využití těchto jevů.**	Provede pokus s permanentními magnety a popíše jejich vzájemné působení (přitahování a odpuzování). Uvede příklady praktického využití magnetů v běžném životě (např. kompas, magnetky) (6) Provede experiment s vodičem s proudem v magnetickém poli a popíše vznik síly (elektromagnetická interakce). Vysvětlí princip fungování jednoduchých elektromagnetických zařízení (např. elektromotor, cívka) a zdůvodní jejich praktické využití. (9)	6., 9.	Objevování a měření Fyzika	Elektromagnetické jevy
Mikrosvět a makrosvět				
CAP-FYZ-005-ZV9-013**Popíše základní strukturu látek a relevantní částice při postupu z makrosvěta do mikrosvěta a uvede některé konkrétní příklady dějů, které na dané úrovni probíhají.**	Popíše základní strukturu látek (atomy, molekuly, ionty) a uvede příklady běžných látek a jejich částic. Ilustruje změny vlastností látek na makroskopické úrovni a vysvětlí, jak je lze odvodit z částicového složení (např. pevné, kapalné, plynné). (6) Vysvětlí některé děje na mikroskopické úrovni (např. difuze, tání, chemické reakce) a propojí je s makroskopickými pozorovanými změnami. Přiřadí konkrétní děje k úrovním struktury látek a zdůvodní, proč dochází ke změnám vlastností. (8)	6., 8.	Objevování a měření Fyzika	Struktura látek
CAP-FYZ-005-ZV9-014**S využitím informací z různých vhodných zdrojů ilustruje, že Země je součást komplexní struktury vesmíru, a popíše, jak vesmír Zemi ovlivňuje.**	Ilustruje základní strukturu vesmíru (planety, hvězdy, Sluneční soustava, galaxie) pomocí vhodných zdrojů (atlasy, simulace, digitální nástroje). Uvede příklady, jak vesmír ovlivňuje Zemi (např. denní a roční cyklus, fáze Měsíce, přílivy a odlivy). (9)	9.	Fyzika	Vesmír

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Chemie** **Pojetí a cíle předmětu:** Chemie vede žáky k porozumění látkám, jejich vlastnostem, složení a přeměnám a k chápání významu chemie v každodenním životě. Rozvíjí schopnost pozorovat, experimentovat, vyhodnocovat získané informace a využívat je při řešení praktických problémů. Žáci si osvojují základní chemické pojmy, zákonitosti a principy, učí se bezpečně pracovat s chemickými látkami a kriticky posuzovat informace související s chemií, zdravím, životním prostředím a technologiemi. Cílem předmětu je rozvíjet přírodovědnou gramotnost, badatelské dovednosti, logické myšlení a schopnost využívat poznatky chemie při odpovědném rozhodování v osobním i společenském životě. Výuka podporuje pochopení souvislostí mezi chemií, ostatními přírodními vědami, technikou a principy udržitelného rozvoje. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk a příroda, z klíčových kompetencí, základních gramotností a z částí průřezového tématu Udržitelné prostředí a Společnost pro všechny. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Chemie je vyučován 2 hodiny týdně v 8. a 9. ročníku, z toho jednou ve formě půlené hodiny. Výuka probíhá v odborné učebně. Zařazovány jsou také exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována rivněž jako součást školních projektů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje kompetencí a osvojení základních chemických pojmů, zákonitostí a experimentálních postupů. Zaměřujeme se na schopnost vysvětlovat chemické děje, formulovat podložené závěry a zdůvodňovat je výsledky experimentů, pozorování nebo ověřenými zdroji informací. Hodnotíme také práci s informacemi, zejména schopnost kriticky posuzovat jejich věrohodnost a rozlišovat mezi vědecky podloženými tvrzeními a neověřenými informacemi. Nedílnou součástí hodnocení je práce při experimentálních a badatelských činnostech – od formulace problému či hypotézy, přes plánování a realizaci pokusu až po zpracování a interpretaci výsledků. Posuzujeme rovněž míru zapojení do týmové spolupráce, dodržování pravidel bezpečné práce a schopnost srozumitelně prezentovat výsledky vlastní práce. **Výchovné a vzdělávací strategie:** Klíčová kompetence k učení:

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Chemie a já				
CAP-CHE-001-ZV9-001**Posoudí kvalitu a složení potravin z hlediska vyváženého obsahu základních živin a aditiv.**	1. Rozpozná základní živiny v potravinách podle údajů na obalu a určí, zda potravina obsahuje nadbytek či nedostatek vybraných živin. 2. Vyjmenuje a roztřídí běžně používaná potravinářská aditiva podle jejich funkce (např. barviva, konzervanty, sladidla).	9.	Chemie	Vitamíny, minerální látky a živiny. Aditiva (Ččka)
CAP-CHE-001-ZV9-002**Vytvoří model, kterým popíše chemické přeměny látek v lidském těle při trávení živin.**	1. Znázorní jednoduchým obrázkem nebo schématem, jak se potrava v těle rozkládá na jednodušší látky. 2. Popíše, že se při trávení sacharidy, tuky a bílkoviny mění na menší části, které tělo dokáže využít.	9.	Chemie	Trávení živin. Enzymy a hormony
CAP-CHE-001-ZV9-003**Na vybraných příkladech ilustruje základní vlastnosti tuků, sacharidů a bílkovin a jejich funkci v organismech.**	1. Rozliší tuky, sacharidy a bílkoviny podle základních vlastností (rozpustnost, energetická hodnota) a přiřadí jim hlavní funkci v organismu. 2. Uvede konkrétní příklady potravin obsahujících tuky, sacharidy a bílkoviny a vysvětlí jejich význam pro lidský organismus. 3. Porovná vlastnosti tuků, sacharidů a bílkovin a vysvětlí souvislost mezi jejich chemickými vlastnostmi a funkcí v organismech. 4. Na konkrétních příkladech zdůvodní význam vyváženého zastoupení tuků, sacharidů a bílkovin ve stravě a uvede možné důsledky jejich nadbytku nebo nedostatku.	9.	Chemie	Výskyt sacharidů, tuků a bílkovin v těle Funkce sacharidů, tuků a bílkovin
CAP-CHE-001-ZV9-004**Na příkladech chemického složení a vlastností látek běžně užívaných v domácnosti zdůvodní možnosti a limity jejich využití.**	1. Uvede příklady látek běžně používaných v domácnosti a popíše jejich základní chemické vlastnosti a způsob použití.(8) 2. Popíše chemické složení a základní vlastnosti vybraných látek běžně používaných v domácnosti a uvede jejich běžné využití. (9)	8. - 9.	Chemie	Oxidy halogenidy kyseliny hydroxidy soli
CAP-CHE-001-ZV9-005**Zhodnotí rizika práce s běžně dostupnými chemickými látkami a pracuje s nimi bezpečně.**	1. Rozpozná běžně dostupné chemické látky a popíše základní rizika spojená s jejich použitím.(8) 2. Posoudí rizika práce s konkrétní chemickou látkou či směsí a rozhodne o vhodném způsobu práce s ní.(9) 3. Plánuje a provádí pokusy s chemickými látkami bezpečně, včetně prevence možných nehod a odůvodnění použitých opatření. (9)	8. - 9.	Chemie	Prvek a jeho sloučeniny.
Chemie a planeta Země				
CAP-CHE-002-ZV9-006**Analyzuje a interpretuje dostupná data o složení ovzduší v ČR i ve svém okolí.**	1. Získá jednoduchá data o kvalitě ovzduší z dostupných zdrojů a popíše, které látky ovlivňují jeho složení. 2. Analyzuje a interpretuje data o složení ovzduší, rozpozná hlavní znečišťující látky a vysvětlí jejich vliv na zdraví a životní prostředí.	8.	Chemie	Pojmy směs, chemicky čistá látka, prvek, sloučenina, atom, molekula. Roztok, práce s daty o čistotě ovzduší, složení ovzduší.
CAP-CHE-002-ZV9-007**Schématem znázorní příčiny a projevy znečišťování ovzduší vlivem lidské činnosti včetně kroků k jeho omezování.**	1. Vyjmenuje hlavní příčiny znečištění ovzduší způsobené lidskou činností a popíše jejich projevy. 2. Analyzuje vztahy mezi lidskou činností, příčinami a projevy znečištění ovzduší a zobrazí je v komplexnějším schématu. 3. Navrhne a odůvodní konkrétní kroky k omezení znečištění ovzduší v domácím či místním prostředí a zahrne je do svého schématu.	8.	Chemie	Ovzduší a jeho složení. Znečistění ovzduší.
CAP-CHE-002-ZV9-008**Vytvoří model koloběhu vody v přírodě a zahrne do něj vliv lidské činnosti i význam pro živé organismy.**	1. Popíše základní fáze koloběhu vody v přírodě (odpařování, kondenzace, srážky, vsakávání) a jejich význam pro organismy. 2. Vypracuje jednoduchý model koloběhu vody (např. schéma nebo kresbu), který zahrnuje vliv člověka (např. znečištění vody, odvodnění, spotřeba vody).	8.	Chemie	Voda. Roztoky a jejich složení

CAP-CHE-002-ZV9-009**Vysvětlí význam pedosféry a litosféry jako zdroje obživy, surovin a životního prostředí organismů včetně člověka.**	1. Popíše základní vlastnosti pedosféry (půdy) a litosféry (hornin) a jejich význam pro život rostlin, zvířat a člověka.(8) 2. Uvede konkrétní příklady využití půdy a hornin v každodenním životě a vysvětlí jejich základní přínos pro člověka a ostatní organismy. (9)	8. - 9.	Chemie	Nerostné suroviny a jejich využití. Chemické látky v zemědělství
Chemie a společnost				
CAP-CHE-003-ZV9-010**Zhodnotí využívání materiálů a energetických surovin v kontextu udržitelnosti.**	1. Vyjmenuje hlavní materiály a energetické suroviny používané v každodenním životě a popíše jejich základní vlastnosti.(8) 2. Vysvětlí na jednoduchých příkladech, jak jejich využívání ovlivňuje životní prostředí a proč je důležitá jejich šetrná spotřeba. 3. Analyzuje dopady využívání vybraných materiálů a energetických surovin na životní prostředí a společnost a vyvodí závěry o udržitelnosti jejich používání. (9)	8. - 9.	Chemie	Fosilní paliva, jejich složení, vlastnosti a využití
CAP-CHE-003-ZV9-011**Navrhne a provede pozorování, demonstrace a pokusy včetně záznamu, zpracování a prezentace jejich výsledků.**	1. Navrhne jednoduchý pokus nebo demonstraci, bezpečně ji provede a systematicky zaznamená průběh a výsledky.(8.,9.) 2. Zpracuje výsledky experimentu do tabulek, grafů nebo diagramů a interpretuje je, následně prezentuje závěry s vysvětlením souvislostí a případných odchylek. (9)	8. - 9.	Chemie	Chemické reakce. Výpočty z chemických reakcí.
CAP-CHE-003-ZV9-012**Na konkrétních příkladech popíše chemickou reakci jako změnu výchozích látek na produkty za uvolnění nebo spotřebování energie při přeskupování atomů a chemických vazeb.**	1. Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a na konkrétním příkladu popíše jejich přeměnu.(8) 2. Vysvětlí chemickou reakci jako přeskupování atomů a chemických vazeb a uvede souvislost mezi tímto procesem a změnou energie. 3. Uvede, zda je při vybraných chemických reakcích energie uvolňována nebo spotřebovávána, a popíše pozorovatelné projevy reakce. (9)	8. - 9.	Chemie	Klasifikace chemických reakcí
CAP-CHE-003-ZV9-013**S pomocí různých informačních zdrojů ilustruje rozmanitost chemie a reflektuje aktuální dění v tomto vědním oboru.**	1. Vyhledá a použije různé informační zdroje (např. knihy, internet, videa) k ilustraci různých oblastí chemie a jejich aplikací v běžném životě.(8) 2. Sestaví krátkou prezentaci, plakát nebo zprávu, která na vybraném příkladu ukáže rozmanitost chemie a vysvětlí, proč je daný příklad chemicky významný. (9)	8. - 9.	Chemie	Úvod do chemie (kde kolem nás je chemie, v čem chemie pomáhá zlepšit život)
CAP-CHE-003-ZV9-014**Zmapuje chemické (a jiné) provozy v místě svého bydliště, zjistí informace o jejich produkci a zhodnotí její vliv na kvalitu životního prostředí a vlastní život.**	1. Vyhledá a zaznamená základní informace o vybraných provozech v místě bydliště nebo školy a uvede, jaký typ činnosti nebo produkce realizují(8). 2. Popíše možné dopady činnosti vybraného provozu na životní prostředí a každodenní život obyvatel v okolí. (9)	8. - 9.	Chemie	Chemie a společnost

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Přírodopis/Biologie člověka/Přírodní a společenské vědy** **Pojetí a cíle předmětu:** Přírodopis v naší škole vede žáky k pochopení přírody jako provázaného systému, jehož součástí je i člověk. Klademe důraz na badatelsky orientovanou výuku, při které žáci prostřednictvím pozorování, pokusů a práce s informacemi objevují zákonitosti živé i neživé přírody. Výuka směřuje k pochopení dynamické rovnováhy v ekosystémech a k poznání, že každá změna v přírodě má své příčiny a následky. Hlavním cílem je naučit žáky klást si otázky o fungování přírody, formulovat hypotézy a ověřovat je na základě důkazů. Vedeme žáky k úctě ke všemu živému, k ochraně biologické rozmanitosti a k vědomí osobní odpovědnosti za stav životního prostředí. Žáci se učí rozlišovat mezi vědecky podloženými fakty, domněnkami či dezinformacemi, aplikovat teoretické poznatky v praktickém životě a využívat moderní technologie i terénní výzkum k poznávání přírody. Žáci jsou také vedeni k tomu, aby své závěry podkládali důkazy a dokázali o nich diskutovat. **Obsahové vymezení předmětu:** Předmět Přírodopis na 2. stupni navazuje očekávané výsledky učení vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni. Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Přírodopis, z klíčových kompetencí, čtenářské a pisatelské gramotností a z částí průřezového tématu Udržitelné prostředí. V 6. a 7. ročníku je vyučován Přírodopis se zaměřením na živé struktury, organismy a prostředí, v 8. ročníku Biologie člověka a v 9. ročníku Přírodní a společenské vědy s důrazem na propojení přírodovědných a společenských témat. Obsah je členěn do tematických celků tak, aby žáci porozuměli fungování přírody, vytvořili si k ní vnímavý vztah a naučili se zodpově rozhodovat v otázkách, které se jí týkají. **Tématické celky:** Živé struktury a jejich fuknce Organismy a prostředí Rozmnožování a dědičnost Evoluce a rozmanitost Dynamická planeta **Časové a organizační vymezení:** Výuka probíhá v kmenové učebně, popř. v multimediální učebně, v prostorách školy, venku v přírodě. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů. Časová dotace reaguje na náročnost témat a potřebu mezipředmětové spolupráce. 6. ročník 2 hodiny týdně, z toho jedna hodina dělená, 7. ročník 1 hodina týdně, 8. ročník 2 hodiny týdně, 9. ročník 2 hodiny týdně **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje přírodovědných kompetencí a osvojení základních biologických pojmů, faktů a badatelských postupů. Zaměřujeme se na kvalitu argumentace, tedy schopnost formulovat podložené závěry o přírodních jevech a dokládat je výsledky pozorování, experimentálními daty nebo ověřenými zdroji. Hodnotíme rovněž práci s informacemi, zejména dovednost kriticky rozlišovat mezi vědeckými fakty a domněnkami. Nedílnou součástí je posuzování procesu bádání – od schopnosti klást relevantní výzkumné otázky a pečlivě sbírat data až po míru zapojení do týmové spolupráce. Důraz klademe také na úroveň prezentace výsledků vlastního bádání. **Výchovné a vzdělávací strategie:** **Klíčová kompetence k učení:**			

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Živé struktury a jejich funkce				
CAP-PRI-001-ZV9-001**Rozpozná složení organismů z buněk s použitím mikroskopu a při další práci s informačními zdroji objasní funkci buňky jako komplexního živého celku.**	1/ Zhotoví mikroskopický preparát. pozoruje buněčné struktury, plativa a tkáně za dodržení správného postupu mikroskopování. (6 PD) 2/ Vysvětlí funkci vybraných buněčných organel a s tím související životní projevy buňky. (7) 3/ Interpretuje na základě analýzy odborných textů podstatu vybraných buněčných procesů. (7) 4/ Na příkladech objasní, jak specializovaná buňka přispívá k fungování celého organismu. (8)	6.	Přírodopis	Praktické poznávání přírody (mikroskopování) Tvorba nákresů Buněčná organizace Jednobuněčné organismy

CAP-PRI-001-ZV9-002**Na základě pokusu popíše faktory ovlivňující základní životní procesy v organismech včetně člověka.**	1/ Realizuje podle návodu jednoduchý pokus zkoumající vliv vybraného faktoru na životní proces vybraného organismu. (7) 2/ Interpretuje výsledky pozorování a popíše, jak daný faktor ovlivňuje životní procesy vybraného organismu. (7) 3/ Navrhne a provede srovnávací měření fyziologických funkcí člověka před a po působení vnějšího faktoru. (8) 4/ Objasní na základě naměřených dat mechanismy, kterými lidské tělo reaguje na změny vnějších faktorů (8)	6., 7., 8.	Přírodopis biologie člověka	Základní životní projevy Podmínky života Metody zkoumání přírody Fyziologie rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) Fyziologie živočichů Fyziologie člověka
CAP-PRI-001-ZV9-003**Objasní základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů včetně člověka a fungování těla jako celku s vysvětlením funkce orgánů a orgánových soustav pomocí modelu.**	1/ Popíše základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů podle modelu nebo obrázku. (6, 7) 2/ Vysvětlí na příkladech funkci orgánů a orgánových soustav v souvislosti s adaptací na prostředí. (6,7) 3/ Analyzuje stavbu a funkci vybraných orgánů a orgánových soustav člověka. (8) 4/ Objasní vzájemnou součinnost orgánových soustav při zajišťování potřeb organismu jako celku. (8) 5/ Zhodnotí dopady rizikových faktorů na konkrétní orgánové soustavy a zdraví člověka. (8)	6., 7., 8.	Přírodopis biologie člověka	Vnitřní a vnější stvaba těla bezobratlých a obratlovců Orgánové soustavy Adaptace organismů na prostředí
Organismy a prostředí				
CAP-PRI-002-ZV9-004**Vytvoří zjednodušující model vztahů mezi organismy navzájem a prostředím v ekosystému na základě vlastního pozorování a práce s informačními zdroji a na konkrétních příkladech posoudí udržitelnost využívání ekosystému člověkem.**	1/ Znázorní pomocí schématu základní vztahy mezi organismy ve vybraném ekosystému na základně pozorování. (6) 2/ Vytvoří jednoduchý model nebo schéma znázorňující závislost konkrétních organismů na neživých složkách prostředí. (6) 3/ Vysvětlí na příkladu vzájemnou závislost biologické rovnováhy a vnějších zásahů do prostředí. (6) 4/ Na příkladu popíše využívání ekosystému člověkem, analyzuje a posoudí dopady na udržitelnost ekosystému s využitím informačních zdrojů (9)	6., 7., 9.	Přírodopis Přírodní a společenské vědy	Ekosystémy a jejich využití člověkem Potravní řetězce, potravní pyramida Biodiverzita Ochrana přírody
CAP-PRI-002-ZV9-005**Podílí se na návrhu způsobu obnovy nebo ochrany cenného nebo člověkem narušeného území v regionu a posoudí možné dopady navrženého opatření.**	1/ Identifikuje v místním regionu přírodně cenné lokality nebo území narušená lidskou činností na základě terénního průzkumu, studia mapových podkladů nebo dalších informačních zdrojů. (9) 2/ Vyhledá informace o příčinách narušení vybraného území v regionu a navrhne opatření vedoucí k jeho obnově nebo ochraně. (9) 3/ Prezentuje návrh obnovy nebo ochrany vybraného území a posuzuje jeho potenciální dopady na místní komunitu a biodiverzitu. (9)	9.	Přírodní a společenské vědy	Vliv člověka na přírodu (pozitivní, negativní) Ochrana životního prostředí
CAP-PRI-002-ZV9-006**Zapojí se do péče o přírodu ve svém okolí nebo do aktivit pro její obnovu.**	1/ Zrealizuje jednoduchou praktickou činnost zaměřenou na podporu biodiverzity v okolí školy či domova. (6) 2/ Dodržuje při péči o přírodu postupy a zásady bezpečnosti práce v terénu. (6) 3/ Navrhne dlouhodobý plán péče o konkrétní přírodní prvek v regionu a zdůvodňuje volbu použitých metod vzhledem k potřebám daného ekosystému. (7) 4/ Vyhodnotí účinnost aktivit péče o přírodu a navrhne možnosti zlepšení. (9)	6., 7, 9.	Přírodopis	Péče o přírodu (ekosystém, biodiverzita) v regionu
CAP-PRI-002-ZV9-007**Objasní roli přírodních procesů v příčinách, dopadech a opatřeních týkajících se změn klimatu.**	1/ Popíše základní přírodní procesy související se změnou klimatu. (9) 2/ Vysvětlí základní příčiny změn klimatu s využitím znalostí o přírodních procesech. (9) 3/ Vyhledá a zpracuje informace o příčinách a důsledcích změny klimatu. (9) 4/ Zdůvodní význam ochranných opatření. (9)	9.	Přírodní a společenské vědy	Klimatické změny Člověk a klima Přírodní procesy
CAP-PRI-002-ZV9-008**Zhodnotí význam přírody pro život člověka na základě vědeckých důkazů a s využitím konkrétních příkladů.**	1/ Popíše na příkladech, jak přírodní procesy ovlivňují základní potřeby člověka. (7) 2/ Objasní význam biodiverzity jako zdroje surovin, potravin a léčiv pro lidskou populaci. (7) 3/ Doloží na konkrétních příkladech, jak zdravé životní prostředí a kontakt s přírodou prospívají fyzickému i duševnímu zdraví člověka. (8) 4/ Zhodnotí význam přírody pro kvalitu života člověka, svá tvrzení podloží konkrétními vědeckými zjištěními.(8)	6., 8.	Přírodopis Biologie člověka	Význam přírody pro člověka Vliv lidské činnosti na jeho zdraví
Rozmnožování a dědičnost				
CAP-PRI-003-ZV9-009**Zhodnotí výhody a nevýhody pohlavního a nepohlavního rozmnožování pro projevení se konkrétních znaků s ohledem na dané prostředí.**	1/ Rozliší základní rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním. (6, 7) 2/ Popíše způsoby pohlavního a nepohlavního rozmnožování u vybraných organismů a jejich vliv na dědičnost znaků. (6, 7) 3/ Posoudí výhody a nevýhody pohlavního a nepohlavního zormnožování s ohledem na dané prostředí. (6, 7)	6., 7., 8,	Přírodopis Biologie člověka	Rozmnožování (pohlavní, nepohlavní) Genetika
CAP-PRI-003-ZV9-010**Vysvětlí význam DNA pro jedince a diskutuje o výhodách a rizikách jejího pozměňování.**	1/ Popíše DNA jako nositele informace o znacích organismu. (7) 2/ Vysvětlí význam DNA pro vývoj, fungování a rozmnožování organismu. (7) 3/ Uvede možnosti pozměňování DNA. (8) 4/ Diskutuje o výhodách a rizikách pozměňování DNA. (8)	7., 8.	Přírodopis Biologie člověka	Genetika (význam DNA) Genetická onemocnění Etika genetiky
Evoluce a rozmanitost				
CAP-PRI-004-ZV9-011**Vysvětlí, jak vlastnosti vybraného organismu souvisejí s jeho vývojem a umožňují mu přežít a rozmnožit se.**	1/ Popíše adaptace vybraného organismu na základě jeho stavby těla a způsobu života v určitém prostředí. (6, 7) 2/ Vysvětlí, jak vybrané vlastnosti podporují přežití v daném prostředí. (6, 7) 3/ Zdůvodní, jak se tyto adaptace vyvíjely v souvislosti s ekologickými podmínkami a přispívají k rozmnožování organismu. (6, 7)	6., 7., 8.	Přírodopis Biologie člověka	Adaptace organismu na prostředí
CAP-PRI-004-ZV9-012**Určí vybrané druhy a zdůvodní jejich zařazení do taxonomických skupin na základě typických znaků a popíše evoluci skupin organismů s použitím vhodných vyobrazení vývoje.**	1/ Určuje vybrané běžné druhy organismů podle základních typických poznávacích znaků. (6) 2/ Vybrané druhy zařazuje do jednoduchých taxonomisných skupin a vysvětlí základní rozdíly mezi nimi. (6) 3/ Popíše evoluci vybraných skupin organismů pomocí vývojových schémat. (7)	6., 7.	Přírodopis	Systematika organismů (základní skupiny) Poznávání, určování organismů Evoluce
CAP-PRI-004-ZV9-013**Na základě pozorování a společných diskusí analyzuje shody a rozdíly ve vývoji a životních projevech mezi člověkem a ostatními živočichy.**	1/ Nazákladě pozorování popíše základní podobnosti a rozdíly mezi člověkem a vybranými živočichy. (8) 2/ Objasní, v čem se náš život podobá a co máme rozdílného. (8) 3/ Formuluje názor na vybranou otázku týkající se zacházení lidí s živočichy a podepře ho argumenty. (6)	6., 7., 8	Přírodopis Biologie člověka	Člověk jako obratlovec (podobnosti, rozdíly) Etické zacházení se zvířaty
CAP-PRI-004-ZV9-014**Reflektuje svůj vztah k přírodě na základě aktivit podporujících environmentální senzitivitu, ocenění rozmanitosti a chápání evoluční příbuznosti lidí a ostatních organismů.**	1/ Popíše aktivitu, při které vnímá krásu a rozmanitost přírody ve svém okolí. (6 - 9) 2/ Vyjádří osobní vztah k přírodě. (6 - 9) 3/ Zdůvodní význam ochrany rozmanitosti druhů na základě vlastních zkušeností. (6) 4/ Navrhuje konkrétní kroky pro ochranu přírody a udržitelný rozvoj. (9)	6., 7., 8., 9	Přírodopis Biologie člověka Přírodní a společenské vědy	Pozorování přírody (organismy i krajina) Udržitelnost
Dynamická planeta				

CAP-PRI-005-ZV9-015**Odvozuje význam minerálů, hornin a půdy na základě charakteristik zjištěných z informačních zdrojů a pomocí zkoumání jejich vlastností.**	1/ Rozpozná základní druhy minerálů, hornin a typy půd podle jejich viditelných znaků. (9) 2/ Popíše charakteristické vlastnosti vybraných minerálů, hornin a půd a vysvětlí souvislost s jejich využitím. (9) 3/ Analyzuje infomace z různých zdrojů a odvozuje jejich význam pro životní prostřední a lidskou společnost. (9)	9.	Přírodní a společenské vědy	Minerály a horniny (vlastnosti a využití) Druhy půd
CAP-PRI-005-ZV9-016**Vysvětlí vztah mezi pohyby litosférických desek a vznikem a přeměnou hornin na základě studia informačních zdrojů a modelů.**	1/ Popíše, jaký typ hornin vzniká při srážce, oddalování a posunu litosférických desek, a odliší příklady vzniku těchto hornin na modelových situacích a v reálných příkladech (např. střet kontinentální–kontinentální, rozestup oceánské kůry). (9) 2/ Vysvětlí, jak pohyb litosférických desek ovlivňuje přeměnu hornin (metamorfózu) pomocí modelů a informačních zdrojů, a uvede dva příklady metamorfovaných hornin vzniklých při konkrétních geologických procesech. (9)	9.	Přírodní a společenské vědy	Vnitřní a vnější geologické děje Druhy hornin
CAP-PRI-005-ZV9-017**Objasní příčiny neobnovitelnosti a nerovnoměrného rozložení zdrojů minerálů, energie, podzemní vody a dopady jejich těžby a využití na zdraví lidí a přírodu.**	1/ Objasní, proč jsou některé přírodní zdroje (minerály, energie, podzemní voda) neobnovitelné a nerovnoměrně rozložené, a uvede příklady z různých částí světa. (9) 2/Analyzuje dopady těžby a využívání těchto zdrojů na zdraví lidí a životní prostředí a navrhne konkrétní opatření pro jejich udržitelnou spotřebu a ochranu. (9)	9.	Přírodní a společenské vědy	Obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje Využívání přírodních zdrojů a jejich vliv na přírodu a životní prostředí
CAP-PRI-005-ZV9-018**Objasní události významné pro vznik a vývoj života v jednotlivých geologických érách (včetně vymírání v současnosti) s využitím časové osy a informačních zdrojů; vybrané události dokládá na příkladech hornin a zkamenělin z regionu.**	1/ Objasní, hlavní události vývoje života v jednotlivých geologických érách a zaznamená je na časovou osu s využitím informačních zdrojů. (9) 2/ Uvede příklady hornin a zkamenělin z regionu, kterými ilustruje vybrané události vývoje života, a porovná historická hromadná vymírání s aktuálními změnami biodiverzity. (9)	9.	Přírodní a společenské vědy	Geologická období Významné milníky v historii planety Geologická mapa ČR (zkameněliny)

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Umění a kultura (2. stupeň)	Výtvarná a filmová výchova Hudební, taneční a dramatická výchova

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Umění a kultura (Výtvarná a filmová výchova)** **Pojetí a cíle předmětu:** Předmět Umění a kultura na druhém stupni otevírá žákům cestu k uměleckému poznávání světa skrze statický i pohyblivý obraz a hudbu. Rozvíjí jejich tvůrčí potenciál, estetické cítění a schopnost kritické reflexe uměleckých děl v historických i současných souvislostech. Cílem je formovat kultivovaný vztah ke kulturním hodnotám a porozumět principům audiovizuálního sdělení v kontextu globalizovaného světa. Předmět kontinuálně navazuje na vzdělávací oblast Umění a kultura z prvního stupně. Jeho pilíře tvoří: Vizuální gramotnost: schopnost vědomě číst, interpretovat a analyzovat výtvarné i audiovizuální obrazy. Kreativní vyjádření: transformace vnitřních představ, emocí a myšlenek do konkrétní umělecké formy. Kontextualizace: vnímání umění jako reflexe společenského dění, historie a kultury. Výtvarná složka akcentuje postupné osvojování pracovních návyků a technik, jejichž náročnost graduje v souladu s věkem žáků: Plošná tvorba: poznávání barev, kresba a malba jako primární nástroje vyjádření a orientace v ploše. Prostorová tvorba: orientace v prostoru, práce s objektem, materiálem a instalací. Experiment: přechod ke kombinovaným technikám a hledání autentického výtvarného jazyka. Filmová výchova rozšiřuje tradiční výtvarné postupy o dimenzi času, pohybu a zvuku. Žáci si osvojují principy filmové řeči – kompozici záběru, práci se světlem a střihovou skladbu – a vnímají je jako vyjadřovací nástroje analogické k malířskému štětci. Výuka vede žáky k rozlišování umělecké kvality a prostřednictvím klíčových děl filmového kánonu kultivuje jejich divácký vkus i mediální gramotnost. Výuka je integrována skrze společná témata, která žáci zpracovávají napříč různými médii: Svět lidí a zvířat: studium portrétu a figury, psychologie postavy a její ztvárnění ve filmu. Věci a jevy: zachycení okolní reality, zátiší, scénografie a práce s filmovým prostorem. Společnost a globální svět: reflexe aktuálních problémů, dokumentární přístup a umění jako živá reakce na současný svět. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oborů Výtvarná a filmová výchova, z klíčových kompetencí a základních gramotností a z částí průřezového tématu Péče o sebe a druhé, Udržitelné prostředí a Společnost pro všechny. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Umění a kultura (Výtvarná a filmová výchova) je vyučován 1 hodinu týdně v 6. ročníku a v 7. ročníku, 2 hodiny týdně v 8. ročníku a v 9. ročníku 2 hodiny týdně, přičemž si žáci volí zaměření na výtvarnou nebo hudební výchovu. Výuka probíhá ve standardní učebně, příležitostně je využíváno učebny výtvarné výchovy. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje vizuálních a estetických kompetencí a osvojení základních pojmů z oblasti výtvarného umění a kinematografie. Dále se klade důraz na kvalitu interpretace a argumentace: zaměřujeme se na schopnost žáka formulovat podložené názory na umělecká díla a dokládat je konkrétními vizuálními prvky (např. kompozicí, barevností, prací se světlem či střihem). V oblasti práce s vizuálními informacemi hodnotíme dovednost rozlišovat mezi uměleckým záměrem a komerční manipulací, stejně jako schopnost identifikovat manipulativní techniky v dobovém i současném audiovizuálním obsahu. Nedílnou součástí je posuzování samotného tvůrčího procesu završeného dílem – od schopnosti definovat vlastní tvůrčí záměr a experimentovat s materiály či technikami až po míru zapojení do týmové spolupráce při realizaci filmových, výtvarných či projektových úkolů. Důraz také klademe na úroveň prezentace výsledků vlastní tvorby a schopnost žáka reflektovat svůj pokrok i zvolené postupy. **Charakteristika předmětu Umění a kultura (Hudební, taneční a dramatiká výchova)** **Pojetí předmětu** Předmět Umění a kultura na 2. stupni základní školy přistupuje k umělecké tvorbě a vnímání jako k neoddělitelnému celku, který rozvíjí tvořivost, estetické cítění, kritické myšlení i sociální dovednosti žáků. Výuka kombinuje zážitkové, tvořivé a reflexivní činnosti. Cílem předmětu není pouhé osvojení teoretických poznatků o hudební a umělecké historii, ale především aktivní zapojení žáka do tvůrčího procesu, rozvoj jeho schopnosti seberealizace, práce v týmu a poučeného vnímání uměleckých děl. Výuka vede žáky k tomu, aby rozuměli umění jako prostředku komunikace, vyjádření myšlenek a emocí a jako významné součásti společenského a kulturního života (od místního regionu až po světový kontext). **Obsahové vymezení** Obsah předmětu je strukturován do tří vzájemně se propojujících pilířů: • Tvůrčí a projektová činnost (Aktivní tvorba a interpretace): Žáci se zapojují do společných i samostatných hudebně-tvůrčích a dramaticko-múzických projektů. Vyzkouší si různé role a využívají hudební, rytmické, instrumentální a pohybové prostředky k vyjádření konkrétního tématu či myšlenky. • Vnímání, analýza a kritické myšlení (Recepce a reflexe umění): Žáci se učí vědomému a kritickému poslechu. Postupně přecházejí od formulace vlastních dojmů a popisování základních výrazových prostředků (v 6. ročníku) k hlubší analýze, zdůvodňování uměleckého záměru, odbornější terminologii a komplexnímu hodnocení přínosu uměleckého díla (v 9. ročníku). Součástí je neustálá sebereflexe a hodnocení vlastní práce i přínosu pro skupinu. • Kultura v kontextu společnosti a regionu (Kulturní přehled a identita): Obsah propojuje umění s reálným světem. Žáci poznávají kulturní život v rodném regionu, tradiční svátky a žánry (6. ročník) a postupně si budují přehled o významných národních kulturních institucích i celosvětových událostech a oceněních v kontrastu ke komerční hudební scéně (9. ročník). **Časová dotace a organizace výuky** Časová dotace: Předmět je vyučován v 6. ročníku s dotací 1 hodina týdně a v 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně (případně dle konkrétní blokové či projektové modifikace školy). **Organizace výuky:** • Běžné vyučovací hodiny: Probíhají v učebně s případným využitím hudebních nástrojů a audio/video techniky, v prostoru přizpůsobeném pro pohybové a dramatické aktivity. • Projektová výuka a blokové vyučování: Využívá se především při realizaci dlouhodobějších tvůrčích projektů (příprava představení, projektové dny), což umožňuje propojovat teoretickou přípravu s praktickým nácvikem a zkouškami. **Hodnocení** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje hudebních, poslechových a estetických kompetencí a osvojení základních pojmů z oblasti hudebního, pohybového a dramatického umění. Dále se klade důraz na kvalitu vnímání, interpretace a argumentace: zaměřujeme se na schopnost žáka formulovat podložené názory na hudební a umělecká díla a dokládat je konkrétními slyšenými či viděnými prvky. V oblasti práce s kulturními informacemi hodnotíme dovednost rozlišovat mezi uměleckým záměrem a komerční produkcí a orientovat se v nabídce regionálních i světových kulturních institucí a akcí. Nedílnou součástí je posuzování samotného tvůrčího procesu završeného společným výstupem – od schopnosti definovat vlastní tvůrčí záměr a experimentovat s hudebním výrazem, hlasem, pohybem či nástrojem až po míru zapojení do týmové spolupráce a spolehlivého plnění dohodnuté role při realizaci projektů a představení. Důraz klademe také na úroveň prezentace výsledků vlastní tvorby a schopnost žáka vědomě reflektovat svůj pokrok, vlastní přínos celému týmu i navrhovat postupy pro další zlepšení. **Výchovné a vzdělávací strategie:** **Klíčová kompetence k učení:**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Vlastní tvorba a její sdílení				

UAK-VFV-001-ZV9-001**Uplatňuje a kombinuje při vlastní tvorbě prvky výtvarného umění**	6.–9. ročník Rozlišuje a prakticky využívá základní prvky výtvarného jazyka (bod, linie, tvar) k zachycení proporcí a struktury zobrazovaného objektu. Vytváří jednoduché barevné kompozice založené na kontrastu teplých a studených barev pro vyjádření nálady nebo atmosféry. Kombinuje různé typy linií a textur k vytvoření iluze objemu a prostoru v plošném zobrazení. Uplatňuje principy barevné harmonie a tonálních přechodů při modelaci tvaru světlem a stínem. Experimentuje s netradičním propojením výtvarných prvků za účelem dosažení výrazného vizuálního napětí. Využívá perspektivu a barevné plány k záměrnému prohloubení nebo zploštění výtvarného prostoru podle zvoleného tvůrčího záměru. 8.–9. ročník Syntetizuje osvojené výtvarné prvky do komplexního celku, který reflektuje jeho osobitý styl a směřuje k jasně definovanému autorskému sdělení. Transformuje klasické výtvarné prvky pomocí digitálních technologií nebo kombinovaných technik, čímž rozšiřuje možnosti výrazového působení svého díla.	6. - 9.	Umění a kultura	Citlivost k výtvarným médiím – linie, tvar, objem, barevná kvalita, textura, rozvržení v obrazové ploše Proces stavby obrazného vyjádření jako struktury vztahů mezi jeho prvky. Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí. Prohlubování schopnosti praktického zapojování vlastních děl (například užitý design, návrh plakátu...). Téma: svět lidí Svět architektury (např. architektura v proměnách času, design interiéru a exteriéru budov, architektura a krajina) Malba Kresba Koláž Tisk
UAK-VFV-001-ZV9-002**Realizuje svůj tvůrčí záměr s využitím prostředků výtvarného umění, filmového umění a jejich kombinací.**	6.–9. ročník Navrhuje statický obrazový scénář (storyboard) pro krátký příběh, ve kterém využívá různé úhly pohledu a velikosti záběrů. Vytváří jednoduchou animaci založenou na fázování pohybu výtvarného objektu. Realizuje krátké filmové cvičení, ve kterém záměrně pracuje s výtvarnou stylizací scény (světlo, barva, rekvizity) k podpoře děje. Kombinuje kresbu nebo malbu s prvkem fotografie v jednoduché koláži, která vypráví ucelený vizuální příběh. 8.–9. ročník Konstruuje prostorovou instalaci nebo scénografii, kterou následně využívá jako scénu pro filmový záznam nebo experimentální video. Vytváří autorské audiovizuální dílo, přičemž dbá na estetickou jednotu celého díla.	6.,7.,9.	Umění a kultura	Storyboard Scénář Animace Krátký film Návrh scény Koláž
UAK-VFV-001-ZV5-003 Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních prostřednictvím slova, pohybu, zvuku či jiných nonverbálních prostředků a sdílí ji s ostatními.	6.–9. ročník Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních například převedením do zvukové podoby, pohybovou improvizací, využitím prvků performance, krátkým textem (může jít o vzkaz, báseň, výběr určitých slov a jejich řetězení, slovní asociaci), fotografií, která vzbuzuje asociace s dílem, dále může reagovat převedením malby do kresby a naopak, přenesení díla do jiného prostředí (i na fotografii) nebo kontextu, krátkým videem, které přibliží dílo z různých úhlů pohledu nebo přiblížení na detail, úpravou fotografie díla jednoduchými digitálními nástroji, animací díla, ozvučením projekce díla, vytvářením série fotografií, vyjadřující jednoduchý příběh či vyprávění.	6. - 9.	Umění a kultura	Převedení malby do kresby a naopak Přenesení díla do jiného prostředí pomocí digitálních nástrojů Detail/celek Práce s fotografií
UAK-VFV-001-ZV9-004**Dokumentuje vlastní tvorbu a vede si přehled zdrojů pro inspiraci a využití ve své další tvorbě.**	6.–9. ročník Pořizuje si například jednoduchou fotodokumentaci svých hotových prací a ukládá je do chronologicky řazeného portfolia. Třídí nalezené inspirační zdroje podle témat nebo výtvarných směrů a využívá je jako podklad pro přípravu nové výtvarné úlohy. Zaznamenává jednotlivé fáze tvůrčího procesu (od prvotní skici po finální realizaci) a analyzuje změny, ke kterým v průběhu tvorby došlo. Sestavuje reprezentativní soubor vlastní tvorby (fyzické nebo digitální portfolio), kterým prezentuje svůj osobitý styl a vývoj v čase. Cituje a přiznává použité externí zdroje inspirace, přičemž kriticky vyhodnocuje jejich vliv na svou vlastní autorskou tvorbu.	6. - 9.	Umění a kultura	Tvůrčí proces: od přípravy po finální realizaci (např. skica, průběh tvorby, finalizace)
UAK-VFV-001-ZV9-005**Reflektuje svou tvůrčí výtvarnou či filmovou zkušenost a přijímá zpětnou vazbu jako impulz pro další tvorbu.**	6.–9. ročník Popisuje ústně nebo písemně pocity a obtíže, se kterými se setkal během procesu tvorby konkrétního díla. Naslouchá doporučením spolužáků a učitele a zkouší jeden vybraný podnět okamžitě zapracovat do své rozpracované práce. Identifikuje silné a slabé stránky svého hotového díla s ohledem na zadání a původní záměr. Analyzuje posun ve své tvorbě na základě srovnání staršího a nového díla, přičemž pojmenovává konkrétní dovednosti, které u něj doznaly pokroku. Argumentuje při obhajobě svého řešení, ale zároveň selektuje relevantní kritiku, kterou využívá k revizi svého budoucího tvůrčího postupu.	6. - 9.	Umění a kultura	Prezentace vlastního Popisná zpětná vazba Argumentace při obhajobě výtvarných postupů/řešení a celého výtvarného (audiovizuálního) díla
Recepce a reflexe uměleckého díla				
UAK-VFV-002-ZV9-006**Popíše zážitek z výtvarného a audiovizuálního díla a zhodnotí, v čem spatřuje jejich význam.**	6.–9. ročník Pojmenovává vizuální prvky (barvy, tvary, světlo), které v něm při sledování díla vyvolávají konkrétní náladu nebo emoci. Vysvětluje vlastními slovy, čím je pro něj vybrané dílo zajímavé nebo neobvyklé ve srovnání s jeho běžnou zkušeností. 8.–9. ročník Srovnává zážitek z tradičního výtvarného díla (např. obrazu) a audiovizuálního díla (např. krátkého filmu) se zaměřením na způsob, jakým na něj oba formáty působí. Odhaduje na základě vizuálních indicií (námět, dobové rekvizity), v jakém prostředí a čase dílo vzniklo a jaký mohl být jeho původní účel. Interpretuje skryté symboly nebo metafory v uměleckém díle a hledá souvislosti mezi formou zpracování a obsahem sdělení. Diskutuje o významu konkrétního díla pro určité publikum nebo kulturu a zamýšlí se nad tím, proč je dané dílo považováno za hodnotné. Formuluje ucelenou kritickou reflexi, ve které propojuje svůj osobní prožitek s odbornějšími pojmy a širším historicko-společenským kontextem díla. Vyhodnocuje přínos uměleckého díla jako prostředku pro vyjádření postojů k aktuálním celospolečenským otázkám a výzvám.	6. - 9.	Umění a kultura	Diskuze Argumentace

UAK-VFV-002-ZV9-007**Komunikuje o uměleckých dílech minulosti a současnosti i o běžné vizuální a audiovizuální produkci s použitím oborových pojmů.**	6.–9. ročník Používá základní oborové pojmy (např. kompozice, odstín, kontrast, popředí/pozadí). Vysvětluje rozdíl mezi volným uměním (obraz, socha) a užitým uměním (design předmětu, plakát) s využitím příkladů z každodenního života. Diskutuje o vybraných dílech minulosti a současnosti. Charakterizuje vizuální znaky běžné produkce (např. v reklamě nebo na sociálních sítích) a pojmenovává, jakými prostředky se snaží upoutat pozornost diváka. 8.–9. ročník Srovnává vizuální jazyk různých historických slohů a současných uměleckých směrů (zná pojmy např. abstrakce, koncept, symbolika, kánon). Obhajuje své interpretace uměleckých děl v rámci skupinové diskuse, přičemž vědomě a přesně propojuje estetické pojmy s historickým a společenským kontextem.	6. - 9.	Umění a kultura	Pojmy: Kompozice Kontrast Odstín Popředí/pozadí Plocha Linie Grafika Perspektiva Styl, styly, slohy, -ismy Stylizace Abstrakce Symbol Koncept
Kulturní povědomí a jednání				
UAK-VFV-003-ZV9-008**Uvede příklady vlivu nových technologií na proměnu umělecké tvorby a jejího vnímání.**	8.–9. ročník Popisuje rozdíl mezi klasickou malbou a digitální kresbou na konkrétních příkladech (např. možnost vrstvení, krok zpět, reprodukovatelnost). Vysvětluje, jak vynález fotografie ovlivnil malířství a vedl umělce k zachycování jiných než jen popisných skutečností. Identifikuje proměny ve vnímání obrazu díky sociálním sítím a digitálním filtrům, které mění estetiku každodenní vizuální produkce. Uvádí příklady využití digitálních technologií v současném sochařství nebo designu (např. 3D tisk) a srovnává je s tradičními postupy modelování. Analyzuje vliv digitálních efektů a CGI (počítačem generovaného obrazu) na uvěřitelnost a estetiku současné filmové produkce. Porovnává prožitek z návštěvy kamenné galerie s virtuální prohlídkou nebo interaktivní digitální výstavou a pojmenovává specifika obou forem vnímání. Kriticky vyhodnocuje přínosy a rizika generativní umělé inteligence (AI) v oblasti vizuálního umění a její vliv na pojetí autorství. Interpretuje proměnu umělecké tvorby v kontextu nových médií (např. rozšířená realita AR, videoart), která vyžadují aktivní zapojení diváka do uměleckého procesu.	8. - 9.	Umění a kultura	Digitální fotografie vs. vyvolávání filmu. 3D modelování 3D tisk AI (její vliv a možnosti využití, aplikace)
UAK-VFV-003-ZV9-009**Představí ostatním konkrétní dílo, projev nebo osobnost z oblasti výtvarného a filmového umění a zdůvodní, v čem spatřuje jejich význam.**	6.–9. ročník Prezentuje spolužákům jedno vybrané dílo (obraz nebo sochu), přičemž stručně popíše jeho námět a vizuální zajímavost, která ho upoutala. Uvádí jednoduchý důvod, proč by dané dílo mělo být součástí školní galerie nebo společného prostoru. 8.–9. ročník Představuje vybranou osobnost z dějin umění nebo filmu a na konkrétním příkladu její tvorby ukazuje, jakým způsobem pracovala s barvou, světlem nebo kompozicí. Zdůvodňuje význam zvoleného umělce pro danou historickou epochu nebo žánr na základě jeho nejznámějšího díla. Sestavuje krátkou audiovizuální prezentaci o konkrétním filmovém režisérovi nebo výtvarném směru, ve které analyzuje jejich typický autorský rukopis. Argumentuje o významu vybraného díla pro současnost, přičemž hledá paralely mezi tehdejším uměleckým sdělením a dnešním vnímáním světa. Kurátorsky vybírá a obhajuje soubor děl nebo projevů (např. street art, videoart), které podle něj zásadně ovlivňují vizuální kulturu 21. století. Interpretuje hlubší společenský nebo etický význam zvolené umělecké osobnosti, přičemž v diskusi se spolužáky reaguje na odlišné pohledy na její tvorbu.	6. - 9.	Umění a kultura	Multimediální prezentace o oblíbeném vizuálním díle (např. hře nebo filmu). Medailonek vybrané osobnosti. Odborná diskuze.

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Interpretace, vlastní tvorba a její sdílení				
UAK-HTD-001-ZV9-001**Zapojuje se do tvůrčího procesu v různých rolích na základě svých schopností, osvojených dovedností a osobních preferencí.**	Zapojí se do školního hudebně-tvůrčího projektu a převezme alespoň jednu z rolí: interpret (zpěv/hra), doprovod, pohybový doprovod, scénická asistence nebo příprava scénáře. Účinně využije své hudební dovednosti (melodie/ rytmus / instrumentalizační či pohybové prostředky) k vyjádření jednoduchého tématu nebo myšlenky ve společném hudebním projektu. Navrhne a realizuje umělecký výstup — například píseň, instrumentální doprovod, tanečně-pohybovou skladbu nebo dramaticko-hudební scénu — s jasným záměrem a rolí. Reflektuje svou účast na tvorbě: formuluje, co přinesl on do společného výstupu, popíše, jak jeho volba role a prostředků ovlivnila výsledný tvar.	6. - 9.	Umění a kultura + jarmark	Pohyb s hudbou - rytmus, představení jako celek (tvoření scénáře, choreografie)
UAK-HTD-001-ZV9-002**Vědomě využívá své hudební schopnosti a dovednosti získané prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností v individuálních i skupinových aktivitách.**	Zapojí se do společného hudebně-tvůrčího projektu, plní dohodnutou roli a využívá své hudební, pohybové nebo dramatické dovednosti k vyjádření jednoduchého tématu. Vytvoří a realizuje jednoduchý umělecký výstup samostatně nebo ve skupině. Prezentuje výsledek tvorby a reflektuje svůj přínos i průběh práce ve skupině.	6. - 9.	Umění a kultura + jarmark	Pohyb s hudbou - rytmus, představení jako celek (tvoření scénáře, choreografie)
UAK-HTD-001-ZV9-003**Využívá osvojené postupy, prostředky kreativního tance k vnímání vlastního těla, k osobitému pohybovému a tanečnímu vyjadřování a k vlastní tvorbě.**	Zapojí se do společného hudebně-tvůrčího projektu, plní dohodnutou roli a využívá své hudební, pohybové nebo dramatické dovednosti k vyjádření jednoduchého tématu. Vytvoří a realizuje jednoduchý umělecký výstup samostatně nebo ve skupině Prezentuje výsledek tvorby a reflektuje svůj přínos i průběh práce ve skupině.	6.-9.	Umění a kultura	Pohyb s hudbou - rytmus, představení jako celek (tvoření scénáře, choreografie)
UAK-HTD-001-ZV9-004**Využívá postupy a prostředky divadla k vlastní tvorbě, prozkoumávání témat, mezilidských vztahů a situací, poznávání sebe sama.**	Zapojí se do společného hudebně-tvůrčího projektu, plní dohodnutou roli a využívá své hudební, pohybové nebo dramatické dovednosti k vyjádření jednoduchého tématu. Vytvoří a realizuje jednoduchý umělecký výstup samostatně nebo ve skupině. Prezentuje výsledek tvorby a reflektuje svůj přínos i průběh práce ve skupině.	6. - 9.	Umění a kultura + jarmark	Pohyb s hudbou - rytmus, představení jako celek (tvoření scénáře, choreografie)

UAK-HTD-001-ZV9-005**Reflektuje tvůrčí a interpretační proces s využitím základních oborových pojmů.**	6. ročník Vyjádří vlastní názor na poslechové hudební dílo a uvede alespoň jeden hodnotící argument vycházející ze slyšených hudebních prvků. Popíše základní výrazové prostředky hudební ukázky a vysvětlí, jak ovlivňují jeho celkový dojem. 9. ročník Zhodnotí kvalitu a přínos poslechového hudebního díla a argumentuje s využitím více hudebních prvků. Analyzuje hudební ukázky a zdůvodní své hodnocení s ohledem na jejich umělecký záměr nebo kontext.	6., 9.	Umění a kultura	6. třída hudební prvky (např. tempo, nálada, nástroje) 9. třída hudební prvky (např. forma, styl, dynamika, práce s hlasem/nástroji) hudební forma
Recepce a reflexe uměleckého díla				
UAK-HTD-002-ZV9-006**Oceňuje díky zkušenostem získaným z poslechových činností kvalitu a přínos hudebního díla.**	6. ročník Vyjádří vlastní názor na poslechové hudební dílo a uvede alespoň jeden hodnotící argument vycházející ze slyšených hudebních prvků. Popíše základní výrazové prostředky hudební ukázky a vysvětlí, jak ovlivňují jeho celkový dojem. 9. ročník Zhodnotí kvalitu a přínos poslechového hudebního díla a argumentuje s využitím více hudebních prvků. Analyzuje hudební ukázky a zdůvodní své hodnocení s ohledem na jejich umělecký záměr nebo kontext.	6., 9.	Umění a kultura	6. ročník Aktivní poslech Barva zvuku jako kvalita Hudební výraz a nálada Ukázka a diskuze významných děl 9. ročník: Estetická hodnota vs. komerční úspěch Významná díla světové hudební literatury Analýza interpretačního přínosu Hudba jako nositel myšlenek
UAK-HTD-002-ZV9-007**Využívá získané zkušenosti a znalosti k vlastnímu výkladu uměleckého díla a jeho základní analýze.**	9. ročník Vyloží umělecké dílo s využitím získaných znalostí a zkušeností a zdůvodní svůj výklad konkrétními prvky díla. Provede základní analýzu uměleckého díla a využije k ní odpovídající odborné pojmy.	9.	Umění a kultura	Hudební výrazové prostředky Hudební forma a struktura Základní hudební žánry Stylová analýza Vztah hudby a slova Multimediální kontext
Kulturní povědomí a jednání				
UAK-HTD-003-ZV9-008**Zhodnotí přínos svého zapojení do třídních, školních nebo místních kulturních nebo uměleckých aktivit a projektů.**	Pojmenovává svou konkrétní roli při společném třídním hudebním vystoupení (např. zpěv v sboru, hra na rytmický nástroj) a určí, v čem jeho výkon přispěl k úspěchu celé skupiny. Formuluje jednoduché slovní hodnocení společné aktivity, ve kterém označí jednu věc, která se mu osobně povedla, a jednu věc, kterou by v rámci spolupráce příště zlepšil. (Úroveň: Kritické zhodnocení osobního rozvoje a společenského dopadu) Analyzuje svůj osobní pokrok dosažený během dlouhodobého školního projektu (např. příprava akademie, hudební pásmo) a vyhodnotí, jaké nové dovednosti či zkušenosti díky této aktivitě získal.	6. - 9.	Umění a kultura + jarmark	Školní hudební projekty Role v hudebním celku Pravidla bezpečné zpětné vazby Etika vystupování Kreativní produkce Umělecký management a propagace Metody hodnocení uměleckého dílaKultura a komunita:
UAK-HTD-003-ZV9-009**Uvede příklady živého umění, kulturních projevů, akcí, tradic a kulturních institucí na regionální, národní i celosvětové úrovni.**	6. ročník Vyjmenuje základní místa v regionu, kde se lze setkat s živou hudbou, a uvede příklad konkrétní akce, kterou tam lze navštívit. Přiřazuje konkrétní hudební žánry a nástroje k tradičním českým svátkům a oslavám. 9. ročník Rozlišuje mezi významnými státními kulturními institucemi (např. Národní divadlo, Česká filharmonie) a komerčními hudebními akcemi a vysvětlí, jaký mají tyto subjekty význam pro kulturu v České republice. Uvádí příklady světově uznávaných hudebních událostí a ocenění (např. ceny Grammy, festivaly populární i klasické hudby) a stručně objasní jejich vliv na vnímání hudby v celosvětovém měřítku.	6. - 9.	Umění a kultura	6. ročník Tradice a lidová kultura Regionální hudební instituce Živé hudební projevy a akce v regionu 9. ročník Světové kulturní instituce Kulturní projevy v digitální a globální éře

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Člověk, zdraví a bezpečí (2. stupeň)	Výchova ke zdraví a bezpečí Tělesná výchova

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v	Klíčový obsah, témata (učivo)
Charakteristika předmětu **(informace o pojetí, obsahu, časové dotaci a organizaci výuky, včetně vzdělávacích strategií)**	**Charakteristika předmětu Výchova ke zdraví** **Pojetí a cíle předmětu:** Výchova ke zdraví směřuje k rozvoji zdravotní a bezpečnostní gramotnosti žáků a vede je k celoživotní potřebě aktivně uplatňovat zdravý a bezpečný způsob života. Podporuje u žáků odpovědný vztah k vlastnímu zdraví i zdraví druhých, schopnost činit informovaná rozhodnutí v situacích ohrožujících zdraví a bezpečí, utváření pozitivních životních hodnot, postojů a návyků, rozvoj sociálních dovedností a mezilidských vztahů. Výuka je zaměřena na praktické využití poznatků v každodenním životě. Důraz je kladen na aktivní zapojení žáků (diskuse, modelové situace, projekty), rozvoj kritického myšlení a schopnosti vyhodnocovat informace, propojování poznatků s reálnými situacemi a osobní zkušeností žáků, bezpečné prostředí pro sdílení a respektující komunikaci. Součástí výuky je také reflexe vlivu digitálních technologií na zdraví a bezpečí (např. digitální hygiena, práce s informacemi, rizika online prostředí), které významně ovlivňují život žáků. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk, zdraví a bezpečí, z klíčových kompetencí a základních gramotností (čtenářská a pisatelská, částečně z logicko-matematické) a z částí průřezového tématu péče o sebe a druhé, společnost pro všechny a udržitelné prostředí. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Výchova ke zdraví je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku. Výuka probíhá ve standardní učebně, příležitostně probíhá výuka venku. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována v rámci Tělesné výchovy, Biologie člověka, jako součást školních projektů nebo sportovních kurzů. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje znalostí a dovedností v oblasti zdraví, životního stylu a bezpečí. Sledujeme, jak žák rozumí souvislostem mezi chováním člověka a jeho fyzickým i duševním zdravím. Hodnotíme schopnost pracovat s informacemi o zdraví, rozlišovat spolehlivé zdroje a využívat je v praxi. Důležitá je také schopnost uplatnit získané poznatky při rozhodování v každodenních situacích. Součástí hodnocení je i aktivita žáka, jeho zapojení do diskusí a skupinové práce, schopnost spolupracovat a respektovat ostatní. Důraz klademe na odpovědný přístup k vlastnímu zdraví a schopnost sebereflexe. **Výchovné a vzdělávací strategie**			
Ochrana a podpora zdraví – nemoci, úrazy, prevence, sexuální a reprodukční zdraví				
CZB-VZB-001-ZV9-001**Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých s využitím příkladů přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.**	6. ročník Rozpozná vhodné a nevhodné způsoby chování z hlediska ochrany vlastního zdraví v běžných situacích. Uvede jednoduché příklady souvislosti mezi tělesným a duševním zdravím (např. pohyb, odpočinek, emoce). 7. ročník Posoudí vybrané způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých v konkrétních situacích. Vysvětlí základní souvislosti mezi tělesným a duševním zdravím na jednoduchých příkladech.	6 -7. ročník	Výchova ke zdraví	6. ročník: Základy a biorytmy Denní režim: Vyváženost práce (škola), pohybu a spánku; význam hygieny. Emoce a tělo: Jak radost nebo strach ovlivňují dýchání a tep (základy psychosomatiky). Bezpečnost v okolí: Rozpoznání rizik při hře a sportu. Životní cíle: Vliv aktuálních rozhodnutí (strava, pohyb, závislosti) na kvalitu života v dospělosti. Kritické myšlení: Hodnocení informací o zdraví na internetu a sociálních sítích. 7. ročník: Vztahy a prevence Sociální zdraví: Odpovědnost v kolektivu, ohleduplnost k nemocným a slabším. Psychohygiena: Význam odpočinku a koníčků pro duševní pohodu a imunitu. Osobní hranice: Jak říct „ne“ nevhodnému chování (asertivita). Životní styl a rizika Návykové látky: Dopad alkoholu a kouření na tělesný i duševní vývoj. Stres a zdraví: Mechanismy vzniku psychosomatických potíží při dlouhodobé zátěži. Vztahy a sexualita: Odpovědnost k sobě i partnerovi, respekt a souhlas.
CZB-VZB-001-ZV9-002**Na základě znalosti základních mechanismů vzniku nemocí (infekčních, neinfekčních, degenerativních, psychosomatických aj.) uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví.**	6. ročník Rozlišuje základní typy nemocí (infekční a neinfekční) a uvádí jednoduché příklady jejich vzniku. Uplatňuje základní zásady ochrany zdraví v běžných denních situacích (hygiena, pohyb, strava). 7. ročník Vysvětluje mechanismus vzniku vybraných infekčních a neinfekčních onemocnění a popisuje způsoby jejich prevence. Volí zdůvodňuje vhodné preventivní chování v modelových situacích ohrožení zdraví.	6 - 7. ročník	Výchova ke zdraví	6. ročník: Infekce a základy imunity Typy nemocí: Rozdíl mezi infekčními (viry, bakterie) a neinfekčními stavy (úrazy, vady). Cesty nákazy: Kapénkový přenos, alimentární cesta (špinavé ruce, potraviny), přenos hmyzem. Obrana těla: Význam hygieny, otužování, kvalitního spánku a základní funkce imunitního systému. Civilizační a psychosomatické hrozby Životní styl: Vliv nedostatku pohybu, soli a cukru na vznik hypertenze, obezity a diabetu. Psychosomatika: Jak dlouhodobý stres a emoční napětí vyvolávají fyzická onemocnění (žaludeční vředy, bolesti hlavy). Pohybový aparát: Prevence degenerativních změn páteře a kloubů (ergonomie sezení, kompenzační cvičení). 7. ročník: Prevence a vnější ochrana Mechanismus nákazy: Jak se mikroorganismy množí a jak tělo reaguje (zánět, horečka). Očkování a léčba: Význam vakcinace, rozdíl mezi antibiotiky a antivirotiky (rizika nadužívání). Epidemiologie: Pravidla chování při karanténě a ochrana rizikových skupin v okolí.
CZB-VZB-001-ZV9-003**Zdůvodní význam odpovědného, respektujícího sexuálního a partnerského chování pro zdraví a bezpečí člověka, navrhne a aplikuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.**	6. ročník Vysvětlí význam osobních hranic, respektu a odpovědného chování ve vztazích z hlediska zdraví a bezpečí. Rozpozná základní rizikové situace ohrožující sexuální a reprodukční zdraví a uvede způsoby, jak se jim vyhnout. 7. ročník Zdůvodní význam respektujícího partnerského chování pro fyzické i psychické zdraví dospívajících. Popíše základní postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví (hygiena, prevence rizikového chování).	6 -7. ročník	Výchova ke zdraví	6. ročník: Osobní integrita a dospívání Osobní hranice a respekt: Význam tělesné nedotknutelnosti, právo na soukromí, udílení a respektování souhlasu (consent). Biologické změny: Fyzické a psychické proměny v pubertě, menstruační cyklus, poluce, základy intimní hygieny. Virtuální rizika: Rizika sextingu, kyberstalkingu a sdílení intimního obsahu v digitálním prostředí. 7. ročník: Vztahy a komunikace Kvalita vztahů: Rozdíl mezi přátelstvím, zamilovaností a partnerstvím; znaky zdravého a toxického vztahu. Psychosociální aspekty: Vliv médií a pornografie na vnímání sexuality a obrazu vlastního těla. Prevence a odborná péče: Význam preventivních prohlídek (gynekologie, urologie, očkování proti HPV). Plánované rodičovství a ochrana Odpovědné sexuální chování: Rizika předčasného sexuálního života, schopnost odmítnout nátlak. Antikoncepce: Přehled metod, principy účinnosti, ochrana před nechtěným těhotenstvím. Pohlavně přenosné infekce (STI): HIV/AIDS, hepatitidy a další infekce – přenos, příznaky a bariérová ochrana.

CZB-VZB-001-ZV9-004**Analyzuje a hodnotí tělesné a psychosociální změny v období dospívání a adekvátně na ně reaguje, rozezná nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.**	6. ročník Popíše základní tělesné změny v období dospívání a respektuje individuální odlišnosti spolužáků při pohybových činnostech. Rozpozná nevhodné chování při sportu a ve společných šatnách a uvede, jak se v takové situaci zachovat. 7. ročník Vysvětlí vliv tělesných a emočních změn dospívání na výkon, spolupráci a chování v tělesné výchově. Rozezná nevhodné a nekonsenzuální chování v osobním i digitálním prostředí souvisejícím se sportem (např. komunikace v třídních skupinách). 8. ročník Analyzuje tělesné a psychosociální změny dospívání a přizpůsobí jim své chování, seberegulaci a spolupráci při pohybových aktivitách. Vyhodnotí rizikové situace spojené s intimitou, zesměšňováním nebo nátlakem ve sportovním prostředí a navrhne vhodné způsoby reakce. 9. ročník Hodnotí dopad tělesných a psychosociálních změn na vlastní pohybový projev, sebepojetí a týmovou spolupráci a vědomě upravuje své chování. Rozpozná, zdůvodní a odmítne nevhodné i nekonsenzuální chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí sportu a uplatní postupy ochrany sebe i druhých.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Biologie člověka Tělesná výchova	Učivo: Dospívání, intimita a respekt ve sportu 6. ročník: Proměny těla a respekt v šatně Puberta: základní tělesné změny (růst, ochlupení, hlas, pocení); pochopení, že každý dospívá jiným tempem. Bezpečné prostředí: pravidla chování v šatnách a sprchách; respekt k soukromí druhých; odmítnutí posměchu. 7. ročník: Emoce a komunikace Hormonální změny: vliv na náladu, únavu a motoriku (neohrabanost); vliv na spolupráci v týmu. On-line respekt: nevhodné komentáře k postavě či výkonu v chatech; rizika sdílení fotek ze šaten nebo hřiště. 8. ročník: Seberegulace a prevence nátlaku Psychosociální zrání: zvládání emocí při prohře a výhře; sebepřijetí v období růstu. Hranice intimity: rozpoznání nátlaku nebo zesměšňování (body shaming); jak se zastat druhého v týmu. 9. ročník: Sebepojetí a ochrana hranic Individuální styl: vliv změn na vlastní pohybový projev a sebevědomí; sport jako nástroj duševní rovnováhy. Bezpečí a sexualita: prevence obtěžování a nekonsenzuálního chování (fyzicky i digitálně); postupy ochrany (koho kontaktovat).		
CZB-VZB-001-ZV9-005**Uplatňuje osvojené návyky a dovednosti v situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, v rámci svých možností poskytne první pomoc ve škole.**	6. ročník Uplatňuje základní hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech, aby minimalizoval riziko úrazu. Předvede jednoduché postupy první pomoci při drobných úrazech ve školním prostředí (např. obvaz, zastavení drobného krvácení). 7. ročník Rozpozná situace s rizikem úrazu nebo náhlého onemocnění a volí vhodné chování k prevenci. Poskytne první pomoc při běžných školních úrazech v rámci svých schopností (např. ošetření odřenin, stabilizace končetiny). 8. ročník Aplikuje osvojené postupy první pomoci při náhlých stavech nebo úrazech spolužáků během tělesné výchovy či školních akcí. Zhodnotí účinnost svých zásahů a případně upraví své chování podle situace a bezpečnostních pravidel. 9. ročník Koordinuje bezpečné chování své i spolužáků při rizikových činnostech a plánuje preventivní opatření proti úrazům. Poskytne cílenou první pomoc při náhlých stavech nebo úrazech ve škole s vědomím svých kompetencí a zdůvodní postupy, které použil.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Tělesná výchova Biologie člověka	Učivo: Bezpečnost a první pomoc 6. ročník: Moje bezpečí a drobné rány Prevence v pohybu: vhodná obuv a oblečení pro TV, význam rozcvičení, hygiena po sportu. Základní ošetření: dezinfekce, náplasti, přiložení jednoduchého obvazu; ošetření odřeniny a drobného krvácení. 7. ročník: Odhad rizika a školní úrazy Předvídání rizik: identifikace nebezpečných míst ve škole (schody, šatny); chování při nevolnosti spolužáka. Fixace a pomoc: první pomoc při výronu, krvácení z nosu; stabilizace končetiny (šátek); volání na tísňovou linku. 8. ročník: Akce v terénu a náhlé stavy První pomoc při sportu: postup při poraněninách, křečích a úpalu/úžehu; pomoc při mdlobách. Rozhodování: vyhodnocení stavu vědomí a dýchání; nácvik stabilizované polohy. 9. ročník: Krizové situace a odpovědnost Koordinace pomoci: rozdělení úkolů na místě nehody (kdo volá, kdo hlídá, kdo ošetřuje). Život zachraňující úkony: resuscitace (teorie a nácvik na figuríně); postup při dušení; právní aspekty neposkytnutí pomoci.		
Denní režim – hygiena, výživa a pohyb						
CZB-VZB-002-ZV9-006**Na základě zásad zdravého životního stylu plánuje a upravuje svůj denní režim a každodenní činnosti.**	6. ročník Popíše základní složky svého běžného dne (spánek, školní docházka, volný čas, hygiena, strava) a zaznamená jejich časový rozsah do jednoduchého harmonogramu. Identifikuje ve svém režimu alespoň jednu činnost, která narušuje jeho pravidelnost (např. pozdní usínání u mobilu), a navrhne její konkrétní časové omezení. 7. ročník Sestaví vyvážený denní plán pro pracovní den a den pracovního klidu, ve kterém zohlední poměr mezi časem stráveným u obrazovek a aktivním pohybem. Vede si třídenní záznam o vlastní pohybové aktivitě a délce spánku, který následně porovná s obecnými doporučeními pro zdravý životní styl dospívajících.	6 -7. ročník	Výchova ke zdraví	6. ročník: Základy a řád Složky dne: práce (škola, příprava), odpočinek, spánek, hygiena, stravování. Pravidelnost: význam biorytmů, rituály pro usínání a vstávání. Časový snímek dne: záznam vlastních činností, odlišení povinností a volného času. 7. ročník: Rovnováha a digitální svět Pohybový režim: poměr mezi sedavým zaměstnáním a aktivním pohybem (kolik kroků/minut aktivity je minimum). Digitální hygiena: vliv modrého světla a technologií na kvalitu spánku a denní režim. Volný čas: smysluplné trávení volného času vs. pasivní konzumace obsahu.		
CZB-VZB-002-ZV9-007**Zdůvodní význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti k regeneraci sil a předcházení stresovým situacím.**	6. ročník Vysvětlí souvislost mezi tělesnou hygienou (mytí, výměna prádla) a prevencí kožních onemocnění či sociálním komfortem v kolektivu. Předvede základní dechové cvičení pro zklidnění organismu po intenzivní sportovní zátěži nebo při trémě. 7. ročník Zdůvodní specifika intimní hygieny v období dospívání a vybere vhodné hygienické postupy a pomůcky pro dny s vysokou pohybovou zátěží. Identifikuje své hlavní zdroje krátkodobého stresu a navrhne jednoduchou aktivitu, která mu pomůže se s nimi vypořádat (např. krátký pohyb, poslech hudby). Rozlišuje mezi aktivní a pasivní regenerací sil a zvolí vhodnou formu odpočinku na základě typu předchozí únavy (fyzická vs. psychická). Navrhne osobní plán pro předcházení stresovým situacím (např. příprava věcí do školy večer, včasný odchod na trénink) a zhodnotí jeho vliv na svou ranní pohodu.	6 -7. ročník	Výchova ke zdraví	6. ročník: Základy čistoty a dechu Tělesná hygiena: péče o pokožku, chrup a vlasy; čistota oděvu při sportu. Dech jako nástroj: základní techniky vědomého dýchání pro zklidnění. Síla odpočinku Regenerace: rozdíl mezi aktivním odpočinkem (procházka) a pasivním (spánek, film). Duševní hygiena: vliv prostředí a spánku na náladu a výkonnost. 7. ročník: Dospívání a první stresory Intimní hygiena: specifika v období puberty, hygiena při sportu a menstruaci. Stres pod kontrolou: co mě stresuje a jak na to reaguje moje tělo (bušení srdce, pocení).		

CZB-VZB-002-ZV9-008**Sestaví jednodenní i dlouhodobý jídelníček na základě výživových doporučení, která aplikuje vzhledem k potřebám organismu.**	6. ročník Sestavuje vyvážený jednodenní jídelníček s využitím modelu „zdravého talíře" a zdůvodňuje výběr jednotlivých složek (bílkoviny, sacharidy, tuky). Vybírá vhodné potraviny a nápoje pro dopolední svačinu tak, aby zajistil stabilní přísun energie pro školní dopoledne. 7. ročník Navrhuje víkendový stravovací plán pro rodinu, který splňuje doporučení pro denní příjem ovoce, zeleniny a vlákniny. Porovnává nutriční hodnoty na obalech potravin (např. jogurtů nebo cereálií) a volí varianty s nižším obsahem přidaných cukrů a solí.	6 -7. ročník	Výchova ke zdraví	6. ročník: Složení stravy a energie Zdravý talíř: základní poměry živin (bílkoviny, tuky, cukry) v jídle. Svačiny a pitný režim: energie pro učení, rizika energetických nápojů a sladkých limonád. Potravinová omezení: bezlepková a bezlaktózová dieta; vegetariánství a veganství (výhody a rizika). Analýza diet: populární diety z médií, vliv marketingu na výběr potravin, poruchy příjmu potravy (prevence). 7. ročník: Spotřebitelská gramotnost Čtení obalů: jak najít cukr, sůl a nasycené tuky v potravinách; složení na prvních místech. Ochranné látky: význam vlákniny, vitamínů a minerálních látek v přirozené stravě. Výživa a výkon Energetická bilance: příjem vs. výdej energie; specifika stravy při sportu (před a po tréninku). Civilizační onemocnění: vliv nadměrného solení a cukru na srdce, cévy a tělesnou hmotnost.		
Osobní bezpečí						
CZB-VZB-003-ZV9-009**Zaujímá odmítavý postoj vůči nevhodnému chování (vulgárnímu, násilnému, nerespektujícímu, agresivnímu, manipulativnímu) a v modelových situacích používá vhodné způsoby, jak se vůči takovému chování vymezit.**	6. ročník Rozpoznává prvky vulgárního a nerespektujícího chování v komunikaci se spolužáky a pojmenovává jejich dopad na klima ve třídě. Využívá v modelové situaci jednoduché asertivní techniky (např. jasné odmítnutí, „já-výrok") k vymezení se proti posmívání nebo braní osobních věcí. 7. ročník Rozlišuje mezi asertivním, pasivním a agresivním způsobem řešení konfliktů a demonstruje rozdíly v rámci hraní rolí. Aplikuje v modelové situaci techniku „pokažené gramofonové desky" při čelení nátlaku skupiny k porušování školního řádu. 8. ročník Identifikuje znaky manipulativního chování a kyberšikany v digitálním prostředí a navrhuje kroky pro bezpečnou obranu a nahlášení takového chování. Navrhuje strategie pro deeskalaci napětí v situaci, kdy je svědkem agresivního chování mezi vrstevníky, aniž by ohrozil vlastní bezpečí. 9. ročník Obhajuje své postoje v diskusi o hranicích tolerance vůči nerespektujícímu chování v partnerských a společenských vztazích. Řeší komplexní modelové situace zahrnující skrytou manipulaci nebo psychický nátlak a volí adekvátní formu pomoci (sebeprosazení, vyhledání autority, krizové linky).	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence	Učivo: Komunikace, asertivita a bezpečné vztahy 6. ročník: Respekt a základy obrany Komunikace v třídě: pravidla slušnosti, dopady vulgarismů a posměchu na vztahy. Osobní hranice: nácvik "Já-výroku" (jak říct, co mi vadí, bez útoku) a jasné "NE". 7. ročník: Typy chování a nátlak Komunikační styly: asertivita vs. pasivita vs. agrese (jak vypadá postoj těla a tón hlasu). Odolnost vůči skupině: techniky zvládání nátlaku vrstevníků (např. pokažená gramofonová deska). 8. ročník: Bezpečí v digitálním i reálném světě Kyberbezpečí: znaky kyberšikany, manipulace na sítích a digitální stopa. Mediace a pomoc: jak se zachovat jako svědek agrese, bezpečné nahlášení problému. 9. ročník: Vztahy a krizová pomoc Partnerské vztahy: respekt, tolerance a hranice ve vztahu, rozpoznání toxického chování. Krizová intervence: kontakty na odbornou pomoc (linky důvěry), strategie řešení psychického nátlaku.		
CZB-VZB-003-ZV9-010**Identifikuje nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a odůvodní, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.**	6. ročník Vyjmenuje základní osobní údaje, které by neměly být sdíleny ve veřejných profilech na sociálních sítích, a vysvětlí rizika jejich zneužití. Rozlišuje mezi bezpečným a rizikovým kontaktem s cizími osobami v on-line hrách nebo komunikačních aplikacích. 7. ročník Identifikuje znaky kyberšikany (např. dehonestující komentáře, vylučování ze skupin) a navrhuje správný postup, jak pomoci oběti nebo jak ochránit sebe. Vysvětluje princip digitální stopy a doloží na příkladech, jak mohou jednou zveřejněné fotografie nebo informace ovlivnit budoucnost člověka. 8. ročník Odůvodňuje nezbytnost ochrany soukromí a osobních dat v kontextu kyberkriminality (např. phishing, krádež identity) a popíše způsoby zabezpečení účtů (dvoufázové ověření). Posuzuje věrohodnost informací v digitálním prostředí a identifikuje rizika spojená s výzvami (challenges) nebo rizikovými trendy šířenými na sociálních sítích. 9. ročník Analyzuje mechanismy sociálního inženýrství (např. grooming, stalking) a navrhuje komplexní strategie pro ochranu osobní bezpečnosti i bezpečnosti svých vrstevníků. Kriticky vyhodnocuje dopad digitálních technologií na duševní zdraví a sociální vazby (např. závislosti, zkreslené vnímání reality) a obhajuje nutnost digitálního wellbeing.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence	Učivo: Digitální bezpečnost a svět on-line 6. ročník: Moje identita a cizí lidé Osobní údaje: co patří a nepatří na profil (adresa, škola, telefon); rizika veřejných profilů. On-line komunikace: bezpečný kontakt ve hrách; anonymita vs. realita; jak ukončit nevhodný hovor/chat. 7. ročník: Moje stopa a vztahy na síti Digitální stopa: trvalost informací na internetu; vliv on-line historie na budoucí studium či práci. Kyberšikana: formy útoku (vylučování, urážky); role agresora, oběti a svědka; postupy při napadení. 8. ročník: Ochrana dat a kritické myšlení Technické zabezpečení: silná hesla, dvoufázové ověření (2FA); phishing a podvodné weby. Informační hygiena: hoaxy, nebezpečné on-line výzvy (challenges) a jak jim nepodlehnout. 9. ročník: Rizika a digitální rovnováha Sociální inženýrství: grooming (vylákání ke schůzce), stalking; právní odpovědnost v on-line světě. Digitální wellbeing: závislostní chování (FOMO); vliv filtrů a sociálních sítí na sebepojetí; techniky pro on-line detox.		

CZB-VZB-003-ZV9-011**Chová se zodpovědně, předvídavě a bezpečně ve škole, v neznámém prostředí i v prostředí virtuální reality, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.**	6. ročník Dodržuje bezpečnostní řády odborných učeben, tělocvičny a školního hřiště a vysvětlí význam bezpečnostních značek v areálu školy. Předvádí v modelové situaci správný a bezpečný způsob oslovení a manipulace se známými i neznámými domácími zvířaty s cílem eliminovat riziko napadení. 7. ročník Identifikuje potenciálně nebezpečné předměty a látky v běžném životě (např. pyrotechnika, chemikálie v domácnosti) a popíše zásady bezpečné manipulace s nimi. Navrhuje pravidla bezpečného pohybu v neznámém venkovním prostředí (např. v lese, v blízkosti vodních ploch) se zaměřením na prevenci úrazů a orientaci. 8. ročník Aplikuje zásady bezpečného chování při kontaktu s cizími osobami v reálném i virtuálním světě a rozpoznává varovné signály rizikového chování druhých. Vyhodnocuje rizika spojená s pohybem v prostředí virtuální reality (např. ztráta orientace v prostoru, vliv na zrak a psychiku) a navrhuje opatření pro jejich minimalizaci. 9. ročník Předvídá nebezpečí v krizových situacích (např. hromadné akce, havárie, přírodní katastrofy) a demonstruje postupy pro ochranu zdraví svého i ostatních. Analyzuje kauzalitu mezi podceněním prevence a vznikem úrazu či ohrožením života a na základě této reflexe obhajuje principy zodpovědného chování jako součásti životního stylu.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence	Učivo: Bezpečné chování a prevence rizik 6. ročník: Bezpečí doma a ve škole Školní prostředí: řád učebny, tělocvičny a dílen; prevence úrazů o přestávkách. Domácí rizika: bezpečná manipulace s elektrospotřebiči, plynem a ostrými předměty. Styk se zvířaty: zásady přístupu k cizím zvířatům; prevence napadení psem. 7. ročník: Veřejný prostor a doprava Neznámé prostředí: orientace v terénu, chování při ztrátě orientace; bezpečná cesta do školy. Dopravní bezpečnost: pravidla pro cyklisty, jezdce na koloběžkách a chodce; viditelnost v provozu. Virtuální realita (VR): fyzická bezpečnost při používání VR brýlí (prostor kolem sebe, nevolnost). 8. ročník: Rizikové látky a situace Nebezpečné předměty a látky: pyrotechnika, zbraně, chemikálie v domácnosti; nález podezřelého předmětu. Styk s neznámými osobami: rozpoznání rizikového chování v reálném světě; jak si udržet bezpečný odstup. První pomoc v terénu: přivolání pomoci (tísňové linky) a základy sebezáchrany. 9. ročník: Krizový management a prevence Mimořádné události: chování při požáru, úniku škodlivin nebo evakuaci školy. Osobní zodpovědnost: právní důsledky riskantního chování; vliv alkoholu a drog na schopnost předvídat rizika. Bezpečnost ve VR a on-line: ochrana soukromí a fyzického zdraví při dlouhodobém pobytu v simulovaném prostředí.		
CZB-VZB-003-ZV9-012**Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě, řeší modelové dopravní situace a zvládá zásady bezpečného chování v případě dopravní nehody.**	6. ročník Využívá bezpečné způsoby přecházení vozovky a pohybu po krajnici v roli chodce za snížené viditelnosti s použitím reflexních prvků. Prověřuje základní výbavu jízdního kola před jízdou a předvádí správné dávání znamení o změně směru jízdy v modelovém provozu. 7. ročník Řeší modelové dopravní situace na křižovatkách (přednost zprava, hlavní vs. vedlejší silnice) z pohledu cyklisty i chodce. Dodržuje pravidla bezpečné a ohleduplné přepravy v prostředcích veřejné dopravy a identifikuje bezpečnostní prvky (nouzové kladívko, tlačítko zastávky na znamení). 8. ročník Vyhodnocuje rizika spojená s používáním mobilního telefonu a sluchátek v silničním provozu a zdůvodňuje jejich vliv na reakční dobu účastníka dopravy. Předvádí správné chování spolujezdce v osobním automobilu (připoutání, neovlivňování pozornosti řidiče) a vysvětluje rizika spojená s jízdou s řidičem pod vlivem návykových látek. 9. ročník Demonstruje správný postup při zajištění místa dopravní nehody (výstražný trojúhelník, reflexní vesta, vypnutí motoru) a přivolání Integrovaného záchranného systému. Kriticky posuzuje nejčastější příčiny dopravních nehod dospívajících a navrhuje preventivní opatření pro zvýšení bezpečnosti v místní komunitě.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence Cyklistický kurz	6. ročník: Viditelný chodec a připravený cyklista Chodec v provozu: pravidla přecházení, chůze po krajnici; význam reflexních prvků (vidět a být viděn). Příprava na cestu: povinná výbava kola; kontrola brzd a plášťů; technika jízdy a signalizace rukou. 7. ročník: Křižovatky a veřejná doprava Pravidla přednosti: křižovatka bez značek, hlavní vs. vedlejší silnice; vodorovné dopravní značení. Veřejná doprava: ohleduplnost, uvolnění místa; bezpečnostní prvky v autobuse/vlaku (kladívka, nouzové brzdy). 8. ročník: Pozornost a zodpovědnost Smyslové vnímání: vliv sluchátek a mobilu na orientaci v provozu; reakční doba a brzdná dráha. Spolujezdec: aktivní bezpečnost (pásy, autosedačky); krizové situace (agresivní řidič, vliv alkoholu/drog). 9. ročník: Management nehody a prevence Dopravní nehoda: zajištění místa (trojúhelník, vesta); komunikace s dispečinkem IZS (112, 155). Rizikové faktory: analýza nehod dospívajících (rychlost, nepozornost); bezpečnostní úpravy v okolí školy.		

CZB-VZB-003-ZV9-013**Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek se životní perspektivou člověka, vysvětlí rizika a dopady závislostního chování.**	6. ročník Vyjmenuje bezprostřední zdravotní rizika spojená s užíváním běžných legálních návykových látek (např. tabák, alkohol, energetické nápoje) u dětí a dospívajících. Vysvětluje na konkrétních příkladech, jak může experimentování s návykovými látkami negativně ovlivnit sportovní výkonnost a školní výsledky. 7. ročník Popisuje mechanismus vzniku závislosti a odlišuje mezi fyzickou a psychickou závislostí na návykových látkách či činnostech (např. digitální hry). Identifikuje sociální rizika spojená s užíváním návykových látek, jako je ztráta důvěry v rodině nebo konflikty s vrstevníky. 8. ročník Analyzuje zdravotní a psychosociální dopady zneužívání nelegálních drog a léků bez lékařského předpisu na organismus a psychiku člověka. Dává do souvislosti finanční a právní důsledky závislostního chování (např. dluhy, omezení způsobilosti, trestní odpovědnost) s možností dosahování budoucích životních cílů. 9. ročník Kriticky vyhodnocuje vliv marketingu a tlaku sociálních skupin na normalizaci užívání návykových látek v moderní společnosti. Obhajuje význam zdravého životního stylu jako prevence závislostí a navrhuje strategie pro zvládání zátěžových situací bez použití psychoaktivních látek v kontextu své budoucí životní perspektivy.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence	6. ročník: Legální látky a bezprostřední dopady Látky v okolí: Rizika užívání alkoholu, tabáku (včetně e-cigaret a nikotinových sáčků) a nadměrné konzumace energetických nápojů u dětí. Vliv na výkon: Dopad na soustředění, paměť, kapacitu plic, motoriku a schopnost těla regenerovat po sportovní zátěži. Krátkodobé důsledky: Negativní vliv na spánek, náladovost a školní prospěch. 7. ročník: Mechanismus závislosti a sociální vazby Vznik závislosti: Rozdíl mezi fyzickou závislostí (potřeba látky pro fungování těla) a psychickou závislostí (bažení, rituál); nelátkové závislosti (gaming, sociální sítě). Sociální zdraví: Vliv užívání na vztahy s rodiči (ztráta důvěry, lhaní) a změna postavení v kolektivu vrstevníků. Prevence: Schopnost rozpoznat začínající problém a vyhledat pomoc pro sebe nebo blízkého. 8. ročník: Nelegální drogy, léky a životní perspektiva Nelegální látky a zneužívání léků: Zdravotní rizika spojená s drogami a nadužíváním tlumících léků nebo léků na spaní; vliv na nervovou soustavu a psychiku. Důsledky pro budoucnost: Finanční zátěž (dluhy), právní následky (trestní rejstřík, přestupky) a jejich dopad na výběr budoucího povolání. Omezení způsobilosti: Jak závislost omezuje svobodné rozhodování a životní ambice. 9. ročník: Společenský tlak a strategie odolnosti Manipulace a marketing: Kritický pohled na reklamu na alkohol/tabák a normalizaci drog v popkultuře a na sociálních sítích (influenceři). Strategie zvládání (Coping): Techniky řešení stresu, úzkosti a životních nezdarů bez úniku k psychoaktivním látkám (sport, relaxace, komunikace). Hodnotová orientace: Zdravý životní styl jako vědomé rozhodnutí chránit svou budoucnost a svobodu před závislostí.		
Osobní bezpečí za mimořádných událostí a v souvislosti s obranou státu						
CZB-VZB-004-ZV9-014**Uplatňuje adekvátní způsoby bezpečného chování v modelových situacích ohrožení spojeného s mimořádnou událostí.**	6. ročník Identifikuje varovný signál „Všeobecná výstraha“ a na základě pokynů učitele demonstruje správný postup při opuštění budovy školy (evakuaci). Vyjmenuje obsah evakuačního zavazadla a vysvětlí význam jednotlivých položek pro přežití v prvních 24 hodinách po mimořádné události. 7. ročník Navrhuje bezpečné postupy při výskytu přírodních katastrof běžných pro daný region (např. povodeň, silná bouře, požár v přírodě) v modelových situacích. Předvádí správnou komunikaci s tísňovou linkou, přičemž stručně a přesně sděluje klíčové informace o druhu a místě mimořádné události. 8. ročník Aplikuje zásady ochrany před účinky nebezpečných látek (chemický poplach) s využitím improvizovaných prostředků ochrany dýchacích cest a povrchu těla. Vyhledává v mapových podkladech a v terénu nejbližší místa úkrytu a evakuační trasy v okolí bydliště a školy. 9. ročník Řeší komplexní modelovou situaci (např. únik nebezpečné látky v dopravě nebo blackout), ve které musí prioritizovat kroky pro zajištění bezpečí sebe i ohrožených osob v okolí. Analyzuje systém krizového řízení v obci a vysvětlí roli Integrovaného záchranného systému (IZS) při řešení rozsáhlých mimořádných událostí.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence Projektové dny Branná příprava	6. ročník: Varování a evakuace Varovné signály: Rozlišení tónu sirény (kolísavý signál „Všeobecná výstraha“ vs. zkušební tón). Školní evakuační plán: Pravidla opuštění budovy, význam shromaždiště, role pedagogů a odpovědnost žáka. Evakuační zavazadlo: Klíčové položky (trvanlivé potraviny, pitná voda, doklady, léky, svítilna, rádio) a jejich funkce pro přežití prvních 24 hodin. 7. ročník: Přírodní živly a komunikace Regionální hrozby: Specifika chování při povodních (evakuace do vyšších pater), vichřicích (nezdržovat se u oken) a požárech v přírodě. Tísňové volání: Struktura hlášení (Co se stalo, Kde se to stalo, Kdo volá, odpovědi na doplňující dotazy operátora), znalost evropského čísla 112. 8. ročník: Individuální ochrana a terén Improvizovaná ochrana: Využití běžných oděvů a domácích prostředků (pláštěnky, brýle, navlhčené šátky) při úniku chemických látek. Krizová kartografie: Práce s mapou (on-line i papírovou), identifikace evakuačních tras, zón ohrožení a míst pro ukrytí v okolí školy a domova. 9. ročník: Komplexní řešení krizí a systém státu Řízení priorit v krizi: Postupy při blackoutu (dlouhodobý výpadek proudu) nebo havárii s únikem nebezpečných látek; priorita záchrany života před majetkem. Struktura IZS: Součinnost složek (Hasiči, Policie, Záchranná služba) a orgánů obce (starosta, krizový štáb) při řešení rozsáhlých neštěstí. Informační zdroje: Role médií, sirén a obecního rozhlasu při varování obyvatelstva.		

CZB-VZB-004-ZV9-015**Aplikuje zásady bezpečného chování při antropogenních mimořádných událostech a mimořádných událostech způsobených přírodními vlivy na místech, kde se pohybuje.**	6. ročník Rozlišuje mezi přírodními hrozbami (bouřka, povodeň) a antropogenními riziky (požár v budově, dopravní nehoda) a uvádí základní preventivní pravidla pro každou skupinu. Demonstruje správné vyhledání nejbližšího únikového východu a shromaždiště při pohybu v neznámé budově (např. obchodní centrum, kino) s oporou o evakuační plány. 7. ročník Navrhuje bezpečné postupy při náhlé změně počasí v terénu (např. bouřka na horách, silný vítr), přičemž identifikuje riziková místa, kterým je nutné se vyhnout (např. osamělé stromy, hřebeny). Vysvětluje specifika bezpečného chování při výskytu antropogenní mimořádné události v městském prostředí (např. nález podezřelého předmětu, únik plynu v bytě). 8. ročník Aplikuje zásady ochrany při mimořádné události spojené s únikem nebezpečné látky v bezprostředním okolí (např. havárie cisterny), včetně volby směru úniku kolmo na směr větru. Sestavuje rodinný krizový plán, který zahrnuje určení místa setkání a způsob komunikace v případě, že standardní sítě (mobilní signál) přestanou fungovat. 9. ročník Analyzuje specifická rizika spojená s antropogenními hrozbami v moderní společnosti (např. útok aktivního střelce, kybernetický útok na kritickou infrastrukturu) a v modelové situaci volí adekvátní reakci (Uteč – Schovej se – Bojuj). Posuzuje míru rizika ve svém okolí vzhledem k aktuálním přírodním vlivům (např. sucho a riziko požárů, tání sněhu a povodně) a navrhuje preventivní opatření pro ochranu sebe a své komunity.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence Projektové dny Branná příprava	6. ročník: Rozpoznání hrozeb a orientace Klasifikace mimořádných událostí (MU): Přírodní (povodeň, bouřka, zemětřesení) vs. antropogenní způsobené lidskou činností (havárie, požáry, výbuchy). Prevence a značení: Význam bezpečnostních tabulek, piktogramů a směrů úniku. Orientace v prostoru: Čtení evakuačních plánů v budovách, vyhledávání nouzových východů a shromaždišť. 7. ročník: Přírodní živly a městská rizika Chování v terénu: Bezpečná reakce na extrémní počasí (krupobití, vichřice), vyhodnocení rizikových míst (vrcholy, vodní toky, stožáry). Rizika ve městě: Postup při podezření na únik plynu (nevětrat elektricky, otevřít okna), nález podezřelých zavazadel (nedotýkat se, informovat Policii). Ochrana zdraví: Improvizovaná ochrana těla a dýchacích cest při výskytu prachu nebo kouře. 8. ročník: Chemická nebezpečí a rodinná připravenost Únik nebezpečných látek: Rozpoznání havárie (zápach, mrak, značení vozidel – oranžové tabulky), pravidlo úniku kolmo na směr větru. Krizová komunikace: Plánování v rodině (místo srazu, kontaktní osoba mimo region), využití rádioamatérských stanic nebo rozhlasu při výpadku sítě. Evakuační zavazadlo: Revize obsahu a jeho praktické využití. 9. ročník: Moderní hrozby a lokální rizika Aktivní útočník: Protokol reakce v krizové situaci: Uteč (primární), Schovej se (pokud nelze utéct), Bojuj (poslední možnost). Kybernetické a infrastrukturní hrozby: Blackout (dlouhodobý výpadek proudu), narušení dodávek vody a kritické digitální infrastruktury. Analýza okolí: Posouzení specifických rizik bydliště (blízkost chemičky, záplavová zóna) a aktivní zapojení do prevence v obci.		
CZB-VZB-004-ZV9-016**Charakterizuje zásady požární prevence; v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné způsoby chování, metody a prostředky hašení požáru.**	6. ročník Vyjmenuje nejčastější příčiny vzniku požárů v domácím prostředí (např. svíčky, vadná elektroinstalace, vaření) a navrhne jednoduchá preventivní opatření. Demonstruje správné nahlášení požáru na tísňovou linku 150 nebo 112 a předvede bezpečný způsob opuštění zakouřené místnosti (pohyb u země, ochrana dýchacích cest). 7. ročník Popisuje princip "ohňového trojúhelníku" (hořlavá látka, kyslík, zdroj zapálení) a na tomto základě vysvětlí různé způsoby přerušení procesu hoření. Rozpoznává základní typy přenosných hasicích přístrojů (vodní, práškový, sněhový) podle jejich označení a piktogramů a určí, na jaké materiály jsou určeny. 8. ročník Určuje vhodný hasební prostředek pro specifické typy požárů (např. hořící olej na pánvi, elektrické zařízení pod proudem) a vysvětlí rizika použití nesprávného postupu (např. hašení oleje vodou). Předvádí v modelové situaci (teoreticky či s trenažérem) správnou manipulaci s hasicím přístrojem podle postupu: vytáhnout pojistku – nasměrovat na ohnisko – stisknout. 9. ročník Navrhuje komplexní plán požární evakuace pro konkrétní prostor (např. školní patro, byt) včetně určení únikových cest a kontroly uzavření dveří pro zabránění šíření kouře. Analyzuje kauzalitu mezi nedodržením požárních předpisů a následnými škodami na zdraví a majetku a na základě modelových situací obhajuje nutnost instalace autonomních hlásičů kouře.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence Projektové dny Branná příprava	6. ročník: Požár v domácnosti a první reakce Rizika v domácnosti: Nedbalost při vaření, svíčky, přetěžování zásuvek, hořlaviny v blízkosti topidel. Prevence: Bezpečné ukládání zápalek, vypínání spotřebičů, nenechávání otevřeného ohně bez dozoru. Sebezáchrana: Ohlašování požáru (Co, Kde, Kdo), pohyb v kouři (u země), ochrana dýchacích cest (navlhčená tkanina). 7. ročník: Teorie hoření a hasiva Ohňový trojúhelník: Podmínky hoření (palivo, kyslík, teplo) a principy hašení (ochlazování, zamezení přístupu vzduchu). Hasicí přístroje: Druhy (vodní, práškový, sněhový/CO_2), význam piktogramů a třídy požárů (A, B, C). Požární značení: Identifikace únikových cest a umístění hasebních prostředků v budovách. 8. ročník: Specifické situace a praxe Kritické situace: Hašení jedlých olejů a tuků (zákaz vody!), hašení elektrických zařízení pod napětím. Technika hašení: Postup manipulace s PHP (odjistit, namířit na ohnisko, spustit), bezpečnostní vzdálenost při hašení. První pomoc: Ošetření popálenin a pomoc při nadýchání se zplodinami. 9. ročník: Krizové plánování a odpovědnost Evakuace: Příprava evakuačního plánu, role požárních uzávěrů (dveří), prevence komínového efektu při požáru. Technické zabezpečení: Význam a instalace autonomních hlásičů kouře a detektorů CO. Právní odpovědnost: Odpovědnost za způsobení požáru, význam revizí spotřebičů a komínů, součinnost s jednotkami požární ochrany.		

CZB-VZB-004-ZV9-017**Vysvětlí roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu, orientuje se v principech zajišťování vnější i vnitřní obrany, v bezpečnostním systému ČR a typech krizových stavů.**	6. ročník Vysvětluje základní povinnost občana poskytnout osobní a věcnou pomoc při mimořádných událostech, pokud tím neohrozí život svůj nebo jiných osob. Rozlišuje role základních složek Integrovaného záchranného systému (IZS) a uvádí příklady jejich spolupráce při zajišťování vnitřní bezpečnosti v obci. 7. ročník Charakterizuje základní práva občana v krizových situacích (např. právo na informace, právo na ochranu života a zdraví) a uvádí, kde lze tyto informace čerpat. Popisuje rozdíl mezi vnitřní bezpečností (policie, záchranáři) a vnější obranou státu (armáda) a vysvětlí, proč je důležitá mezinárodní spolupráce (např. členství v NATO). 8. ročník Orientuje se v základním rozdělení bezpečnostního systému ČR (prezident, vláda, Bezpečnostní rada státu) a pojmenuje hlavní úkoly Armády ČR při obraně státu. Rozpoznává příznaky ohrožení státu a vysvětlí význam branné povinnosti jako morálního a zákonného závazku občana v případě napadení země. 9. ročník Definuje čtyři typy krizových stavů v ČR (stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav) a uvede konkrétní příklady situací, které vedou k jejich vyhlášení. Analyzuje dopad vyhlášení krizových stavů na běžný život občana, zejména z hlediska dočasného omezení některých práv a svobod ve prospěch zajištění celkové bezpečnosti.	6 -9. ročník	Výchova ke zdraví Programy primární prevence Projektové dny Branná příprava	6. ročník: Občan a záchranná síť Povinnost pomoci: Osobní pomoc (fyzická činnost) a věcná pomoc (poskytnutí prostředků) v nouzi; princip priority vlastního bezpečí. Složky IZS: Role Hasičského záchranného sboru, Policie ČR a Zdravotnické záchranné služby; tísňová čísla a jejich správné použití. Spolupráce v obci: Součinnost složek při lokálních událostech (nehody, požáry). 7. ročník: Práva a vnější bezpečnost Práva občana v krizi: Právo na včasné informace (sirény, rozhlas), evakuaci a základní životní potřeby. Vnitřní vs. vnější bezpečnost: Policie jako garant pořádku uvnitř státu vs. Armáda jako ochrana před vnějším nepřítelem. Mezinárodní záruky: Kolektivní obrana v rámci NATO a role ČR v mezinárodním společenství. 8. ročník: Stát a armáda Bezpečnostní systém ČR: Role prezidenta (vrchní velitel), vlády a Bezpečnostní rady státu v krizovém řízení. Armáda ČR: Hlavní úkoly (obrana teritoria, mise, pomoc při katastrofách), moderní výzvy (kybernetické hrozby). Branná povinnost: Legislativní rámec a morální rozměr připravenosti občana k obraně vlasti. 9. ročník: Krizové stavy a legislativa Typy krizových stavů: Podmínky pro vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. Omezení v krizi: Možné dočasné omezení svobody pohybu, vlastnických práv nebo práva na shromažďování během krize. Odpovědnost jednotlivce: Kritické vyhodnocování informací v době krize a respektování nařízení orgánů krizového řízení.		

Charakteristika předmětu **(informace o pojetí, obsahu, časové dotaci a organizaci výuky, včetně vzdělávacích strategií)**	**Charakteristika předmětu Tělesná výchova** **Pojetí a cíle předmětu:** Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí. Na 2. stupni základní školy je zaměřen na rozvoj pohybových dovedností, fyzické zdatnosti a pozitivního vztahu k pohybu jako přirozené součásti zdravého životního stylu. Důraz je kladen na radost z pohybu, všestranný pohybový rozvoj a individuální možnosti každého žáka. Žáci jsou vedeni k osvojení základních pohybových dovedností, k poznávání vlastních pohybových schopností a k jejich postupnému zlepšování. Součástí výuky je také rozvoj sociálních dovedností, spolupráce, dodržování pravidel fair play a odpovědnosti za vlastní zdraví i bezpečnost druhých. Předmět podporuje celkový wellbeing žáků a přispívá k vytváření pozitivního vztahu k aktivnímu trávení volného času. **Obsahové vymezení předmětu:** Obsah předmětu zahrnuje základní okruhy pohybových činností a péče o zdraví. Pohybové dovednosti – základní gymnastika, atletika, pohybové hry, rytmické a taneční činnosti, základy sportovních her. Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, protahovací a kompenzační cvičení, rozvoj pohyblivosti a koordinace. Pohybové hry a soutěže – rozvoj spolupráce, dodržování pravidel, fair play. Činnosti podporující pohybové učení – vnímání vlastního těla, orientace v prostoru, reakce na podněty. Bezpečnost a ochrana zdraví při pohybu – zásady bezpečného chování, hygiena při pohybových aktivitách. Obsah je přizpůsoben věku a individuálním možnostem žáků a směřuje k jejich postupnému rozvoji. **Časové a organizační vymezení**: Předmět Tělesná výchova je vyučován 2 hodiny týdně v 6. - 9. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, případně v přírodě nebo dalších vhodných prostorách. V 7. ročníku je zařazen lyžařský výcvik, v 8. ročníku cyklistický výcvik a v 9. ročníku vodácký výcvik Žáci se účastní soutěží, závodů a turnajů. Výuka zahrnuje individuální i skupinovou práci, pohybové hry a soutěže, nácvik a procvičování pohybových dovedností, pobyt venku a sezónní aktivity. Důležitou součástí výuky je dodržování bezpečnostních pravidel a přizpůsobení aktivit aktuálním podmínkám i schopnostem žáků. **Hodnocení:** Na 2. stupni se hodnotí procenty. Při hodnocení v předmětu Tělesná výchova se zaměřujeme především na individuální pokrok žáka, jeho snahu, aktivní zapojení a vztah k pohybovým činnostem. Důraz není kladen na výkon v porovnání s ostatními, ale na osobní rozvoj každého žáka s ohledem na jeho možnosti.Hodnotíme zejména míru zapojení a aktivitu při pohybových činnostech, snahu o zlepšování vlastních pohybových dovedností a fyzické zdatnosti, zvládnutí základních pohybových dovedností odpovídajících věku žáka, dodržování pravidel her a zásad fair play, spolupráci ve skupině a ohleduplnost vůči ostatním, schopnost reagovat na pokyny a organizaci činností, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pohybu a vztah k pohybovým aktivitám a ochotu zapojovat se do nich. Součástí hodnocení je také vedení žáků k sebehodnocení, uvědomování si vlastního pokroku a poskytování formativní zpětné vazby, která podporuje motivaci k pravidelnému pohybu a zdravému životnímu stylu. **Klíčová kompetence k učení:** Plány učení či kritéria práce vytváříme společně se žáky. Nastavujeme přiměřené vzdělávací cíle pro každého ze žáků. Jsme důslední ve vyžadování domluvených pravidel					Charakteristika předmětu Tělesná výchova Pojetí a cíle předmětu: Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Na 2. stupni základní školy je zaměřen na rozvoj pohybových dovedností, fyzické zdatnosti a pozitivního vztahu k pohybu jako přirozené součásti zdravého životního stylu. Důraz je kladen na radost z pohybu, všestranný pohybový rozvoj a individuální
Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	**Očekávané výsledky učení ŠVP**	**Zařazení do ročníku/ů**	**Realizováno v předmětu/předmětech**	**Klíčový obsah, témata (učivo)**		
Činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví						
CZB-TEV-001-ZV9-001**Zvládá v souladu s individuálními možnostmi širší spektrum osvojovaných pohybových dovedností a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.**	6. ročník Provádí základní techniku běhu, skoku a hodu a využívá ji v jednoduchých soutěžích. Zvládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, příjem, střelba) v průpravných hrách a dodržuje při nich svou roli v týmu. 7. ročník Kombinuje naučené pohybové dovednosti do složitějších celků (např. gymnastická sestava, atletický trojboj). Uplatňuje v týmové hře základní taktické prvky (uvolnění se bez míče, bránění prostoru) v souladu se svými fyzickými možnostmi. 8. ročník Prokazuje technicky správné provedení náročnějších prvků (např. smeč, technický skok, akrobacie) a dokáže je modifikovat pro různé herní situace. Spolupracuje v týmu na řešení herních situací a přizpůsobuje svůj pohybový projev strategii družstva. 9. ročník Vybírá a efektivně využívá optimální pohybové dovednosti pro řešení konkrétních situací v individuálních i týmových sportech. Integruje osvojené dovednosti do komplexních pohybových aktivit (turnaje, kurzy) a usiluje o jejich precizní provedení i pod únavou.	6.–9.	Tělesná výchova	Atletika: Technika běhů (sprinty, vytrvalost), skoků (daleký, vysoký) a hodů/vrhů. Sportovní hry: Basketbal, volejbal, florbal, fotbal, házená (herní činnosti jednotlivce, kombinace, systémy hry). Gymnastika a akrobacie: Základní gymnastika, cvičení na nářadí, akrobacie (kotouly, stoje, přemety), rytmická gymnastika. Úpoly: Základy sebeobrany, pády, průpravné úpoly. Netradiční sporty a hry: Frisbee, badminton, softball, bouldering (dle podmínek školy). Pohyb v přírodě: Turistika, orientační běh, základy lyžování nebo jízdy na kole.		

CZB-TEV-001-ZV9-002**Tvoří varianty pohybových dovedností podle zadání, své fantazie, hudebního a rytmického doprovodu, podle účelu pohybových činností, společně zvolené taktiky hry, soutěže.**	6. ročník Obměňuje známé pohybové hry o vlastní pravidla nebo netradiční pomůcky podle zadání vyučujícího. Sladí jednoduché pohybové motivy se zadaným rytmem nebo hudebním doprovodem. 7. ročník Navrhuje vlastní varianty rozcvičení nebo herních cvičení se zaměřením na konkrétní cíl (např. rozvoj rychlosti, obratnosti). Vytváří ve skupině krátkou pohybovou sestavu s využitím rytmické gradace nebo dynamických změn. 8. ročník Modifikuje herní systémy a rozestavení hráčů v týmu na základě průběhu hry a síly soupeře. Přenáší pohybové dovednosti z jednoho sportovního odvětví do jiného (např. využití basketbalového uvolnění bez míče ve florbale). 9. ročník Sestavuje a v praxi ověřuje taktický plán pro školní turnaj nebo soutěž, který zohledňuje individuální dovednosti spolužáků. Tvoří komplexní pohybové vyjádření (vlastní taktiku, choreografii či herní kombinaci), které odpovídá zvolenému účelu a estetickým nárokům.	6.–9.	Tělesná výchova	Herní varianty: Úprava pravidel, rozměrů hřiště, počtu hráčů a typů náčiní. Taktická příprava: Útočné a obranné kombinace, herní systémy, role v týmu (kapitán, tvůrce hry). Rytmické a estetické formy: Pohybová improvizace, tvořivé využití rytmu, základy choreografie. Kreativní řešení: Přizpůsobení pohybu netradičnímu prostředí (příroda, omezený prostor).		
CZB-TEV-001-ZV9-003**Samostatně uplatňuje osvojené postupy ke zlepšení či udržení své tělesné zdatnosti, duševní a sociální pohody, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou a psychickou zátěží.**	6. ročník Změří si tepovou frekvenci před a po zátěži a porovná naměřené hodnoty s klidovým stavem. Překonává mírnou únavu při vytrvalostních aktivitách bez přerušení pohybu s využitím správné techniky dýchání. 7. ročník Využívá základní protahovací a kompenzační cvičení k odstranění svalového napětí po jednostranném zatížení (např. po dlouhém sezení v lavici). Uplatňuje vědomé úsilí k dokončení náročnější pohybové úlohy a popíše pocity, které doprovázejí překonávání únavy. 8. ročník Sestavuje si vlastní krátký kondiční program (např. kruhový trénink) zaměřený na oslabené svalové skupiny nebo rozvoj zdatnosti. Používá relaxační techniky k uvolnění psychického napětí po stresové situaci nebo intenzivním sportovním výkonu. 9. ročník Vyhodnocuje rozvoj své tělesné zdatnosti pomocí testových baterií a navrhuje si úpravy pohybového režimu pro udržení zdraví v budoucnu. Analyzuje své reakce na vysokou psychickou a fyzickou zátěž a volí adekvátní strategii pro její zvládnutí (např. sebezklidnění, motivace, rozvržení sil).	6.–9.	Tělesná výchova	Kondiční příprava: Rozvoj vytrvalosti, síly, rychlosti a pohyblivosti; principy zatěžování a odpočinku. Zdravotní aspekty pohybu: Monitorování zátěže (tepová frekvence, subjektivní pocit únavy); kompenzační, protahovací a relaxační cvičení. Diagnostika zdatnosti: Testování (např. ČŠI testy, Jacíkův test, vytrvalostní běhy); hodnocení vlastního pokroku. Psychika a pohyb: Vztah mezi pohybem a náladou; překonávání „vnitřního lenocha“; sebekontrola a sebekázeň při zátěži.		
CZB-TEV-001-ZV9-004**Aktivně se podílí na plánování a organizaci svého pohybového režimu (ve škole, mimo školu) a naplňuje ho.**	6. ročník Vybírá si z nabídky školních a volnočasových pohybových aktivit ty, které odpovídají jeho zájmům, a zdůvodní svou volbu. Sleduje své zapojení do pohybových činností během běžného týdne a porovná ho s doporučeným minimem pohybu pro svůj věk. 7. ročník Navrhuje jednoduchý plán aktivního víkendu nebo výletu s rodinou či přáteli, který zahrnuje alespoň jednu delší pohybovou aktivitu. Evidence vlastní pohybové aktivity pomocí moderních technologií (aplikace, chytré hodinky, krokoměr) a interpretuje získaná data. 8. ročník Sestavuje si individuální týdenní pohybový program, který vyvažuje školní zátěž, organizovaný sport a spontánní pohyb. Vyhledává v regionu dostupné možnosti pro sportování (sportoviště, cyklostezky, kluby) a kriticky zhodnotí jejich dostupnost pro své potřeby. 9. ročník Realizuje a průběžně vyhodnocuje svůj dlouhodobý plán pohybového režimu se zaměřením na udržení kondice i po ukončení základní školy. Argumentuje ve prospěch zařazení pohybu do každodenního života jako prevence stresu a únavy v kontextu přípravy na budoucí studium či profesi.	6.–9.	Tělesná výchova	Plánování pohybu: Tvorba týdenního rozvrhu, stanovení reálných cílů (SMART cíle v pohybu). Technologie v TV: Využití fitness aplikací, sporttesterů a online platforem pro monitoring a motivaci k aktivitě. Regionální sportovní nabídka: Mapování místních sportovních klubů, kroužků a volně přístupných sportovišť. Pohyb jako životní styl: Integrace chůze a jízdy na kole do dopravy, aktivní trávení přestávek a volného času.		
CZB-TEV-001-ZV9-005**Uplatňuje zásady hygieny a bezpečného chování při pohybových činnostech v prostředí sportovišť a přírody; aktivně předchází krizovým situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.**	6. ročník Kontroluje před zahájením činnosti stav svého sportovního ústrojí (obuv, oděv, absence šperků) a bezpečnost bezprostředního okolí. Uplatňuje naučená pravidla bezpečnosti v šatnách, sprchách a při přechodech na sportoviště. 7. ročník Odhaduje rizika spojená s pohybem v přírodním terénu (počasí, povrch, překážky) a přizpůsobuje jim intenzitu a techniku pohybu. Demonstruje správnou dopomoc a záchranu u vybraných gymnastických nebo akrobatických prvků pod dohledem učitele. 8. ročník Identifikuje příznaky přetížení nebo blížícího se úrazu u sebe i spolužáků a včas přeruší činnost nebo upozorní vyučujícího. Navrhuje bezpečná řešení krizových situací vzniklých při sportu (např. náhlá změna počasí na kurzu, technická závada na vybavení). 9. ročník Zabezpečuje prostor pro sportovní aktivitu skupiny a aktivně koriguje rizikové chování spolužáků, které by mohlo vést k úrazu. Reaguje adekvátně na vzniklou krizovou situaci (např. srážka hráčů, pád) – zajistí bezpečnost místa, poskytne první pomoc a přivolá asistenci.	6.–9.	Tělesná výchova	Hygiena a výbava: Funkční oblečení pro různé sporty; význam čisté a vhodné obuvi; hygiena těla po zátěži (prevence plísní a nachlazení). Bezpečnost sportovišť: Pravidla bezpečného využívání nářadí a náčiní (tělocvična, posilovna, bazén); specifika outdoorových aktivit. Dopomoc a záchrana: Techniky záchrany v gymnastice a úpolových sportech; odpovědnost za spolucvičence. Krizový management: Jednání pod tlakem; hlášení úrazu; orientace v neznámém terénu a nouzové signály.		
Činnosti podporující pohybové učení						

CZB-TEV-002-ZV9-006**Používá osvojované tělocvičné názvosloví, správně reaguje na pokyny, povely, smluvená gesta a signály, samostatně řídí skupinu při pohybové činnosti.**	6. ročník Reaguje okamžitě a správně na základní povely (nástupové, pořadové) a smluvené signály (píšťalka, gesto rukou) během výuky. Pojmenovává prováděné cviky základním tělocvičným názvoslovím (např. vzpažit, dřep, úklon) během hromadného cvičení. 7. ročník Využívá tělocvičné názvosloví k popisu jednoduchého pohybového cvičení nebo herní situace tak, aby ji spolužáci dokázali provést. Řídí krátkou část hodiny pro menší skupinu (např. v rámci stanoviště) s využitím jasných pokynů a smluvených signálů. 8. ročník Vede samostatně rozcvičení pro celou třídu, přičemž kombinuje slovní povely s názornou ukázkou a kontroluje správnost provedení u spolužáků. Rozhoduje jednoduché herní situace v roli pomocného rozhodčího s využitím oficiální signalizace (např. aut, faul, bod). 9. ročník Organizuje a metodicky vede vybranou pohybovou aktivitu (např. turnaj, soutěž), přičemž srozumitelně vysvětluje pravidla a řídí organizaci skupiny. Argumentuje a zdůvodňuje své pokyny při řízení skupiny s ohledem na bezpečnost a efektivitu prováděné činnosti.	6.–9.	Tělesná výchova	Tělocvičné názvosloví: Odborné termíny pro polohy, pohyby a nářadí; terminologie jednotlivých sportovních odvětví (atletika, sportovní hry, gymnastika). Komunikace a signály: Slovní povely, zvukové signály (píšťalka), vizuální gesta (signalizace rozhodčích, gesta v týmu). Organizační formy: Druhy nástupů, tvary pro cvičení (kruh, zástup, řad); rozdělení rolí při přípravě a úklidu nářadí. Vedení skupiny: Základy rétoriky v tělocviku, zásady bezpečné organizace (stát čelem ke skupině, vidět na všechny), technika předvádění cviků (zrcadlový pohyb).		
CZB-TEV-002-ZV9-007**Dodržuje základní pravidla her a soutěží, označí přestupky proti herním či soutěžním pravidlům a vysvětlí, v čem došlo k jejich porušení.**	6. ročník Dodržuje základní pravidla vybraných pohybových a sportovních her (např. vybíjená, zjednodušený basketbal) i bez neustálého dohledu vyučujícího. Přizná vlastní porušení pravidel (např. aut, dotek sítě) v duchu fair play. 7. ročník Identifikuje běžné přestupky proti pravidlům u spolužáků během hry (např. kroky v basketbalu, dvojtakt ve florbale) a věcně na ně upozorní. Vysvětlí princip a smysl konkrétního pravidla pro plynulost a bezpečnost hry. 8. ročník Rozhoduje v roli hlavního nebo čárového rozhodčího utkání ve známé sportovní hře a zdůvodní své verdikty na základě pravidel. Rozlišuje mezi technickou chybou (např. špatné podání) a nesportovním chováním (např. verbální napadání) a adekvátně na ně reaguje. 9. ročník Objasňuje komplexní pravidla sportovních disciplín (včetně netradičních her) a dokáže je modifikovat pro různé podmínky při zachování fair play. Kriticky posuzuje sporné situace v utkání a navrhuje konstruktivní řešení konfliktů vyplývajících z různého výkladu pravidel.	6.–9.	Tělesná výchova	Pravidla sportovních her: Základní a rozšiřující pravidla týmových sportů (fotbal, florbal, volejbal, basketbal, házená) a individuálních disciplín (atletika, badminton). Role rozhodčího: Funkce a pravomoci rozhodčího; technika píškání a signalizace; psychologie rozhodování a zvládání tlaku hráčů. Etika sportu (Fair play): Historie a význam fair play; etický kodex sportovce; respekt k soupeři, rozhodčímu a divákům. Analýza chyb: Rozbor herních situací z hlediska pravidel; nejčastější přestupky a tresty v daných sportech.		
CZB-TEV-002-ZV9-008**Zaznamená a zhodnotí s pomocí dostupných technologií pohybový výkon, na základě zjištěných výsledků a dalších podnětů usiluje o jeho zlepšení.**	6. ročník Zaznamená svůj výkon ve vybraných disciplínách (např. běh na 60 m, skok z místa) do digitální tabulky nebo aplikace a porovná ho s předchozím výsledkem. Využívá jednoduché video (např. na tabletu) k vizuální kontrole svého postoje při základních cvicích. 7. ročník Interpretuje data z krokoměru nebo sportovních hodinek za určité období a vyhodnotí intenzitu své pohybové aktivity. Identifikuje s pomocí zpomaleného videozáznamu (slow-motion) zásadní chybu ve své technice (např. při hodu nebo odrazu) a navrhne cvik k nápravě. 8. ročník Srovnává svůj pohybový projev s video-ukázkou ideální techniky (např. atletický start, smeč) a stanoví si konkrétní cíl pro zlepšení své techniky. Vede si digitální tréninkový deník, do kterého zapisuje subjektivní pocity únavy v kombinaci s objektivními naměřenými daty (tep, čas). 9. ročník Vyhodnocuje efektivitu svého tréninkového úsilí na základě dlouhodobých dat a navrhuje úpravy pohybových činností pro dosažení lepšího výkonu nebo zdravotního efektu. Prezentuje analýzu svého pokroku ve zvolené disciplíně s využitím grafů či srovnávacích videí a obhájí zvolený postup zlepšování.	6.–9.	Tělesná výchova	Digitální sběr dat: Práce s fitness aplikacemi, tabulkovými editory a online platformami pro monitoring výkonu. Videoanalýza v pohybu: Využití mobilních zařízení pro natáčení a rozbor techniky (biomechanika pohybu v praxi – úhly odrazu, poloha těžiště). Diagnostika a testování: Standardizované motorické testy a jejich digitální vyhodnocení; sledování srdeční frekvence jako ukazatele zátěže. Plánování na základě dat: Stanovení reálných tréninkových cílů; výběr metod pro odstranění technických chyb (korektivní cvičení).		
CZB-TEV-002-ZV9-009**Naplňuje při pohybových činnostech některé olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k odlišnostem, podpora znevýhodněných osob, ochrana přírody, uplatňování práv a povinností vyplývajících z různých rolí.**	6. ročník Vysvětlí vlastními slovy základní principy fair play a aplikuje je při třídních soutěžích (např. uznání chyby, pomoc soupeři při pádu). Respektuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče i náhradníka a aktivně podporuje své spolužáky bez ohledu na jejich výkonnost. 7. ročník Navrhuje úpravy pravidel her tak, aby se do nich mohli plnohodnotně zapojit i spolužáci se znevýhodněním nebo nižší pohybovou zdatností. Uplatňuje zásady ochrany přírody při sportovních aktivitách v terénu (např. orientační běh, turistika) a šíří toto povědomí mezi vrstevníky. 8. ročník Identifikuje příklady olympijských hodnot (přátelství, výjimečnost, respekt) v aktuálním sportovním dění i v historii a diskutuje o jejich významu pro společnost. Zastává zodpovědně různé role v týmu (vedoucí, rozhodčí, organizátor) a dbá na spravedlivý přístup ke všem účastníkům aktivity. 9. ročník Obhajuje význam olympismu jako nástroje pro potlačování předsudků a diskriminace ve sportu i v běžném životě. Organizují v týmu školní sportovní akci, která v sobě nese charitativní prvek nebo osvětu o respektu k odlišnostem a inkluzi.	6.–9.	Tělesná výchova	Olympijská myšlenka: Historie antických a novodobých OH; olympijské symboly, heslo a hodnoty (výjimečnost, přátelství, respekt). Fair play a etika: Kodex fair play; čestné jednání v krizových situacích; odmítnutí dopingu a podvádění. Inkluze a pomoc: Specifika sportu handicapovaných (paralympiáda); úprava her pro zapojení všech; empatie a podpora znevýhodněných. Ekologie a sport: Udržitelný sport; chování v chráněných krajinných oblastech; minimalizace odpadu při sportovních akcích. Role v komunitě: Práva a povinnosti ve sportovním týmu; vedení vs. následování; řešení konfliktů v duchu respektu.		

CZB-TEV-002-ZV9-010**Spolupracuje při organizaci prostoru a pohybových činností ve známých i méně známých prostorech určených pro realizaci pohybových činností.**	6. ročník Připravuje samostatně i v týmu nářadí a náčiní pro základní činnosti (např. opičí dráha, vybíjená) podle nákresu nebo pokynů. Uklízí bezpečně a systematicky použité vybavení na určené místo v tělocvičně nebo skladu. 7. ročník Navrhuje rozmístění stanovišť pro kruhový trénink nebo herní zóny tak, aby nedocházelo ke kolizím mezi cvičícími. Využívá přirozené překážky v neznámém venkovním prostředí pro bezpečnou pohybovou aktivitu (např. vymezení herního pole v parku pomocí přírodnin). 8. ročník Koordinuje menší skupinu spolužáků při instalaci a zajištění složitějšího nářadí (např. trampolína, volejbalová síť) s důrazem na bezpečnostní normy. Rozlišuje specifika různých povrchů (palubovka, umělá tráva, lesní cesta) a přizpůsobuje jim organizaci herního prostoru a výběr obuvi. 9. ročník Vytváří komplexní organizační plán pro sportovní akci (např. mezitřídní turnaj) zahrnující rozdělení hřišť, zázemí pro odpočinek a bezpečnostní zóny. Modifikuje organizaci prostoru v reálném čase na základě aktuálních podmínek (např. přesun aktivity pod střechu, změna velikosti hřiště při nerovném počtu hráčů).	6.–9.	Tělesná výchova	Technická příprava: Manipulace s tělocvičným nářadím a náčiním; zásady bezpečného ukotvení (sítě, branky, hrazdy). Topografie sportovišť: Rozměry a značení standardních hřišť (volejbal, basketbal, florbal); vymezení zón pro diváky a střídačky. Outdoorová logistika: Orientace v neznámém terénu; výběr vhodného místa pro sportovní aktivity v přírodě; ochrana životního prostředí (Leave No Trace). Bezpečnostní zóny: Význam výběhových prostor; eliminace nebezpečných prvků v blízkosti hřiště (ostré hrany, kluzký povrch). Týmová kooperace: Rozdělení rolí při přípravě akce; efektivní komunikace v rámci organizačního týmu.		
CZB-TEV-002-ZV9-011**Vyhledá a prezentuje informace o aktuálním sportovním dění ve škole, v obci, regionu, ČR, ve světě.**	6. ročník Sleduje nástěnku nebo web školy a informuje spolužáky o chystaných školních sportovních akcích a kroužcích. Vyjmenuje nejvýznamnější sportovní kluby a sportoviště ve své obci či regionu. 7. ročník Vyhledá v digitálních i tištěných médiích výsledky a zajímavosti z aktuálních vrcholných sportovních akcí v ČR (např. extraligy, mistrovství republiky). Vytvoří stručný přehled o úspěších českých sportovců v uplynulém měsíci a představí ho skupině. 8. ročník Srovnává informace o stejné sportovní události z různých zdrojů a posuzuje jejich objektivitu (např. oficiální zpráva vs. sociální sítě). Zpracuje krátkou reportáž nebo příspěvek o proběhlé školní sportovní soutěži s využitím fotografií či rozhovorů s účastníky. 9. ročník Prezentuje souhrnný přehled o globálních sportovních trendech a událostech (např. OH, MS, nové sporty) a vysvětlí jejich význam pro mezinárodní spolupráci. Analyzuje dostupnost a rozmanitost sportovních informací v digitálním prostředí a doporučí věrohodné zdroje pro sledování sportovního dění.	6.–9.	Tělesná výchova	Zdroje informací: Školní informační kanály; regionální a celostátní média (tisk, TV, rozhlas); sportovní portály a oficiální weby svazů. Digitální média ve sportu: Sociální sítě sportovců a klubů; práce s aplikacemi pro sledování výsledků (livescore); ověřování faktů ve sportovním zpravodajství. Sportovní publicistika: Základní žánry (zpráva, reportáž, rozhovor); etika sportovní žurnalistiky. Struktura sportovního prostředí: Organizace sportu v ČR (NSA, sportovní svazy); mezinárodní federace; systém školních sportovních soutěží (ASSK). Prezentační dovednosti: Využití digitálních nástrojů pro tvorbu sportovních prezentací, plakátů nebo videoreportáží.		
Zdravotní a aplikovaná tělesná výchova						
CZB-TEV-003-ZV9-012**Samostatně uplatňuje speciální kompenzační, korektivní či jinak rozvíjející cvičení a aplikované pohybové činnosti v souladu s aktuálním zdravotním stavem s ohledem na své možnosti a zkušenosti a usiluje o optimální provedení.**	6. ročník Rozpozná základní známky únavy nebo přetížení a reaguje na ně úpravou pohybové činnosti. Provede jednoduchá kompenzační a protahovací cvičení podle pokynů učitele a dbá na správné držení těla při jejich provádění. 7. ročník Vybere vhodné kompenzační nebo protahovací cvičení ve vztahu k předchozí pohybové činnosti. Cvičení provádí se zaměřením na správnou techniku a dýchání a přizpůsobí jejich intenzitu své aktuální kondici. 8. ročník Samostatně zařazuje kompenzační nebo korektivní cvičení do svého pohybového režimu. Přizpůsobuje jejich výběr a provedení svému zdravotnímu stavu nebo případnému omezení a dokáže zhodnotit jejich přínos pro své tělo. 9. ročník Samostatně plánuje a realizuje vhodná kompenzační a rozvíjející cvičení v návaznosti na své individuální potřeby. Upravuje pohybovou zátěž podle svých možností a zkušeností a usiluje o optimální technické provedení jako součást dlouhodobé péče o své pohybové zdraví.	6.–9.	Tělesná výchova Výchova ke zdraví	Zdravotní aspekty pohybu: Funkce pohybového aparátu; svalové dysbalance (zkrácené vs. oslabené svaly) a jejich vliv na držení těla. Druhy cvičení: Uvolňovací: pro mobilizaci kloubů a páteře. Protahovací: pro obnovení přirozené délky svalů (strečink). Posilovací: pro stabilizaci trupu (core) a nosných kloubů. Dechová a relaxační cvičení: Technika bráničního dýchání; propojení dechu s pohybem; nácvik svalové relaxace. Aplikované pohybové činnosti: Úprava pohybu pro osoby se specifickým zdravotním omezením; využití rehabilitačních pomůcek (overbally, expandéry, masážní válce). Autokorekce: Vnímání vlastního těla v prostoru; korekce postavení pánve, ramen a hlavy.		
CZB-TEV-003-ZV9-013**Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.**	6. ročník Rozpozná správné a nesprávné držení těla v základních polohách (stoj, sed, leh). Při jednoduchých pohybových a pracovních činnostech se snaží udržovat správné postavení těla podle pokynů učitele. 7. ročník Vědomě uplatňuje správné držení těla při běžných pohybových činnostech a při práci vsedě i vestoje. Dokáže popsat základní zásady správného držení těla a snaží se je dodržovat. 8. ročník Samostatně koriguje držení těla v různých polohách a při rozdílných pracovních činnostech. Uplatňuje zásady ergonomie při školní práci a pohybových aktivitách. 9. ročník Cíleně a dlouhodobě uplatňuje správné držení těla v každodenních činnostech, při zátěži i v klidových polohách. Vyhodnocuje vlastní držení těla a vědomě předchází jeho vadám jako součást péče o své zdraví.	6.–9.	Tělesná výchova Výchova ke zdraví	Posturální funkce: Princip aktivního stoje (opěrné body chodidla, postavení kolen, pánve, lopatek a hlavy). Dynamika vs. statika: Rozdíl mezi statickým zatížením (sed, stoj) a dynamickým pohybem; rizika jednostranné zátěže. Ergonomie každodennosti: * Správné sezení (výška židle, úhly v kloubech, postavení monitoru). Správné zvedání břemen (práce s těžištěm, rovná záda). Nošení zátěže (symetrie, nastavení batohu). Svalový korzet (Core): Význam hlubokého stabilizačního systému pro udržení vzpřímeného postoje. Návyky a sebekontrola: Metody fixace správných pohybových stereotypů; vliv psychiky na držení těla (řeč těla).		
CZB-TEV-003-ZV9-014**Samostatně usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností na základě zkušenosti v různých pohybových činnostech.**	6. ročník Aktivně se zapojuje do různých pohybových činností a snaží se zlepšovat své základní pohybové dovednosti. Na základě zpětné vazby učitele upravuje své provedení a usiluje o přesnější a jistější pohyb. 7. ročník Vědomě rozvíjí své pohybové schopnosti prostřednictvím pravidelné účasti v různých pohybových aktivitách. Dokáže pojmenovat své silné a slabší stránky a pracuje na jejich zlepšení. 8. ročník Samostatně usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností na základě předchozích zkušeností. Stanovuje si přiměřené cíle a sleduje svůj pokrok v různých pohybových činnostech. 9. ročník Cíleně a systematicky rozvíjí své pohybové schopnosti a dovednosti. Využívá získané zkušenosti k plánování vlastního zlepšování, hodnotí své výkony a upravuje postupy tak, aby dosahoval osobního pokroku v souladu se svými možnostmi.	6.–9.	Tělesná výchova	Metodika rozvoje schopností: Rychlost a výbušnost: starty, reakční cvičení. Síla: cvičení s vlastní vahou, zpevňování těla (core). Vytrvalost: kontinuální metody (běh, plavání, jízda na kole). Obratnost: koordinační žebříky, balanční pomůcky. Fáze nácviku dovednosti: Od hrubé koordinace (první pokusy) přes jemnou koordinaci až po zautomatizování pohybu a jeho využití v praxi (ve hře). Stanovování cílů: Metoda SMART v osobním tréninku (cíl musí být konkrétní, měřitelný, dosažitelný, relevantní a časově ohraničený). Volní úsilí a motivace: Překonávání nepohodlí; koncentrace na výkon; schopnost sebereflexe bez zbytečné sebekritiky; pěstování vytrvalosti a sebekázně.		

CZB-TEV-003-ZV9-015**Uplatňuje dovednosti odpovídající jeho subjektivně maximálnímu zapojení do širokého spektra aplikovaných pohybových činností, které jsou v souladu s jeho aktuálním zdravotním stavem.**	6. ročník Aktivně se zapojuje do různých aplikovaných pohybových činností a snaží se pracovat podle svých aktuálních možností. Respektuje svůj zdravotní stav a přizpůsobuje mu intenzitu zapojení. 7. ročník Uplatňuje své pohybové dovednosti v různorodých činnostech s ohledem na své schopnosti a aktuální zdravotní stav. Snaží se dosahovat svého maximálního úsilí přiměřené svým možnostem. 8. ročník Vědomě využívá své pohybové dovednosti v širokém spektru aplikovaných činností a usiluje o subjektivně maximální zapojení. Přizpůsobuje rozsah a intenzitu pohybu svému zdravotnímu stavu. 9. ročník Samostatně a zodpovědně uplatňuje své pohybové dovednosti v různých aplikovaných činnostech na úrovni odpovídající jeho individuálním možnostem. Dokáže regulovat své zapojení podle aktuálního zdravotního stavu a usiluje o plné využití svého potenciálu.	6.–9.	Tělesná výchova	Subjektivní vnímání zátěže: Škála vnímaného úsilí (např. Borgova škála); schopnost naslouchat signálům vlastního těla. Aplikované pohybové aktivity (APA): Úpravy her, náčiní a prostředí pro žáky s různými druhy oslabení (oslabení zraku, hybnosti, vnitřní onemocnění). Individuální technika: Modifikace atletických disciplín, gymnastických prvků a herních dovedností s ohledem na zdravotní kontraindikace. Psychologie úsilí: Budování sebevědomí skrze překonávání vlastních limitů; pozitivní postoj k pohybu i při zdravotním omezení. Kompenzace a adaptace: Využití rehabilitačních prvků v běžných hodinách TV; principy bezpečné zátěže u chronických onemocnění (např. astma, diabetes).		
CZB-TEV-003-ZV9-016**Prostřednictvím aplikovaných pohybových aktivit prokazuje odpovídající sebevědomí a úspěšnost, klade si adekvátní motorické cíle a dosahuje jich.**	6. ročník Zapojuje se do aplikovaných pohybových aktivit s přiměřenou jistotou a radostí z pohybu. Přijímá jednoduché motorické úkoly a snaží se je splnit podle svých možností. 7. ročník Projevuje přiměřené sebevědomí při plnění pohybových úkolů. Stanovuje si jednoduché a dosažitelné motorické cíle a usiluje o jejich splnění. 8. ročník Stanovuje přiměřené motorické cíle na základě svých zkušeností a aktuálních schopností. Vytrvale pracuje na jejich dosažení a hodnotí míru své úspěšnosti. 9. ročník Prostřednictvím aplikovaných pohybových aktivit prokazuje odpovídající sebevědomí a stabilní úspěšnost. Samostatně si stanovuje adekvátní motorické cíle, plánuje postup k jejich dosažení a vyhodnocuje svůj pokrok.	6.–9.	Tělesná výchova	Sebevědomí a sebepojetí ve sportu: Vztah mezi pohybem a vnímáním vlastní hodnoty; zvládání strachu z neúspěchu nebo posměchu. Metodika stanovování cílů: Krátkodobé a dlouhodobé cíle; adekvátnost cíle vzhledem k individuálním dispozicím; oslava dílčích úspěchů. Zpětná vazba: Sebehodnocení (reflexe vlastního pocitu a výkonu) a vrstevnické hodnocení (podpora a ocenění snahy druhých). Aplikace pro inkluzi: Specifika úspěšnosti u žáků se SVP; využití pomocných technologií a upravených pravidel pro zajištění rovných šancí na úspěch. Emoční seberegulace: Zvládání emocí spojených s prohrou či chybou; radost z pohybu jako vnitřní odměna.		
CZB-TEV-003-ZV9-017**Upozorní na činnosti či podmínky, které jsou v rozporu s jeho zdravotním stavem, projeví dostatek kompetencí pro jejich úpravu potřebnou pro účast v nich.**	6. ročník Rozpozná činnosti nebo podmínky, které mu vzhledem k jeho zdravotnímu stavu nevyhovují, a upozorní na ně učitele. Přijímá navržené úpravy, které mu umožní bezpečnou účast. 7. ročník Dokáže pojmenovat konkrétní omezení vyplývající z jeho zdravotního stavu a aktivně upozorní na nevhodné činnosti či podmínky. Spolupracuje na jejich přiměřené úpravě. 8. ročník Samostatně identifikuje činnosti nebo podmínky, které jsou v rozporu s jeho zdravotním stavem, a navrhne vhodnou úpravu umožňující jeho zapojení. Přizpůsobí své jednání tak, aby byla zachována bezpečnost. 9. ročník Zodpovědně posoudí vhodnost pohybových činností a podmínek vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. Včas upozorní na rizika, navrhne adekvátní úpravy a kompetentně se podílí na jejich realizaci tak, aby byla umožněna jeho bezpečná a smysluplná účast.	6.–9.	Tělesná výchova	Zdravotní gramotnost: Znalost vlastní diagnózy nebo oslabení v kontextu pohybu; kontraindikace (činnosti, které škodí). Komunikační strategie: Asertivní sdělení zdravotního omezení; terminologie pro popis potíží (tep, tlak, dechová nedostatečnost). Modifikace pohybu (Adaptace): Substituce (výměna cviku za jiný se stejným cílem). Úprava parametrů (čas, intenzita, rozsah, váha břemene). Využití pomůcek (ortézy, speciální náčiní). Bezpečnostní management: Plánování aktivit s ohledem na prostředí (teplota, terén); rozpoznání varovných signálů (cyanóza, nadměrné pocení, třes). Práva žáka: Znalost možností úlev z TV a role zdravotní tělesné výchovy (ZTV); spolupráce s lékařem a fyzioterapeutem.		
CZB-TEV-003-ZV9-018**Vyhledává a užívá upravené didaktické, sportovní a sportovně-kompenzační pomůcky přizpůsobené pro jeho zapojení do pohybových činností na úrovni TV, rekreace a sportu, diskutuje o jejich využití pro rekreační pohybové činnosti.**	6. ročník Seznamuje se s upravenými didaktickými a sportovními pomůckami a využívá je při pohybových činnostech podle pokynů učitele. Chápe jejich význam pro bezpečné a aktivní zapojení do tělesné výchovy. 7. ročník Vybere vhodnou upravenou pomůcku pro svou účast v pohybové činnosti a používá ji přiměřeným způsobem. Dokáže stručně vysvětlit, k čemu pomůcka slouží a jak mu pomáhá. 8. ročník Samostatně vyhledává a účelně využívá upravené didaktické, sportovní nebo sportovně-kompenzační pomůcky podle svých potřeb. Diskutuje o jejich přínosu pro rekreační pohybové aktivity. 9. ročník Cíleně využívá upravené pomůcky pro své zapojení do tělesné výchovy, rekreačního pohybu i sportu. Posuzuje jejich vhodnost, navrhuje možnosti jejich využití a aktivně se zapojuje do diskuse o jejich přínosu pro inkluzivní a rekreační pohybové činnosti.	6.–9.	Tělesná výchova	Typologie pomůcek: Didaktické: zjednodušují nácvik (metodické kostky, snížené sítě, tréninkové pomůcky). Kompenzační: vyrovnávají oslabení (overbally, válce, masážní míčky). Sportovně-technické: speciální vozíky, monoski, zvukové míče, protézy pro sportovce. Technologie v rekreaci: Význam asistenčních technologií pro inkluzi (např. GPS navigace pro zrakově postižené sportovce, mobilní aplikace pro monitoring zdravotního stavu). Výběr a údržba: Zásady výběru správné pomůcky (ergonomie, bezpečnost, cena); základní péče o sportovní vybavení. Ekonomika a dostupnost: Půjčovny speciálního vybavení; podpora sportovních svazů pro handicapované; sport jako cesta k socializaci.		

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor/y
Člověk, jeho osobnost a svět práce (2. stupeň)	Osobnostní a sociální výchova Polytechnická výchova a praktické činnosti

Charakteristika předmětu	**Charakteristika předmětu Osobnostní a sociální výchova/Profesní příprava** **Pojetí a cíle předmětu:** Osobnostní a sociální výchova v naší škole vede žáky k hlubšímu sebepoznání, porozumění druhým lidem a k efektivnímu zvládání životních situací. Klademe důraz na prožitkové učení, reflexi vlastních zkušeností a praktický nácvik sociálních dovedností v bezpečném prostředí třídního kolektivu. Profesní příprava se pak zaměřuje na dovednosti potřebné pro kariérový rozvoj. Hlavním cílem je naučit žáky vnímat jedinečnost svou i druhých, rozvíjet emoční inteligenci, schopnost seberegulace a empatii. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali konstruktivně komunikovat, spolupracovat v týmu a respektovat rozmanitost názorů a postojů. Žáci se učí rozpoznávat manipulativní chování, efektivně řešit konflikty bez agrese a přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí a jejich dopady na okolí. Jsou systematicky podporováni v budování zdravé sebedůvěry a psychické odolnosti vůči stresu a tlaku vrstevnických skupin či sociálních médií. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu oboru Osobnostní a sociální výchova, z klíčových kompetencí a čtenářské a pisatelské gramotností a z podstatné části průřezových témat Péče o sebe a druhé a Společnost pro všechny. Obsah se dělí do tří tematických okruhů: osobnostní rozvoj (sebepoznání, seberegulace, psychohygiena, zvládání emocí), sociální a etický rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, konstruktivní řešení problémů) a kariérový rozvoj (objevování osobního potenciálu, mapování vlastních zájmů, schopností a limitů v kontextu budoucí profesní orientace, orientace ve světě práce a příprava na celoživotní vzdělávání a adaptaci na změny). **Časové a organizační vymezení:** Předmět Osobnostní a sociální výchova je vyučován 1 hodinu týdně v 6. až 9. ročníku, výuku zpravidla vede třídní učitel/ka, případně zastupující třídní učitel/ka a speciální pedagog, což podporuje kontinuitu v osobnostním rozvoji žáků a budování třídního klimatu. Jednou měsíčně zařazujeme 4hodinový blok zaměřený na aktuální témata třídy. Předmět Profesní příprava je realizována 1 hodinu v 9. ročníku a zaměřuje se zejména na kariérový rozvoj. Výuka probíhá ve standardní učebně, příležitostně je využíváno multimediální učebny nebo učebny informatiky. Zařazovány jsou exkurze a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů a preventivních programů školy. **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje sociálních a osobnostních dovedností, míra sebereflexe a schopnost aplikovat teoretické poznatky v modelových situacích. Zaměřujeme se na kvalitu aktivního zapojení do činností, respektování nastavených pravidel komunikace v rámci kolektivu a ochotu konstruktivně spolupracovat. Hodnotíme rovněž pokrok žáka v oblasti sebeovládání, vyjadřování vlastních emocí a schopnost poskytnout i přijmout konstruktivní zpětnou vazbu. V rámci předmětu Profesní příprava je hlavním pilířem hodnocení ročníková práce zakončená závěrečnou obhajobou, u které se neposuzuje pouze výsledný produkt, ale celý proces jejího vzniku. V průběhu tvorby je předmětem hodnocení samostatnost, iniciativa, plánování času (dodržování stanovených termínů) a schopnost žáka vyhledávat a kriticky třídit relevantní informace o vybraném tématu. V rámci psané části hodnotíme logickou strukturu textu, práci s informačními zdroji (etická pravidla, pravidla použití AI a citace) a formální úpravu odpovídající zadaným standardům. Při samotné obhajobě se pak posuzuje úroveň sebeprezentace a kultivovaného projevu žáka před komisí a spolužáky. Sleduje se zejména srozumitelnost a strukturovanost prezentace, schopnost věcně argumentovat, obhájit záměry a cíle své práce a reagovat na doplňující dotazy či konstruktivní kritiku. **Výchovné a vzdělávací strategie:** **Klíčová kompetence k učení:**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Osobnostní rozvoj				
CSP-OSV-001-ZV9-001**Reflektuje svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebepoznání a zpětnou vazbu ve svém jednání.**	Pojmenuje své pocity a základní silné a slabé stránky, naslouchá zpětné vazbě a respektuje ostatní. 6. Popíše, jak jeho chování ovlivňuje vztahy s druhými, přijímá zpětnou vazbu a zkouší podle ní upravit své jednání.7. Aktivně poskytuje i přijímá konstruktivní zpětnou vazbu, reflektuje své jednání v sociálních situacích a navrhuje možnosti zlepšení.8. Realisticky hodnotí své silné a slabé stránky, samostatně pracuje s reflexí a zpětnou vazbou a zodpovědně upravuje své chování ve vztahu k sobě i druhým.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Emoce a sebeuvědomění - pojmenování emocí, jejich šálování, tělesné projevy, sebepřijetí Kdo jsem - silné a slabé stránky, práce s chybou, osobní rozvojový plán Umění naslouchat a mluvit - konstruktivní zpětná vazba, přijímání kritiky, aktivní naslouchání, respektující komunikace Já a ti druzí - chování a jednání v různých typech situací, řešení konfliktů, empatie
CSP-OSV-001-ZV9-002**Uplatňuje strategie zvládání zátěže, předcházení a řešení náročných situací, včetně vyhledání pomoci.**	Rozpozná situaci, která je pro něj náročná, a pojmenuje, co mu pomáhá se uklidnit; ví, na koho se může obrátit o pomoc. 6. Využívá jednoduché strategie ke zvládnutí stresu nebo konfliktu (např. pauza, komunikace), a s podporou učitele vyhledá pomoc.7. Samostatně volí vhodné strategie při zátěžových situacích, aktivně předchází konfliktům a ví, kdy a jak požádat o pomoc nebo komu ji nabídnout.8. Vědomě používá různé strategie zvládání stresu a řešení náročných situací, je schopen včas vyhledat odbornou pomoc a podle potřeby ji doporučit i druhým.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Rozpoznání stresu - signály těla a mysli, stresory, typy stresu Základní strategie řešení zátěžové situace Kde hledat pomoc Strategie řešení konfliktů - prevence, asertivita, peer podpora
CSP-OSV-001-ZV9-003**Stanovuje si plán osobního rozvoje, realizuje postupné kroky k dosažení stanovených cílů a vyhodnotí jejich dosažení.**	S pomocí učitele si stanoví jednoduchý osobní cíl a popíše, co pro jeho splnění může udělat.6. Samostatně si stanoví dílčí cíl, naplánuje několik kroků k jeho dosažení a průběžně sleduje svůj pokrok.7. Stanoví si krátkodobý i dlouhodobější cíl, dokáže upravit svůj plán podle situace a reflektuje, co se mu již podařilo a co je třeba zlepšit.8. Realisticky plánuje svůj osobní rozvoj, systematicky podniká kroky k dosažení cílů, kriticky hodnotí výsledky a stanovuje si další kroky.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Základy plánování - sny vs.cíle, formulace cíle, stanovení postupných kroků, adaptabilita Časový plán - jednoduchý harmonogram, sledování pokroku, krizový plán Sebereflexe Osobní portfolio

CSP-OSV-001-ZV9-004**Prezentuje sám sebe v různých situacích s využitím sebehodnocení a zpětné vazby druhých.**	Stručně představí sám sebe (např. zájmy, silné stránky) nebo svůj vytvořený výstup a vyslechne zpětnou vazbu od ostatních.6. V jednoduché situaci dokáže prezentovat s jistotou, využije základní sebehodnocení a s pomocí učitele upraví svůj projev podle zpětné vazby.7. Samostatně prezentuje sebe nebo svou práci, reflektuje své silné a slabé stránky a na základě stanovených kritérií a zpětné vazby svůj projev nebo výstup zlepšuje.8. Přizpůsobuje prezentaci sebe sama nebo své práce různým situacím a publiku, vědomě využívá sebehodnocení a konstruktivní zpětnou vazbu ke zkvalitnění svého projevu.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Základy sebeprezentace - moje vizitka, prezentace vlastní práce, přijímání zpětné vazby a reakce na ni Řeč těla, práce s hlasem Vyrovnání se s trémou Kritéria úspěšné práce Sebehodnocení Analýza publika - přizpůsobení projevu cílové skupině Autenticita - vytváření vlastního stylu (přirozenost, profesionalita)
CSP-OSV-001-ZV9-005**Reflektuje své vzdělávací potřeby a využívá efektivní strategie učení.**	Pojmenuje, co se mu daří a co mu dělá potíže při učení, a s podporou učitele vyzkouší základní strategii učení (např. opakování, poznámky).6. Popíše, jakým způsobem se učí, vybere si z nabízených strategií tu, která mu vyhovuje, a s pomocí učitele ji cíleně použije.7. Samostatně určí své vzdělávací potřeby (co potřebuje zlepšit), zvolí a uplatní vhodné strategie učení a průběžně vyhodnocuje jejich účinnost.8. Realisticky reflektuje svůj pokrok a vzdělávací cíle, efektivně volí a kombinuje různé strategie učení a upravuje je podle výsledků.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	Sebepoznání v učení - analýza úspěchu, překážek, podmínek pro učení, vnitřní vlivy (nálada, únava) Typy úkolů Základní techniky učení - efektivní opakování, práce s textem, vedení poznámek, mnemotechniky Učební styly - přenositelnost strategií do různých situací Plánování učení Růstové nastavení mysli
Sociální a etický rozvoj				
CSP-OSV-002-ZV9-006**Reflektuje různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u sebe a druhých.**	Rozpozná základní typy vztahů (rodina, kamarádi, spolužáci) a popíše, co mu v těchto vztazích vyhovuje či vadí.6. Porovná, jak se lidé ve vztazích mohou chovat různě, uvede příklad rozdílů a podobností mezi sebou a druhými a respektuje je.7. Reflektuje, jak jeho chování ovlivňuje vztahy s druhými, vysvětlí společné a odlišné potřeby lidí v mezilidských vztazích a hledá cesty k porozumění.8. Analyzuje různé typy mezilidských vztahů, přijímá odlišnosti mezi lidmi jako přirozené, vyhodnocuje jejich dopad na spolupráci a komunikaci.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	Typologie vztahů - formální a neformální, interakce Kulturní a sociální odlišnosti Dynamika vztahů - teorie potřeb, interakce s druhými, cesty k porozumění, empatie Vztahy v týmu - týmové role, efektivní spolupráce, konstruktivní řešení konfliktů Bezpečné prostředí
CSP-OSV-002-ZV9-007**Uplatňuje vhodné způsoby sociální interakce ve skupině v modelových situacích.**	Zapojí se do skupinové činnosti a dodržuje základní pravidla spolupráce (naslouchání, střídání v mluvení).6. Využívá jednoduché komunikační dovednosti ve skupině (vyjádření názoru, respekt k odlišnému názoru) a s pomocí učitele reaguje vhodně v modelové situaci.7. Aktivně spolupracuje ve skupině, volí vhodné způsoby komunikace a řeší jednoduché modelové situace s ohledem na potřeby ostatních.8. Konstruktivně reaguje v různých modelových situacích ve skupině, projevuje empatii, navrhuje řešení konfliktů a podporuje spolupráci.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	Základy spolupráce - pravidla hry, kultura naslouchání, aktivní spolupráce Komunikační dovednosti - nácvik v modelových situacích Mediace Techniky řešení konfliktu Reflexe skupinové práce
CSP-OSV-002-ZV9-008**Uplatňuje efektivní strategie sociální komunikace a řešení konfliktu v modelových situacích.**	Rozpozná jednoduchý konflikt a s pomocí učitele jej popíše; naslouchá druhým a vyjádří svůj názor klidným způsobem.6. Použije základní strategii řešení konfliktu (např. domluva, kompromis) a komunikuje s respektem; při modelové situaci reaguje s podporou učitele.7. Vhodně komunikuje v konfliktu, navrhuje možné způsoby řešení a aktivně hledá dohodu; zvládá modelovou situaci převážně samostatně.8. Efektivně využívá různé strategie řešení konfliktu, volí argumentaci přiměřenou situaci, podporuje konstruktivní dialog a pomáhá hledat řešení i druhým.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	Pojetí konfliktu Aktivní naslouchání, komunikační techniky Strategie řešení konfliktu Respektující a nenásilná komunikace Techniky zvládání emocí
CSP-OSV-002-ZV9-009**Respektuje pravidla etického chování a uplatňováním prosociálního chování přispívá k utváření vzájemně podporujících vztahů s druhými.**	Dodržuje základní pravidla slušného chování a projevuje ohleduplnost k druhým (např. pomoc, poděkování).6. Vysvětlí význam pravidel etického chování, v běžných situacích jedná s respektem a s podporou učitele zvolí prosociální jednání.7. Samostatně volí prosociální chování (např. pomoc, podpora vrstevníků), uvědomuje si dopad svého jednání na klima ve skupině a přispívá k jeho zlepšení. 8. Vědomě uplatňuje etické a prosociální jednání, podporuje pozitivní vztahy ve skupině a aktivně přispívá k řešení situací, které narušují vzájemnou podporu.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	Základní pravidla slušného chování Aktivní pomoc vrstevníkům, podpora vzájemnosti Osobní zodpovědnost Hodnotový systém
CSP-OSV-002-ZV9-010**Reflektuje své emoce a emoční prožívání druhých a využívá seberegulaci v interakci s druhými.**	Rozezná základní emoce u sebe a druhých a s pomocí učitele zklidní své chování v jednoduché situaci.6. Popíše, jak se v různých situacích cítí, respektuje emoce druhých a s podporou učitele využije jednoduchou strategii seberegulace (např. pauza, nádech).7. Reflektuje své emoční reakce i emoce druhých, dokáže v běžné sociální situaci samostatně uplatnit vhodnou strategii seberegulace.8. Vědomě pracuje se svými emocemi, citlivě reaguje na emoční prožívání druhých a v náročnější interakci efektivně uplatňuje seberegulaci.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	Emoce a prožívání - vlastní emoce, respekt k emocím jiných lidí Techniky zvládání emocí Prevence vyhoření/přehlcení
Kariérový rozvoj				
CSP-OSV-003-ZV9-011**Reflektuje význam práce a aktivního zapojení do světa práce pro sebe, komunitu, společnost a přírodu.**	Popíše, proč je práce důležitá pro člověka (např. obživa, radost, pomoc druhým).6. Uvede, jak může práce ovlivnit jeho vlastní život i okolí a rozpozná různé způsoby zapojení do pracovních činností (např. pomoc doma, ve škole).7. Vysvětlí, jak práce přispívá rozvoji komunity a společnosti, a uvědomuje si její dopady na životní prostředí.8. Reflektuje vlastní motivaci k práci, propojuje význam práce s osobním rozvojem a odpovědným přístupem k přírodě, společnosti i komunitě.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Význam práce pro jednotlivce Režim dne, pomoc v rodině Činnosti a profese v mém okolí Dobrovolnictví Etika v práci

CSP-OSV-003-ZV9-012**Využívá pro svůj kariérový rozvoj různé informační zdroje, vztahy a sítě ve fyzickém a digitálním prostředí.**	S pomocí učitele vyhledá základní informace o povoláních (např. v rozhovoru, knize, videu).6. Využije jednoduché zdroje informací o vybraných profesích a umí požádat o radu nebo sdílet otázky týkající se budoucího povolání.7. Samostatně vyhledává a porovnává informace o možnostech kariérního rozvoje (ve fyzickém i digitálním prostředí) a využívá vztahy či kontakty k získání dalších informací.8. Aktivně pracuje s různými informačními zdroji k plánování svého kariérového rozvoje, cíleně oslovuje osoby nebo instituce a kriticky hodnotí získané informace. 9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Informační zdroje, portály, kritické třídění a vyhodnocování dostupných informací Networking Parametry a požadavky vybraných povolání Modelové situace - motivační dopis, e-mail, vstupní pohovor Instituce jako partneři - Úřad práce, pedagogicko-psychologické poradny, veletrhy vzdělávání
CSP-OSV-003-ZV9-013**Rozpoznává relevantní vzdělávací a pracovní příležitosti pro své kariérové plánování.**	Uvede, co by ho v budoucnu mohlo zajímat, a rozpozná základní rozdíly mezi různými povoláními.6 Popíše, jaké činnosti ho baví a v čem je úspěšný, a uvede příklady profesí nebo oborů, které s tím mohou souviset.7. Dokáže vyhledat a posoudit vzdělávací nebo pracovní příležitosti, které odpovídají jeho zájmům a schopnostem (např. obory na SŠ, volitelné předměty, projekty).8. Samostatně identifikuje vzdělávací a pracovní možnosti pro své kariérové cíle, porovnává jejich výhody a omezení a promýšlí další kroky pro jejich dosažení.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Zájmy vs.profese Typologie osobnosti Osobní portfolio Soft skills Orientace ve vzdělávací nabídce - systém vzdělávání v ČR, volitelné předměty, školní projekty Kariérový plán
CSP-OSV-003-ZV9-014**Reflektuje význam udržování rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, různými rolemi v životě.**	Popíše, jak tráví čas (škola, zájmy, odpočinek) a uvede, proč je důležité mít čas i na relax a zábavu.6. Rozpozná různé role, které v životě plní (např. žák, kamarád, člen rodiny), a uvede, proč je důležité mezi nimi udržovat vyváženost.7. Vysvětlí, jak nerovnováha mezi povinnostmi a volným časem může ovlivnit jeho pohodu a výkon, a navrhne způsoby, jak rovnováhu udržovat.8. Reflektuje své role a povinnosti, uvědomuje si rizika přetížení a aktivně plánuje rovnováhu mezi vzděláváním, osobním životem a odpočinkem.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova	Struktura dne - povinnosti vs. odpočinek Sociální role v životě jedince Psychohygiena Prevence vyhoření a přetížení Digitální wellbeing Osobní plánování
CSP-OSV-003-ZV9-015**Tvoří osobní kariérové portfolio, které využívá v modelových situacích zájmu o vzdělávací a pracovní příležitosti.**	S pomocí učitele shromažďuje základní informace o svých dovednostech, zájmech a úspěších (např. jednoduchý profil).6. Vytváří jednoduché portfolio (např. složku nebo digitální dokument) s vybranými ukázkami své práce a s podporou učitele jej využije v modelové situaci.7. Samostatně rozšiřuje své kariérové portfolio o relevantní informace (dovednosti, aktivity, zkušenosti) a využije jej při simulaci zájmu o vzdělávací nebo pracovní příležitost.8. Prezentuje své kariérové portfolio přizpůsobené modelové situaci (např. přijímací pohovor, žádost o studium), argumentuje výběr svých materiálů a využívá jej při plánování dalšího rozvoje.9.	6.-9.	Osobnostní a sociální výchova Profesní příprava	Portfolio jako moje vizitka - struktura, papírová a digitální forma Prezentace portfolia v modelových situacích Strukturovaný životopis Přijímací pohovor nanečisto Argumentace

Charakteristika předmětu **(informace o pojetí, obsahu, časové dotaci a organizaci výuky, včetně vzdělávacích strategií)**	**Charakteristika předmětu Polytechnická výchova** **Pojetí a cíle předmětu:** Polytechnická výchova v naší škole vede žáky k získání praktických a technických dovedností a k porozumění světu techniky a materiálů, který nás obklopuje. Klademe důraz na projektové vyučování, badatelský přístup a praktickou činnost, kde žáci procházejí celým cyklem od návrhu až po realizaci konkrétního výrobku. Hlavním cílem je naučit žáky bezpečně a efektivně pracovat s nejrůznějšími materiály (dřevo, kovy, plasty, textilie), surovinami pro vaření a nástroji, rozvíjet jejich prostorovou představivost, jemnou motoriku a technické myšlení. Vedeme žáky k respektu k manuální práci, k pochopení vlastností materiálů a k odpovědnému využívání moderních i tradičních technologií. Žáci se učí propojovat teoretické poznatky z matematiky, fyziky či chemie s praktickou tvorbou. Jsou systematicky vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a k hospodárnému i ekologickému využívání surovin a energií. **Obsahové vymezení předmětu:** Tento povinný vyučovací předmět je vytvořen ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk, jeho osobnost a svět práce, z klíčových kompetencí, obou základních gramotností a z částí průřezového tématu Udržitelné prostředí. **Časové a organizační vymezení:** Předmět Polytechnická výchova je vyučován jako dvouhodinový blok jednou za 14 dní v 6. a 7. ročníku. Výuka probíhá primárně na školním pozemku, ve školní kuchyňce a dalších prostorách areálu školy. Zařazovány jsou exkurze do výrobních podniků, řemeslných dílen či technických muzeí a vzdělávací akce mimo školu. Některá témata jsou realizována také jako součást školních projektů (např. jarmark). **Hodnocení:** Předmětem hodnocení je především úroveň rozvoje praktických a technických dovedností, míra samostatnosti a kreativní přístup k řešení zadaných úkolů. Zaměřujeme se na kvalitu zpracování výsledného výrobku, dodržování technologických postupů a technické dokumentace. Hodnotíme rovněž přesnost měření, rýsování a schopnost správně zvolit a bezpečně použít vhodné nářadí, případně suroviny a pomůcky. Nedílnou součástí je posuzování procesu práce – od přípravné fáze (návrh, rozvaha materiálu), přes organizaci vlastního pracovního místa až po míru zapojení do týmové spolupráce a udržování pořádku. Zcela zásadním kritériem, které ovlivňuje výsledné hodnocení, je striktní a vědomé dodržování bezpečnostních předpisů. Důraz klademe také na průběžné sebehodnocení žáka, kdy žák sám analyzuje příčiny případného nezdaru (např. špatné výpočty) a hledá způsoby nápravy. **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Očekávané výsledky učení RVP ZV 2025 (kód + znění OVU)	Očekávané výsledky učení ŠVP	Zařazení do ročníku/ů	Realizováno v předmětu/předmětech	Klíčový obsah, témata (učivo)
Práce s technickým materiálem a technická tvořivost				
CSP-TCH-001-ZV9-001**Volí a tvůrčím způsobem bezpečně zpracovává technický materiál s ohledem na jeho funkčnost.**	Volí technický materiál vhodný pro daný účel a bezpečně ho zpracovává. Při práci uplatňuje tvůrčí přístup a přihlíží k funkčnosti výsledného výrobku. 6.-7.	6.-7.	Polytechnická výchova	Vlastnosti a volba materiálů Kritéria pro výběr materiálu podle účelu výrobku Bezpečnost práce
CSP-TCH-001-ZV9-002**Posuzuje výsledný produkt i celkový proces tvorby z hlediska funkčnosti, efektivity práce, estetiky, úspory materiálu.**	Posuzuje výsledný produkt a celý proces jeho tvorby z hlediska funkčnosti, efektivity práce, estetiky a úspory materiálu. Dokáže identifikovat silné a slabé stránky postupu a navrhnout zlepšení. 6.-7.	6.-7.	Polytechnická výchova	Technologické postupy, logická posloupnost kroků Technická dokumentace Plánování, organizace místa Kritéria kvality, testování funkčnosti
Péče o domácnost a zahradu				

CSP-TCH-002-ZV9-003**Zvládá základní údržbu a jednoduché opravy základního technického vybavení domácnosti v modelových situacích, porovnává možnosti vybavení domácnosti.**	Zvládá základní údržbu a jednoduché opravy technického vybavení domácnosti v modelových situacích. Dokáže porovnávat různé možnosti vybavení domácnosti a posoudit jejich vhodnost pro praktické použití. 6.-7.	6.-7.	Polytechnická výchova	Údržba a drobné opravy Bezpečnost v domácnosti Základy první pomoci Parametry spotřebičů Kalkulace provozních nákladů domácnosti
CSP-TCH-002-ZV9-004**Užívá vybrané nářadí, techniku a moderní technologie při péči o zahradu nebo zeleň v interiéru za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce.**	Používá vybrané nářadí, techniku a moderní technologie při péči o zahradu nebo zeleň v interiéru. Při práci dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti a správného zacházení s nástroji a materiály. 6.-7.	6.-7.	Polytechnická výchova	Zahradní nářadí a technika Modeerní technologie v pěstitelství Péče o zeleň a ekologie
Konstrukční činnosti a automatizace				
CSP-TCH-003-ZV9-005**Využívá konstrukční dovednosti v modelových situacích, sestaví a upraví přiměřeně složitou konstrukci, model či robotické zařízení za dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.**	Dokáže naplánovat a připravit konstrukční činnosti, zvolit vhodné materiály, nástroje a připravit pracovní místo. Samostatně nebo ve spolupráci sestaví a upraví přiměřeně složitou konstrukci, model nebo robotické zařízení podle zadaného úkolu. Při práci uplatňuje základní principy mechaniky a jednoduchých technických systémů. Dodržuje hygienu, bezpečnost práce a zásady ergonomie. Testuje funkčnost hotové konstrukce, vyhodnocuje její kvalitu a navrhuje potřebné úpravy k dosažení správného fungování.6.-7.	6.-7.	Polytechnická výchova Informatika	Konstrukční stavebnice Základy robotiky a mechatroniky Algoritmizace a automatizace

[1] prosím o rozdělení jednotlivých výstupů do ročníků

[2] prosím o rozdělení jednotlivých výstupů do ročníků

[3] prosím o rozdělení jednotlivých výstupů do ročníků

[4] p